

Torsdag den 9. september 2021 (D)

1

138. møde

Torsdag den 9. september 2021 kl. 9.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræder for medlem af Folketinget Jeppe Bruus (S).

2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse:

Godkendelse af stedfortræder som ordinært medlem af Folketinget for Kristian Hegaard (RV) og godkendelse af stedfortræder som midlertidigt medlem af Folketinget for Jeppe Bruus (S).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 239:

Forslag til finanslov for finansåret 2022.

Af finansministeren (Nicolai Wammen).

(Fremsættelse 30.08.2021).

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 241:

Forslag til lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2025.

Af finansministeren (Nicolai Wammen).

(Fremsættelse 30.08.2021).

Kl. 09:00

Meddelelser fra formanden

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Mødet er åbnet.

Kristian Hegaard (RV) har meddelt mig, at han nedlægger sit hverv som medlem af Folketinget pr. 30. august 2021.

Enhedslistens folketingsgruppe har meddelt mig, at den til bestyrelsen for Dansk Institut for Partier og Demokrati har udpeget medlem af Folketinget Christian Juhl pr. 1. september 2021 i stedet for Claus Thure Hastrup.

Den pågældende er herefter valgt.

Fra statsministeren har jeg modtaget brev om,

at det efter statsministerens indstilling ved kongelig resolution af 21. august 2021 blev bestemt, at ressortansvaret for Civilstyrelsens behandling af en sag om Borgerretsfondens uddeling af midler til Foreningen imod Ulovlig Logning overføres fra justitsministeren til erhvervsministeren.

Meddelelsen vil blive optrykt i Folketingstidende (jf. nedenfor).

[»Folketingets formand

Efter min indstilling er det ved kongelig resolution af 21. august 2021 bestemt,

at ressortansvaret for Civilstyrelsens behandling af en sag om Borgerretsfondens uddeling af midler til Foreningen imod Ulovlig Logning overføres fra justitsministeren til erhvervsministeren, idet der vil kunne rejses tvivl om justitsministerens og Civilstyrelsens habilitet i forbindelse med behandlingen af sagen.

Jeg beder formanden underrette Folketinget herom.

Mette Frederiksen

/Carsten Madsen«].

Epidemiudvalget har afgivet:

Beretning om at ophæve kategoriseringen af corona (covid-19) som en samfundskritisk sygdom (Beretning nr. 36).

Beretningen vil fremgå af www.folketingstidende.dk.

Så skal jeg nævne, at finanslovsdebatten i dag vil blive tolket på tegnsprog, således at døve kan følge debatten. Tegnsprogstolkningen kan ses direkte på Folketingets hjemmeside, ft.dk – og efterfølgende on demand.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræder for medlem af Folketinget Jeppe Bruus (S).

Kl. 09:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Medlem af Folketinget Jeppe Bruus (S) har søgt om orlov fra den 19. september 2021, jf. forretningsordenens § 41, stk. 4.

Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget, at der meddeles orlov som ansøgt, og at stedfortræderen indkaldes som midlertidigt medlem.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

Kl. 09:03

2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse:

Godkendelse af stedfortræder som ordinært medlem af Folketinget for Kristian Hegaard (RV) og godkendelse af stedfortræder som midlertidigt medlem af Folketinget for Jeppe Bruus (S).

Kl. 09:01

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fra Udvalget til Valgs Prøvelse har jeg modtaget indstilling om, at 1. stedfortræder for Radikale Venstre i Nordsjællands Storkreds, Christina Thorholm, godkendes som ordinært medlem af Folketinget fra og med den 31. august 2021, da Kristian Hegaard nedlagde sit mandat pr. 30. august 2021.

Jeg har endvidere modtaget indstilling om, at 2. stedfortræder for Socialdemokratiet i Københavns Omegns Storkreds, Anne Sina, godkendes som midlertidigt medlem af Folketinget fra og med den 19. september 2021, i anledning af Jeppe Bruus' orlov. Det bemærkes, at 1. stedfortræder ikke har ønsket at indtræde under denne orlov.

Er der nogen, der ønsker ordet?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 09:02

Afstemning

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der stemmes om udvalgets indstilling.

Afstemningen slutter.

Udvalgets indstilling er vedtaget enstemmigt med 103 stemmer.

[For stemte 103 (S, V, DF, SF, RV, EL, KF, NB, LA, ALT, KD, SP, Orla Østerby (UFG, Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG) og Susanne Zimmer (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0].

Så har jeg den glæde at kunne meddele, at alle de restriktioner, vi har haft, også her i Folketingssalen, i forbindelse med corona pr. dags dato er ophørt, og det betyder, at den stakkels talerstol ikke skal aftørres hele tiden, altså at vi er vendt tilbage til normale forhold.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 239:

Forslag til finanslov for finansåret 2022.

Af finansministeren (Nicolai Wammen).

(Fremsættelse 30.08.2021).

Kl. 09:03

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Christian Rabjerg Madsen, Socialdemokratiet. Vi skal lige have lidt ro i salen, for nu starter vi forhandlingerne. Værsgo til hr. Christian Rabjerg Madsen.

(Ordfører)

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det. Jeg håber ikke, jeg skal tage det personligt, at medlemmerne forlader deres pladser i salen. Tak for ordet.

I Rudkøbing og i Faaborg er den grønne omstilling ikke alene noget, man taler om. Det er konkrete arbejdspladser for 160 mænd og kvinder på Dencam Composite. Virksomheden fremstiller vingemodeller, der bruges til at lave støbeforme til vindmøllevinger. Indtil coronakrisen ramte, var virksomheden, som i øvrigt leverer solide overskud, i gang med at fremtidssikre produktionen med investeringer i ny teknologi, bl.a. en 52 m lang fræser, der kan fræse vingemodeller i stor skala og i alle størrelser, i takt med at de vindmøller, som vi stiller op over hele verden, bliver større og større. Alt i alt er det et skolebogs eksempel på, hvordan den grønne omstilling, hvis man kombinerer den med investeringer, innovation og den nyeste teknologi, skaber arbejdspladser i alle dele af landet og til mennesker med mange forskellige kompetencer og uddannelser.

Alt det stoppede brat, da coronaen ramte for halvandet år siden. Virksomhedens serviceafdeling, som havde en 20-30 mand rundtomkring på opgaver i hele verden, blev tvunget hjem. Kunderne klappede som følge af den massive usikkerhed i hele verden pungen i. Der gik næsten et halvt år, hvor alt var lukket. Uden en resolut politisk håndsrækning i form af hjælpepakker havde virksomhederne været tvunget til at fyre 50 mand. Som direktør Jens Andersen udtrykker det om en sådan potentiel voldsom fyringsrunde, kan man jo ikke komme op igen. Heldigvis er virksomheden kommet op igen og mere end det. Udsigterne er så positive, at der sandsynligvis i de kommende måneder skal ansættes flere grønne hænder og hoveder på Langeland og på Fyn. Dencam Composite er ikke alene en økonomisk solstrålehistorie i en hård coronatid, virksomhedens succes er også et billede på dansk økonomi under og særlig efter coronakrisen.

60 pct. af topcheferne i de tusind største virksomheder i landet vurderer, at deres virksomhed er kommet styrket ud af coronakrisen, og det er ikke et tilfælde. Det er en direkte konsekvens af, at vi har et usædvanlig kompetent dansk erhvervsliv. Det er en konsekvens af, at vi ikke tøvede ét sekund med at slå hårdt ned på smittespredningen. Det er en konsekvens af, at regeringen sammen med brede flertal her i Folketinget og sammen med arbejdsmarkedets parter iværksatte massive tiltag og pumpede milliarder ud i økonomien for på den måde at holde hånden under i titusindvis af arbejdspladser i titusindvis af danske virksomheder. Vi traf et valg om at investere Danmark ud af krisen.

Nu ser vi resultaterne af det valg. Dansk økonomi er på rekordtid gået fra en stor nedgang til et solidt opsving. Vi står midt i en højkonjunktur. Danmark er et af de få lande i OECD og EU, hvor økonomien nu er større og beskæftigelsen er højere end før krisen. Antallet af danskere i beskæftigelse er allerede nu højere end nogen sinde. I år forventer Finansministeriet den højeste økonomiske vækst i 15 år – en vækst, der vil trække endnu flere ind i det arbejdende fællesskab. Allerede nu er kurven for langtidsledige knækket. Det er usædvanlig hurtigt sammenlignet med tidligere kriser.

Samtidig er det både Finansministeriets og den økonomiske ekspertgruppes vurdering, at dansk økonomi kan lægge coronakrisen bag sig uden større og langvarige skader. Ved at vælge at investere Danmark ud af krisen har vi, i modsætning til hvad vi gjorde under finanskrisen, sparet os selv og kommende generationer for et stort og blivende økonomisk tab. Alt det har vi formået at gøre uden at slå hul i statskassen. Der var borgerlige kommentatorer og borgerlige politikere, der forsøgte at male skræmmescenarier om orgie af gældssætning og gældstømmermænd, men faktum er, at Danmark gik ud af 2020 med det mindste offentlige underskud i hele EU. Faktisk er værdien af statens aktiver, eksempelvis vores aktier i

Ørsted, af højere værdi end statens samlede gæld. Vi har med andre ord en nettoformue.

Sidste år var opgaven at investere Danmark ud af krisen, i år er opgaven en anden: Vi skal lette foden fra speederen, så økonomien ikke overopheder. Derfor fremlægger vi en stram og ansvarlig finanslov, der skal sikre, at vi får et stabilt og varigt opsving. Hverdagen er tilbage – det ses afspejlet i regeringens forslag.

Kl. 09:09

Fordi regeringens historiske finanspolitiske indsats helt overvejende bestod af midlertidige tiltag og engangsinvesteringer, så leverer udløbet af disse ordninger en stor del af den nødvendige opstramning. Men regeringen lægger også op til at stramme den mere traditionelle del af finanspolitikken.

På trods af en stram finanslov vil regeringen sikre, at pengene til velfærd følger med, når der glædeligvis kommer flere både børn og ældre. Regeringen har med sine tre første aftaler med kommunerne om kommunernes økonomi samlet løftet rammen for velfærden mere, end man formåede med de ti foregående tilsammen. Det er en kurs, vi vil fortsætte. Velfærden skal ikke igen betale den højeste pris for krisen, som den gjorde efter finanskrisen.

Derudover er der plads til få, men vigtige prioriteter. Med finanslovsforslaget for næste år investerer vi 1/2 mia. kr. i at få Danmark til at hænge bedre sammen. Vi ønsker at rykke sundhedsvæsenet, vores uddannelsespladser og politiet tættere på flere danskere i hverdagen. Vi foreslår derudover forud for forhandlingerne om en ny flerårsaftale for kriminalforsorgen at tilføre området flere midler, så vi sammen kan lave en aftale, der rustar kriminalforsorgen til at håndtere et stigende antal indsatte og også til at håndtere nogle indsatte, som er mere forhærdede og negativt styrende, end vi tidligere har set. Og der er i forslaget afsat en forhandlingsreserve, der eksempelvis kan bruges til at styrke den grønne omstilling eller styrke velfærden.

Min dygtige og fyndige kollega fra SF, fru Lisbeth Bech-Nielsen, har kaldt finanslovsforslaget for kedeligt. Det er måske ikke helt forkert. Men forslaget er også det ansvarlige svar i en situation, hvor økonomien buldrer derudad. Forslaget er udtryk for rettidig omhu.

Mens finanslovsforslagets vigtigste sigte er, at økonomien ikke overophedes, så er reformsporets sigte, at Danmark skal være både rigere og grønnere og dygtigere. Danmark er kommet godt igennem den økonomiske krise, men for at sige det på fodbold dansk: Vi skal ikke hjem, vi skal videre.

45.000 unge mennesker står uden både job og uddannelse. Alt for mange kvinder med en ikkevestlig baggrund står uden for arbejdsmarkedet. Alt for mange forlader folkeskolen uden de nødvendige kompetencer. Klimakrisen kræver investeringer. Virksomhederne mangler hænder og hoveder. Det er blot nogle af de grundlæggende udfordringer, vi skal løse i fællesskab. Med vores udspil »Danmark kan mere 1« vil vi derfor investere 2,5 mia. kr. i uddannelse og opkvalificering, 1 mia. kr. i klimainvesteringer, 1 mia. kr. i forskning og udvikling hos danske virksomheder, samtidig med at vi styrker den danske model ved at løfte dagpengesatsen i starten af ledighedsperioden for mennesker, som har en lang tilknytning til arbejdsmarkedet.

Det er betydelige investeringer, men det er også investeringer, vi alene kan foretage, hvis vi har modet til at prioritere – hvis vi tilbagetrækker de skæveste skattelettelser fra rødvinnsreformen på de største aktieafkast og kapitalindkomst; hvis vi sætter dimittendsatsen ned, så flere nyuddannede kan komme i arbejde, så vi får bremset den stadig stigende andel af dimittender, vi har i vores dagpengesystem; og hvis vi kan prioritere i erhvervsstøtten.

Vi ved godt, og jeg ved godt, at der ikke er nogen partier ud over os i Socialdemokratiet her i Folketinget, der er glade for alle forslag. Omvendt tror jeg også, at langt de fleste partier, langt de fleste danskere, kan se sig i dele af vores forslag. Og jeg vil i dag gerne

takke alle Folketingets partier for på trods af uenighed at have taget imod vores forslag i en konstruktiv ånd. Jeg tror, og jeg håber på, at den konstruktive tilgang vil bære igennem hele forhandlingsforløbet. Det håber jeg den vil. Det mener jeg at vi skylder Danmark og danskerne. Tak for ordet.

Kl. 09:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Nu er det så sådan, at der med de taletidsregler, vi har, er mulighed for spørgsmål i op til 45 minutter. Det vil være ca. 15 medlemmer, der kan få ordet til korte bemærkninger. Først er det hr. Troels Lund Poulsen, Venstre. Værsgo.

Kl. 09:13

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det, og tak for talen. Der var jo mange forskellige ting, man kunne kaste sig over. Jeg kaster mig så over et tema, som der ikke var plads til, eller som ordføreren ikke sagde så meget om, nemlig hele spørgsmålet om udlændingepolitik og også om et udrejsecenter. Vi har jo i den tekniske gennemgang i Finansudvalget kunnet konstatere, at der ikke er afsat penge til et nyt udrejsecenter i regeringens finanslov. Er det et udtryk for, at regeringen har opgivet tankerne om at etablere et nyt udrejsecenter?

Kl. 09:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 09:14

Christian Rabjerg Madsen (S):

Regeringen har jo, som det vil være hr. Troels Lund Poulsen bekendt, foreslået et nyt udrejsecenter. Det var sådan, at der i Folketinget ikke var opbakning til den placering, og derfor er det jo sådan, at så vil det udrejsecenter, som vi kender i dag, med den placering, som vi kender, fortsætte. Det er også afspejlet i finanslovsforslaget.

Kl. 09:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Troels Lund Poulsen, værsgo.

Kl. 09:14

Troels Lund Poulsen (V):

Jamen det er gået op for mig, i hvert fald at der skete noget på Langeland ret tæt på den der vindmøllefabrik, som jeg tror der blev talt om i starten af talen. Men det var mere bare for fuldstændig at forstå det: Fordi det udrejsecenter, som regeringen og Socialdemokratiet lovede skulle laves, ikke etableres på Langeland, har man opgivet planerne om det. Er det rigtigt forstået?

Kl. 09:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 09:14

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg synes egentlig, jeg svarede både direkte og måske også – fra den her stol – relativt kort på spørgsmålet tidligere: Regeringen har jo været igennem en grundig proces, hvor vi foreslog en placering af et udrejsecenter. Det var i forlængelse af, hvad vi havde sagt under valgkampen. Den placering var der ikke opbakning til i Folketingsalen. Det må vi jo tage til efterretning. Vi er en mindretalsregering, som der er tradition for at have i Danmark, og derfor kan den placering ikke gennemføres. Derfor må udrejsecenterstrukturen være, som den er for nuværende. Det er jo et fælles ansvar.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. René Christensen, Dansk Folkeparti.

René Christensen (DF):

Tak for det, og også tak for talen. Nu står vi jo med finansloven for 2022, og der er selvfølgelig nogle gode ting, men jeg vil fokusere på noget af det, der mangler. I forlængelse af det, som Venstre også byder ind med, er det ikke sådan, at man ikke ville have gjort noget for et udrejsecenter; man har i hvert fald købt et, man nu ikke skal bruge, for skatteborgernes penge. Sådan hen over natten købte man en bolig ovre på Langeland, som man så ikke skal bruge. Hvad mener regeringen egentlig om, at når man ikke har et udrejsecenter – det her er jo folk, der har lavet kriminalitet, og som er blevet pålagt, at de skal udrejse af Danmark – render de folk stadig frit rundt?

Den tidligere regering og Dansk Folkeparti havde lavet en aftale om, hvordan vi kunne få mere hold på, hvor de her mennesker var henne, således at vi kunne være sikre på, hvor de var om natten. Vi havde sådan set også lavet regler for, hvordan vi kunne bure dem inde, hvis de ikke overholdt reglerne. Vi ser stadig væk nu, snart 3 år efter, at de her mennesker render frit rundt ude i samfundet. Nogle af dem har lavet alvorlig kriminalitet, mordforsøg og andet, og alligevel render de stadig frit rundt. Det kan da godt være, at fordi man specifikt lige kunne finde én kommune, hvor der var en SF-borgmester, altså ikke en socialdemokratisk borgmester, skulle det ligge dér, og at det fik man ikke lov til. Kan ordføreren ikke sige lidt om, hvad planerne er?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Christian Rabjerg Madsen (S):

Som jeg også sagde tidligere, lavede vi jo et ganske grundigt arbejde i forhold til at pege på en placering, og når vi også gennemførte et køb, var det jo for at sikre, at der på den anden side af den politiske drøftelse ikke skulle være en situation, hvor man skulle ud at handle til en pris, som helt åbenlyst jo ville blive meget højere, fordi der var truffet en politisk beslutning. Så det mener jeg sådan set var rettidig omhu. Men jeg bliver også nødt til at vende tilbage til mit svar, som jeg gav til hr. Troels Lund Poulsen, for det er lidt det samme svar, som hr. René Christensen får, nemlig at vi jo har fremlagt en løsning i forhold til et nyt udrejsecenter, men vi må også konstatere, at Folketingets partier ikke var enige i den placering, og derfor kan der jo ikke ske nogen ændring.

Vi har ikke 90 mandater. Vi lagde et forslag frem, som vi må konstatere at der ikke var opbakning til, og derfor kører den bygningsstruktur og geografiske placering, der er i forhold til udrejsecentersituationen, selvfølgelig videre, og det må man bare sige er et fælles ansvar, som Folketing samlet må bære.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. René Christensen, værsgo.

René Christensen (DF):

Det er rystende, hvad man skal høre på hernede i Folketingssalen. Der var et forslag, som den tidligere regering og Dansk Folkeparti havde lagt frem; det ønskede man ikke. Så kommer man med et forslag, som man næsten er sikker på man i hvert fald ikke kan få sine støttepartier til at stemme ja til, fordi man lige nøjagtig peger

Kl. 09:15

på et område, hvor man ved, at der i hvert fald er ét parti af sine støttepartier, der vil være imod det, og på Langeland også.

Kl. 09:15

Jeg vil bare lige påpege, at de her mennesker, og det er dybt kriminelle mennesker, stadig går frit rundt derude. De har fået en dom – de har fået en dom om at udrejse af Danmark – og alligevel vælger den her regering at lade dem gå frit omkring. Det er jo ikke i orden. Derfor har regeringen da et ansvar. Regeringen er kommet med et forslag, der ikke har været flertal for. Hvad er så det næste, regeringen vil gøre: Er det at sidde på hænderne? Er det det, ordføreren siger?

Kl. 09:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:18

Christian Rabjerg Madsen (S):

Det er jo to forskellige ting, vi diskuterer her, altså dels placeringen, dels den kamp, som den nuværende regering tager, og som den tidligere regering har taget, nemlig med at få hjemsendt kriminelle udlændinge, som er her på tålt ophold. Der kan jeg bare sige, at der arbejder regeringen knaldhårdt på at få så mange sendt hjem og få så mange aftaler på plads som overhovedet muligt. Det er en vanskelig kamp, og det tror jeg også tidligere regeringer vil give mig ret i.

I den anden diskussion, i forhold til hvor udrejsecenteret skal ligge, kan jeg ikke genkende billedet af, at vi kunne have forudset, at det ikke kunne gennemføres. Vi kunne have forudset modstand, for det vil der være, uanset hvor man ligger et udrejsecenter.

Kl. 09:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Så er det fru Lisbeth Bech-Nielsen, SF. Værsgo.

Kl. 09:19

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak. Jeg er også rimelig sikker på, at det at kalde det verdens kedeligste finanslov vil være en ros til regeringen og regeringspartiet. Men nu kan man jo træde på bremsen på mange forskellige måder – man behøver ikke at holde op med at investere i grøn omstilling eller velfærd. Og jeg siger ikke, at det er det, regeringen gør, men det behøver man jo ikke at gøre der. Man kan jo også sige, at nu vil man virkelig sætte sig i spidsen for at finde et passende leje for grønne afgifter og CO₂-beskatning og de andre ting, vi skal diskutere i efteråret.

Når der nu er så lidt indhold i finansloven, bliver vi jo nødt til at snakke om andre ting, og det er også det, ordføreren selv gør i forhold til at henvise til det reformprogram, der har været spillet ud med. Og uagtet at der er mange gode elementer, synes vi fra SF's side, at klimaet simpelt hen er fraværende. Det er blevet en sådan lidt halvglemt krise her i kølvandet på corona. De unge har brug for at vide, at vi gør alt, hvad vi kan, for også at sikre deres fremtid. Derfor vil jeg gerne spørge: Hvad vil ordføreren sige at regeringspartiet gør for klimaet her i efteråret?

Kl. 09:17

Kl. 09:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:20

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg vil sige, at hvis man kigger på finansloven, har vi jo i fællesskab lavet aftaler for vel samlet omkring 50 mia. kr., både på energi, på grøn skattereform og på grøn vejtransport. Det er aftaler, som også er finansieret i den her finanslov, og som vil blive finansieret i finanslove fremadrettet. Vi har også samlet som Folketing fået lavet

den mest ambitiøse klimamålsætning i verden, og vi er på 2 år nået halvvejs i forhold til at opfylde den klimaambition. Så at tale om, at klimaet er glemt, er jeg ikke enig i, men jeg er enig i, at vi stadig væk skylder svar; jeg er enig i, at vi stadig væk skal føre en politik i fællesskab, lægge forslag frem, som gør, at den unge generation, som har en forventning om og en berettiget forventning om, at vi tager vare på den klode, som de skal bo på, får svar, hvad angår klimakampen. Og noget af svaret er jo eksempelvis de forhandlinger, der foregår i Fødevareministeriet i øjeblikket, hvor vi skal sikre, at også landbruget bidrager til, at de får nedbragt deres CO₂-udledning.

Kl. 09:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Lisbeth Bech-Nielsen, værsgo.

Kl. 09:21

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak for det. Og nu er landbruget jo netop et smertensbarn, kan man kalde det, i klimadiskussionen. Det er i hvert fald en branche, der står for en meget stor del af udledningen. Og jeg tror, vi alle sammen er enige om, at vi skal have et bæredygtigt landbrug i fremtiden, men får vi også det med den aftale, der bliver indgået? Kan hr. Christian Rabjerg Madsen garantere, at den udledning, som landbruget står for, også er den regning, de skal betale, ud fra et princip om, at forureneren betaler? Eller får de en rabat, som andre bare skal betale – andre brancher eller fremtidige generationer?

Kl. 09:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:22

Christian Rabjerg Madsen (S):

Det der med at udstikke garantier i forhold til et igangværende forhandlingsforløb tror jeg man skal være lidt varsom med. Men det, jeg jo kan sige – og det fremgår også af vores udspil – er, at vi har lagt et udspil frem, som på den ene side sikrer markante reduktioner i landbrugets CO₂-udledning og på den anden side sikrer en finansiering, som gør, at vi kan håndtere det, investeringer i ny teknologi, og samtidig sikrer, at vi kan bevare et landbrug, som skal omstille sig, men som stadig væk – helt afgørende – kan levere arbejdspladser i nogle af de områder i Danmark, hvor der ikke er så mange arbejdspladser. Det er den balance, der er i udspillet.

Kl. 09:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Så er det fru Lotte Rod, Radikale Venstre.

Kl. 09:22

Lotte Rod (RV):

Hvor meget har regeringen sat af til at forhandle en ny læreruddannelse?

Kl. 09:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 09:22

Christian Rabjerg Madsen (S):

Vi har jo i forhold til folkeskolen, også i et meget tæt samarbejde med fru Lotte Rods parti, afsat, jeg tror, det er op til 800 mio. kr. i foregående finanslov til en bedre folkeskole. Og i forhold til det reformspor, som vi lægger frem nu, er der også et betydeligt milliardbeløb, nemlig 2,5 mia. kr., til at styrke vores uddannelsessektor bredt set. Vi har ikke sat mærkater på de penge, og vi er klar til at indgå i en drøftelse med Folketingets partier om, hvordan de penge

eventuelt skal bruges, for at man får det bedste resultat af den meget betydelige investering.

En af de udfordringer, som jeg synes er den allermest alvorlige, og som vi skal adressere med de penge, er det forhold, at alt for mange unge mennesker og børn kommer ud af vores folkeskole uden kompetencer, læsefærdigheder, skrivefærdigheder, regnefærdigheder, som gør dem i stand til at klare en ungdomsuddannelse. Det er noget af det, der skal rettes op på.

Kl. 09:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Lotte Rod, værsgo.

Kl. 09:23

Lotte Rod (RV):

Men når vi snakker om, at politik er i stykker, synes jeg, at regeringen her skal tænke over, om ikke man gør politik lidt for meget til teater, når man ikke selv sætter penge af til de forhandlinger, vi skal i gang med nu. Altså, jeg har ikke noget behov for, at Radikale Venstre skal stå foran glasdøren ovre ved Finansministeriet og kæmpe for, at læreruddannelsen skal have flere penge. Jeg synes faktisk, det er lidt useriøst, at regeringen ikke selv sætter penge af til de forhandlinger, som vi skal i gang med nu.

Kl. 09:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 09:24

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg synes ikke, der er noget useriøst i at lægge eksempelvis en reformpakke frem, som sikrer, at vi forud for forhandlinger omkring læreruddannelsen, men også forud for forhandlinger i det hele taget på uddannelsesområdet faktisk har et ganske stort beløb, som vi kan investere. Det synes jeg egentlig er et ret seriøst nybrud, altså at vi ikke disponerer pengene, før vi faktisk ved, om pengene er hjemme, og den forhandling, som fru Lotte Rod peger på her, er en af de forhandlinger, som skal være med til at styrke området samlet.

Kl. 09:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Victoria Velasquez, Enhedslisten.

Kl. 09:24

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det. Ordføreren siger i sin tale, at velfærden ikke igen skal betale for krisen, med en reference til, hvordan VK-regeringen tidligere har håndteret finanskrisen. Jeg er meget enig i det, og jeg er meget glad for, at vi valgte at gå en anden vej, men så står vi her nu. Vi står her, hvor Socialdemokratiet alligevel vælger at lave et frontalangreb på dagpengene, hvor man fuldstændig modsat af, hvad regeringen tidligere har sagt, angriber nyuddannede og nyudlærtes økonomiske tryghed, og hvor man fuldstændig modsat af det, ordføreren lige har sagt på talerstolen, ikke vil styrke dagpengesystemet.

Hvordan kan Socialdemokratiet på den ene side sige, at det her ikke er en mistillidserklæring til de unge om, at de er dovne, at de ikke vil bidrage, at de ikke vil bruge deres uddannelse og tage et arbejde, og så på den anden side stå helt seriøst og sige, at det at give de unge en indkomst på 9.500 kr., der vil gøre, at de vil få en lavere disponibel indkomst, end da de var under uddannelse, skulle få dem i arbejde?

Kl. 09:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:26

Kl. 09:28

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg er først og fremmest glad for anerkendelsen af vores krisepolitik. Det, vi jo gør nu, er at konsolidere vores økonomi i en situation, hvor arbejdsløsheden er den samme, som den var, da vi gik ind i krisen. Beskæftigelsen er højere, økonomien er bedre. Det adskiller sig betragteligt fra det, man gjorde efter finanskrisen, hvor man strammede op i en situation, hvor arbejdsløsheden var hård. Det betød, at krisen satte sig fast. Det er jeg glad for at vi er enige om.

Hvad angår diskussionen omkring velfærd, er den jo todelt. Til dels har vi jo bl.a. sammen med Enhedslisten – det har vi været glade for – styrket velfærden helt generelt betydeligt, men jeg er ikke enig i den karakteristik, der bliver givet her, af vores politik på dagpengeområdet. Man skal jo se tingene i sammenhæng.

Det, vi gør på dagpengeområdet, er eksempelvis at permanentgøre, at man kan få 110 pct. af dagpengesatsen, hvis man efteruddanner sig. Det, vi eksempelvis gør, er at løfte den dagpengesats, man kan få i starten, med et betydeligt beløb, nemlig 5.000 kr., for de mennesker, der har været på arbejdsmarkedet i lang tid. Så er det rigtigt, at vi samtidig sætter dimittendsatsen ned, men jo stadig væk til et beløb, der ligger godt 3.000 kr. over det, man får i su. Og det er jo en konsekvens af, at dimittender fylder mere i dagpengesystemet.

Kl. 09:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det Victoria Velasquez. Værsgo.

Kl. 09:27

Victoria Velasquez (EL):

Selv eksemplet med 110 pct. i dagpenge gælder jo heller ikke for dem, som er under 30 år. Det er igen et eksempel på, at man prøver at grave kløfter inden for dagpengesystemet. Ordføreren siger, at man skal se tingene i den sammenhæng. Hvordan skal det hjælpe de unge med at betale deres husleje? Deres disponible indkomst er jo blevet lavere, efter at de er blevet færdige med deres uddannelse.

Og så synes jeg simpelt hen, at man skal stoppe med at bruge tallene på den der måde. Antallet af dimittender er jo fordoblet siden 2009. Arbejdsløsheden er særlig lav lige nu. Derudover er det klart, at alle ikke går på pension lige nu; alle går ikke på barsel lige nu; arbejdsgivere søger ikke alle medarbejdere inden for et år siden lige nu. Det er da klart, at det da tager noget tid, før der er, folk bliver ansat. Og når vi har rigtig mange, der netop bliver færdige lige nu, så er det klart, at det ser sådan ud med tallene. Hvorfor er det, at I fører det frem på den måde?

Kl. 09:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Så får vi et svar fra ordføreren. Værsgo.

Kl. 09:28

Christian Rabjerg Madsen (S):

Men når jeg taler om at se tingene i sammenhæng, er det, fordi jeg forsøger at svare på spørgsmålet og sige, hvad vi har gjort inden for dagpengesystemet, og samlet set mener jeg, at der er tale om, hvis vi kigger på regeringens politik, en meget klar styrkelse. Hvad angår de unge, er der jo også i vores reformudspil en betydelig investering i den uddannelse, som skal gøre, at de unge kan komme ud på arbejdsmarkedet og få et godt arbejde. Så jeg vil igen opfordre til, at man ser det i en sammenhæng.

I forhold til dimittendspørgsmålet, dimittendledigheden, kan vi jo ikke bare ignorere, at det er gået fra at være 10 pct., til at hver fjerde af vores dagpengemodtagere er dimittend. Vi bliver da nødt til at gøre, hvad vi kan for, at de mennesker, der har fået en uddannelse gratis, kommer ud og får den brugt. Det er også til gavn for dem.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Rasmus Jarlov, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 09:28

Rasmus Jarlov (KF):

Tak for talen. Da jeg læste regeringens finanslovsforslag, var det, der slog mig allermost, ud over hvor kedeligt det var, at der ikke var nogen besparelsesforslag. Vi har offentlige udgifter for 1.200 mia. kr., altså 1,2 millioner millioner kroner. Er der ikke noget sted overhovedet, hvor Socialdemokraterne synes, at her kunne vi godt bruge lidt færre penge? Jeg synes, det er letsindigt, at man springer over det at prioritere og enten bare holder alting i ro eller øger udgifterne. Jeg synes, det er lidt mangel på respekt for skatteydernes penge, at man ikke hvert år forsøger at finde nogle steder, hvor man tænker: Her kunne vi måske godt nøjes med lidt færre af skatteydernes hårdt tjente penge.

Kl. 09:29

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 09:29

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak til hr. Rasmus Jarlov for det spørgsmål. Jeg vælger at tolke bemærkningen om, at det er en kedelig finanslov, som en ros og en opbakning til en stram finanspolitik. Hvad angår vores forslag, er jeg sikker på, at hr. Rasmus Jarlov har læst det, men måske skulle man have læst den del, der faktisk handler om eksempelvis konsulentbesparelser. Det er et område, hvor vi år for år har sagt til kommuner, regioner og staten, at vi skal bruge færre penge på managementkonsulenter, altså færre penge på konsulenter, så vi kan styrke den velfærd, som i højere grad er tæt på borgerne.

Hvis man så i øvrigt er på jagt efter prioriteringer, synes jeg også, man skal læse »Danmark kan mere I«, hvor vi jo meget klart siger, at vi kan gøre Danmark stærkere, mere retfærdigt og mere grønt og kan investere i uddannelse, men kun hvis vi er klar til at prioritere; klar til at prioritere vores erhvervsstøtte, tilbagevulde skattelettelser, der er givet til de mennesker, der får de største afkast på aktier, og klar til at prioritere i forhold til dimittenders dagpenge. Så jeg synes, der er en balance mellem både investeringer og prioriteringer.

Kl. 09:30

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 09:30

Rasmus Jarlov (KF):

Nu vil jeg forsøge at holde mig til finanslovsforslaget, som er det, vi diskuterer i dag, og som er statens budget for 2022. Hvis der så bliver lavet nogle reformer ved siden af, som kommer til at gælde efter 2022, er det jo fint, men nu har vi et budget for staten for 2022, og dér er der altså stadig væk noget, der slår mig. Det er rigtigt, at der er nogle programmer i gang, eksempelvis vil man forsøge at spare noget på nogle konsulenter – det var allerede i gang sidste år, så der er ikke noget nyt i det. Det er derfor, jeg tænker: Der er gået et helt år; har man ikke i løbet af det år fundet ud af, at der måske var nogle steder, hvor man kunne spare nogle penge, i forhold til da man fremlagde finansloven for sidste år? For ellers synes jeg ikke, man leder grundigt nok, når man har så stort et budget.

Kl. 09:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:31

Kl. 09:34

Christian Rabjerg Madsen (S):

Altså, det er rigtigt nok, at værktøjet i forhold til konsulenter er det samme, men besparelsen på konsulenter vil år for år stige, fordi vi bliver ved med at stille krav til både os selv i staten, men også til kommuner og regioner i forhold til at finde besparelspotentialet, så vi kan styrke vores velfærd.

Jeg vil sige to ting: Når Konservative møder op, drøfter vi gerne forslag, også forslag, som kan tilvejebringe flere penge til at investere i noget af det, vi kan blive enige om. Men omvendt er der også tale om en regering, som i modsætning til den tidligere borgerlige regering er optaget af at styrke velfærden, og det afspejles også i finansloven.

Kl. 09:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige.

Kl. 09:31

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Jeg står her med finansloven, og deri står der, at man vil bruge 80 mio. kr., som man vil sende til Afghanistan til det afghanske politi. Og politiet i Afghanistan er jo Taleban eller i hvert fald styret af Taleban. Jeg tror godt, vi kan blive enige om, at det er situationen nu. Og så spørger jeg bare, hvorfor regeringen vil give 80 mio. kr. til politiet nede i Afghanistan, altså til Taleban.

Kl. 09:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 09:32

Christian Rabjerg Madsen (S):

Vi har som verdenssamfund og land en betydelig interesse i, at vi både internt i Afghanistan, men også i landene udenfor sikrer en stabilitet og sikrer, at vi faktisk hjælper de mennesker, som i øjeblikket er på flugt. Den vigtigste lære af Syrienkonflikten var, at da der udbrød krig i Syrien, flygtede et kæmpe antal ulykkelige mennesker til nærområderne. Der blev de faktisk i den periode, hvor vi var i stand til at tilvejebringe ordentlige skoler og okay leveforhold. På et tidspunkt stoppede den betalingsvillighed, og så satte flygtningene sig i bevægelse imod Europa. Den fejl må vi ikke begå igen. Derfor har vi en opgave i at sikre stabile forhold internt i Afghanistan og også sikre, at der er forhold omkring Afghanistan, som gør, at de her mennesker ikke sætter sig i bevægelse.

Om der er en udvikling i øjeblikket på jorden i Afghanistan, der gør, at vi skal kigge på den bevilling igen, må vi tage en drøftelse af. Men det er det, der er hovedsagen og årsagen til vores prioriteter.

Kl. 09:33

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Hr. Lars Boje Mathiesen, værsgo.

Kl. 09:33

Lars Boje Mathiesen (NB):

For der står direkte, at det er, for at man skal sikre befolkningens retssikkerhed. Og nu står regeringen og siger, at 80 mio. kr. til Taleban, som står for politiet i Afghanistan, vil sikre borgernes retssikkerhed i Afghanistan. Virkelig? Taleban, borgernes retssikkerhed? Jeg tror, at dem, som taler imod systemet dernede, f.eks. kvinderne, har en lidt anden opfattelse af retssikkerhed end den, som regeringen og Taleban åbenbart har.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 09:34

Christian Rabjerg Madsen (S):

Nu tror jeg ikke, at vi skal gøre det mere fjollet, end det behøver at være. Vi vil selvfølgelig i forbindelse med udbetalingen af midler fremadrettet i hele verden sikre os, at vi ikke udbetaler til regimer og organisationer, som bruger pengene på at undertrykke deres befolkning. Det vil også være tilfældet, når vi skal kigge på, hvordan vi rent faktisk implementerer den her finanslov.

Jeg er helt med på og har fulgt det tæt og tager det ekstremt alvorligt, at situationen i Afghanistan ændrer sig dag for dag i den her tid. Situationen på jorden vil ses afspejlet i den måde, vi rent faktisk implementerer finansloven på.

Kl. 09:34

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Så er det hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance.

Kl. 09:34

Ole Birk Olesen (LA):

Vi behandler et finanslovsforslag, som jo er budgettet for staten for 2022, og det budget bygger på nogle forventninger om, hvordan dansk økonomi er, baseret på de strukturer, som dansk økonomi har, og de konjunkturer, vi har, osv. Derfor har der jo også tidligere, især når der har været blåt flertal i Folketinget, været en tradition for, at man ikke kun er sammen om at bruge penge, men også er sammen om at sikre forudsætningerne for, at der er nogle penge at bruge af. Der kan jeg forstå, at der nu er kommet den praksis her, at det røde flertal i Folketinget, når vi laver finanslov, kun kan *bruge* penge. Når man skal sikre rammerne for, at der er en økonomi også i fremtiden, så er det ligesom uddelegeret til nogle andre forhandlinger, hvor de blå kan være en del af det. For man kan ikke lave det med det røde flertal.

Er det en god måde at gøre det på, altså at man, når man har svaret som et flertal her i Folketinget, kun tager ansvar for at bruge penge, ikke for at sørge for, at der også er en god økonomi at bruge af?

Kl. 09:35

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 09:35

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg synes ikke, at det er noget retvisende billede af de forhandlinger, vi har haft, og jeg tror ikke, det bliver et retvisende billede af de forhandlinger, vi får. Uden at foregribe de meget vigtige forhandlinger, som vi kommer til at have i forlængelse af udspillede »Danmark kan mere I«, vil jeg tro, og det vil være min almindelige forventning, at det bliver sådan, at de partier, som tager ansvar – og det er jeg glad for at der tilsyneladende er mange partier der vil – vil sige: Det her kræver prioriteringer, det her bliver ikke nemt, men det er vi på den ene side klar til at bidrage til, fordi det er det rigtige at gøre, men så vil vi også på den anden side være med til at bruge nogle af de penge, det tilvejebringer, på eksempelvis at investere i uddannelse og klima. Så uden at foregribe noget tror jeg, det ville være tilgangen fra hr. Ole Birk Olesens parti. Jeg tror, det ville være tilgangen fra de fleste partier i Folketinget. Og i forlængelse af den tilgang har regeringen jo så et ansvar for at tilrettelægge et forhandlingsforløb, og det vil vi forsøge efter bedste evne.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 09:36 kan omstille landbrugsområdet, sådan at man i fremtiden bliver ved med at producere gode, sunde fødevarer og skabe arbejdspladser, men gør det på en måde, så man udleder mindre CO₂.

Kl. 09:39

Ole Birk Olesen (LA):

Men det er blevet sagt meget tydeligt af regeringen og af finansministeren, at det med at sørge for de rette rammer for samfundet, de rette strukturer, som sikrer en god økonomi i fremtiden, simpelt hen ikke hører hjemme i forhandlinger om en finanslov med Enhedslisten og SF og Alternativet osv. Det må man gøre i en bredere konstellation, hvor de blå partier indgår. Så er det jeg spørger: Er det virkelig en god måde sådan at gå til valg på at sige: Vi vil gerne have opbakning til et rødt flertal, så vi kan danne en rød regering – men dem, der så ønsker den opbakning, kan ligesom ikke snøve sig færdig til at gøre det, der er nødvendigt, for at der også er en økonomi i fremtiden? Det bliver man nødt til at gøre med oppositionen.

Kl. 09:37

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Torsten Gejl.

Kl. 09:39

Torsten Gejl (ALT):

Jeg oplever det ikke som et ja. Jeg oplevede ikke det, som ordføreren sagde, som et ja til, at den her finanslov helt sikkert er grønnere end den, vi havde sidste år. Så er det, jeg gerne vil spørge ordføreren, hvad det er i FN's klimapanel rapport, der beroliger ordføreren så meget, at man ikke vil garantere, at der skal bruges flere penge til klima på finansloven i år. Hvad er det, der beroliger ordføreren så meget, at vi drosler ned på klimainsatsen?

Kl. 09:39

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 09:39

Kl. 09:37

Christian Rabjerg Madsen (S):

Igen må jeg sige, at jeg bare ikke ejer den spåkugle, som hr. Ole Birk Olesen tilsyneladende ejer, så han kan se ind i det forhandlingsforløb, vi skal i gang med, hverken i forhold til reformsporet eller i forhold til finanslovssporer. Det, jeg dog kan sige på vegne af regeringen, er, at vi kommer til at invitere bredt både til diskussionen om finansloven og til reformdiskussionen. Jeg brugte faktisk en betydelig del af min tale på at sige, at jeg er glad for – og det mener jeg helt oprigtigt – at alle partier, også de partier, som kan se tidsler i udspillet, har taget konstruktivt imod vores udspil. Det tyder på, at vi får gode forhandlinger både i finanslovssporer og reformsporet.

Kl. 09:38

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Torsten Gejl, Alternativet.

Christian Rabjerg Madsen (S):

Der er intet i FN's klimarapport, der beroliger mig – tværtimod! Det er foruroligende læsning, og det er læsning, som gør, at vi skal handle, og det er også læsning, som fortæller mig, at det var rigtigt, da vi lavede den mest ambitiøse klimamålsætning i verden – en klimamålsætning, som vi nu i fællesskab er ved at opfylde. Det er også en rapport, som understreger behovet for, at vi bliver ved med at prioritere klimaområdet, og dermed er det også en rapport, som underbygger, at vi på reformsporet har afsat et milliardbeløb til fortsat at investere i den grønne omstilling.

Kl. 09:40

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Jens Rohde, KD. Værsgo.

Kl. 09:40

Kl. 09:38

Torsten Gejl (ALT):

Mange tak. Ordføreren starter den her finanslovsdebat med en god historie fra vindmølleindustrien. Og det er jo dejligt at høre og dejligt at starte med en historie om noget, som gavner klimaet. I det lys vil jeg gerne spørge, om det her finanslovsspil lægger op til en aftale, der er grønnere end sidste år. Altså, bliver der brugt flere penge på klima, miljø og natur i den her finanslov, end der blev sidste år?

Kl. 09:38

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 09:38

Christian Rabjerg Madsen (S):

Det er nok i virkeligheden lidt for tidligt at sige, fordi en væsentlig del af finansloven jo er forhandlingsreserven på 1,2 mia. kr., hvor gode partier, eksempelvis hr. Torsten Gejls parti, kan komme med ind og tage ansvar for, hvordan vi prioriterer de penge. Når det så er sagt, ligger der jo nede i maven af finansloven en løbende finansiering af den meget betydelige grønne omstilling, som vi har gang i på en række områder. Den grønne vejtransport og skattereformen er nogle af de områder, som vi skal finansiere, og som vi også finansierer her. Så er det jo sådan, at viovre i Fødevareministeriet i øjeblikket også har et meget ambitiøst forhandlingsforløb om, hvordan vi

Jens Rohde (KD):

Ja, undskyld at jeg kom til at le lidt før, men at kalde 1,2 mia. kr. ud af den samlede finanslov som en væsentlig del af finansloven, synes jeg en lille smule er en tilsnigelse. Men fred være med det. Når man er finansordfører og skal forsvare en finanslov, står man deroppe og skal svare på alle mulige spørgsmål, der stikker i alle mulige retninger, men det har jo sin egen skønhed, at netop når de stikker i alle mulige retninger, er det, fordi regeringen ligger nogenlunde lunt i svinget, for så er der ikke fokus på enkeltsgsområder.

Jeg vil ikke være bedre end de andre, så jeg tager et helt nyt område, som slet ikke er berørt i debatten indtil nu, nemlig psykiatrien. Det, jeg læser af finansloven, er, at der er afsat 124-125 mio. kr. ekstra til psykiatrien – hvis jeg tager fejl, må finansordføreren rette mig – men synes finansordføreren, at det tal er specielt ambitiøst, ikke mindst over for børn og unge i en tid, hvor vi ved der er mange, der har efterveer psykisk oven på coronakrisen?

Kl. 09:41

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:41

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg svarer meget gerne på spørgsmål, særlig fra hr. Jens Rohde, men også fra hele Folketinget, selv om de stikker i forskellige retninger. Hr. Jens Rohde er jo i forhold til finanslovsprocessen bekendt med, at det, der ligger under forhandlingerne, er en meget stor finanslov,

som har en række udgifter, som er forhåndsdefineret eller i hvert fald tæt på, fordi vi har et inkrementalistisk system, hvor vi ikke ændrer på hele finansloven fra år til år. Derfor kan et beløb, som i den samlede finanslov måske ikke er meget stort, jo godt være et temmelig stort beløb, hvad angår den del af finansloven, som vi faktisk har en diskussion om. Det er jo det, der er den lidt saglige forklaring på, at et beløb på 1,2 mia. kr. godt kan være et betydeligt beløb.

Hvad angår psykiatrien, er jeg enig med hr. Jens Rohde i, at vi har en betydelig udfordring, og at coronakrisen ikke har gjort den udfordring mindre. Vi afsatte i tidligere finanslov 600 mio. kr. til at løfte psykiatrien, så vi har gjort noget, og vi har også sagt, at vi vil have en 10-årig handlingsplan på det psykiatriske område, men der er behov for, at vi gør mere.

Kl. 09:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Jens Rohde, værsgo.

Kl. 09:42

Jens Rohde (KD):

Ja, ja, men alt er jo relativt, som man siger, når man diskuterer størrelser, og fred være med det. Jeg konstaterer bare, at forhandlingsreserven vel næppe nogen sinde har været så lille, som den er på nuværende tidspunkt. Men det er muligt, at vi kan forhandle den op. Vil regeringen møde et, skal vi sige ønske om at bruge nogle flere penge på psykiatrien for næste år? Så kan vi altid finde ud af, hvor det skal være, for det er jo trods alt et bredt område, og jeg anerkender også de indsatser, som bliver lavet. Vil man møde sådan et ønske med et åbent sind i forhandlingerne?

Kl. 09:43

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 09:43

Christian Rabjerg Madsen (S):

Når forhandlingsreserven er, som den er i år, er det jo, fordi det afspejler, at vi fremlægger en stram finanslov. Det er det nødvendige svar på en højkonjunktur, så vi får et stabilt opsving. Regeringen har jo lagt vores prioriteter frem, og så har vi en forhandlingsreserve, og vi har ikke nogen som helst modstand imod at bruge flere penge på psykiatrien. Jeg synes tværtimod, at det er et sympatisk forslag, og det vil vi gerne drøfte. Men det er klart, at nye forslag kræver ny finansiering. Sådan er det, og særlig i år er det afgørende, fordi der er behov for, at vi letter foden fra speederen rent økonomisk.

Kl. 09:43

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Louise Schack Elholm. Værsgo.

Kl. 09:43

Louise Schack Elholm (V):

Tak. Den her regering har jo i høj grad været rigtig god til at bruge penge, og derfor glædede det os, da der endelig kom et reformudspil, som gav 10.000 sæt hænder og 10 mia. kr. ekstra. Men kan ordføreren bekræfte, at det stadig væk giver et negativt resultat på bnp'en i 2030 på 4 mia. kr., fordi man har lavet så mange ting indtil videre, hvor man har trukket penge ud af statskassen?

Så kan ordføreren bekræfte, at den her regering samlet set frem mod 2030 har leveret et negativt resultat på 4 mia. kr. på bnp-væksten?

Kl. 09:44

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Christian Rabjerg Madsen (S):

Det, vi har sagt, er, at når vi eksempelvis i forbindelse med Arne-pensionen trækker mennesker ud af den strukturelle beskæftigelse, vil vi også tage initiativer, som modgår det, og det er det, vi gør nu. Jeg synes bare, at man for seriositetens skyld bør forholde sig til, hvad Arneforslaget faktisk er for et forslag. Det, der er den væsentligste årsag til, at vi i de kommende år vil se en stigende strukturel beskæftigelse, er, at vi er blevet enige med hinanden og danskerne om, at pensionsalderen skal gå op. Forudsætningen for, at vi lavede aftalen i 2006 om, at pensionsalderen skulle gå op, var, at der var en efterløn. Den fjernede de borgerlige partier, og da man fjernede den, løb man også en betydelig risiko for at fjerne den folkelige opbakning til, at pensionsalderen stiger. Det har vi ændret på ved at lave Arnepensionen, så vi både sikrer, at nedslidte kan komme på pension, og at vi samtidig bidrager til, at der i fremtiden vil være en folkelig opbakning til en stigende pensionsalder, som er fundamentet under dansk økonomi.

Kl. 09:45

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Louise Schack Elholm, værsgo.

Kl. 09:45

Louise Schack Elholm (V):

Det var sådan et typisk politikersvar, hvor jeg ikke fik svar på det, jeg spurgte om. For ordføreren ville nemlig ikke give mig ret i eller afvise, at det indtil videre samlet set er minus 4 mia. kr., man leverer i 2030 fra den her regering på bnp-udviklingen. Så det må ordføreren godt forholde sig til.

Så er det jo fint, at ordføreren så prøver at skyde løs i forhold til ting, som partiet i øvrigt selv har støttet i sin tid. Men kunne ordføreren måske svare på spørgsmålet i stedet for? Tak.

Kl. 09:46

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 09:46

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jamen når vi diskuterer den strukturelle bnp-udvikling i det her land, diskuterer vi jo det, der ligger nedenunder, nemlig det strukturelle arbejdsudbud. Og der siger jeg bare, at vi har forpligtet os på, at hvis vi tager hænder ud af den strukturelle beskæftigelse, sætter vi også hænder ind. Så laver vi i øvrigt initiativer, investeringer i uddannelse, investeringer i grøn teknologi og infrastruktur og på en lang række andre områder, som gør, at vi bliver rigere – altså, vi har en ambition om, at vi bliver rigere.

Jeg synes bare, at Venstre, når man diskuterer det her, ikke skulle forholde sig alene til tallene, men kigge på en større og samlet helhed, i forhold til hvad årsagen er til, at den strukturelle beskæftigelse stiger, og det er i høj grad den stigende pensionsalder.

Kl. 09:46

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det hr. Torsten Schack Pedersen, Venstre. Værsgo.

Kl. 09:46

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for det. Jeg har lige en historisk rettelse: Der er ikke nogen, der har afskaffet efterlønnen. Og det kunne måske være hjælpsomt, hvis den socialdemokratiske finansordfører kunne fortælle, hvem der var beskæftigelsesminister og fremsatte det lovforslag, som begrænsede efterlønnen, bare så vi lige har det på plads. Det tror jeg måske ikke helt fremgik af det svar, som ordføreren gav. Og så vil jeg sådan

set fortsætte i det spor: Når regeringen siger, at Danmark kan mere, kan ordføreren så bekræfte, at konsekvensen af den førte politik og en en til en gennemførelse af det, regeringen har præsenteret, er, at Danmark kan mindre i 2030, end hvis den her regering ikke havde haft magten de sidste 2 år?

Kl. 09:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 09:47

Christian Rabjerg Madsen (S):

Det, der er sandheden bag det der lidt drillende spørgsmål, er jo, at vi forud for valget i 2015 gik til valg på ikke at lave, lad os så kalde det en de facto-afskaffelse af efterlønnen. Det valg tabte vi, hvad angår det spørgsmål. Men vi valgte at gennemføre en lang række andre fornuftige ting, men acceptere, at der ikke var flertal for vores position, hvad angik efterlønnen. Derfor måtte vi selvfølgelig udleve det, der var et flertal i Folketinget der ønskede. Det er jo her i 2021 ikke nogen afsløring, som sådan får de gule bjælker frem hos Ekstra Bladet eller B.T. Jeg skal gerne bekræfte, at det var sådan, det gik til, men så er det heller ikke en større afsløring.

Hvad angår vores udspil, kan jeg bekræfte, at når vi trækker den strukturelle beskæftigelse ned, forpligter vi os også på at styrke den, og vi bruger i øvrigt de penge, der bliver som konsekvens af det, til at investere i at gøre Danmark rigere.

Kl. 09:48

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Torsten Schack Pedersen, værsgo.

Kl. 09:48

Torsten Schack Pedersen (V):

Det blev så ikke mere korrekt af, at ordføreren sagde, at det var i 2015. Det var i 2011. Og nu, når ordføreren har så svært ved at fortælle dem, der lytter med på debatten, at det var den nuværende statsminister, der var underskriver på det lovforslag som beskæftigelsesminister, synes jeg bare lige, det skal siges, bare for at man ikke prøver at løbe fra, hvad man selv har været med til.

På det konkrete spørgsmål om, at man kan mere, og at hvis man skal kunne noget mere, er det, fordi velstanden er vokset, svarer ordføreren fuldstændig udenom. Faktum er, og det bedes ordføreren bekræfte, at bnp er 4 mia. kr. lavere med den her regerings politik.

Kl. 09:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:49

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jamen jeg synes egentlig, jeg gav en meget detaljeret beskrivelse af, hvordan forløbet var omkring efterlønsdiskussionen. Jeg siger bare i al stilfærdighed, at det vist er relativt velbeskrevet, hvordan det hang sammen. Jeg skal gerne give beskrivelsen igen, hvis det er ønsket.

Hvad angår diskussionen omkring vores velstand, er den diskussion, der ligger neden under det, jo spørgsmålet om den strukturelle beskæftigelse, og der siger jeg bare, at nu har vi taget ét initiativ – vores udspil hedder: »Danmark kan mere I« – hvor vi kommer noget af vejen. Der kommer til at være yderligere udspil, hvor vi tager Danmark videre.

Kl. 09:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Så er det hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti.

Kl. 09:50

Peter Skaarup (DF):

Tak for det og tak til ordføreren for talen. Jeg vil godt følge op på det, som hr. Troels Lund Poulsen og hr. René Christensen var inde på med hensyn til det her center på Langeland, som regeringen sådan nærmest lige pludselig ud af det blå åbenbart købte for 13,5 mio. kr. Det har undret os meget i Dansk Folkeparti, at man køber et sted helt uden at spørge Folketinget, uden nogen som helst forudannelser om, om man kunne få flertal for det, uden at tale med dem på Langeland, der blev udsat for den her meget, meget kedelige oplevelse, at de lige pludselig skulle have et center med dybt kriminelle på deres ø. Så jeg kunne godt tænke mig at høre hr. Christian Rabjerg Madsen: Vil man gøre det samme igen? Altså, jeg forstod det sådan, at man havde gjort det på den her måde, for ellers ville stedet blive dyrere, så den fremgangsmåde, man havde valgt, var helt i orden. Men vil man virkelig gøre det samme igen og udsætte langelænderne eller andre for den her behandling til overpris?

Kl. 09:51

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 09:51

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg tror, at hr. Peter Skaarup, som har været lang tid i politik, godt er klar over, at upåagtet hvor man placerer et udrejsecenter, vil det give en betydelig og meget forståelig lokal modstand. Jeg tror også, at hr. Peter Skaarup vil have forståelse for, med udgangspunktet i sådan en helt almindelig forhandlingssituation, at hvis ikke man, forud for at vi lagde vores placeringsforslag frem, havde sikret sig bygningen, så ville bygningsprisen nok efterfølgende være blevet betydelig højere. Derfor var det jo rettidig omhu at lave købet inden. At der så ikke kunne dannes flertal for placeringen i Folketinget, må vi jo tage til efterretning. Det betyder så, at det samlede Folketing bærer ansvaret for, at den nuværende struktur på udrejsecenterområdet fortsætter, også hvad angår de geografiske placeringer.

Kl. 09:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Peter Skaarup, værsgo.

Kl. 09:52

Peter Skaarup (DF):

Jeg mener, at der er to ting i det her. Nu har vi et kæmpe problem fortsat på Kærshovedgård, hvor man har, som nogle siger, en stor narkocentral bestående af kriminelle, der burde være sendt hjem til deres hjemlande for lang tid siden. Samtidig har vi altså en situation, hvor regeringspartiets ordfører her i Folketinget i dag siger, at man gjorde det på den her måde, for ellers ville stedet på Langeland være blevet dyrere. Men lad mig bare lige sige her, at en valuar jo siger, at det koster 5,3 mio. kr. at købe det, man siger, i år. Man ender ud med at betale 13,5 mio. kr. Hvordan kan det dog være en fornuftig beslutning? Hvor dyrt skulle det være, mener hr. Christian Rabjerg Madsen, hvis man valgte at gøre det senere?

Kl. 09:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Værsgo til ordføreren.

Kl. 09:52

Christian Rabjerg Madsen (S):

Først og fremmest vil jeg sige, at jeg anerkender fuldt ud, at vi på Kærshovedgård har nogle udfordringer med nogle dybt kriminelle mennesker, som skulle sendes hjem. Og hr. Peter Skaarup ved jo, at den nuværende regering helt i forlængelse af andre regeringer,

hvor hr. Peter Skaarups parti var parlamentarisk grundlag, gør, hvad vi kan for at få de her mennesker hjem. For hvis man har fået fraget sit statsborgerskab på grund af alvorlig kriminalitet, skal man sendes hjem. Det ændrer ikke på, at den placering, vi foreslog, ikke kunne gennemføres, og derfor må de her mennesker blive på Kærshovedgård. Hvad angår købet og de overvejelser, der lå op til det, synes jeg, jeg har redegjort ganske detaljeret for det.

Kl. 09:53

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Karina Lorentzen Dehnhardt, SF. Værsgo.

Kl. 09:53

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Tak. Når man begår kriminalitet, skal man selvfølgelig stå til regnskab for sine handlinger, og jeg går ud fra, at Socialdemokraterne står fast på deres konsekvente retspolitik, som jo meget tit og ofte betyder, at vi får brug for flere fængselspladser. Sådan en politik har jo konsekvenser, og det mærker man ude i kriminalforsorgen lige nu, hvor man har et historisk højt antal indsatte og meget, meget få hænder, færre og færre, til at løse opgaverne. De ansatte forsvinder simpelt hen; de siger op; eleverne kan de ikke fastholde; resocialiseringen er i smadder; de ansatte betaler med deres helbred en meget, meget høj pris. Hver fjerde ansat i kriminalforsorgen har nu symptomer på PTSD. Derfor kan jeg simpelt hen ikke forstå, hvorfor der ikke er afsat en bøjel femøre til kriminalforsorgen i det her finanslovsforslag. Hvor er de penge henne, som skal få kriminalforsorgen på ret køl? I 2017 lovede statsministeren 0,5 mia. kr. til kriminalforsorgen.

Kl. 09:54

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så får vi svar. Værsgo.

Kl. 09:54

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg er helt enig med spørgeren i, at vi har betydelige udfordringer i kriminalforsorgen, og jeg brugte jo også en del af min ordførertale på at sige noget af det, som spørgeren nu gentager, nemlig at vi har en udfordring med flere indsatte og også med indsatte, som er mere negativt styrende, mere forhærdede kriminelle, end vi tidligere har set. Og der er ikke nogen tvivl om, at den adfærd, som de indsatte har, har negative konsekvenser for vores ansatte i kriminalforsorgen. Det er også derfor, at en af de eneste ekstra nye prioriteringer i en smal og stram finanslov handler om at afsætte penge til lige præcis kriminalforsorgen, sådan at vi med flerårsaftalen sikrer, at vi forud for de forhandlinger har et økonomisk fundament at stå på, når vi skal løse nogle af de problemer, som spørgeren har kæmpet for i store dele af sit politiske liv, men også meget præcist og rigtigt her på peger, og det er jeg enig i.

Kl. 09:55

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Værsgo, fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 09:55

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Men der er jo ikke afsat flere penge. Der er afsat penge, så budgettet er nogenlunde status quo; faktisk giver det et fald de sidste år. Det er altså ikke det, der kan skaffe flere hænder ude i kriminalforsorgen. Jeg er dybt bekymret. Jeg ved ikke, om ordføreren ved det, men nogle steder har man nu personalefri afdelinger. Jeg prøver lige at tænke lidt over, hvad det betyder. Nogle steder runderer man bare, fordi man ikke længere har kræfterne til at passe de mange indsatte. Jeg kan simpelt hen ikke forstå, at vi kan lave så fint et politiforlig, men

når det kommer til kriminalforsorgen, er der ikke nogen pengetræer. Hvordan kan det hænge sammen?

Kl. 09:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det ordføreren. Værsgo.

Kl. 09:56

Christian Rabjerg Madsen (S):

Det, der er situationen i vores finanslov, er, at vi har en bevillingsprofil, som er nedadgående på kriminalforsorgens område. Der sikrer vi, at vi, allerede inden forhandlingerne starter, har et fundament, som gør, at forhandlingerne går i gang med en økonomi, som er funderet på det samme niveau, som der er nu. Så vi tilfører området penge i finansloven. Hvis man så derudover i finanslovsforhandlingerne har et ønske om, at vi skal gøre mere, så må man jo komme med de ønsker. Vi har en forhandlingsreserve, som vi kan tale om, og der er ikke nogen tvivl om, at fru Karina Lorentzen Dehnhardt har ret i, at der er udfordringer i kriminalforsorgen.

Kl. 09:57

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Det er sådan, at vi næsten har brugt taletiden. Den sidste, der får ordet – så kommer vi godt og vel over på den anden side; jeg ved, at der er rigtig mange, der har bedt om ordet, men det er de regler, vi har – for at afslutte den her del af debatten, er hr. Andreas Steenberg. Værsgo.

Kl. 09:57

Andreas Steenberg (RV):

Jeg kommer som rosinen i pølseenden. Tak, formand.

Tak for en god tale. I Radikale Venstre glæder vi os jo også over, at vi er kommet så godt ud af coronakrisen rent økonomisk. Det kunne også være, at det er, fordi der er nogle meget dygtige og omstillingsparate virksomheder. Derfor skurrer det i mine ører, når jeg hører beskæftigelsesministeren angribe dansk erhvervslivs ønske om international arbejdskraft med ordene – og nu citerer jeg frit efter hukommelsen: Ja, ja, så vil de gerne have noget billig arbejdskraft.

Jeg kunne godt tænke mig høre finansordføreren for Socialdemokratiet: Er det virkelig sådan, at alle mennesker, der er kommet fra udlandet og arbejder her i Danmark og bidrager til vores økonomi, bare er billig arbejdskraft, og at det er sådan lidt amoralsk af virksomhederne at have taget de mennesker ind?

Kl. 09:58

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 09:58

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg nævnte tre årsager til, at vi er kommet godt igennem krisen, og den første årsag, jeg nævnte, var, at vi har et knaldhamrende kompetent erhvervsliv, så på det område kan der ikke presses et stykke papir ind imellem hr. Andreas Steenberg og mig selv. Jeg er helt enig i, at vi har et kompetent erhvervsliv. Når det er sagt, er jeg også enig med De Radikale i, at vi har en kæmpe udfordring, i forhold til at danske virksomheder har brug for kloge hænder og dygtige hoveder. Det er en udfordring, vi skal løse.

Når vi er uenige med De Radikale i, at beløbsgrænsen skal sænkes yderligere, så er det jo, fordi hvis vi sænker den yderligere, så vil vores faglærte arbejdsmarked komme i en meget hård lønkonkurrence med nogle lande, hvor lønniveauet for faglærte er væsentlig under det, vi ser i Danmark, og det ønsker vi ikke. Jeg synes, at vi også skulle sige til virksomhederne, at vi har et europæisk arbejdsmarked, hvor der vel er 10-15 millioner ledige, som man også kan gøre

noget for at få ind, hvis man har behov for det. Derudover er der i Danmark en betydelig arbejdsmarkedsreserve af danskere, som er ledige, og som vi skal have ind på arbejdsmarkedet.

Kl. 09:59

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Andreas Steenberg, værsgo.

Kl. 09:59

Andreas Steenberg (RV):

Tak for svaret. Jeg tolker svaret på den måde, at det altså ikke er alle udlændinge, der arbejder i Danmark, der bare er billig arbejdskraft, som beskæftigelsesministeren sagde.

Hvis vi kigger på de nuværende ordninger og ser bort fra, om de skal laves om, så kan vi se, at rigtig mange virksomheder får afslag, og at sagsbehandlingstiderne stiger, og det gør, at virksomhederne ikke benytter sig af de ordninger, der er. Er det noget, Socialdemokratiet vil være klar til at se på i de her finanslovsforhandlinger? For noget kunne jo tyde på, at der simpelt hen mangler medarbejdere til at sagsbehandle.

Kl. 09:59

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Værsgo til ordføreren.

Kl. 10:00

Christian Rabjerg Madsen (S):

Med udgangspunkt i, at vi har forskellige holdninger til beløbsgrænsen, så må vi jo diskutere, om der på den mere bureaukratiske side af skrivebordet er forhold, som man bør kigge på. Det er forslag, vi har med i vores finanslov, også med det in mente, at vi har en finanslov, som har få initiativer, fordi vi har behov for at lette foden fra speederen. Men Radikale bliver inviteret til finanslovsforhandlingerne, og der kan man jo spille ind med de ønsker, man måtte have, og så tager vi en drøftelse af det.

Kl. 10:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så siger vi tak til Socialdemokratiets ordfører, hr. Christian Rabjerg Madsen, og går videre i ordførerrækken til hr. Troels Lund Poulsen det, Venstre.

Kl. 10:00

(Ordfører)

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det, og tak for ordet. Det har jo sådan, at med et finanslovsforslag sætter regeringen rammerne for den retning, de mener Danmark skal gå i i det næste års tid. Og derfor kunne jeg desværre også til konstatere, at regeringens finanslovsforslag, i hvert fald da jeg modtog det for en uge siden, var fuldstændig blottet for bud på, hvordan vi løser en af de største udfordringer, dansk økonomi står over for nu, nemlig manglen på arbejdskraft. Heldigvis skulle det så vise sig, at der var mere på vej, for i tirsdags fremlagde regeringen langt om længe de første bud fra regeringens side på tiltag, der kan sikre flere hænder og hoveder på arbejdsmarkedet. Det vil jeg gerne kvittere for, det har vi ventet på i lang tid, og derfor er der grund til at sige til regeringen, at det ser vi frem til at drøfte videre.

Selv om der er gode forslag i det nye udspil, og selv om regeringen har ladet sig inspirere og i hvert fald, kan jeg se, har genbrugt Venstres forslag om at reducere dimittendsatsen, forhøje fradraget for forsknings- og udviklingsudgifter og om at effektivere arbejdspligt for arbejdsløse indvandrere, vokser træerne alligevel ikke ind i himlen. Regeringens ambitioner rækker desværre kun til at lukke hullet for det tab i beskæftigelse på 10.000 personer, ja, måske endda lidt over 10.000 personer, som regeringens politik har medført. Og

åbenbart mener regeringen, at det samtidig er en god idé at hæve skatterne igen igen, denne gang, ved at man nu skal hæve skatten på iværksætteri. Manglen på arbejdskraft er alvorlig, og jeg vil sådan set også gerne anerkende her i dag, at den socialdemokratiske finansordfører netop også har reflekteret på den diskussion. At vi så ikke er enige om alle løsninger, må vi jo drøfte. Men det gælder nu og her, og det gælder på sigt, og det gælder stort set i alle brancher.

Hoteller og restauranter kan ikke skaffe medarbejdere. For hotelterne er det otte ud af ti, der melder om mangel på arbejdskraft, og for byggeriet har manglen på arbejdskraft ikke været højere siden 2006. Vi har også en udfordring med mangel på faglært og højt specialiseret arbejdskraft både i industrien og it-branchen. Det er en udfordring, som vi skal tage meget alvorligt. For vores virksomheder må sige nej til ordrer, når de ikke har adgang til den arbejdskraft, de har brug for. Det betyder, at de mister konkurrenceevne, og dermed taber vi vækst og velstand, som jo er forudsætningen for, at vi kan prioritere den grønne omstilling og udbygning af vores fælles velfærd, ja, faktisk viser beregninger fra Dansk Industri, at manglen på medarbejdere koster Danmark ca. 13,5 mia. kr. om året – milliarder som ellers kunne være gået til at prioritere alt det, som vi vil med vores samfund: bedre velfærd, penge til den grønne omstilling og en større frihed til danskere.

For Venstre er det helt afgørende, at vi løser den akutte udfordring med mangel på arbejdskraft, og vi mener, at den skal løses her og nu. Det er forudsætningen for, at vi har råd til at prioritere alt det, som vi ønsker.

I løbet af efteråret vil Venstre, som vi altid gør, præsentere vores finanslovsprioriteter for 2022. Vores forslag kommer til at indeholde konkrete bud på, hvordan vi øger beskæftigelsen. Vi har dog allerede præsenteret en række forslag: Vi har præsenteret forslag om at sænke dimittendsatsen og hæve beskæftigelsesfradraget, så det bedre kan betale sig at arbejde; vi vil øge rekrutteringen af international arbejdskraft på ordentlige og fair lønvilkår, så danske virksomheder får større adgang til kvalificeret arbejdskraft; vi vil indføre en arbejdspligt for flygtninge og indvandrere og sænke ydelserne til især arbejdsløse indvandrere, så flere af dem bliver en del af det arbejdende fællesskab.

Kl. 10:05

Med Venstres finanslovsprioriteter for 2022 kommer vi til at sætte ambitionen om at øge den strukturelle beskæftigelse højere end det, som regeringen lægger op til. Det gør vi, fordi vi synes, det er nødvendigt for at sikre øget velstand til gavn for det danske samfund, og vi vil levere konkrete svar på, hvordan vi når den ambition, for stilstand gør ikke Danmark rigere. Status quo er ikke svaret på Danmarks udfordringer. Venstre har større ambitioner for Danmark.

Det er ikke kun, når det handler om arbejdskraft, at regeringen mangler ambitioner for Danmark. Regeringens forslag leverer desværre heller ikke på den grønne omstilling. Her troede jeg faktisk, at alvoren var gået op for alle. Vi ser og mærker jo forandringerne, og sommerens naturkatastrofer rundt om i Europa har kun gjort det mere håndgribeligt, at det er en virkelighed, som kalder på handling.

Regeringens finanslovsforslag indeholder ikke et eneste forslag, der skal reducere CO₂-udledningerne og derved bringe os tættere på at nå klimamålsætningerne, og når regeringen ikke er villig til at prioritere den grønne omstilling, betyder det, at andre kommer til at betale for den. Det ser vi jo med de aktuelle landbrugs- og fødevarerforhandlinger, som måske ikke er så aktuelle forstået på den måde, at de jo nu har fundet sted i nærmest 8 måneder, men lige præcis hvad angår det udspil, risikerer man, at udspillet, som det ligger på bordet nu, vil koste tusindvis af arbejdspladser i hele Danmark. Landbrug & Fødevarer vurderer jo, at mindst 14.000 arbejdspladser i fødevarersektoren vil blive ramt.

Det er ikke grøn omstilling, men udflytning af CO₂-udledninger. For hvis vi f.eks. rykker dansk landbrug til Østeuropa, er det jo ikke sådan, at den globale efterspørgsel på fødevarer stopper af den grund, faktisk peger prognoserne på, at den globale efterspørgsel efter fødevarer kommer til at stige. Så klimamæssigt giver det absolut ingen mening. Derfor deler jeg heller ikke præmissen om, at man kun kan være et grønt parti, hvis man er villig til at sende gode arbejdspladser til andre lande, der tager klimaet mindre alvorligt. Det er grundlæggende helt forkert.

Danmark er verdens bedste landbrugsland, og vi producerer nogle af verdens mest klimateffektive fødevarer, dem skal vi udvikle, vi skal ikke afvikle dem. Vi skal være et foregangsland. Vi skal vise resten af verden, at grøn omstilling kan gå hånd i hånd med vækst og nye muligheder og høj livskvalitet. Det vil være med til at inspirere resten af verden. For i Venstre mener vi, at når vi siger, at vi prioriterer den grønne omstilling, gør vi det også med handling. Det er også derfor, vi har foreslået at afsætte 1,7 mia. kr. til et nyt permanent grønnt råderum – penge, vi hvert år kan være med til at bruge på den grønne omstilling.

Det kræver andet end snak at løse Danmarks problemer, det kræver konkrete politiske løsninger og vilje. De løsninger og den vilje har Venstre. Vi vil gøre det lettere for virksomhederne at tiltrække den arbejdskraft, som de har brug for: Vi vil sikre, at flere indvandrere bliver en del af det arbejdende fællesskab – det skylder vi dem og ikke mindst det danske samfund; vi vil sikre flere hænder og hoveder på arbejdsmarkedet ved at sænke dimittendsatsen. Vi vil gøre Danmark rigere, så vi i fremtiden har råd til at investere i vores fælles velfærd og grønne omstilling.

Vi ser frem til forhandlingerne både om finansloven for 2022, men ikke mindst også om det reformspor, som regeringen nu har præsenteret. Hvor mange forhandlinger der bliver, og hvor de finder sted, ved vi af gode grunde ikke så meget om, men vi møder op og glæder os til at søge politisk indflydelse, fordi vi deler en del af de ambitioner, som vi kan se i regeringens udspil, og dem glæder vi os så til at forhandle med regeringen.

Kl. 10:09

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så har vi i omegnen af 45 minutter til korte bemærkninger. Først er det hr. Christian Rabjerg Madsen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 10:09

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for ordet, tak for talen og tak for den konstruktive tilgang, som Venstre udviser i forhold til at forhandle det vigtige reformforslag, som vi skal have i gang. Jeg vil gerne spørge til det forhold, at Venstre i det forgangne år jo har forsøgt at tegne noget af et skræmmebillede af regeringens økonomiske politik under coronakrisen. Hr. Troels Lund Poulsen har selv anklaget regeringen for at gældsætte Danmark ud over afgrundens rand. Og ved åbningsdebatten sidste år hævdede fru Sophie Løhde, at vi har en regering, der tilsyneladende vil føre Danmark tilbage til Anker Jørgensens tid. Det indebar ifølge samme en galopperende arbejdsløshed, store offentlige underskud og økonomisk ansvarlighed.

Det er voldsomme anklager, men det er også anklager, som står i rimelig betydelig kontrast til den økonomiske situation, som vi har, efter regeringens førte politik. Det er en gæld, som er den laveste i Europa. Det er en beskæftigelse og vækst, som buldrer derudad. Giver det anledning til selvransagelse hos Venstre?

Kl. 10:10

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Troels Lund Poulsen (V):

Altså, det giver jo anledning til at glæde sig over, at vi ikke er endt der, hvor vi forudsagde at vi ville ende, nemlig som tidligere under Anker Jørgensens økonomiske politik. Det betyder ikke, at vi ikke kan ende der. Vi har netop lige i dag kunnet se, at det, regeringen lægger op til, jo er, som finansordføreren også prøvede at svare hr. Torsten Schack Pedersen under spørgsmålet, at Socialdemokratiet og regeringen gør Danmark 4 mia. kr. fattigere i 2030 med den førte politik. Det synes vi er forkert. Men vi glæder os jo over, at vi ved fælles hjælp – og det glemmer den socialdemokratiske finansordfører så desværre – har holdt hånden under det danske samfund med talrige aftaler. Det er jo kun glædeligt, at dansk økonomi ikke er blevet så hårdt ramt, som meget i perioder tydede på. Det er jo sjældent, at jeg har lejlighed til at rose finansministeren, men jeg tror, at han sagde noget klogt – ikke for en gangs skyld, men måske tæt på – da han præsenterede finansloven, hvor han sagde, at selv ikke i den vildeste fantasi ville man kunne forestille sig, at dansk økonomi havde det så godt. Det var faktisk rigtigt og klogt sagt.

Kl. 10:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Christian Rabjerg Madsen, værsgo.

Kl. 10:11

Christian Rabjerg Madsen (S):

Det, som ordføreren svarer, er, at vi kritiserede Socialdemokratiet for at føre en uansvarlig økonomisk politik. Det viste sig, at regeringen og Socialdemokratiet sammen med et bredt folketingsflertal – hvilket jeg i øvrigt også sagde i min egen tale – fører den rigtige politik og fik Danmark godt igennem coronakrisen. Nu vælger man så igen at kritisere regeringen for at føre en uansvarlig politik. Jeg synes, at man i stedet for skulle anerkende den førte politik, og jeg synes også, at det skulle give anledning til refleksioner omkring sin egen kritik og måske også overvejelser omkring den politik, man førte efter finanskrisen.

Kl. 10:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:12

Troels Lund Poulsen (V):

Politikken efter finanskrisen og det hykleri, som ordføreren nu tager fat i, kan jeg næsten ikke holde til at høre på. For noget af det, der skete som konsekvens af finanskrisen, var jo, at man lavede nødvendige reformer, som er årsagen til, at det her samfund bliver rigere. Og når regeringen står og bryster sig af, at arbejdsudbuddet stiger, som man jo gør, så er det på baggrund af to store initiativer. Det er reformen i forhold til efterløn, som ikke blev afskaffet, men som blev lavet om, og så er det dagpengeaftalen. Det er lige præcis det, der er med til at skabe arbejdsudbuddet. Det er derfor, det er helt vanvittigt at høre, at regeringen står og bryster sig af, at der kommer flere i arbejdsstyrken. Det gør det jo på baggrund af de reformer, der er blevet lavet.

Kl. 10:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. René Christensen, Dansk Folkeparti.

Kl. 10:12

René Christensen (DF):

Tak for det, tak for talen, og tak for at sætte fokus på den efterspørgsel, der er derude, på arbejdskraft. Det er også noget, regeringen prøver at italesætte, og det er nok mest »italesætte«, jeg vil bruge

som ord. Når vi ser den fine pakke, der kom her i tirsdags, hvad tænker ordføreren så, når man så samtidig lægger yderligere beskatning på investering? Når virksomhederne står derude og har den gode idé og kan skabe nogle arbejdspladser, så siger regeringen: Vi vil øge arbejdsudbuddet, men vi vil sådan set også hæmme arbejdspladserne. Er det ikke det, der sker, når man vil hæve aktiebeskatningen i forhold til de her innovative virksomheder, som skal ud og skabe kapital? Er Venstre ikke enig i, at det er kontraproduktivt i forhold til den situation, som vi står over for?

Kl. 10:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 10:13

Troels Lund Poulsen (V):

Det, som Dansk Folkepartis ordfører sætter fokus på, er fuldstændig rigtigt. Jeg havde selv fornøjelsen af at høre statsministeren til Dansk Erhvervs årsmøde, som jo var et årsmøde, der, tror jeg, fandt sted i sidste uge, hvor statsministeren talte om vigtigheden af, hvad man kunne gøre for at styrke dansk erhvervsliv. Der var ikke et øje tørt, og alle sad og klappede, og man gik derfra og tænkte, at den socialdemokratiske statsminister har forstået vigtigheden af at styrke dansk erhvervsliv. Så går der en uge, og så kan man se, at regeringen gør det stik modsatte. Sandheden er jo, at statsministeren godt vidste, hvad der ville blive præsenteret, nemlig en højere beskatning på iværksætteri. Jeg forstår det ikke, for det er den fuldstændig forkerte vej at gå, og det er også derfor, at der jo er brug for, om man så må sige, sund fornuft i de forhandlinger, som kommer til at finde sted. Jeg håber ikke, det bliver til noget, for det vil være gift for dansk erhvervsliv.

Kl. 10:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. René Christensen.

Kl. 10:14

René Christensen (DF):

Tak for det, og det er dejligt, at vi er enige om det. En anden ting, som ordføreren også havde med, og som ordføreren fra Socialdemokratiet også tidligere havde med, er, om udlændinge med ikkevestlig baggrund skal ind på arbejdsmarkedet. Når Venstre også siger, at man har nogle forslag til det, er der jo en udfordring, når vi kan se, at for særlig de kvinder med ikkevestlig baggrund, der er her, gælder det, at det snart er 20 pct., der er på førtidspension, altså en livslang ydelse. Er Venstre ikke enige i, at vi har en ret stor udfordring, i og med at den her gruppe, der permanent er taget ud af arbejdsmarkedet, fylder så meget? Når man taler om, at man skal have flere til at bidrage, nytter det jo ikke noget, at man giver dem en ydelse, der er livslang, altså at de kommer på passiv forsørgelse og er parkeret uden for arbejdsmarkedet.

Kl. 10:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 10:15

Troels Lund Poulsen (V):

Det er lige præcis et meget, meget vigtigt tema. Kvinderne med ikkevestlig baggrunds manglende deltagelse på arbejdsmarkedet er jo noget, som rider os som en mare, og som rider mange kommuner som en mare rent økonomisk, for ikke at tale om menneskeligt, for det nedarves jo også til børnene, og derfor bliver man nødt til at tage mere håndfast fat. I forhold til det konkrete spørgsmål om førtidspension kan man jo også overveje, om man skal lave en genvisi-

tation af dem, der har fået førtidspension. Der er jo kommuner, der i hvert fald har diskuteret, om det kunne være nødvendigt, for at se på, om man lever op til de kriterier, man fik tilkendt førtidspensionen på baggrund af.

Kl. 10:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så går vi videre til fru Lise Bech-Nielsen, SF. Værsgo.

Kl. 10:15

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak. Jeg vil gerne tale lidt om landbruget, fordi det er, som ordføreren jo er fuldstændig klar over, noget, der fylder rigtig meget i vores CO₂-regnskab, og noget, vi ikke kan komme udenom at diskutere for at nå op til 70-procentsmålsætningen, som Venstre jo også har tilsluttet sig. Hvis vi ikke gør noget og vi fortsætter som hidtil, kommer landbruget til at stå for halvdelen af samtlige udledninger i 2030. Jeg er lidt nysgerrig på, hvad ordføreren mente med, at vi har verdens mest klimaeffektive fødevarer. Vil ordføreren ikke sige lidt om det?

Kl. 10:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:16

Troels Lund Poulsen (V):

Jo, jeg sagde, at vi har et af de mest klimaeffektive produktionsværktøjer i forhold til fødevarer. Og det er af den grund, at når vi ser på den måde, vi belaster vores miljø på i forhold til produceret enhed, så er det jo helt anderledes end mange andre lande.

Kl. 10:16

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Det passer jo ikke. Det er, bl.a. fordi vi opgør vores regnskaber på den måde, vi gør. Vi importerer soja fra Sydamerika. Vi har en enorm kødproduktion. Hvis vi i sandhed skal producere mere klimaeffektivt, skal vi jo hjælpe landbruget med at få omlagt til en langt mere plantebaseret produktion, så vi kan være med til at tage ansvar for, at de fødevarer, man spiser overalt i verden, er mere klimaeffektive.

Kl. 10:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:17

Troels Lund Poulsen (V):

Grundlæggende tror jeg stadig væk, at folk har lyst til at spise kød i fremtiden. Jeg ved godt, at fru Lisbeth Bech-Nielsen ikke siger, at man skal gå fra kød til planter, men det, der gør en forskel, er jo at bruge teknologien til at sørge for, at det, man producerer, bliver endnu mere bæredygtigt, og det er jo den udvikling, vi skal understøtte. Hvis man ser på den måde, dansk landbrug producerer på i forhold til f.eks. Tyskland eller Polen eller Spanien, så er det jo helt tydeligt, at vi har et meget, meget mere avanceret produktionsapparat, end de lande har, og det er jo den vej, vi skal gå.

Kl. 10:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Andreas Steenberg, Radikale Venstre.

Kl. 10:18

Andreas Steenberg (RV):

Tak for talen. Vores to partier er jo enige om, at når det handler om mennesker i økonomien, skal vi have ambitionerne op i forhold til

det, der blev fremlagt i tirsdags. Det vil jeg kvittere for, og vi glæder os til at samarbejde også med Venstre om det. Jeg glæder mig også over, at Venstre gerne vil sætte penge af til klimaområdet.

Kl. 10:20

Men et andet område, hvor vi har været uenige med Venstre i hvert fald i den tidligere periode, var investeringer i uddannelse og forskning, hvor den tidligere Venstre-regering og VLAk-regering skar på uddannelse og forskning. Derfor vil jeg gerne spørge ordføreren, om også Venstre i dag er klar til at øge investeringerne i uddannelse og forskning, ligesom Venstre nu har lagt op til på klimaområdet.

Kl. 10:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:18

Troels Lund Poulsen (V):

Vi har jo haft et enormt højt niveau, i forhold til hvor mange penge vi har brugt på vores uddannelsessystem. Det, der jo, synes jeg, er noget, man bliver nødt til at diskutere på et tidspunkt, er, at den del, vi bruger på su, nærmest fylder lige så meget som det faglige indhold. Og så vil jeg gerne sige, at det ikke betyder, at jeg står og lancerer en su-reform her fra talerstolen – bare fordi jeg kan mærke, at der er nogle, der lige om lidt vil spørge om det. Men det bliver man jo nødt til at se på, altså hvordan og hvorledes man bruger midlerne.

Vi har jo ingen modstand mod, at man skal lave en prioriteret strategi i forhold til både forskningsindsatsen og uddannelsessystemet. Jeg synes, at der, hvor man skal sætte ind, først og fremmest er i forhold til forskning og udvikling. Der ligger kæmpemæssige opgaver i forhold til den grønne omstilling, og hvis det skal lykkes, bliver vi altså nødt til at allokere nogle nye, friske midler til den proces. Det kommer ikke af sig selv. Det tror jeg at vi ærligt må indrømme.

Kl. 10:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Andreas Steenberg.

Kl. 10:19

Andreas Steenberg (RV):

Det er jeg glad for at høre. Nu har regeringen så lagt op til, jeg mener, det var 2,5 mia. kr., man vil sætte af til uddannelsesområdet. Er det noget, Venstre vil støtte op om, når vi skal ind og forhandle? For det er i hvert fald centralt for os.

Kl. 10:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 10:20

Troels Lund Poulsen (V):

Ja, nu har regeringen jo det sorte bælte i at præsentere tal uden en økonomitabel. Det er stadig væk ikke lykkedes mig – og det kan være, det er, fordi jeg ikke har set godt nok på Finansministeriets hjemmeside – at se, hvordan pengene egentlig talt er med til at finansiere de forskellige løft. Jeg kan se, at man har nogle ambitioner, og det må vi jo blive klogere på, når vi bliver inviteret til forhandlinger.

Men dybest set har Venstre og jeg jo den holdning, at når regeringen nu langt om længe gør noget, som vi synes er et skridt i den rigtige retning, så har jeg besluttet mig for at være positiv. Ulig min natur vil jeg gerne være positiv.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det hr. Rune Lund, Enhedslisten.

Kl. 10:20

Rune Lund (EL):

Fra Enhedslistens side vil vi gerne prioritere både velfærd og den grønne omstilling. Det er jo sådan, at fra 2015 til 2019 stod Lars Løkke Rasmussen-regeringerne bag aftaler, som betyder, at vi i dag kommer til hvert år at betale 22 mia. kr. for skatte- og afgiftslettelser, som der er blevet aftalt mellem 2015 og 2019. Så siger Venstre: Jamen det er et problem, at der er partier i Folketinget, som vil prioritere velfærd, for vi skal bruge alle pengene på den grønne omstilling. Så anklagen skulle være, at man hellere vil have velfærd, end man vil have grøn omstilling. Jeg mener godt, der er råd til begge dele.

Men jeg vil spørge Venstre: Hvis man er så optaget af grøn omstilling og vil afsætte et råderum på 1,7 mia. kr., hvad så med at tilbagerulle i det mindste en væsentlig del af de mange skatte- og afgiftslettelser, som der blev aftalt mellem 2015 og 2019, og som hvert år vil koste 22 mia. kr.? For hvis man virkelig mener, at der skal være råd til klimaet, er det vel der, man for alvor kunne tage fat, medmindre Venstre har som projekt, at der ikke skal være råd til at genoprette velfærden.

Kl. 10:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:21

Troels Lund Poulsen (V):

Vi mener jo faktisk, tror jeg, det samme som Enhedslisten, må jeg forstå. Vi mener, at det ikke er enten-eller, det er både og. Men forskellen er jo, hvordan man finansierer det. Vi synes ikke, at man skal sætte skatter og afgifter op. Der er vi jo forskellige, og vi har forskellige holdninger. Jeg tror, hr. Rune Lund stillede det samme spørgsmål sidst, og der er ikke sket noget nyt: Vi står på et skatte-stop.

Vi synes så, det er vigtigt, at man faktisk kommer med nogle penge til den grønne omstilling, som også er reelle, sådan at man ikke bare lægger byrderne på de grene, der skal lave transformationen. Jeg tror, Rune Lund faktisk var med til at forhandle – hvis jeg husker det, men det kan være, jeg husker forkert – den grønne omstilling af industrien, som vi tilføjer 13 mia. kr., 1,3 mia. kr. om året i en 10-årig periode. Hvad angår bilerne, som Venstre så ikke var med i en aftale om, men som vi forhandlede meget om, loftede man faktisk også den tilskyndelse, der var, til den grønne omstilling ved at bruge et sted mellem 3 og 4,5 mia. kr. frem til 2025.

Så det koster jo at lave grøn omstilling, og det tror jeg sådan set også at Enhedslisten anerkender, men det kommer med en pris, og der er vi så bare uenige om, hvordan man finansierer det.

Kl. 10:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Rune Lund. Værsgo.

Kl. 10:23

Rune Lund (EL):

Jeg har en forudsigelse om, at de her finanslovsforhandlinger vil gå, som de gjorde ved finansloven for 2020 og 2021, nemlig at vi får et større og bedre løft i velfærden end det, som regeringen er kommet med. Så vil vi stå i den situation, at Venstre har en ambition om, at der kun skal leves op til det demografiske træk, men at vi leverer mere. Så må Venstre jo komme med en forklaring på, hvor

det så er, der skal skæres i velfærden for at give plads til de grønne investeringer, som Venstre gerne vil have. Eller Venstre burde måske i virkeligheden forklare, hvorfor Venstre med de synspunkter, man fremlægger, i virkeligheden hellere, når det kommer til stykket, vil have skatte- og afgiftslettelser, som i stor grad kommer de rigeste til gode, frem for at vi investerer i den grønne omstilling.

Kl. 10:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:23

Troels Lund Poulsen (V):

Men det er jo bare en uenighed, som er svær at få til at gå væk. Enhedslisten ønsker, at folk skal betale noget mere i skatter og afgifter. Det synes vi ikke. Vi er det højest beskattede land i verden, så hvis man sætter skatter og afgifter op, sender man jo sådan set bare arbejdspladser ud af landet, og så får vi andre problemer, som gør os fattige. Det synes vi er den forkerte vej at gå.

Kl. 10:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 10:24

Lars Boje Mathiesen (NB):

Med det reformtiltag, som regeringen har lagt frem, »Danmark kan mere I«, kommer vi nogenlunde tilbage på nul. Det løser jo ikke det problem, vi har med manglende arbejdskraft. I Nye Borgerlige har vi fremlagt en langsigtet økonomisk plan, som indeholder en lang række tiltag – det kan være fjernelse af topskatten, sænkning af selskabsskatten og fjernelse af registreringsafgiften på biler – som vil øge arbejdsudbuddet. Kan Venstre se sig selv i nogle af de ting?

Nu siger Venstre, at de også vil fremlægge nogle ting, som vil øge arbejdsudbuddet. Kunne man løfte sløret for, om det er nogle af de ting, man kan se sig selv i, for vi er nødt til at finde en fælles grund? Dansk erhvervsliv kræver altså noget handlekraft derude. Den bliver ikke leveret lige nu af regeringen, og så må vi andre jo steppe op.

Kl. 10:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 10:24

Troels Lund Poulsen (V):

Nu kan jeg jo se, at Lars Boje Mathiesen har købt domænet www.danmarkkanmere.dk, og nu ved jeg ikke, om den hedder Danmark kan mere 100.0, for det er jo i hvert fald nogle større tal, der er i Nye Borgerliges økonomiske politik, end dem, som regeringen har lagt på bordet, og det vil jeg sådan set også gerne kvittere for. Altså, vi har jo en ambition om, at man skal gøre mere end de 10.000, og det sagde jeg også. Det er helt nødvendigt, og jeg håber, at vi i fællesskab fra de blå partiers side kan finde sammen om at lægge nogle ting på bordet, som kan være med til at hjælpe regeringen til at nå et mere ambitiøst niveau. Så det er jeg sådan set helt åben over for.

Vi har jo haft et rigtig, rigtig godt samarbejde, og har et rigtig godt samarbejde i øjeblikket, på landbrugs- og fødevarerområdet om, hvordan vi kan fastholde de hundredtusindvis af arbejdspladser, der er inden for det område, og det samarbejde skulle gerne også lande sådan, at vi kunne være enige om at løfte nogle fælles prioriteter ind i forhold til den økonomiske politik.

Kl. 10:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 10:25

Lars Boje Mathiesen (NB):

Et helt konkret bud, der er kommet fra f.eks. Konservative og Radikale, er at hæve grænsen for topskat. Det ved vi har ret stor betydning for arbejdsudbuddet. Vil det være noget, som Venstre også ser positivt ind i? For så mangler vi bare at få DF med, og så har vi jo faktisk et flertal, så vi kan fremlægge et forslag omkring det her og vedtage det med et flertal i Folketingssalen.

Kl. 10:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 10:26

Troels Lund Poulsen (V):

Altså, jeg ved ikke, om der er et flertal for at hæve topskatten, for det kræver nok også, at Socialdemokratiet er indstillet på det. Men det er jo ikke sådan, at jeg ideologisk er imod, at man skal se på topskattegrænsen. Det er jeg helt åben over for at diskutere; det vil jeg gerne sige. Så må vi se på, hvordan man kan finansiere det. Alle gode forslag, der gør Danmark rigere, bliver man da nødt til at tage seriøst, og der er jo ikke nogen tvivl om, at det at se på, hvordan topskattens indvirkning er på dansk økonomi, kan have en enormt stor effekt i forhold til arbejdsudbuddet, så det er vi villige til at diskutere.

Kl. 10:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance.

Kl. 10:26

Ole Birk Olesen (LA):

Tak for talen og tak for det udmærkede samarbejde, som vi i Venstre og Liberal Alliance har til daglig. Det bygger jo på, at vi vil gå i den samme retning. Der er så forskellige afstande, vi vil gå. Venstre vil nogle gange tage nogle centimeter, og vi vil gerne nogle 100 m eller et eller andet i den stil, men vi vil dog i den samme retning. Derfor kan det godt ærgre en gang imellem, f.eks. når hr. Lars Boje Mathiesen spørger hr. Troels Lund Poulsen, om Venstre vil være med til at hæve grænsen for betaling af topskat, at Venstre så ikke kan sige, at ja, det vil de gerne være med til, i stedet for at sige, at det er de åbne over for at kigge på osv. Det undrer mig også, og jeg er skuffet over, at når Liberal Alliance foreslår at halvere dagpengeperioden fra de nuværende 2 år til 1 år, så er svaret fra Venstre, at det ikke er en løsning på de aktuelle udfordringer med mangel på arbejdskraft. Det er det da; det giver 22.000 flere, der tilbyder deres arbejdskraft til det danske arbejdsmarked, som skriger på arbejdskraft. Så hvorfor svarer Venstre sådan noget, undskyld mig, lidt dumt noget en gang imellem?

Kl. 10:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 10:27

Troels Lund Poulsen (V):

Det er nok det sværeste spørgsmål, jeg har fået i lang tid, altså hvorfor Venstre svarer sådan noget dumt noget. Og det var endda en trist bemærkning, for det var vores beskæftigelsesordfører, der svarede. Spørgsmålet var så svært, at jeg lod ham svare på spørgsmålet. Men altså, vi er uenige, og det er vel fair nok. Jeg anerkender at det at

sætte dagpengeperioden ned fra 2 til 1 år selvfølgelig har en effekt. Det kan man jo se i forhold til dimittendsatsen, hvor regeringen lægger op til at sætte det fra 2 år til 1 år, og det har også en effekt. Så ja, det har en effekt. Men vi mener ikke, at det, der er det mest afgørende i forhold til de forhandlinger, som vi skal have nu, er at halvere dagpengeperioden. Vi har andre prioriteter, som vi synes er vigtigere, og derfor kommer vi ikke til at støtte det forslag.

Kl. 10:28

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 10:28

Ole Birk Olesen (LA):

Jamen det er da en ærlig sag, hvis man er imod det, men at påstå, at det ikke er en løsning på problemet, er da dumt og forkert. For det er da en løsning på problemet, når det giver 22.000 ekstra, som tilbyder deres arbejdskraft. Der synes jeg bare, vi må forvente lidt mere ærlighed fra Venstres side. Og så vil jeg gerne høre: Hvorfor er Venstre imod det? Mener Venstre virkelig, at folk har behov for mere end 1 år for at finde et nyt arbejde, når de bliver ledige? Altså, er 1 år simpelt hen ikke nok til at finde et nyt arbejde, når folk bliver ledige, når vi kan se, at virksomhederne skriger på arbejdskraft for øjeblikket?

Kl. 10:29

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 10:29

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg vil også gerne lige, inden min taletid løber ud, kvittere for et godt samarbejde med hr. Ole Birk Olesen, bare for at det er sagt. Jeg synes ikke, at det med at sætte dagpengeperioden ned fra 2 år til 1 år er løsningen, i forhold til at man så siger, at så har man et større arbejdsudbud. Jeg anerkender, at det giver et større arbejdsudbud, men der er nogle andre redskaber, jeg hellere vil bruge frem for at halvere dagpengeperioden. Jeg synes sådan set, at det at have en 2-årig dagpengeperiode er et fornuftigt udgangspunkt. Det betyder heller ikke, at jeg er villig til at sætte dagpengeperioden op. Nu er regeringen kommet med et forslag om, at man skal sætte satsen op – det er jeg også kritisk over for. Men jeg vil gerne sige, at vi anerkender, at det har en effekt, så hvis det er det hr. Ole Birk Olesen var utilfreds med, er det hermed præciseret.

Kl. 10:29

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Så er det hr. Torsten Gejl.

Kl. 10:30

Torsten Gejl (ALT):

Og så til noget helt andet. Mit spørgsmål handler om udviklingsbistand. I Parisaftalen forpligter de rige lande sig til at betale 100 mia. kr. til de fattigste lande om året i klimabistand. Care.dk har udregnet, at det er ca. 5 mia. kr. om året, vi skal betale her i Danmark. I finanslovsudspillet er der kun sat halvdelen af det af. Og hvad værre er, så tages penge til klimabistand fra udviklingsbistanden. Det vil sige den bistand, der skulle prøve at få de fattigste lande på fode igen. Hvad tænker Venstre om, at penge til klimabistand tages fra vores udviklingsbistand?

Kl. 10:30

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Troels Lund Poulsen (V):

Det tænker jeg sådan set er sund fornuft, for de skal jo gavne det samlede formål. Derfor kan man sige, at klimabistand og det, man kan kalde traditionel bistand, jo har det formål at sikre, at folk får en udvikling. Og klima er jo en forudsætning for den udvikling i dele af verden.

Kl. 10:30

Kl. 10:30

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Hr. Torsten Gejl.

Kl. 10:31

Torsten Gejl (ALT):

Jamen hvor meget mener Venstre så, at man skal bruge om året til klimabistand? Og hvor meget af det må tages ud fra den bistand, som skulle gå til de allerfattigste lande og skabe uddannelse og lidt mere velstand dér?

Kl. 10:31

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 10:31

Troels Lund Poulsen (V):

Jamen jeg synes ikke, at vi på nogen måde skal gøre mere, end vi gør i dag. Danmark er et af de lande, som ligger allerhøjest, i forhold til hvor meget udviklingsbistand vi giver målt pr. indbygger. Så jeg har ikke nogen ambition om at sige, at det, som regeringen lægger op til, er for dårligt. Der kan være andre partier, der har den holdning, og det må man så forhandle med regeringen.

Kl. 10:31

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det hr. Jens Rohde.

Kl. 10:31

Jens Rohde (KD):

Hr. Troels Lund Poulsen har jo fuldstændig ret, når han siger, at hvis ikke Socialdemokratiet i det nuværende Folketing er med på at gøre noget ved f.eks. topskatten, ja, så bliver det ikke til noget trods billig portvin og slesk tale og de løfter, der kommer fra Radikale Venstres leder over for både hr. Jakob Ellemann-Jensen og hr. Søren Pape Poulsen i det ene avisinterview efter det andet. For hvis Radikale Venstre gør alvor af at lave et flertal uden om regeringen på de forslag, som man f.eks. har præsenteret sammen med Konservative, så udskriver statsministeren formentlig valg, eller også er der andre, der vælter regeringen. Så det er jo ét stort bluffnummer, og derfor vil jeg godt spørge Venstre, om ikke man bliver en anelse bekymret, og om ikke man sådan lige vil overveje at holde de der tilnærmelser fra Radikale Venstre en lille smule på afstand, indtil Radikale Venstre har sagt, at de peger blåt efter næste valg? For så kan vi bruge det til noget.

Kl. 10:32

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 10:32

Troels Lund Poulsen (V):

Det er jo rigtigt, at der er sagt rigtig mange ting af De Radikale Venstre, som mangler at blive effektueret – der har hr. Jens Rohde jo et hundrede procent ret. Det er jo også en mand med en, kan man sige, vis indsigt, der taler, og det har jeg stor respekt for – siger jeg i kærlighed til hr. Jens Rohde. Men det er klart, at indtil

De Radikale for alvor bekender kulør, er det jo ikke noget, man kan bruge til andet, end at man bare kan notere sig det i den politiske debat. Der er jeg et hundrede procent enig med hr. Jens Rohde. Og jeg er også af den opfattelse, at på det tidspunkt, hvor De Radikale måtte bekende kulør og stille et ultimativt krav til regeringen, vil det føre til, at regeringen bliver nødt til at udskrive valg, for så vil deres parlamentariske grundlag smuldre.

Kl. 10:33

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Hr. Jens Rohde.

Kl. 10:33

Jens Rohde (KD):

Jamen hr. Troels Lund Poulsen har jo også en vis indsigt, for han har skrevet en bog sammen med en radikal, så på den måde deler vi jo sådan lidt skæbne, hvad angår det med indsigten. Og sandheden er jo, at det aldrig bliver til noget, før Radikale Venstre beslutter sig for, at man peger anderledes. Og jeg håber, at man fra den borgerlige fløjs side her i dag og til åbningsdebatten vil søge at få et klart svar fra Radikale Venstre om, hvad det egentlig er, man vil. Er det bare sådan utroskab for utroskabens skyld, eller ligger der noget bag?

Men jeg kunne godt tænke mig at spørge hr. Troels Lund Poulsen, når han nævner, at partiet har andre forslag til at øge arbejdsudbuddet end det med dagpengene – det synes jeg er sympatisk nok – og at bruge skatteinstrumentet: Hvad er det så for forslag?

Kl. 10:34

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 10:34

Troels Lund Poulsen (V):

Altså, vi har jo bl.a. sagt, at vi gerne som ét redskab vil hæve beskæftigelsesfradraget. Men derudover må man lige vente med lidt tålmodighed, til vi præsenterer vores finanslovsprioriteter, som vi vil gøre her i løbet af oktober måned, hvor vi vil vise, hvordan man kan lave noget, der er mere ambitiøst i forhold til den strukturelle beskæftigelse end det, som regeringen har lagt på bordet.

Kl. 10:35

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det hr. Jeppe Bruus.

Kl. 10:35

Jeppe Bruus (S):

Tak for det. Nu nævner hr. Troels Lund Poulsen jo skattestoppet, og det har vi drøftet flere gange, også ved den seneste finanslovsdebat sidste år, hvor hr. Troels Lund Poulsen sagde: Det vil blive lagt frem på Venstres hjemmeside. Det er det ikke blevet endnu, og derfor har jeg bare et par spørgsmål om det. Der er, må jeg tilstå, lidt forskellige udlægninger af det. Der er i hvert fald lidt forvirring om, hvad skattestoppet indebærer, når man spørger forskellige venstrefolk, så det ene spørgsmål er: Er Venstres skattestop i dag det samme som i 2002, og hvad koster det i givet fald så?

Kl. 10:35

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 10:35

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg kan sige, at det her findes på Venstres hjemmeside, så der må jo være noget galt i forhold til spørgerens mulighed for at søge ind og finde det. Jeg vil gerne læse højt: Skattestoppet som formuleret i 2019 hviler på følgende principper: 1) Ingen skatte- og afgiftsstig-

ninger; 2) Skattestop med respekt for det kommunale og lokale selvstyre; 3) EU-regulering og lukning af skattehuller; 4) Hensyn til miljø og klima; 5) Tobaksafgifter er ikke omfattet af skattestoppet. Så det synes jeg sådan set bare man kan gå ind og læse, og så tror jeg, man bliver klogere.

Kl. 10:36

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Hr. Jeppe Bruus.

Kl. 10:36

Jeppe Bruus (S):

[Lydudfald] ... afslører, det er mine tekniske begrænsninger. Det skal jeg beklage. Det anerkender jeg fuldt ud at jeg desværre har. Men jeg stod så faktisk og fandt det her fra 2002, og af det skattestop fremgår det jo, at hvis man f.eks. har stykafgifter i kronebeløb, skal de fastholdes i nominelle kronebeløb. Så spørger jeg bare – og det er mit andet spørgsmål – om det så i det skattestop, der fremgår af 2019, er det samme for 2002. Er det fortsat en del af Venstres skattestop, at indekserede miljø- og energiafgifter fastlæses i nominelle kronebeløb? Det er jo så et afklarende spørgsmål.

Kl. 10:36

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 10:36

Troels Lund Poulsen (V):

Jamen jeg tror, det giver mest mening at sige til hr. Jeppe Bruus, at hvis man vil vide, hvad vi helt præcist siger omkring skattestoppet, kan man gøre den øvelse at læse det på vores hjemmeside, og det har jeg sådan set henvist til.

Kl. 10:37

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er den næste med en kort bemærkning fru Anne Paulin.

Kl. 10:37

Anne Paulin (S):

Tak for det. I Information her hen over sommeren var der et interview med hr. Jakob Ellemann-Jensen, hvor han udtaler, at han sådan set synes, at Venstre er grønnere end regeringen. Han siger også om landbrugsforhandlingerne - og jeg citerer: Venstre og regeringen er tæt på hinanden på klimadelen, men langt fra hinanden på kvælstofdelen. Men kvælstofvirkemidler er jo ikke kun et miljøvirkemiddel, det er også et meget potent klimavirkemiddel, og i regeringens landbrugsudspil er det der, hvor vi finder en tredjedel af de konkrete reduktioner, som skal til i implementeringssporret. Så mit spørgsmål er: Hvis Venstre virkelig er grønnere end regeringen, hvorfor vil man så ikke bruge det her åbenlyse virkemiddel, og hvad er det, Venstre vil stille i stedet for det her virkemiddel, som kan komme med de samme reduktioner på 0,6 mio. t CO₂?

Kl. 10:38

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 10:38

Troels Lund Poulsen (V):

Som jeg husker det, lægger regeringen op til 1,8 mio. t reduktion i forhold til konkrete virkemidler, og så har man så noget, som ligger i det, man kan kalde forskningsdelen. Og hvis man ser på det, som Venstre vil stå på mål for, vil vi matche de 1,8 mio. t, jeg tror endda også, at Venstre kan præsentere noget, der er mere ambitiøst, og

grunden til, at vi kan præsentere noget, der er mere ambitiøst, er, at vi vil udtage mere lavbundsjord, end regeringen vil.

Kl. 10:40

Kl. 10:38

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Hr. Jens Joel.

Kl. 10:40

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren, værsgo.

Kl. 10:38

Jens Joel (S):

Det er jo altid klogt at lade sig irettesætte, hvis det var en uenighed med formanden. Den skal vi jo nok forfølge.

Anne Paulin (S):

Og det skal der jo nogle penge til. Og samtidig vil Venstre dække demografien, bruge flere penge på forsvaret, have et skattestop og skattelettelser osv. I dag tales der om et grønt råderum på 1,7 mia. kr., som Venstre vil tilvejebringe, og er det så samtlige af de 1,7 mia. kr., der så skal kastes ind i de her landbrugsforhandlinger, for at Venstre kan opnå de samme reduktioner, som regeringen har i deres udspil?

Kl. 10:39

Jeg hører hr. Troels Lund Poulsen sige, at man vil komme med det, man kalder Venstres finanslovsprioriteter her i løbet af en peri-

riode. Men hvis vi skal kunne følge med i, om der er dobbelt bogføring, så er det egentlig bare, om vi kan få et tilsagn om, at Venstre fremlægger sådan et samlet bud på, hvad tingene skal koste, og hvor pengene skal komme fra. For lige nu må vi jo konstatere, at man kræver flere penge til landbruget, flere penge til forsvaret, demografien, skattestop, i øvrigt skattelettelser og alt muligt ud af råderummet, og vi synes ikke helt, at det går op.

Kl. 10:41

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 10:39

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak for det. Ordføreren.

Kl. 10:41

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg vil gerne komme med den afsløring i dag, at Venstres krav til landbrugsforhandlingerne ikke er 1,7 mia. kr. om året. Til trods for at vi på energiområdet, som jeg tror ordføreren også var med til at forhandle, brugte 1,3 mia. kr. om året i 10 år, forventer Venstre ikke, at der skal bruges 1,7 mia. kr. ekstra i forhold til den grønne omstilling af landbrugsområdet. Men det er klart, at hvis ikke der bliver tilført flere penge end de 70 mio. kr. om året, der er lagt op til nu, kommer det til at koste, lad os sige 15.000 arbejdspladser, og det er bare en udvikling, som vi ikke vil være med til. Det er både synd for den lokale NNF'er eller 3F'er, for det er deres arbejdspladser, der mistes, og det synes vi er en forkert vej at gå.

Kl. 10:39

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg kan mærke, at det er noget, der kan få Jens Joel til at ligge søvnløs. Det må vi prøve at modvirke, så ja, jeg vil gerne give det tilsagn, at man vil se, hvordan vi vil bruge pengene, og også hvordan vi vil finansiere det.

Kl. 10:41

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak for det. Så er det hr. Jens Joel.

Kl. 10:39

Jens Joel (S):

Tak for det. Jeg vil godt blive lidt ved det grønne råderum, for Venstres formand lagde jo hen over sommeren et forslag frem om at reducere dimittendsatsen og sagde, at så skulle provenuet herfra reserveres til et grønt råderum. Det lyder jo rigtig flot, og derfor blev jeg også lidt forundret, da hr. Troels Lund Poulsen i en debat, da regeringen fremlagde sit finanslovsforslag, sagde, at man gerne ville bruge en del af provenuet på at øge seniorernes deltagelse på arbejdsmarkedet, altså øge incitamentet til, at seniorerne kommer ind på arbejdsmarkedet. Så jeg skal bare høre sådan helt firkantet: Har man lavet dobbelt bogføring, eller er det stadig sådan, at hele det grønne råderum skal bruges på det grønne?

Kl. 10:40

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 10:40

Lotte Rod (RV):

Jeg glæder mig simpelt hen så meget til det her efterår, og jeg tror, vi kan træffe nogle vigtige beslutninger i fællesskab, både hvad angår økonomien, men jeg håber faktisk også, at vi kan gøre det, når det kommer til frihed og frihed til skolen. Derfor vil jeg gerne spørge Venstres finansordfører: Hvis vi nu sammen skal give en frihed til, at man kan lave kortere skoledag, skal vi så ikke også prioritere penge til, at vores sfo'er og fritidshjem kan åbne noget tidligere?

Kl. 10:42

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 10:42

Troels Lund Poulsen (V):

Jo, men det her føder jo ind i en lidt større debat, for skal vi så ikke også give frihed til, at friskolerne faktisk er reelle friskoler, og at man også godt kan have selvejende institutioner, som ikke bliver begrænset i forhold til at lave sådan nogle helt vilde stalinistiske øvelser, hvor man ikke må have en profit ved at drive en børnehave? Det tror jeg vi bliver nødt til at diskutere i samme sammenhæng.

Kl. 10:42

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Fru Lotte Rod.

Kl. 10:42

Troels Lund Poulsen (V):

Vi har ikke lavet dobbelt bogføring, så vi har stadig væk den holdning, som Venstres formand gav udtryk for. Hvis Venstres finansordfører så har formuleret sig upræcist – det kan man ikke udelukke kan ske; det er dog sjældent, det sker – vil jeg gerne irettesætte vedkommende.

Lotte Rod (RV):

Når jeg spørger, er det jo, fordi i de frihedsforsøg, der er i gang endnu i Esbjerg, vil alle skoler gerne have kortere skoledag, men man har ikke sat penge af til, at sfo'en eller fritidshjemmet så åbner

tidligere, og så bliver det jo bare en besparelse. For så får børnene både en ringere fritid, hvor der ikke er nogen pædagoger, men de får faktisk heller ikke en god skole, for hvis pengene ikke bliver i skolen, er der jo ikke råd til at sætte en ekstra lærer på eller dele op i små hold. Derfor vil jeg bare spørge Venstre: Mener I ikke, at hvis vi skal gøre skoledagen kortere – og det synes vi i Radikale Venstre at vi skal – så skal vi også prioritere børns fritid?

Kl. 10:43

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 10:43

Troels Lund Poulsen (V):

Jo, og nu skal jeg også prøve at lade være med at lave en kæmpe konflikt ud af det, for det var sådan set et venligt stillet spørgsmål, sådan opfattede jeg det. Det er klart, at hvis man skal lave en ny model for folkeskolen på nogle udvalgte emner – og det er jo det, som Lotte Rod lægger op til – på baggrund af de, må man sige, store udfordringer, som den nuværende reform har givet, så bliver man selvfølgelig også nødt til at se på, hvordan man indretter den tid, der kommer efter skolen. For der er jo selvfølgelig en overgang, indtil de mindre elever kan være hjemme hos deres forældre. Det er jeg helt med på. Det bliver man nødt til at diskutere, og det bliver også en økonomisk diskussion.

Kl. 10:43

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så har jeg kun én indtegnet tilbage for en kort bemærkning, og det er fru Victoria Velasquez. Hun er her ikke, så den næste, der har tegnet sig ind, er fru Jette Gottlieb. Værsgo.

Kl. 10:44

Jette Gottlieb (EL):

Tak for det. Jeg kan forstå på debatten, at Venstre er meget enige i, at der er en god økonomi i øjeblikket, og at den i virkeligheden også buldrer frem. Så vil jeg spørge, om Venstre på den baggrund vil være med til at afskaffe håndværkerfradraget; afskaffe den mulighed, der er, for at trække fra, hvis man får nogen i arbejde.

Kl. 10:44

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 10:44

Troels Lund Poulsen (V):

Nej, det vil vi ikke. Vi har noteret os, at regeringen har, om man så må sige, nedjusteret boligjobordningen, og det synes vi er klogt i den nuværende situation. Men vi noterer os også, at der stadig væk er mulighed for at have en boligjobordning, nu med nogle lavere satser. Det synes vi er klogt af flere årsager, både i forhold til den grønne omstilling, men også i forhold til at kunne bekæmpe sort arbejde. Så vi mener ikke, at man skal afskaffe boligjobordningen. Her er vi sådan set enige med regeringen.

Kl. 10:45

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Fru Jette Gottlieb.

Kl. 10:45

Jette Gottlieb (EL):

Men er ordføreren ikke enig i, at det er et fradrag, der især kommer de højeste indtægter til gode, og som i virkeligheden bliver udbetalt til ting, der ellers ville være foregået alligevel? Og er det ikke rigtigt, at tiden er løbet fra sådan et fradrag? Det blev oprindeligt indført på et tidspunkt, hvor der var lavkonjunkturer og der var grund til at

stimulere økonomien. Er det ikke rigtigt, at det er tiden nu til at få det fjernet?

Kl. 10:45

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 10:45

Troels Lund Poulsen (V):

Nej, jeg synes ikke, det er rigtigt, at det er tiden til at få det fjernet. Jeg synes, det er vigtigt, at man stadig væk giver den mulighed for familier, der ønsker f.eks. at modernisere deres bolig og gøre den mere grøn, og for den sags skyld også i forhold til at tage et opgør med det sorte arbejde, hvor det for Venstre er vigtigt, at man har nogle redskaber, der faktisk virker.

Kl. 10:46

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger, så tak til hr. Troels Lund Poulsen. Den næste ordfører er fra Dansk Folkeparti. Hr. René Christensen, værsgo.

Kl. 10:46

(Ordfører)

René Christensen (DF):

Tak for det, formand. Ja, så står vi her med finanslovsforslaget for 2022. Der er en rigtig fin forside, hvor der står »Hverdagen tilbage – nu ser vi fremad«. Det tror jeg sådan set vi alle sammen har glædet os til, altså at vi er kommet ud på den anden side af corona. Og vi kan også glæde os over – også når man kigger i Økonomisk Redegørelse – at vi jo faktisk på tværs af partier har hjulpet hinanden med, at det er kommet til at se fornuftigt ud. Og vi kigger ind i, at der egentlig også er en vækst ude i samfundet. Det er jo nok også derfor, at vi også kommer til at tale om arbejdsudbud og alle de andre ting. For når der er vækst, så er der også brug for arbejdskraften. Så det er jo sådan set positivt nok.

Man kan så også med et glimt i øjet sige, at der heller ikke er så meget at kigge tilbage på. Vi har oplevet, at man brugte 19 mia. kr. på at lukke et minkerhverv. Vi har set, hvordan man har købt bygninger på Langeland uden rigtigt at skulle bruge dem osv. osv. Men trods alt står vi et godt sted i dag, og det glæder vi os også over i Dansk Folkeparti.

Jeg skal også sige, at når man sådan som opposition kigger på en finanslov, kigger man jo altid på det, der ikke er så godt, og bruger sine kræfter på det, men selvfølgelig er der også ting i en finanslov, som er ganske udmærket, og det skal man også huske at kvittere for. Når man kigger på aftalen for kommunerne, ser det ud, som om kommunerne kan komme fornuftigt igennem, selv om det, når man får tilbagemeldinger ude fra kommunerne, ser ud som om – måske også, fordi det er et valgår – at de er begyndt at være lige rundhåndede nok, også i forhold til den aftale, som de har lavet med finansministeren. Der bliver det også interessant at se, hvordan det bliver håndteret. Jeg håber virkelig, at kommunerne og regeringen får landet det på en fornuftig måde, således at kommunerne ikke får den her store bøde på op til 5 mia. kr., hvis de bruger for mange penge derude. Men en aftale skal selvfølgelig overholdes, når man har indgået en aftale. Det er min indledning.

Så går jeg selvfølgelig over til noget af det, som vi synes er knap så godt. Nogle af overskrifterne synes vi er rigtig gode, og det er jo bl.a. det her med flere muligheder for, at land og by kan komme tættere på hinanden. Det synes vi er rigtig godt. Vi er et parti, som synes, at vi i et lille land som Danmark skal have de samme muligheder, og det er utroligt, at man nogle gange kan tage sin bil her fra Rådhuspladsen, køre halvanden time, og så er det, som om man er kommet et helt andet sted hen.

Når man så kigger ned i, hvad den der ½ mia. kr. om året skal bruges på, så vil jeg bare sige, at så sidder man og siger: Kan det virkelig passe? Markant flere idrætsfaciliteter i København og på Frederiksberg. Der er jo ikke meget provins i det. Mulighed for forbud mod ældre brændeovne. Jamen hold nu op, det er jo netop dem, man bruger ude i provinsen for at opvarme sit hjem. Man kan også kigge videre: Nulemissionszoner for byer. Der skal være flere elbiler. Det er nok heller ikke det, der fylder mest ude i provinsen. Men det, der fylder ude i provinsen – og det får man ikke rigtig adresseret – er jo, at det, der mangler derude rigtig meget, er lægen. Den gamle huslæge, som vi alle sammen kender og har haft. Det er den læge, som kan huske, da du også var der sidst. Lægen, som ved, hvad du fejler. Lægen, som man er fortrolig med. Ja, det mangler rigtig mange steder ude i landdistrikterne. Der havde vi håbet, at den her finanslov måske ville have kigget på det og sagt: Hvordan kan vi understøtte – sammen med regionerne selvfølgelig – at det også kan lade sig gøre i fremtiden, altså få huslægen tilbage. Det synes vi er noget af det, der mangler.

En anden ting, som vi synes mangler, tager jo også udgangspunkt i det forslag, som regeringen kom med i tirsdags, hvor vi skal kigge på arbejdsudbuddet. Vi er sådan set meget enige med regeringen i, at vi skal kigge på arbejdsudbuddet. Hvordan kan vi få flere til at bidrage? Men man kunne også bruge et andet udtryk: Hvordan får vi flere til at komme med, også for deres egen skyld? Der er ingen tvivl om, at det at være en del af et fællesskab, det at være på arbejdsmarkedet, også har nogle positive elementer for os som mennesker. Det, vi synes mangler, er jo bl.a., at seniorerne ikke fylder ret meget. Og så kunne vi se, at beskæftigelsesministeren også var ude at sige noget til det. Hvad er det så, vi skal gøre? Ja, nu må man ikke længere spørge om, hvor gammel ansøgeren er. Man ved faktisk ikke, om man skal grine eller græde, hvis det er det tilbud, som regeringen kommer med. Vi tror sådan set hellere, at man skal kigge på, hvad der egentlig skal til derude. Det er jo, at virksomhederne også bliver trykket lidt på maven. Der kan man jo bruge enten pisken eller guleroden. Vi kender jo faktisk systemet i dag, hvor vi bruger pisken, bl.a. når vi kigger på at tage lærlinge. Der er det jo sådan, at virksomheder, der ikke tager lærlinge, skal betale en bod, fordi de ikke gør det. Man kunne jo også forestille sig, at man skulle betale en bod, hvis man ikke havde x-antal seniorer. Men man kunne jo også koble det sammen og sige, at hvis ikke I har så mange lærlinge, så kan I, hvis I bare har mange seniorer, måske opveje noget af det, altså give noget gulerod, i forhold til at man også kommer til at bruge det grå guld, der er derude. For der er ingen tvivl om, at vi i Danmark har nogle kompetencer gående derude, som vi jo desværre ikke får kapitaliseret godt nok.

Kl. 10:51

En anden ting, som vi synes bør fylde noget mere, også i forbindelse med finansloven, er, hvad det er, regeringen vil med det udrejsecenter – det udrejsecenter, som den tidligere regering havde besluttet sammen med Dansk Folkeparti, og hvor man havde taget fat i dem, som er dømt til ikke at måtte være i Danmark, og sagt, at de ikke skal gå frit rundt. Det er folk, som har lavet kriminalitet. En del af deres straf var ikke kun at være i fængsel; en del af deres straf var også, at de ikke skulle færdes og være i Danmark. De mennesker går frit rundt nu, og hvorfor gør de det? Det gør de, fordi regeringen ikke ville tage den model, som den tidligere regering og Dansk Folkeparti havde lavet. Og det er fair nok; vi kan være politisk uenige. Men man har stadig væk ikke løst det. De mennesker færdes stadig væk frit i Danmark. Hvis man går ind og læser, hvad de mennesker har udsat det danske samfund for – eller for den sags skyld nogle borgere – kan man jo se, at det er voldtægt, røveriforsøg, handel med narkotika og stoffer osv. osv. Og dem ønsker vi i Dansk Folkeparti ikke skal rende frit rundt, som de gør i dag, og derfor er vi lidt kede af, at man med finansloven for 2022 ikke kommer med et forslag

til, hvordan man løser det. Man prøvede jo med at købe Holmegaard ovre på Langeland. Det fik man ikke flertal for, men så må man jo prøve en gang til for at løse tingene.

En anden ting, som vi også synes mangler, er noget på ældreområdet. Nu kommer jeg så til at tale om børneområdet, og hvorfor gør jeg så det? Det er jo, fordi regeringen har indført, at der skal være minimumsnormeringer på daginstitutionerne. Det kan sådan set være positivt nok. Vi synes jo ellers, at vi har tillid til det kommunale selvstyre, men nu har man valgt at gøre det på den måde, som man nu har, og det må vi selvfølgelig acceptere at der er et flertal for. Men hvad er det, der reelt kommer til at ske ude i kommunerne, når man på ét velfærdsområde laver en minimumsnormering, der er lovfæstet? Det er jo, at det skal man leve op til; man kan ikke prioritere mere ude i kommunen. Og når man på et tidspunkt skal prioritere derude, hvad er det så, der står for skud? Ja, det er folkeskoleområdet og ældreområdet, der står for skud i forhold til at kanalisere penge over til eksempelvis øgede normeringer.

Men den største udfordring lige i øjeblikket kan måske også være personalet, for faktisk står vi i en situation, hvor ældreområdet mangler personale. Faktisk er det sådan, at hvis man går ind og kigger på de forskellige jobportaler, kan man se, at der er rigtig mange vakante stillinger til sosu-assistenter og sygeplejersker og andre, der er behov for i plejesektoren. Og der er ingen tvivl om, at nogle af de stillinger automatisk bliver kanaliseret over på børneområdet, fordi man skal besætte stillingerne dér, for ellers lever man ikke op til lovgivningen. Derfor synes vi, at vi står med en udfordring. Vi er ikke imod at have gode normeringer på daginstitutionsområdet – det vil jeg gerne sige. Men vi er lidt imod, at man tager ét velfærdsområde ud og siger, at man her har nogle særlige kvaliteter, man skal leve op til, for det beslutter vi i Folketinget, og så lader man nogle andre områder – særlig ældreområdet, hvor vi ved at der bliver flere og flere ældre – stå derude og betale prisen for, at man har truffet den beslutning i Folketinget; det synes vi er ærgerligt.

En anden ting, man heller ikke har med, er bredbåndspuljen. Altså, man slår sig op på, at man gerne vil have Danmark til at hænge bedre sammen. Vi ved alle sammen, at under coronaen har folk virkelig fået smag for at arbejde hjemme. Vi kan se, at boligpriserne faktisk er ved at komme lidt op ude i provinsen. Det er faktisk rigtig godt. Det er et tegn på, at det også går godt ude i provinsen. Så er det jo ikke nu, vi skal sige til dem derude: Ja ja, I kan godt få lov at købe et hus ude i provinsen, men det der med at arbejde hjemmefra kommer I ikke til, for vi nedlægger bredbåndspuljen. Det er simpelt hen ikke godt nok. Jeg tror og selvfølgelig også håber, at det kommer med, når finansloven er færdig, men det kunne jo også godt være sådan, at regeringen – og det er jo en etpartiregering, vi har, altså en socialdemokratisk ledet regering – sådan set også havde det med og sagde, at det også er det, de gerne vil. Men det er det så åbenbart ikke.

Det, som vi også lægger mærke til, er, at man på udlændingeområdet ikke har lagt finansieringen. Jeg ved godt, at det er kommet sent og der kan være gode forklaringer på det, men vi bliver nødt til at se på, hvad det er for en fremtid, vi kigger ind i. Nu har der været corona, og alle har haft svært ved at rejse – det har man faktisk også haft, hvis man har været flygtning. Hvordan sikrer vi os, at vi ikke kommer tilbage til 2015, også med de ting, der sker i Afghanistan, i forhold til at Danmark bliver et meget attraktivt land? Vi ved alle sammen, at den nuværende regering og deres støttepartier jo har gjort det mere attraktivt at komme til Danmark. Altså, at åbne kasserne er jo det værste, man kan gøre, for når folk står ude i den tredje verden og kigger på, hvor de skal flygte hen, så flygter de jo selvfølgelig derhen, hvor det er bedst, og det kan man jo ikke fortænke de mennesker i. Og der har man jo åbnet kasserne i Danmark, og derfor havde vi gerne set, at man også havde taget action i forhold til det.

Den sidste ting, som jeg vil nå at sige, er, at det i forhold til arbejdsudbudsreformer altså også er vigtigt, at vi får set på, at så mange med ikkevestlig baggrund bliver parkeret på passiv forsørgelse, som er livslang, altså førtidspension. Vi nærmer os snart, at det er 20 pct. af gruppen, der er blevet parkeret på en forsørgelse, som er livslang. Det er ikke godt nok, hverken for den enkelte, men så sandelig heller ikke for samfundet.

Kl. 10:56

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er nogle, som har bedt om ordet. Jeg vil også gerne bede om, hvis der er flere medlemmer, der vil have ordet, at de tegner sig ind allerede nu, så vi kan få styr på rækkefølgen.

Den første med en kort bemærkning er hr. Jens Joel. Værsgo.

Kl. 10:56

Jens Joel (S):

Tak for det, og tak til ordføreren for talen. Regeringen har jo netop fremlagt reformudspillet, som skal gøre os grønnere, rigere og dygtigere ved bl.a. at investere 2,5 mia. kr. i bedre uddannelse. En del af de midler kunne jo bl.a. bruges på at sætte ind over for den gruppe, der går ud af vores folkeskole uden tilstrækkelige forudsætninger, altså de 15 pct., der ikke kan gå direkte videre på en ungdomsuddannelse, dem, der ikke kommer med på vognen. Hvis ikke jeg tager meget fejl, talte ordføreren faktisk sidste år i finanslovsdebatten en del om den her gruppe, så jeg vil egentlig bare invitere ordføreren til, om ordføreren kan give nogle bud på eller måske spille nogle konkrete forslag på bordet om, hvad man kunne gøre for at løfte den her gruppe, hvordan man eventuelt kunne bringe de midler i spil, om man måske har nogle erfaringer fra de sydlige øer, som man kunne bringe til bordet. Det var egentlig det.

Kl. 10:57

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 10:57

René Christensen (DF):

Som jeg også startede med at sige, er det jo sådan, at i en finanslov er der også gode ting, og så er der selvfølgelig dem, man gerne lige vil pege fingre ad. Men der er ingen tvivl om, at der er et behov for det, for vi ser desværre alt for mange unge forlade vores folkeskole uden at have 2 i dansk og matematik, og det betyder faktisk, at de ikke er klar til at tage en ungdomsuddannelse. Vi har jo ikke ret mange ressourcer i Danmark, vi har ikke guld, ædelstene og masser af olie, og det sidste har vi sådan set også besluttet vi ikke skal have mere af, vi har kun vores befolkning, og derfor er det ikke godt nok, at så mange ikke har kompetencer til en ungdomsuddannelse. Og der tror jeg egentlig, at vi herindefra skal turde at sætte folkeskolen lidt mere fri og så sige, hvad kerneopgaven egentlig er i folkeskolen, og det er at give børnene nogle kompetencer for at kunne blive selvforsørgende, altså gå ud og tage sig en uddannelse og komme videre i livet.

Så jeg tror egentlig, det handler mere om at fjerne noget af det, vi har pålagt folkeskolen, end det måske handler så meget om at putte mere ind i folkeskolen, og så måle på det, der er interessant, og det er fremmedeprocent, det er sygefravær, det er karakterer.

Kl. 10:58

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Jens Joel.

Kl. 10:58

Jens Joel (S):

Vi diskuterer jo også en del i folkeskolekredsen, hvordan vi kan sikre, at vi bruger flere af kræfterne på kerneydelsen, kan man sige, altså på, at børn får de rigtige kompetencer, så det vil jeg gerne diskutere. Men kunne ordføreren måske alligevel forestille sig, at man kunne gå ind i en aftale med regeringen på det her område, altså hvor man faktisk prioriterer nogle af de midler, vi skal investere i bedre uddannelse, til at løfte den her gruppe og sætte ind i folkeskolen?

Kl. 10:59

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 10:59

René Christensen (DF):

Dansk Folkeparti kan være med i alle gode aftaler, og det er sådan set ligegyldigt, hvordan bogstavskombinationen er. Hvis vi kan lave noget fornuftigt, vil vi gerne være med i aftaler. Og der er ingen tvivl om, at folkeskolen jo er en af vores største motorer i forhold til det samfund, som vi står med i dag. Vi er et samfund, der bygger på, at vores befolkning bliver dygtigere og dygtigere, og at vi kan producere mere og mere. Vores omkostninger er høje, og derfor skal vi være effektive, derfor skal vi være dygtige som befolkning.

Kl. 10:59

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er det hr. Rune Lund.

Kl. 10:59

Rune Lund (EL):

Jeg kunne godt tænke mig at spørge hr. René Christensen lidt om det reformudspil, som regeringen er kommet med. Jeg kunne egentlig godt tænke mig at spørge lidt ind til nyttejobdelen, for en ting er, at Dansk Folkeparti har sin holdning til indvandrere, og jeg kan forstå, at regeringen synes, at unge er dovne, at indvandrere er dovne, og at det skal være surt at gå på arbejde – det er ligesom visionen for arbejdslivet – men hvis vi nu tager fat i nyttejobdelen, så vil man i første omgang have 20.000 mennesker ud at arbejde for en meget lav timeløn – hvis vi tager en enlig forsørger over 30 på integrationsydelse, så snakker vi nok om en timeløn på 140 kr. i timen, hvor en normal timeløn nok vil ligge på omkring 135-136 kr. til. Vi ved jo også, at job, hvor man f.eks. skal samle skrald osv., meget hurtigt kan komme til at gå ud over almindelige overenskomstjob, ikke mindst på 3F's område.

Hvordan har Dansk Folkeparti det egentlig med sådan en stats-sponsoreret social dumping, hvor i første omgang 20.000 mennesker skal undergrave danske løn- og arbejdsvilkår?

Kl. 11:00

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 11:00

René Christensen (DF):

For det første tror jeg, at man skal anerkende, at langt, langt de fleste mennesker faktisk gerne vil gå på arbejde. De vil gerne have et meningsfuldt arbejde og tjene deres egne penge. Det ikke fantastisk at være en del af det offentlige system i Danmark – i hvert fald ikke, hvis man har prøvet ikke at være en del af det.

Så vil jeg med hensyn til nyttejob gerne sige, at det godt kan blive lidt nemt at sige, at det betyder, at man bare går og samler skodder op. Det lyder nemt, men det er det jo i virkeligheden ikke, for hvis man skal gøre det ude langs en vej, er det første, der sker,

at nogen siger, at man skal have det kursus, der hedder »Vejen som arbejdsplads«, og så skal man have sikkerhedssko, reflekvest og alt muligt, og man skal på kursus, og så skal man ud og arbejde. Så det her kommer også til at koste en masse penge – det er ikke bare at række fingeren op. Men vi synes sådan set, at når man er på passiv forsørgelse, så er det fint, at man kan være med til at bidrage til fællesskabet, men det skal også have en værdi for den enkelte. Det er ikke nok bare at chikanere folk, man skal også motivere folk til at komme ud og blive selvforsørgende, for det er jo målet, at folk bliver selvforsørgende.

Kl. 11:01

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Hr. Rune Lund.

Kl. 11:01

Rune Lund (EL):

Jeg tror, jeg kom til at sige 140 kr. i timen før – det er selvfølgelig 40 kr. i timen, hvis vi snakker om en enlig ikkeforsørger på integrationsydelse, som skal arbejde 37 timer om ugen.

Men det, som er det væsentlige for mig her, er: Vil det her ikke føre til social dumping? Det er mit første spørgsmål. Mit andet spørgsmål er: Emmer det her ikke også en lille smule af uddannelsessnobberi? Forstået på den måde, at renovationsarbejde jo ikke bare er at samle skrald ind – man skal kende til forskellige affaldstyper, man skal kende til affaldssortering, man skal kende til trafikforhold. Altså, der er faktisk en uddannelsesindsats bag nogle af de her jobs, så er det jo ikke noget, man bare lige kan sende folk ud til. Emmer det her ikke også lidt af en form for uddannelsessnobberi?

Kl. 11:02

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 11:02

René Christensen (DF):

Det synes jeg egentlig ikke. Jeg synes, det emmer af, at man siger noget, der lyder nemt, og så er det faktisk i virkeligheden bare meget sværere. Intentionerne er jo gode nok, med hensyn til at vi mennesker er rigtig gode til at tilpasse os, så hvis vi ikke har noget at stå op til, får vi vores liv til at fungere alligevel, og lige pludselig bliver man en passiv borger på passiv forsørgelse, så derfor er det vigtigt, at man kommer ud. Men vi vil rigtig gerne tilbage til det, der faktisk står i lovgivningen, nemlig at når man taler med en borger, der er på passiv forsørgelse, så laver man en individuel vurdering sammen med borgeren. Hvis vi bare beslutter, at alle skal have det samme, så laver man jo netop ikke en individuel vurdering, og vi sidder jo også sammen med ministeren og skal spare nogle penge derude, og vi håber, at vi kan sætte jobcentrene mere fri, så vi ikke oplever, at man sætter folk til de der tåbelige ting.

Kl. 11:03

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det fru Louise Schack Elholm.

Kl. 11:03

Louise Schack Elholm (V):

Jeg har ikke markeret, det må du undskylde, men så kan jeg stille et spørgsmål: Mener Dansk Folkepartis ordfører, at det er positivt, at den her regering gør Danmark fattigere frem mod 2030, eller er det et problem, at man oven på årtiers fokus på hele tiden at gøre Danmark rigere lige pludselig gør Danmark fattigere?

Kl. 11:03

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

René Christensen (DF):

Ja, man kan sige, at der i hvert fald er blevet brugt mange penge i den sidste periode, men der har vi jo på tværs af partier også været med til at bruge en hel del af de penge. Vi skal jo aldrig arbejde for, at Danmark bliver fattigere. Vi skal altid arbejde for, at Danmark bliver rigere, men det handler selvfølgelig også om, hvordan vi bruger pengene. Altså, vi er jo ikke enige i, at det bare handler om at få mange penge ud; det handler om, hvordan vi bruger borgernes penge. Og så glemmer man nogle gange herinde i Folketinget, at hver gang vi bruger 1 kr., er det altså en skattekrone, og derfor er der altså nogen, der har gået på arbejde og tjent den ene krone. Så vi skal også tænke os lidt om, når vi bruger borgernes penge.

Kl. 11:04

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er det hr. Andreas Steenberg.

Kl. 11:04

Andreas Steenberg (RV):

Tak for talen. Jeg vil gribe fat i noget af det, hr. René Christensen sagde: Vi skal altid arbejde for at gøre Danmark rigere. Derfor har jeg to spørgsmål. Hvorfor i alverden stemte man så for, at lige under 10.000 mennesker, der godt kan arbejde, kan få lov at gå på tidlig pension? Det andet spørgsmål er: Vil man ligesom de to partier, man måske vil pege på – vi ved det ikke helt endnu – i forhold til statsministerposten, og som gerne vil have international arbejdskraft til landet, støtte det? For det er jo også en måde at gøre Danmark rigere på, at nogle mennesker udefra kommer og arbejder her.

Kl. 11:04

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 11:04

René Christensen (DF):

Til det første kan jeg sige, at vi gerne vil have et værdigt Danmark; vi vil ikke have et uværdigt Danmark. Og det er altså bare sådan, at når man har været så mange år på arbejdsmarkedet, som vi har besluttet i forhold til Arnepensionen – for det er det, man henviser til – så har man faktisk også betalt sit kontingent; så har man faktisk fået nogle rettigheder. Og det er vi rigtig glade for. Vi er faktisk glade for, at vi har været en del af den aftale. Jeg vil så også sige, at nogle gange bruger vi enorme kræfter på at jagte nogle mennesker, som har 2-3 år tilbage af deres arbejdsliv. Hvorfor bruger vi så mange offentlige kroner på at køre dem rundt i manegen, når man egentlig kan gøre det på en anden måde? Vi er glade for at være en del af den aftale, og vi synes, vi fik landet den rigtig godt – også i forhold til finansieringen, som der var lidt udfordringer med.

I forhold til arbejdskraft udefra undrer det os altid med den arbejdskraft. Man kan rekruttere i hele EU – man har fra alle landene i EU fri mulighed for at komme til Danmark og arbejde, og alligevel er det, der efterspørges, at det skal være fra tredjeverdenslande. Og hvorfor er det sådan? Altså, arbejdsløsheden er kæmpestor, når man kigger på Italien og Spanien og andre steder i Europa. Hvorfor kan man ikke rekruttere der? Jeg skal ikke komme med et foredrag om hvorfor, men vi er åbne for, at man selvfølgelig kan få den arbejdskraft, man har brug for, for ellers kan vi jo ikke producere.

Kl. 11:05

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Hr. Andreas Steenberg.

Kl. 11:05

Kl. 11:08

Andreas Steenberg (RV):

Jamen lad mig så gribe fat i det sidste, hr. René Christensen siger, altså at man gerne vil have folk fra Spanien og Italien hertil, for folk uden for Europa er man åbenbart meget imod. Men kunne det så ikke fremme det, at der f.eks. var engelsksprogede uddannelser, og at man ikke førte klapjagt på det? Kunne det, som vi har fået gennemført, og nu kan jeg ikke huske, om det var sidste år eller for 2 år siden, ikke også fremme det, altså at de her mennesker fra Italien og Spanien ikke skal betale en masse penge for at lære dansk? Det kunne jo godt være, at nogle af de dele af udlændingepolitikken, som Dansk Folkeparti støtter, er med til at forhindre, at de her mennesker har lyst til at komme til Danmark. Så kunne vi ikke se på det i det mindste?

Kl. 11:06

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Ordføreren.

Kl. 11:06

René Christensen (DF):

Nej, det kan vi faktisk ikke se på, og det mener vi helt klart – særlig også når man kigger på uddannelsessystemet. Vi har jo et helt specielt uddannelsessystem i Danmark. For det første er det gratis, og for det andet kan man få su, og alle dem, der kommer til Danmark, får også su. Vi har jo også flere gange prøvet, når vi har siddet og været støtteparti, om vi kunne lave ordninger for, at man godt kunne få en gratis uddannelse, hvis man var europæer, men at man ikke kunne få velfærdsydelse. Vi vil gerne have et åbent land, hvor man kan komme til Danmark udefra, men vi skal have lukkede kasser. Hvorfor er det, at EU vil bestemme, hvad vores velfærd skal bruges til? Det vil vi simpelt hen ikke have – det skal være til danskerne og dem, der har betalt deres kontingent, altså betalt deres skat i Danmark.

Kl. 11:07

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 11:07

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Vi har verdens højeste skattetryk i Danmark, og nu har vi en regering, som vil øge skatten på iværksætteri og på investeringer. Som jeg hørte ordføreren, og det er jeg glad for, er det ikke noget, Dansk Folkeparti kan støtte, men synes man, at det nuværende niveau på 42 pct., som også er Europas højeste, reelt set er særlig fordrende for investeringer, eller kunne vi faktisk godt sænke det?

Kl. 11:07

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 11:07

René Christensen (DF):

Det spørgsmål kan man besvare ved at kigge bagud: Har vi haft store udfordringer med at skaffe finansiering? Det har vi jo egentlig ikke. Altså, det er trods alt gået, så man kan jo godt diskutere, om det er der, man skal sætte først ind. Hvis vi overhovedet skal kigge på skattelettelser, og alle de skattelettelser, der er sket siden 2001 har vi været en del af – der var lige nogle i 2012 under den tidligere socialdemokratisk ledede regering, som vi ikke var en del af – vil vi hellere kigge på at lette skatten på beskæftigelse, altså for dem, som er i arbejde.

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 11:08

Lars Boje Mathiesen (NB):

Men vi har jo faktisk problemer med at skaffe kapital til Danmark. Vi kan se for startupvirksomheder, at kapitalen går lidt uden om Danmark og går til andre lande. Vi kan se, at når virksomheder skal børsnoteres, har de problemer med det, og de vælger måske andre lande. Af de sidste ti er der otte, der har valgt Sverige i stedet for. Så vi har problemer med det, og er vi ikke enige om, at jo lavere skat på kapital, jo flere investeringer og jo mere kapital vil du trække til landet og jo mere vil det give til iværksættere og nystartede virksomheder?

Kl. 11:08

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 11:08

René Christensen (DF):

Jo, det kan man jo godt være enig i. Det, man bare skal huske, er, at hvis man står her på Folketingets talerstol og siger, at man vil give skattelettelser, er det næste spørgsmål, man får, hvordan man så vil finansiere dem. Skattelettelser skal altid være 100 pct. finansieret, ellers skal man ikke komme med dem, og vi har ikke på vores blok stående, at vi ønsker at sænke skatten. Men der står bestemt heller ikke på vores blok, at vi ønsker at øge skatten.

Kl. 11:09

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 11:09

Ole Birk Olesen (LA):

Det her finanslovsforslag fra regeringen er jo en kedelig omgang, hvor man sådan set bare forlænger bevillingerne, som man allerede har fastlagt for i år, 1 år mere. Derfor har man lyst til at snakke om noget andet, og noget af det, som jeg går meget op i, er, hvordan vi igen finder samklangen i det blå Danmark, et fælles projekt osv., og der vil jeg høre om noget. Det er jo normalt sådan, at når man går til en finanslovsforhandling, accepterer man også, at andre partier får noget igennem, som ikke står i ens egen partibog. Sådan har det været igennem årtier, og på den måde har Dansk Folkeparti jo også fået meget igennem, som hverken Venstre, Konservative eller Liberal Alliance mente, selv om man lavede finanslov med de partier.

Det, vi oplevede sidste valgperiode, var, at Dansk Folkeparti gjorde et stort nummer ud af at sige nej til alt, der ikke stod i Dansk Folkepartis egen partibog, og det gjorde det rigtig svært at have et blåt samarbejde. Så jeg vil høre, om man nu her i gendannelsen af Dansk Folkeparti som et borgerligt parti har tænkt sig i en ny folketingssamling, hvor der måtte være blåt flertal, igen at acceptere, at andre partier også kan få nogle ting igennem i en finanslovsforhandling, som ikke står i Dansk Folkepartis partiprogram.

Kl. 11:10

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 11:10

René Christensen (DF):

Sådan har det altid været. Det er en sådan lidt mærkelig diskussion at tage hernede i Folketingssalen, for Ole Birk Olesen og jeg sad jo i samme lokale, når vi lavede finanslov, og jeg husker tydeligt, hvor-

dan det foregik. Jeg husker også tydeligt, at begge partier fik ting igennem, så altså, jeg anerkender slet ikke præmissen. Vi anerkender i Dansk Folkeparti fuldt ud demokratiet. Vi kæmper for vores sager, og andre partier kæmper for deres sager. Jeg har stor respekt for, at vi har forskellige meninger og forskellige pejlemærker, som vi går efter, og sådan skal det jo være. Det er det, der gør det dynamisk, og det er det, der gør, at vi lander nogle aftaler, som befolkningen forhåbentlig kan se sig selv i.

Vi er også klar til at give os, men altså, politik handler sådan set mest om at tage og ikke så meget om at give; sådan er det jo i sådan nogle forhandlinger. Det er jo de styrkeforhold og de prøver, man får, også i en finanslovsforhandling. Vi kæmper selvfølgelig for Dansk Folkepartis politik – selvfølgelig.

Kl. 11:11

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 11:11

Ole Birk Olesen (LA):

Det, jeg husker fra de forhandlinger, er, at vi nogle gange godt kunne komme igennem med nogle ting, som Dansk Folkeparti også mente. Nogle gange var det endda sådan, at fordi vi foreslog det, kunne vi ikke komme igennem med det, selv om Dansk Folkeparti mente det – fordi det var os, der havde foreslået det. Og jeg vil bare høre, om den der destruktive facon er slut nu, altså at man ligesom bare ikke under andre partier i det blå samarbejde en sejr, for så er det jo svært at samarbejde i fremtiden, og så er spørgsmålet: Skal de blå partier lede efter andre samarbejdspartnere end Dansk Folkeparti i fremtiden, fordi Dansk Folkeparti vil videreføre den der destruktive facon fra valgperioden 2015-2019?

Kl. 11:11

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 11:11

René Christensen (DF):

Jeg synes egentlig, at Ole Birk Olesens kommentarer og spørgsmål her udstiller det rigtig fint. Så jeg tror bare, man skal lade det stå der, og så kan man jo selv vurdere, hvor svært det er.

Kl. 11:12

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det hr. Mogens Jensen.

Kl. 11:12

Mogens Jensen (S):

Tak for det, og tak til ordføreren for en pragmatisk tale, vil jeg sige. Ordføreren nævnte jo kommunernes økonomi, og der er det jo sådan, som ordføreren også ved, at der i den her finanslovsaftale lægges op til, at pengene følger med, når vi nu bliver flere unge og ældre. Det er jo også sket i de seneste tre økonomiaftaler, der er lavet med kommunerne, hvor man jo har givet et meget større råderum til kommunerne end de seneste ti aftaler, der er lavet, på det område. Og der er lavet en udligningsreform, som også har betydet en omfordeling, som jeg tror har givet den kommune, hvor ordføreren selv sidder med i kommunalbestyrelsen, 120 mio. kr. ekstra, og det, jeg vil spørge om, er: Er det noget, man kan mærke i ordførerens kommune? For jeg så en pressemeddelelse, man havde sendt ud under titlen Kernevelfærden sikres, hvor man bl.a., tror jeg med Dansk Folkepartis ønske, har kunnet lave køkkener på alle plejecentre i Guldborgsund Kommune. Men er det her noget, der kan mærkes i kommunen?

Kl. 11:13

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 11:13

René Christensen (DF):

Nu skal man jo passe på med at blande sine kasketter. Jeg er jo finansordfører, når jeg står her. Jeg tror bare, at det, vi skal være meget opmærksomme på, når vi sender så store beløb ud, er, at lidt af gejsten til at drifte ens kommune måske også kan forsvinde en lille smule, altså når der kommer for mange midler ud. Så jeg tror også, det er meget vigtigt – vi talte folkeskole før – at man også sætter nogle mål for, hvad det er, vi gerne vil have. Det at få mange penge er jo ikke lig med, at de bliver brugt på det rigtige.

Så jo, der er ingen tvivl om, at udligningsreformen har gjort noget godt for Provinsdanmark, men det er meget, meget vigtigt, at alle kommuner – alle 98 kommuner – hele tiden sidder og kigger på deres budget og siger: Når vi nu skal bruge den her krone, hvordan bruger vi den så bedst muligt til glæde for borgerne, til glæde for Danmark. Så jo, jeg tror, at udligningsreformen har været rigtig god, og det har den også været i min kommune.

Kl. 11:13

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Hr. Mogens Jensen.

Kl. 11:13

Mogens Jensen (S):

Ja, for det næste spørgsmål handler jo om noget af det, der står på lovprogrammet her til efteråret, og det er jo spørgsmålet om en velfærdslov, der faktisk skal sikre, at pengene følger med, når der bliver flere børn og flere ældre i vores velfærdssamfund, så man altså ikke skal sænke kvaliteten i velfærdsydelserne. Og jeg kan jo se, at det lovforslag, der vil blive fremsat, har hr. Kristian Thulesen Dahl og Dansk Folkeparti taget godt imod, så jeg vil spørge ordføreren: Kan man tænke sig, at Dansk Folkeparti er med i en aftale om det og vil stemme for sådan en velfærdslov?

Kl. 11:14

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 11:14

René Christensen (DF):

Ja, det tror jeg sådan set godt vi kan. Vi har jo selv nævnt det tidligere, altså når der er flere kunder i butikken, er der også behov for at få lidt flere penge. Men igen kunne vi rigtig godt tænke os, at der i sådan en lov også kommer en lille smule politisk fokus på, hvad det så er, vi får for pengene – for at vende tilbage. Nu kom vi til at tale om min egen kommune. Vi har faktisk tilført kommunen over 200 mio. kr. i indeværende valgperiode, og jeg tror ikke rigtig, borgerne har opdaget det. Pengene er sådan røget ind i maskinen, og det er en kommune, der omsætter for over 5 mia. kr. Og det er lidt ærgerligt, at man, når man bruger 200 millioner skattekrone, så ikke får mere for dem, end man gør. Så der er også et arbejde dér, og pengene skal til, men de skal også bruges rigtigt.

Kl. 11:15

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak for det. Så er det hr. Christian Rabjerg Madsen.

Kl. 11:15

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det. Jeg havde egentlig ikke planlagt et spørgsmål, men så kom jeg til at gå på Facebook, hvor ordføreren har skrevet om kapi-

talbeskatning. Ordføreren skriver, at arbejderen står for skud, hvis kapitalbeskatningen ændres. Hvis man skal have lidt forhistorie på, var det jo sådan, at efter finanskrisen gennemførte statsminister Lars Løkke Rasmussen det, vi kalder rødvinnsreformen, hvor man lavede nogle betydelige skattelettelse til de rigeste mennesker i Danmark. Jeg tror, det var sådan, at de 100 rigeste fik en skattelettelse på i gennemsnit 2,7 mio. kr. hver, og det var bl.a. på grund af det med kapitalbeskatningen. Nu må man så forstå, at hvis man ruller den topskattelettelse tilbage, så er det altså arbejderen på gulvet, der står for skud, og det har jeg svært ved at forstå. Altså, hvis man kigger på kapitalbeskatningen, er det sådan, at 44 pct. af den stammer fra ejendomsavancer, og 80 pct. af det provenu, der bliver betalt på den skat, kommer fra den rigeste ene procent af befolkningen.

Altså, vi er jo et relativt lige land i Danmark, og det er rigtig godt, men vi har en udfordring med, at de rigeste bliver rigere og stikker af fra resten. Kan det virkelig være rigtigt, at det er arbejderen på gulvet, der står for skud, hvis vi tilbageruller den skattelettelse til de rigeste?

Kl. 11:16

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 11:16

René Christensen (DF):

Ja, det er det, når man kigger længere ud. Jeg ved jo godt, politik handler om, at man bare skal kunne lave det i overskrifter, for ellers kan man ikke kommunikere det, men hvis en virksomhed står og mangler kapital, så er det ikke så stort et problem, når der er højkonjunktur, men når der er lavkonjunktur, så kan det være et problem.

Det kan også være et problem i forhold til den grønne omstilling, fordi man skal satse nogle penge, man skal købe nogle aktier i en virksomhed, hvor man ikke helt ved, hvordan det kommer til at gå. Man tror, det kommer til at gå godt, og så får man pengene og kan skabe nogle arbejdspladser som virksomhed. Hvis de penge ikke kommer, bliver de arbejdspladser ikke realiseret, og så kommer der ikke til at være en smed, der svejser noget sammen til den grønne omstilling; der kommer ikke til at stå en laborant inde og finde ud af på, hvordan man kan gøre noget innovativt på sundhedsområdet og andre steder. Hvis pengene ikke kommer, skaber man heller ikke arbejdspladserne.

Det er derfor, jeg siger, at det kommer til at ramme nede på gulvet, for der er jo tale om dominobrikker.

Kl. 11:17

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Hr. Christian Rabjerg Madsen.

Kl. 11:17

Christian Rabjerg Madsen (S):

Men det er jo i virkeligheden et argument imod at beskatte overhovedet, for så ville al beskatning jo i sidste ende ramme arbejderen. Jeg tror sådan set, at den del af befolkningen, som har mindst, er optaget af, at vi laver en rimelig og fair beskatning, og derfor tilbageruller vi den her meget store skattelettelse, som meget specifikt gik til de allerallerrigeste.

Er Dansk Folkeparti optaget af den problemstilling, vi har med, at de rigeste bliver rigere i et meget hurtigere tempo end resten af landet? Har vi en udfordring med ulighed, særlig når det handler om, at toppen stikker af? Og i givet fald: Hvad bør vi så gøre ved det?

Kl. 11:17

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 11:17

René Christensen (DF):

Nej, vi har sådan set et kæmpe problem, hvis bunden bliver stående. Altså, prøv nu at høre her: Er problemet, at der er 1-2 pct., for hvem det går godt, hvis hele bunden følger med op? Det er da et meget større problem, hvis vi står i en situation, hvor folk mister deres arbejde, man går konkurs; folk kan ikke have et almindeligt familieliv, fordi de ikke har nogen indkomst. Det ville være et kæmpe problem.

Det er ikke et mål for Dansk Folkeparti, at 1 pct. kommer ned i økonomi; det tror vi ikke er det bedste for os. Nej, for os er målet da, at de 99 pct. kommer op i økonomi. Det må da være det, der driver os, og ikke at genere den ene procent. Så der er vi bare fuldstændig forskellige.

Kl. 11:18

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Der er ikke flere korte bemærkninger til hr. René Christensen. Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Den næste ordfører er fra Socialistisk Folkeparti, og det er fru Lisbeth Bech-Nielsen. Værsgo.

Kl. 11:18

(Ordfører)

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak for ordet. Vi er på vej ud af coronaens skygge, den største krise i nyere tid. Jeg tør godt sige, at vi er kommet godt igennem, økonomien buldrer af sted, beskæftigelsen er historisk godt, og det er et godt udgangspunkt for en finanslovsdebat. Under nedlukningen spurgte vi os selv og hinanden om, hvordan vi kunne gøre det bedre på den anden side af krisen: Hvad havde vi lært, hvad ville vi gerne ændre? Coronakrisen er blevet kaldt en lup, der satte fokus på at forstørre de store udfordringer i vores tid: ensomhed, stress, ulighed. Nedlukningen og isolationen efterlod mange af os med følelsen af, at der var noget galt med vores samfund.

Danmark er på nogle stræk et land fyldt med folk med ondt i livet. Vores unge føler sig som det, vi har været med til at forme dem til fra vuggestuen, op igennem børnehaven- og skolesystemet, nemlig som fodsoldater i konkurrencestaten med galopperende angst, mindreværd og stress. Når vores unge vågner om morgenen, skal de tænke på arbejde som det første. De skal skynde sig igennem, de skal tænke på karaktergennemsnittet, på karrieren, på pensionsopsparingen, der er ikke plads til slinger i valsen, for ellers risikerer man at sakke bagud og ende som en del af prekariatet på kanten af arbejdsmarkedet.

Når man er på arbejdsmarkedet, fortæller eliten igen og igen, at lønnen skal holdes nede, fordi vi skal være konkurrencedygtige, uden at løntilbageholdenheden gælder dem selv. Topdirektører kan tjene trecifrede millionbeløb og alligevel smutte med et gyldent håndtryk, når de kører virksomheden i sæk. Regeringer har uanset farve fjernet efterløn, forringet dagpenge, sænket selskabsskatten, hævet topskattegrænsen og strammet beskæftigelsessystemet så hårdt, at ydmygede arbejdsløse samler sig i foreningen Jobcentrets Ofre. Den voksende ulighed herhjemme skaber frustration, vrede og modstand, også mod os herinde og det politiske system. Den såkaldte Gini-koefficient, der tager temperaturen på uligheden i vores samfund er dramatisk forøget de seneste tre årtier. Hvis vi måler på, hvor ulige formuerne er fordelt mellem danskerne, bliver ethvert mantra om verdens mest lige land manet eftertrykkeligt i jorden. Vores progressive skattesystem og vores sociale sikkerhedsnet sørger for at udjævne de værste forskelle mellem top og bund, men formuerne er den blinde plet, og her er vi blandt de mest ulige lande i hele den vestlige verden.

Jeg har kaldt regeringens finanslov for verdens kedeligste finanslov, og det står jeg ved. Alene titlen på finanslovsforslaget, »Hverdagen tilbage – nu ser vi fremad«, klinger en smule uambitiøst, og

vi kan da også konstatere, at regeringens forslag er klinisk rensset for svar på tidens store udfordringer. Gode initiativer for at sikre balancen mellem land og by trækker op, men ellers er det lidt en tam omgang. Andet schwung er der til gengæld over regeringens reformprogram »Danmark Kan Mere I«, som blev præsenteret i tirsdags. Statsministre har en tendens til at ville gå reformamok, det er ikke nyt, men vi har selvfølgelig fra SF's side en forventning om, at den her gang er det anderledes, for der tager vi ikke fra dem, der har mindst og giver til dem, der har mest. Det har vi prøvet, der har vi været, og det virker ikke.

Jeg vil gerne rose mange af tiltagene i reformprogrammet, det vil jeg virkelig gerne. Vi har længe kæmpet for mere tryghed i dagpengesystemet, for investeringer i uddannelsessystemet og for et opgør med ægtefælleafhængigheden. Men forringelserne i de unges dagpengesats efter endt uddannelse og det generelle fokus på arbejdsudbud er skudt forbi målet. Manglen på arbejdskraft er ikke vores største problem i Danmark – det er *ikke* vores største problem. Forleden blev statsministeren mødt med bragende klapsalver, da hun til Dansk Erhvervs årsmøde lovede erhvervslivet svar på manglende arbejdskraft, men hun nævnte ikke, at det i høj grad er arbejdsgiverens eget ansvar og egen skyld, for der er nemlig stadig væk store dele af industrien, der ikke tager nogen lærlinge ind. I mine 10 år i Folketinget har vi talt om praktikpladser og manglende lærepladser hvert eneste år. Der er indgået frivillige aftaler med branchen, som ikke bliver overholdt. Arbejdsgiverne skylder 10.000 praktikpladser, som de selv har accepteret at oprette. I alt mangler 16.000 unge en praktikplads.

Kl. 11:23

Så når statsministeren taler om de 45.000 unge, der hverken er i uddannelse eller job, er det nogle af de unge, som har opgivet en uddannelse på forhånd eller er droppet ud, når praktikpladsen ikke var der. Nu hører vi, at de unge, efter de har gjort, hvad vi beder dem om, og har skyndt sig igennem uddannelsen, også skal skæres i dagpengene, og det i en tid, hvor beskæftigelsen er historisk høj, hvor dele af forældregenerationen har skummet fløden på aktiemarkedet, på bolighandler, og hvor coronakrisen har krævet en høj pris for de unge. Boligmarkedet i de store byer er lukket land for dem, de har været hjemsendt fra uddannelserne, og alt for mange har siddet alene bag skærmen, alt for mange har været ensomme, og nu skal de også finde sig i en fortælling om, at de er dovne og snobbende. Det synes jeg ærlig talt ikke er i orden.

Danmark er ikke i krise økonomisk set. Med et teknisk ord er økonomien overholdbar og finanserne kernesunde, men det er lykkedes en lang række organisationer og borgerlige partier at male et billede af et land i krise. Jeg synes faktisk, at statsministeren og vores finansminister bør ranke ryggen og sige højt: Vi klarede den, og vi ikke bare klarede den, for vi klarede den rigtig godt. Beskæftigelsen har aldrig været højere, økonomien tordner derudad, har vi et problem, er det i luksusklassen, nemlig risiko for overophedning af økonomien forstås.

Nu skal jeg fortælle, hvad det virkelige problem er. Det handler om vores klode, og det handler om en halvglemte klimakrise. Ifølge FN er vi på vej mod 4,5 graders opvarmning. Med 4,5 graders opvarmning ser verden helt anderledes ud. 8 millioner flere tilfælde af denguefeber i Latinamerika, konsekvenserne af oversvømmelser i Indien vil være 20 gange værre end i dag, op til 60 gange værre i Storbritannien. De økonomiske skader for klimadrevne katastrofer vil beløbe sig til 4 milliarder kr. Det er dobbelt så meget rigdom, som der findes i hele verden i dag. Der vil være en permanent fødevaremangel, og krige og konflikter vil mangedobles som følge af 200 millioner klimaflygtninge. Vi kan godt bygge en mur rundt om Europa, men vi kan ikke holde 200 millioner mennesker ude. Det er et virkeligt problem.

Men selv om regeringen udråbte klimakrisen til den vigtigste dagsorden i vores forståelsespapir, udtalte statsministeren på Dansk Erhvervs årsmøde, at manglen på arbejdskraft er vigtigere end alt andet, også den grønne omstilling. Her svigter regeringen sin vigtigste opgave, nemlig at vise en vej til et andet og bedre samfund og til en ny økonomi, hvor lighed og tryghed går hånd i hånd med en bæredygtig udvikling. Det kræver forandringer, radikale og omfattende forandringer, der vender uligheden og reparerer hullerne i vores sociale sikkerhedsnet og giver de unge muligheder i stedet for at tage fra dem. Det kræver andet og mere end verdens kedeligste finanslov. Tak for ordet.

Kl. 11:26

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er der en række korte bemærkninger. Først er det hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 11:27

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Tak for talen. Jeg havde sådan set tænkt mig at spørge lidt til dimittendsatsen og hele den der diskussion, vi nu kommer i. Er det et ultimativt krav fra SF, at der ikke må ske noget i forhold til dimittendområdet?

Kl. 11:27

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 11:27

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Vi har for længe siden lært, at det er en rigtig dårlig idé at sige, at noget som helst er ultimativt. Det, jeg står og siger i dag – og jeg tror, at jeg siger det rimelig klart – er, hvad vi mener i SF. Vi mener, at det er en dårlig idé. Der er også kommet undersøgelser frem. Jeg tror, at det var Nordeas forbrugerøkonom, der lavede en undersøgelse, der viste, at du faktisk bliver fattigere på dagpenge, end du var på su, fordi du mister dit kollegieværelse og dit studiejob og andre ting, som du har, mens du er studerende. Det her handler ikke kun om, om det er synd for den enkelte. Vi skal altså lige huske, at dimittendsatsen er en meget, meget lavere dagpengesats, end hvis du generelt går på dagpenge. Det handler ikke kun om, om det er synd for nogen. Det handler om, at vores dagpengesystem alt for længe er blevet udhulet. Opbakningen falder. Private lønforsikringer stiger i antal. Så hvis vi også vil have et dagpengesystem i fremtiden, skal vi reparere på det. Vi skal ikke udhule det, og vi skal have de unge ind i det i en tidlig alder.

Kl. 11:28

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Troels Lund Poulsen? Ikke mere opfølgende. Så er det fru Samira Nawa.

Kl. 11:28

Samira Nawa (RV):

Mange tak. Ordføreren er inde på, at det grønne område er vigtigt at prioritere, og der er vi jo i Radikale Venstre meget enige. Men ordføreren snakker også en del om mangel på arbejdskraft, og at det behøver vi ikke at bruge så meget tid på. Alligevel nævner ordføreren jo, at beskæftigelsen er historisk høj. Men fra Radikale Venstres side mener vi jo ikke, at vi bare kan nøjes med at sige, at beskæftigelsen er høj, og at vi har klaret det godt oven på coronakrisen – og så ellers bare se stort på, at virksomhederne efterspørger arbejdskraft.

Så jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre, om ikke SF har nogle bud på, hvordan vi kan løse den akutte mangel på arbejdskraft,

der er. Og så er jeg med på, at SF prioriterer anderledes og ikke ser det som det vigtigste eller andet eller tredje vigtigste problem, men at problemet er der, ja, det kan være, at det måske er det, jeg først og fremmest skal spørge om, altså om ikke SF's ordfører anerkender, at problemet er der. Og hvad vil man egentlig gøre?

Kl. 11:29

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Jo, det er et problem. Det er et problem på linje med andre store problemer. Men det er ikke det største problem i vores samfund. Og politisk kapital er et nulsumsspil. Hvis man kaster alle sine kræfter ind i at sige, at det her er det vigtigste, og at her skal vi bruge alle vores politiske kræfter, så er der ikke de samme politiske kræfter og ofte heller ikke den samme økonomi til at gøre noget ved de rigtig store problemer. Det, at vi har et velfærdssamfund, vi bruger rigtig mange penge på, men hvor historisk mange unge har ondt i livet; hvor folk er ensomme. Vi bruger rigtig mange penge på vores ældrepleje, men vi har gamle mennesker, som dør uden at have nogen omkring sig, som de kender godt. Og vi har en klimakrise, og det virker, som om det bare er sådan endnu et problem på linje med andre problemer. Det er det, jeg argumenterer imod. Mangel på arbejdskraft er et problem. Det er et problem, vi skal løse på linje med andre problemer som vores uddannelsessystem, men det er ikke dét største problem.

Kl. 11:30

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Fru Samira Nawa.

Kl. 11:30

Samira Nawa (RV):

Med al respekt: Der blev jo ikke svaret på det spørgsmål, som jeg stillede. Hvad er det, SF vil gøre for, at vi får løst det her akutte problem, som vi har, med arbejdskraftmangel? For jeg hører jo i svaret, at det bliver anerkendt, at der er et problem – jo, jo, på linje med nogle andre problemer, mener ordføreren. Men hvad vil SF egentlig gøre? I Radikale Venstre mener vi jo ikke, at vi bare kan stille os op på talerstolen og sige, at det er virksomhedernes eget ansvar og egen skyld. Tværtimod har vi nogle løsninger. Det akutte problem ser vi jo f.eks. at udenlandsk arbejdskraft kan være med til at løse. Hvad siger SF egentlig?

Kl. 11:31

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 11:31

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Men i modsætning til Radikale Venstre vil vi ikke lave arbejdsudbudsreformer, som tager fra dem, der i forvejen har allermindst, eller importere arbejdskraft fra den tredje verden, som kan fungere som løntrykkeri. I SF synes vi, at vi skal løse nogle virkelige problemer, som er ude på arbejdspladserne, f.eks. med at sygefravær er et gigantisk problem. Dårligt arbejdsmiljø er et gigantisk problem. Der kunne vi virkelig, virkelig skabe noget, og også, hvis vi skal tale arbejdsudbud: Ja, så er der nogle kæmpe effekter der.

Og så har vi 16.000 unge, der ikke kan finde en praktikplads. Jeg kan simpelt hen ikke forstå, at De Radikale, som ellers kalder sig et uddannelsesparti, ikke synes, at det er et gigantisk problem. Det er kun arbejdsgiverne, der er ansvarlige for det, fordi vi har et

vekseluddannelsessystem i Danmark, og det er deres ansvar at levere de praktikpladser.

Kl. 11:32

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det hr. Peter Skaarup.

Kl. 11:32

Peter Skaarup (DF):

Tak for det. Jeg vil godt her i dag spørge SF's ordfører til det, som vi diskuterede tidligere under debatten, nemlig det forhold, at Socialdemokraterne og regeringen lige pludselig købte et center på Langeland, som skulle have kriminelle udlændinge, som man ikke har fået hjemsendt til de respektive lande, selv om de egentlig for lang tid siden burde være hjemsendt. Der sagde Socialdemokraternes ordfører her i dag, at grunden til, at man ikke hørte Folketinget, inden man betalte de der 13,5 mio. kr., som prisen var for centeret på Langeland, var, at prisen ville stige, hvis det var sådan, at man skulle til at involvere Folketinget i den beslutning. Der kunne jeg godt tænke mig at høre fru Lisbeth Bech-Nielsen, om man fra SF's side er enig i, at Folketinget ikke skal tages i ed, når regeringen beslutter at bruge 13,5 mio. kr. til et flygtningecenter på Langeland.

Kl. 11:33

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Fru Lisbeth Bech-Nielsen.

Kl. 11:33

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Nu svarer jeg helt ærligt: Det har jeg faktisk ikke viden nok til at svare kvalificeret på. For jeg synes faktisk, at hr. Peter Skaarup fortjener et rimeligt svar. Det ved jeg faktisk ikke. Hr. Peter Skaarup har jo også siddet i Finansudvalget, og der sidder vi tit med hemmelige aktstykker, og grunden til, at de er hemmelige, indtil de træder i kraft, er jo, at prisen ellers kan stige, eller der kan ske andre ting; der er markedshensyn osv.

Men jeg tror ikke, det er det, hr. Peter Skaarup taler om. Jeg tror ikke, at hr. Peter Skaarup taler om de 13 mio. kr. Jeg tror, hr. Peter Skaarup taler om, om Folketinget skal være involveret i, hvor det skal ligge henne, og ikke så meget, hvad det koster. Er det korrekt forstået?

Kl. 11:34

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Hr. Peter Skaarup.

Kl. 11:34

Peter Skaarup (DF):

Ja, altså, jeg taler jo sådan set om begge ting. Jeg synes, det var helt uansvarligt. Når Socialdemokraterne lover at skabe en løsning for de her mennesker, som jo er dybt kriminelle og truer omgivelserne, så skal man selvfølgelig overholde det, og så må man finde et sted, som kan have de pågældende, indtil de kan sendes hjem. For hjem skal de, det er alle enige om at de skal.

Når det så er sagt, er det jo også ret afgørende, at man ikke betaler overpris – nu taler vi finanslov – for det, man beslutter sig for. Der vil jeg bare lige høre SF: Er det rimeligt, at regeringen først betaler en overpris og så bagefter kommer og siger, at det ville være blevet endnu dyrere, hvis det var sådan, at man skulle til at tage Folketingets partier i ed?

Kl. 11:34

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Så er det ordføreren.

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Med al respekt, Peter Skaarup: Er det ikke lidt en stedfortræderdiskussion? Jeg tror virkelig ikke, at hr. Peter Skaarup er så bekymret for de 13 mio. kr., som en regering jo godt må bruge til at købe en bygning. Igen: Jeg tror, det handler om, at hr. Peter Skaarup gerne ser, at Folketinget er involveret i den her diskussion om, hvor udrejsecenteret skal være, og det synes jeg da er helt rimeligt. Det her er jo en meget politisk diskussion.

Men igen er det jo først og fremmest den til enhver tid siddende regerings ansvar, at der bliver fundet sådan et sted. Nu kunne der så bare ikke blive flertal bag det forslag, der var.

Kl. 11:34

vil være klar til at stemme for det forslag, som der er fremlagt af regeringen, eller noget, der bare minder om det. For der vil jeg gerne sige meget klart: Det kan vi ikke acceptere fra Enhedslistens side. Og det er meget vigtigt, hvor SF placerer sig her. For hvis SF og Enhedslisten kan stå sammen, går jeg ud fra, at De Radikale nok også vil have en interesse i at være med, og så har vi lige pludselig lagt et politisk pres, som rent faktisk kan komme til at betyde noget. Så det ville være rart med en rigtig klar udmelding fra Folketingets talerstol om, at det her er noget, vi står sammen om.

Kl. 11:38

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Så er det ordføreren.

Kl. 11:35

Kl. 11:38

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er det hr. Rune Lund.

Kl. 11:35

Rune Lund (EL):

Regeringen vil forringe dagpengene for nyuddannede og nyudlærte. Det er en undergravning af et dagpengesystem, som i forvejen hænger i en tynd tråd efter mange års forringelser og udhuling. Jeg tror, hvis folk stoppede op og overvejede, om det rent økonomisk kunne betale sig at være med i dagpengesystemet i dag, så ville mange forlade systemet. Så kritisk en situation er vores dagpengesystem i.

Jeg hørte, hvad fru Lisbeth Bech-Nielsen sagde fra talerstolen om SF's holdning til dimittendsatsen, og tak for det. Jeg kan sige fra Enhedslistens side, at det forslag, som regeringen er kommet med, om udhuling og forringelse af dimittendsatsen er uspiseligt. Det kommer vi ikke til at støtte. Jeg vil høre, om SF også har den position og er klar til at stå last og brast med Enhedslisten hele vejen, sådan at vi kan lægge maksimalt pres på regeringen for at få fjernet det elendige forslag fra det reformforslag, der er lagt på bordet.

Kl. 11:36

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 11:36

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Først vil jeg sige, at jeg deler hr. Rune Lunds analyse af vores dagpengesystem, og det er jo ikke bare noget, vi to mener. Det er jo veldokumenteret, og det er et system, der er så udhulet, at man godt kan frygte for fremtiden for det. Man skulle også tro, at der var arbejdsgivere og erhvervsliv derude, der var bekymrede for det, for det er jo en ret afgørende del af vores danske system med flexicurity.

I forhold til det andet spørgsmål var det jo en anden måde at spørge på, om det er ultimativt for SF. Og igen vil jeg svare, at det bruger vi ikke. Jeg vil i hvert fald ikke stå heroppe og sige, hvad det er. Det tager jeg med min folketingsgruppe. Men jeg kan sige, og jeg håber, at jeg siger det meget tydeligt og klart: Vi synes, det er en meget dårlig idé. Vi synes, det er en usolidarisk idé. Vi synes, den hviler på den falske præmis, at man går fra at have en lav indtægt på su til en meget høj indkomst på dagpenge. Og så mener vi også, at det er ødelæggende i forhold til tilliden til dagpengesystemet.

Kl. 11:37

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Så er det hr. Rune Lund.

Kl. 11:37

Rune Lund (EL):

Det er faktisk ikke et spørgsmål om, om det er et ultimativt krav, eller om det ikke er det. Det er et spørgsmål om, hvorvidt SF's

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Jeg vil sige til hr. Rune Lund: Al respekt, men jeg står simpelt hen ikke og forhandler bilateralt med dig her fra Folketingets talerstol. Vi er indkaldt til forhandlinger, og nej, vi stemmer ikke for regeringens forslag, som det foreligger, for så var der jo ikke noget at forhandle om. Vi går ind i de her forhandlinger med de ting, vi synes er vigtige, for at pille de ting ud, som vi synes er tidsler eller den dårlige creme i lagkagen, som min formand kaldte det. Det går vi til forhandlingerne med. Og jeg ved ikke, om jeg ikke siger det tydeligt nok: Vi synes, det er en meget dårlig idé, vi synes, det er ødelæggende for dagpengesystemet, og vi synes, det er usolidarisk.

Kl. 11:38

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 11:38

Ole Birk Olesen (LA):

Når nogle menneske siger, at her er et problem, og at det bør vi løse, er der altid nogle andre mennesker, der har det useriøse argument – og det sætter jeg jo i anførselstegn, for det er jo ikke et argument – at det ikke er det største problem i verden. Det er, som om man kun beskæftiger sig med det største problem i verden og alle andre problemer lader man bare ligge. Vi har 45 ordførerskaber oplyst på Folketingets hjemmeside. Hvis vi kunne nøjes med kun det største problem, skulle vi ifølge SF kun have en klimaordfører, alle skulle være klimaordfører hele tiden, men vi beskæftiger os også med andre ting. Og derfor spørger jeg SF om det forhold, at vi har tusindvis af ufaglærte jobs i Danmark, som mange af de ledige godt kan være i og kan håndtere, men som disse ledige samtidig ikke søger, fordi de hellere vil vente på drømmestillingen, eller fordi de hellere vil være ledige end have disse jobs. Er det ikke et problem, og bør vi ikke gøre noget ved det? Og hvad ønsker SF at gøre ved det, at der er folk, som kan bstride de her job, som ikke søger dem og så bliver i ledighedsstatistikkerne?

Kl. 11:40

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 11:40

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Klimakrisen er vores største problem – det er den – faktisk, men hvis hr. Ole Birk Olesen sidder og ryster på hovedet, er det, simpelt hen fordi hr. Ole Birk Olesen ikke ved nok om, hvad der kommer til at ske. Så det er faktisk. Det betyder jo ikke, at vi ikke skal løse andre problemer, selvfølgelig skal vi det. Og jeg svarede også på Radikales ordførers spørgsmål om, om det her er et problem: Ja, det er et problem. Det er ikke *det* største problem i SF's optik. Jeg står heroppe og taler på vegne af SF, undtagen når jeg taler

om klimaet, for der taler jeg ud fra den viden, som 99,999 pct. af samtlige verdens forskere har, og de siger: Jo, de her ting kommer til at ske. Så derfor er det det største problem.

Kl. 11:43

Når det også er et problem, at vi mangler hænder, har jeg også sagt, hvad nogle af vores røde arbejdsudbudsreformer ville være i forhold til bedre arbejdsmiljø, færre arbejdsulykker, afskaffelse af ægtefælleafhængighed osv. osv. Jeg hører hr. Ole Birk Olesen ... som måske vil gentage den sidste del af sit spørgsmål.

Kl. 11:41

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 11:41

Ole Birk Olesen (LA):

Ja, så blev der brugt lidt mere tid på at tale uden om, hvad det største problem er. Jeg vil gerne påpege, at vi skal beskæftige os med andre problemer end de problemer, som SF synes er *det* største problem. Og derfor spørger jeg SF – og det er det, der er spørgsmålet, og som det bør være muligt at huske: Synes SF, det er et problem, at der er tusindvis af ledige, som kan bestride de mange ufraglærte jobs, som er i Danmark, men at disse ledige ikke søger de jobs, fordi de foretrækker at være ledig, og hvad ønsker SF at gøre ved det problem?

Kl. 11:42

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 11:42

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Jamen prøv og hør! Jeg vil simpelt hen ikke gå ind i sådan en stråmandsdiskussion. Vi har historisk – historisk – høj beskæftigelse. Der er ikke hundredtusindvis af dovne mennesker, der bare flyver rundt derude og ikke gider at arbejde. Vi har aldrig haft højere beskæftigelse i *det her land*, og specielt, når det kommer til de unge, hvor der males et narrativ af, at de bare er dovne, vil jeg sige, at det er dem, der har lidt mest i coronakrisen: Det var dem, der blev fyret først, hvis de havde et job; det var dem, der havde mindst erfaring og derfor ikke kunne få et job. Det var derfor, ledigheden steg mest hos dem som gruppe.

Kl. 11:42

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Så er det hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 11:42

Lars Boje Mathiesen (NB):

Det kan godt være, at SF ikke anerkender præmissen, men ude i virkeligheden var der et rengøringsfirma, De 5 Stjerner, som tilbød 450 stillinger. De kunne få to af dem besat. Det er jo virkeligheden. Det er jo ikke nogle modeller eller nogle tal eller udbudsstatistikker. Det var bare virkeligheden, at folk sagde: Nej, det arbejde vil jeg ikke have. Synes SF, det er rimeligt, at folk siger nej? Og hvis man ikke synes, det er rimeligt, at vi har et system, hvor folk reelt set kan sige nej, hvad vil man så gøre, for at det system bliver lavet om, således at vi kan få de her stillinger besat af de mennesker, som reelt set er ledige?

Kl. 11:43

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Jeg synes, at folk skal tage det job, de får anvist. Og det er ikke bare noget, jeg synes, det er sådan vores beskæftigelsessystem er indrettet. Jeg synes også – det er noget af det, debatten de seneste uger har gået på – at vores jobcentre mange steder, ikke alle steder, leverer en elendig indsats. Det er SF's ønske, at vi får gjort op med jobcentrene, som de fungerer i dag, fordi vi simpelt hen ikke synes, at de hverken leverer en særlig god ydelse eller service til dem, der er arbejdsløse. Det er ikke sjovt at være arbejdsløs. Jeg ved godt, at I er nogle herinde, der maler et billede af, at det bare er et frit valg, og at man bare har det superduper, når man er arbejdsløs. Men det er hverken en særlig god hjælp til dem, der er arbejdsløse, eller til de virksomheder, som har brug for arbejdskraft. Jeg læste godt den artikel med den transskribering af den samtale, der havde fundet sted, om, hvad kriterierne var, for at man kunne melde de her rengøringsjob ind til ledige, og jeg tror, at vi alle sammen synes, at det ikke giver nogen mening.

Kl. 11:44

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 11:44

Lars Boje Mathiesen (NB):

Hvad har SF så med af forslag til finansloven i forhold til at ændre på jobcentrene? Er der tale om en nedlæggelse af jobcentrene? Er det en omkalfatring af dem? Altså, når man siger, at det ikke er okay, har man så nogle konkrete bud med ind til finanslovsforhandlingerne om det? Der er 13-15.000 mennesker ansat på hele det område. Det vil også frigøre noget i forhold til arbejdsudbud. Så når du siger det, skal jobcentrene så nedlægges, eller skal de bare blive bedre? Og hvordan vil SF så helt konkret gøre det, så man ikke bare siger, at man har et ønske om, at de skal blive bedre? Hvad er det for nogen forslag, SF så helt konkret har, for at det skal blive bedre?

Kl. 11:44

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 11:44

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Jamen vi har en fantastisk dygtig beskæftigelsesordfører, som sidder lige her, og jeg har ikke tal på, hvor mange gange hr. Karsten Hønge har udtalt sig om det her emne, i forhold til at vi ønsker at få reformeret vores jobcentre, hvis de ikke skal nedlægges. Vi ønsker, at vi bruger de 4 mia. kr., der bliver brugt på at drive dem, meget klogere og meget bedre. Vi ønsker, at der bliver taget hånd om dem, der er forsikrede ledige, i a-kasserne. Vi ønsker, at dem, der er syge, skal ud af jobcentrene, for de hører ikke hjemme der, sådan som jobcentrene er i dag.

Kl. 11:45

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Så er det hr. Torsten Gejl.

Kl. 11:45

Torsten Gejl (ALT):

Tak. I Alternativet er vi enige i, at klimakrisen er den største udfordring, vi har i vores tid. Det er den, der kommer til at definere vores fremtid, og hvis vi ikke passer på, ser vi frem mod millioner, måske milliarder, af klimaflygtninge, som flygter fra tørke, flygter fra oversvømmelser, og rigtig, rigtig mange andre konsekvenser. Det ser ud til, at der i det her finanslovudspil er afsat færre penge end sidste år til klima og naturtiltag. Hvad tænker SF om det?

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 11:46

det startet op som et udrejsecenter. Heldigvis var nærmest hele Langeland jo på Slotspladsen og det hele, og det hele blev også forpurret med et flertal herfra. Så regner alle med, at den sag nu er overstået. Så kan man jo undre sig over, at de bygninger bare står der endnu. Mig bekendt er der også nogle, der sådan set privat er interesseret i at købe de her bygninger. Jeg har da også noteret mig i dag, at jeg synes, at regeringens ordførere var noget lange i spyttet i forhold til at svare på, hvad der egentlig skal ske med det påtænkte udrejsecenter på Langeland. Så man kunne godt have sådan en lidt lumsk anelse om, om det alligevel bliver sneget ind.

Kl. 11:46

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Jamen vi hører jo, at når der er så lidt grønt, altså både klima, natur og miljø, i den her finanslov, så er det, fordi der foregår de her parallelle forhandlinger, som vi kender til: den grønne skattereform, landbrug. Og nu er der også kommet et reformprogram, hvor regeringen foreslår, at der bliver sat en milliard af til det grønne område – om året. Det er det, vi ligesom hører er argumentet. Men jeg mener ikke, at det er gode nok argumenter. For der er så mange steder, hvor vi skal sætte ind, og så mange ting, man kan farve grønne, så at sige.

Så når vi gerne vil have mere liv, og jeg tror, vi er mange, der er enige med regeringen i forhold til den ambition – jeg roste også regeringen for netop det fokus, der trods alt er i finansloven omkring bedre balance mellem land og by – kunne man jo sige: Hvad kan vi gøre, så vi skaber mere bæredygtighed, mere liv på landet, hvilket samtidig har nogle rigtig positive effekter også? Altså hele tiden koble de tiltag, man vil lave, sammen med, hvordan vi får et mere bæredygtigt samfund ud af det.

Kl. 11:47

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Hr. Torsten Gejl.

Kl. 11:47

Torsten Gejl (ALT):

Det er rigtigt, at der er noget omkringliggende lovgivning, som måske fører i en grønnere retning. Det er svært at sige, præcis hvordan det ender. Men FN's klimapanel har fortalt os, at udfordringen på klimaet bliver større, end vi vidste. De somre, som vi ser klimaforandringer i, er åbenbart vores egen skyld pga. vores CO₂-udledning. Vi når en temperaturstigning på 1,5 grader hurtigere, end vi havde troet. Vil SF være i stand til at stemme for en finanslov, der drosler ned på klimainsatsen nu, når klimaudfordringen kun bliver vigtigere?

Kl. 11:47

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 11:47

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Jeg håber, at det stod klart i min tale, at jeg synes, at klimakrisen er *det* vigtigste, vi overhovedet har – det betyder ikke, at der ikke er andre vigtige problemer – og at vi ikke kan have nok fokus på det, og vi kan ikke komme i gang hurtigt nok. Bill McKibben, som startede organisationen 350 År, som jeg er sikker på ordføreren kender, og som jo er en af verdens fremmeste miljøforkæmpere, har sagt, at det at vinde langsomt er det samme som at tabe, når det kommer til klimaet, fordi alverdens teknologier, som kommer om 20 år, ikke kan nå at standse det. Så vi kan ikke gøre nok hurtigt nok.

Kl. 11:48

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak for det. Så er det hr. Erling Bonnesen.

Kl. 11:48

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. SF har jo som bekendt borgmesterposten på Langeland, og vi kender også godt den gode Tonni. Han var ikke bare frustreret, han var både gal og rasende, da regeringen for nogle måneder siden i nattens mulm og mørke købte Holmegaard og så efterfølgende regnede med sådan lige med et knips med fingrene at kunne få

Så mit spørgsmål til SF's finansordfører nu er: Er det ikke tiden nu, af SF's finansordfører får stillet krav i de her finanslovsforhandlinger om, at nu skal regeringen se at få solgt det der center, sådan at det kan blive brugt til noget fornuftigt ude i det virkelige og praktiske liv?

Kl. 11:49

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak for det. Det er ordføreren.

Kl. 11:49

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Det er helt ærligt ikke en af mine topprioriteter i finanslovsforhandlingerne. Men jeg synes, at Langeland ville være et fantastisk sted at placere et af de her erhvervscentre, som regeringen har præsenteret i deres udspil til et reformprogram, som skal have fokus på klima og grøn omstilling. Vi skal jo have gjort vores landbrug bæredygtigt, så det ville også være et fantastisk sted at have et, man kan sige virkelighedens laboratorium, i forhold til hvordan vi kan få et grønt og bæredygtigt landbrug. Så det kan være derfor, det ikke er blevet solgt. Jeg ved det ikke – jeg nok den sidste, der ved det. Det er bare en god idé herfra.

Kl. 11:50

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 11:50

Erling Bonnesen (V):

Jamen den dybere tankegang, i forbindelse med jeg rejser spørgsmålet nu, er i hvert fald også at få slået fuldstændig fast, at der i nattens mulm og mørke ikke skal sniges et udrejsecenter ind på Langeland. Det kunne jeg i hvert fald også forstå på SF her i Folketinget sidst. Så jeg tror, der er ved at være meget opmærksomhed på det. Kunne det så ende i en eller anden form for, nu siger SF's ordfører erhvervscenter eller et eller andet, der kan være med til også at kreere arbejdspladser, vækst og beskæftigelse på Langeland, så tror jeg, vi alle sammen vil stå og klappe i hænderne over det, hvis det ellers er noget, der spiller fornuftigt ind i at skabe nogle reelle arbejdspladser i det virkelige liv, om jeg så må sige, sådan at man kan få skabt noget reel vækst og beskæftigelse.

Nu har jeg rejst det over for SF's ordfører, og vil SF's ordfører så være meget opmærksom? Jeg kan forstå, at det ikke er en topprioritet, men vil ordføreren være meget opmærksom, så vi sikrer, at der ikke kommer et udrejsecenter på Langeland?

Kl. 11:51

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Så er det ordføreren.

Kl. 11:51

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Det er jeg meget opmærksom på, og det er jeg overbevist om ikke kommer til at ske. Jeg synes, det er virkelig dejligt, at hr. Erling Bonnesen og jeg er enige om, at det kunne være en god idé det

at have sådan et center på Langeland, der kunne sikre vækst og beskæftigelse og grøn omstilling.

Kl. 11:54

Kl. 11:51

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det hr. Andreas Steenberg.

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 11:54

Kl. 11:51

Andreas Steenberg (RV):

Jeg lagde mærke til fru Lisbeth Bech-Nielsens kommentar om mennesker fra tredjelande. Løntrykkere fra tredjelande blev de kaldt uden nuancer. Det vil sige, at alle mennesker, der kommer hertil fra USA, New Zealand, Thailand, Storbritannien, Balkan uden for EU, Østeuropa og hele Asien, bare er løntrykkere. Det synes jeg var trist at høre, og det giver jo ikke rigtig mening, når Socialistisk Folkeparti synes, at man skal tage 300 afghanske flygtninge hertil. Altså, hvis en virksomhed – hvis det var muligt, hvilket det nok ikke er – hentede 300 afghanere hertil for at arbejde, så var det helt forfærdeligt, men hvis de kommer som flygtninge, er det i orden.

Så jeg vil egentlig bare give Socialistisk Folkepartis ordfører en mulighed for måske at nuancere synet på mennesker uden for EU, der kommer hertil. Er de alle sammen løntrykkere?

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Jeg vil gerne gentage mig selv og sige, at mit fokus er på de arbejdsgivere, som i stedet for at give arbejde til danskere eller til de folk, der bor i Danmark, eller til de 15 millioner arbejdsløse europæere, der har brug for et arbejde, siger: Vi tager til Filippinerne, Indonesien, eller hvor det er, og henter folk herop. Så mener jeg, at der ofte – ikke altid, men rigtig ofte – er tale om løntrykkeri. Og specielt, når man laver den finte med at få folk hertil på falske præmisser via Polen, så synes jeg, at det bliver rigtig svinsk.

Kl. 11:55

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det fru Victoria Velasquez.

Kl. 11:55

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Victoria Velasquez (EL):

Tak til ordføreren for talen og for besvarelserne indtil videre. Jeg vil gerne tale om noget af det, jeg kunne være bange for nogle gerne vil have skulle være en del af finansloven for næste år. Det drejer sig om en 37-timersaktiveringspligt og regeringens ambition om pludselig at skulle sende måske 20.000 mennesker ud til, hvad der kunne svare til en timeløn på – afhængig af, hvad for en ydelse de er på, men lad os sige en integrationsydelse til en, der er over 30 år, men ikke er forsørger – 40 kr. og udføre arbejdsopgaver som rengøring, vedligehold af ejendomme og bygninger, indsamling af skrald og sådan nogle opgaver. Derfor vil jeg rigtig gerne høre SF: Hvad for en bekymring har I? Hvad tænker I der kan komme til at ske, hvis man lige pludselig sender 20.000 mennesker ud som nyttejobbere? Hvad vil der ske med 40 kr. over for, hvis man kigger på grundloven i serviceoverenskomsten, langt over 136 kr.? Hvad er SF's bekymringer her?

Kl. 11:56

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Fru Lisbeth Bech-Nielsen.

Kl. 11:56

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Nu ved jeg jo, at Radikale Venstre er et erhvervsvenligt parti, som taler godt med erhvervslivet, og derfor vil jeg sige, at jeg synes, at det ville være dejligt, hvis nogle af de arbejdsgivere, der ellers kunne finde på at hente folk udefra hertil – det kunne være fra Asien, eller lad os for argumentets skyld sige fra Afghanistan, selv om det nok ikke er sandsynligt – i stedet for gav de jobs til de flygtninge, der kommer hertil, og som vi også har et ansvar for at sikre kommer godt i gang. Det er bare ikke det, jeg ser. Jeg ser ikke, at de flygtninge, der kommer hertil, får alle mulige chancer på det danske arbejdsmarked. Så det er bare en lille idé, hr. Andreas Steenberg kan tage med tilbage til dem, han taler med, altså at det kunne være dejligt.

Så tror jeg ikke, at jeg kaldte de her folk for løntrykkere. Jeg siger, at de bliver brugt til løntrykkeri, og det står jeg ved. Og jeg synes faktisk, at vi visse steder i samfundet ser det på en fuldstændig uacceptabel, grotesk måde. Må jeg bare minde om filippinerne i containerne?

Kl. 11:54

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Hr. Andreas Steenberg.

Kl. 11:54

Andreas Steenberg (RV):

Det må ordføreren gerne, og det er der jo ikke nogen der er enige i. Men når man fuldstændig unuanceret siger, at alle mennesker fra tredjelande bliver brugt som løntrykkere, så er det jo ikke rigtigt. Det er i øvrigt heller ikke rigtigt, at virksomheder ikke vil tage flygtninge ind. Der er desværre mange virksomheder, som opgiver at gøre det, fordi flygtningene jo alligevel bliver udvist, selv om de er i arbejde. Det tror jeg så vi er enige om.

Men endnu en gang – for at give ordføreren mulighed for at svare på spørgsmålet: Er det virkelig SF's holdning, at alle mennesker fra tredjeverdenslande er løntrykkere, alle sammen?

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

40 kr. i timen er jo rigtig lidt. Det er næsten lige så lidt, som de filippinere, der boede i de containere nede i Sønderjylland, gik til, for der har 3F jo regnet ud, at de gik til 20 kr. i timen, når de arbejdede for – og jeg må sikkert ikke sige navnet, men I kender det alle sammen godt – det transportfirma, der har været i medierne.

Vi er bekymrede for, at der bliver tale om 1) løntrykkeri, 2) fortrængning, altså at man tager nogle job, som andre kunne have brug for eller kunne udføre på ordinære vilkår. Vi ser generelt nogle problemer i, at man skal ud og lave de her såkaldte nyttejob.

Vi har tidligere fra SF's side sagt, at det jo er en svær diskussion, det her, for vi vil jo gerne, tror jeg, alle sammen hjælpe folk, som kan varetage et job, i job. Og hver eneste sag er jo en individuel, for hver eneste person kan bokse med nogle forskellige ting.

Kl. 11:57

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det fru Victoria Velasquez.

Kl. 11:57

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det. Faktisk er biprojektet af et forskningsprojekt i Danmark verdenskendt, fordi der er så mange, der er blevet spurgt, og det

har været så grundigt, om lige præcis det her emne: Hvordan får vi f.eks. indvandrerkvinder i arbejde? Der ser vi netop, at nyttejob er en virkelig dårlig måde at gøre det på. Så jeg kunne godt tænke mig at spørge SF, om I deler den bekymring, at det faktisk kan være med til at gøre, at man bliver endnu mere fremmedgjort i forhold til at kunne nå hen til at få et arbejde. Og noget af det, rapporten viser, er, at vi skal lave uddannelse, rigtige jobs – altså rent faktisk lave et match der, der giver mening. Hvad for nogle ting tænker SF vi så kan lave i stedet for – og der er jeg helt enig – de der udnyttejob og statslig social dumping?

Kl. 11:58

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 11:58

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Bare så jeg heller ikke kommer til at lyde, som om jeg er totalt uenig i regeringens sigte, vil jeg gerne nuancere synspunktet: Vi synes, at det er en fälliterklæring, at der f.eks. er kvinder med ikkevestlig baggrund, som i stor stil ikke er på arbejdsmarkedet eller i særlig høj grad en del af det danske samfund. Det er ikke for at slå dem oven i hovedet; det er simpelt hen ud fra et feministisk perspektiv om, at vi ønsker, at alle skal være en del af Danmark. Folk bokser med forskellige ting, og det gør nogle af de her kvinder også. Og for nogle af dem er det simpelt hen sprogkulturer eller andet. Vi synes ikke, at folk skal bo så mange år i Danmark og f.eks. ikke lære dansk, så det er da et fuldstændig grundlæggende sted at starte.

Kl. 11:59

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er den sidste, der har skrevet sig på for en kort bemærkning, hr. René Christensen.

Kl. 11:59

René Christensen (DF):

Tak for det. Og tak for ordførertalen. Jeg havde også minimumsnormeringer på daginstitutionsområdet med i min egen ordførertale. Det har SF jo kæmpet meget for, og tillykke med, at det er lykkedes SF at få det. Har SF den samme bekymring, som vi lidt har, når der nu er et lovkrav på børneområdet ude i kommunerne – det er jo en kommunal kerneopgave at passe vores børn, men folkeskoleområdet og ældreområdet er også kerneopgaver ude i kommunerne. Og når man nu har et lovfæstet minimumskrav på daginstitutionsområdet, er SF så ikke nervøse for, at det kan tage arbejdskraft og normeringer fra eksempelvis folkeskolen eller ældreområdet? Og ældreområdet er jo et område, som om nogen skriger på arbejdskraft, også fordi der er flere kunder i butikken. Er det noget, som SF vil tage med i finanslovsforhandlingerne nu, altså også at kæmpe lidt for de ældre, når man nu har kæmpet børnenes sag?

Kl. 12:00

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 12:00

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Jeg troede et øjeblik, at hr. René Christensen mente, at man kunne bruge de pædagoger, der arbejder med børnene, til de ældre, og det vil jeg advare imod, for der er trods alt meget faglighed her.

Jeg er ikke ekspert på ældreområdet – det vil jeg gerne sige om det første. Men jeg ved dog, at vi har nogle store udfordringer med at tiltrække nok sosu'er og nok plejepersonale. Nu fremhævede jeg lige før vores beskæftigelsesordfører, og lige bag ved ham sidder vores ældreordfører, fru Kirsten Normann Andersen, som i den grad

kæmper nat og dag for de ældre, for deres vilkår, og ikke kun for antal hænder – varme og kolde – men også for den værdighed i ældreplejen, som jeg også ved at Dansk Folkeparti går oprigtigt op i, altså at der skal mere værdighed ind i ældreplejen. Og noget af det handler jo om flere hænder, og noget andet handler om sammenhæng. En af de ting, vi har haft på finansloven i flere år, er det her med at have faste teams – altså at man ikke hele tiden skal møde en ny person, som man skal forklare sine behov til endnu en gang. Det koster nogle penge, og dem har vi sat af.

Kl. 12:01

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Hr. René Christensen.

Kl. 12:01

René Christensen (DF):

Ja, men det, jeg spurgte om – og det håber jeg da også at finansordføreren har interesse for – er ældreområdet. Når der bliver flere kunder i butikken – og det gør der; der bliver flere ældre – så koster det også nogle penge, og regeringen har også prøvet at fastsætte nogle rammer. Og kommunerne skal jo prioritere deres midler derude, men de kan ikke længere prioritere på børneområdet, fordi det er lovfæstet. Og der har SF været med til at sørge for, at på børneområdet, på daginstitutionsområdet, kan man ikke længere prioritere; der er det lovfæstet, at der skal være den normering. Det behøver der ikke at være på ældreområdet, og det behøver der ikke at være på folkeskoleområdet. Så kan ordføreren ikke se, at der er en udfordring i, at man har taget ét område ud og sagt, at her definerer man fra centralt hold, hvad normeringen skal være, og ikke på de andre områder? Så man kan udsulte de andre områder – ikke i alle 98 kommuner, men det kan ske i nogle.

Kl. 12:02

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 12:02

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Jeg er ikke bange for, at vi på sigt kommer til at udsulte området, fordi den her regering netop nu – der vil jeg gerne rose regeringen, og jeg håber, at finansministeren hører efter, for han synes ikke, at jeg gør det nok – faktisk har fremlagt et forslag til en velfærdslov, som sikrer, at når der kommer flere ældre og flere børn, følger pengene også med. Og med al respekt vil jeg sige, at DF har støttet borgerlige regeringer, der år efter år har udsultet den offentlige sektor, og som ikke har leveret de penge, der skulle til, når vi har det her demografiske træk – når der bliver flere unge og ældre. Det er historisk, at der nu kommer en velfærdslov, som kommer til at holde hånden under områderne, så der ved lov skal følge de penge med, som det koster.

Kl. 12:02

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak til fru Lisbeth Bech-Nielsen. Der er ikke flere korte bemærkninger til SF's ordfører.

Nu har vi en frokostpause indtil kl. 13.00., hvor det er Radikale Venstres ordfører, som går på talerstolen.

Jeg skal her udsætte mødet.

Mødet er udsat. (Kl. 12:03).

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Mødet er genoptaget. Vi går videre med ordførerne, og vi er kommet til hr. Andreas Steenberg, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 12:59

Kl. 13:00

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

Tak. År efter år, årti efter årti har vi øget antallet af mennesker, der er i beskæftigelse i Danmark. Lige siden vores grundlov med pligt til undervisning har vi løftet vores borgeres uddannelse og muligheder for at begå sig. Det har skabt et samfund med stærke og globaliserede virksomheder og mulighed for et velfærdssamfund med fri og lige adgang til sundhed, uddannelse og et socialt sikkerhedsnet. Vi skal videre og fremad, for vi står over for store udfordringer. Det gælder klimaet og det, jeg i dag vil kalde udenforskab, hvor vi især ser folkeskolen som et af de vigtigste områder at arbejde med det kommende årti.

I vores skole mistrives alt for mange børn og unge. Hvert sjette barn forlader skolen uden basale kompetencer i læsning, regning og stavning. For mig som socialliberal består frihed ikke bare i, at man skal smede sin egen lykke. Mange mennesker har ikke forudsætnin-gerne for at smede deres egen lykke. Det er trist at se, hvordan vi ikke får brudt den negative sociale arv. Børns baggrund afgør desværre i høj grad deres fremtid. For at vi alle kan leve et frit og meningsfuldt liv og ikke ende i et liv på kontanthjælp uden for fællesskaberne, skal vi have styrket vores folkeskole. Vi har foreslået at sætte folkeskolen fri og fjerne alle de regler og krav, som tynger arbejdet og ikke mindst trivslen hos børn og unge. Vi vil i stedet for styre folkeskolen helt simpelt efter, at flere trives og flere får basale kompetencer, når de forlader skolen, i stedet for proceskrav, test og alt muligt andet. Og så vil vi investere hele 4 mia. kr. årligt på hele børne- og ungeområdet, bl.a. til et børneløfte; et løfte om, at trivsel, leg og læring skal i fokus i stedet for regler, test og processer. Vi vil selvfølgelig forsøge at få mest muligt igennem, når vi skal forhandle finanslov og have alle mulige andre forhandlinger her i efteråret.

Der er også brug for at tænke nyt på klimaområdet. Ekstremt vejr, vanvittige varme grader i Nordamerika til i Sydeuropa, skovbrande verden rundt, skybrud og tornadoer i Danmark, dødbringende oversvømmelser: Skal vi fortsætte, eller skal vi gøre noget grundlæggende anderledes og tænke nyt? I Radikale Venstre har vi bemærket, at vores erhvervsliv har vist en vej med de såkaldte klimapartnerskaber. Hvis vi som samfund kommer med investeringer og sætter rammer, er erhvervslivet klar med egne penge oveni. Jeg synes, det er stærkt, at et samlet erhvervsliv har budt ind på den måde. Tak for det. Det viser, at de tager ansvar, og at grøn omstilling også kan være en forretningsmodel og en mulighed for dansk erhvervsliv, som vi har set det især inden for grøn energi.

I Radikale Venstre vil vi gerne bruge det her efterår på, at vi her på Borgen viser handling og får sat så mange som muligt af de initiativer i gang, som er i klimapartnerskaberne. For at vi både kan styrke folkeskolen og tænke nyt og grønt, kræver det både flere mennesker i økonomien og ikke mindst finansiering. Dansk Energi forventer, at der skal bruges hele 290.000 årsværk for at nå vores klimamål i 2030.

Derfor er vi fortsat imod, at man valgte at bruge hele 3 mia. kr. på, at godt 10.000 ældre, der kan arbejde, kan gå på pension i stedet for. Der er brug for dem. Med udspillet forleden fra regeringens side går beskæftigelsen i nul samlet set, og det synes vi står i meget stor kontrast til tidligere regeringer, der øgede beskæftigelsen.

Vi synes, man kunne se på skatteområdet, hvor vi konkret har foreslået at lempe eller mindske rentefradraget på boliger og så i stedet for bruge de indtægter på at lette skatten på arbejde. Vi synes også, man kunne se på international rekruttering – mennesker uden for landets grænser, som kan komme hertil og arbejde fra dag et og løse nogle af de udfordringer, som vores erhvervsliv peger på. Vi synes også, man kunne se på hele ældreområdet, hvor der nu er efterlønnen, en seniorjobordning, en seniorpension for nedslidte og den her tidlige pension, som kaldes Arne. Er der virkelig brug for alle fire ordninger i det omfang, vi ser? Eller kunne man se på de fire ordninger? Det synes vi. Samlet er der brug for vilje til at tænke nyt og tænke større, hvis vi skal styrke folkeskolen og løse klimakrisen og løse vores økonomis mangel på mennesker. Vi glæder os til debatten lige om lidt og til forhandlingerne med alle Folketingets partier i løbet af efteråret.

Kl. 13:06

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Der er som sagt maks. 45 minutter til debat nu her. Den første, jeg tror jeg har her, er hr. Troels Lund Poulsen. Værsgo.

Kl. 13:06

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det, og tak for talen, som jo på mange måder faktisk, synes jeg, har mange gode takter i sig. Det, som jeg synes kunne være interessant at blive lidt klogere på, er jo det ambitionsniveau, som Radikale Venstre måtte have i forhold til de aktuelle forhandlinger. En ting er jo regeringens ambitionsniveau. Men som jeg også selv nævnte i min tale, så gør regeringen det, at de sådan so oder so får dækket det hul, der er skabt, som ordføreren jo faktisk også er inde på. Men hvad siger Radikale Venstre om udfaldsrummet af de forhandlinger, der kommer, og ikke mindst, hvad er Radikale Venstres ambitionsniveau?

Kl. 13:06

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 13:06

Andreas Steenberg (RV):

Jeg vil være så kæk at sige: så meget som muligt, hvis vi synes, det er fornuftigt. Vi pegede i foråret på, at 30.000 kunne være et mål for ekstra mennesker i økonomien. Men kan man blive enige om mere eller mindre, som er fornuftigt og der er flertal for, så går vi selvfølgelig ind i det.

Kl. 13:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 13:07

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg synes, det er rigtig fornuftigt, at man skal have et højere ambitionsniveau.

Så er det også kommet frem i dag, at selv med det, som regeringen nu gør, er man faktisk stadig væk fattigere i 2030, end man ville have været, hvis der var blevet holdt status quo i forhold til det, som var tilfældet, da regeringen overtog regeringsmagten. Er det også Det Radikale Venstres syn, at man også bliver nødt til at gøre noget ved det, sådan at vi i 2030 i hvert fald som minimum er på det samme niveau, som var forudsat tilbage i 2019?

Kl. 13:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 13:07

Kl. 13:10

Andreas Steenberg (RV):

Ja, selvfølgelig, og det var det, der også var omdrejningspunktet i min tale – at hvis vi vil gøre noget på klima- og uddannelsesområdet, især folkeskolen, så kræver det, at den samlede kage bliver større. Den helt store ulykke, der er sket, er jo den her nye pensionsordning, som er der, hvor man virkelig har skadet samfundsøkonomien. Det er vores to partier jo heldigvis enige om, og så har vi begge to den udfordring, at Dansk Folkeparti på den ene side og Socialdemokratiet og venstrefløjen på den anden desværre har vedtaget det.

Kl. 13:08

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Lisbeth Bech-Nielsen, SF. Værsgo.

Kl. 13:08

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak. Da jeg for en time siden stod på talerstolen, spurgte hr. Andreas Steenberg mig, om jeg så på udenlandsk arbejdskraft som løntrykkere, underforstået – hørte jeg det – som nogle, der ligesom kom til Danmark og bare ville nasse på vores system. Mit syn på det er, at der er nogle arbejdsgivere, der udnytter nogle folk fra fattige lande til at komme hertil, og at det bliver løntrykkeri på den måde.

Jeg ved, at De Radikale ønsker mere udenlandsk arbejdskraft også fra tredjelande, og jeg er bare nysgerrig efter at høre, hvorfor, ud over den danske arbejdskraft, der er til rådighed, ikke 1 ud af de 15 millioner arbejdsløse europæere kunne besætte de job.

Kl. 13:09

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 13:09

Andreas Steenberg (RV):

Jeg synes ikke, det ene udelukker det andet. Hvis man kan lokke nogle spaniere til Danmark og arbejde, så fred være med det, men hvis der er nogle fra Ukraine eller et helt tredje land, som kan komme hertil, så skal de være velkomne. Og uanset om man er dansker, spanier, ukrainer, eller hvad man er, så skal man selvfølgelig behandles ordentligt på arbejdsmarkedet, og det er der, hvor vi heldigvis har, synes jeg, en glimrende model med arbejdsret og arbejdsmarkedets parter, som organiserer sig og sørger for ordnede forhold, og det skal vi selvfølgelig holde fast i.

Kl. 13:09

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Lisbeth Bech-Nielsen, værsgo.

Kl. 13:10

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Nu har vi jo haft mulighed for at få tryktestet, om vores arbejdsmarked og vores danske model er stærk nok, for vi har lige haft en retssag, hvor en række filippiner boede under meget uhumske forhold i containerelejligheder i Sønderjylland. Jeg ved ikke, hvordan den radikale ordfører har det, men jeg har det sådan, at selvfølgelig har domstolene altid ret, men det gav da anledning til eftertanke, med hensyn til om vores lovgivning er godt nok skruet sammen, for det endte jo med, at det stort set ikke havde nogen konsekvens at lade fattige mennesker bo meget, meget uværdigt og tilsyneladende arbejde til en meget lav løn.

Kl. 13:10

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Andreas Steenberg (RV):

Det havde jo den vigtige konsekvens, at et meget bredt flertal her i Folketinget vedtog en lov lige præcis på godsområdet, som den her sag handlede om, som sikrer en minimumsløn. Det var jo et lidt interessant – det tænker jeg også det må have været for venstrefløjen – tiltag at gå ind med lovgivning og fastsætte lønnen, men det valgte vi så at gøre, fordi organisationsgraden lige præcis på det område var så lav. Det er jo en interessant debat, som nok er lidt større end det, vi kan tage i dag, om det kommer til at ske på andre områder, for der er selvfølgelig nogle problemer, som man skal løse, men det synes jeg ikke er ensbetydende med, at udlændinge ikke må komme og arbejde.

Kl. 13:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Rune Lund, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 13:11

Rune Lund (EL):

I det reformforslag, som regeringen har lagt frem, lægger regeringen op til at ødelægge en væsentlig del af vores dagpengesystem, nemlig trygheden på arbejdsmarkedet for nyuddannede og nyudlærte. Og jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre, hvordan Det Radikale Venstre har tænkt sig at agere i forhold til det. Enhedslistens position er klar: Vi mener, at det skal tages af bordet. Jeg kunne godt tænke mig at høre, hvad Det Radikale Venstres position er. Jeg ved, at Det Radikale Venstre er utrolig glad for teoretisk arbejdsudbud i Finansministeriets regnemaskine. Og så er mit spørgsmål: Hvad er vigtigst – teoretisk arbejdsudbud i Finansministeriets regnemaskine, eller at vi fortsat har et ordentligt dagpengesystem for dimittender?

Kl. 13:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 13:12

Andreas Steenberg (RV):

Nu er vi ikke så optaget af teoretikerne i Finansministeriet. Men vi kan jo se igennem historien, som jeg var inde på i min tale, at rigtig mange af de reformer, der er gennemført, har gjort Danmark rigere og stærkere. Så det er vi optaget af.

Hvad angår den model, der er lagt frem, noterer vi os, at rigtig mange af pengene skal gå til uddannelse. Og det er vi selvfølgelig interesseret i, lige som Enhedslisten er. Og det kan godt være, at dimittendsatsen skal være en del af det.

Men den model, regeringen har lagt frem, synes vi er for hård. Vi kan se på tallene, at mange er arbejdsløse de første måneder. Typisk bliver man jo færdiguddannet måske i juni måned, og man kommer måske først til jobsamtale efter sommerferien og så måske en jobstart hen mod nytår.

Derfor kunne vi godt tænke os at diskutere en trappemodel med regeringen, hvor man i hvert fald starter højere. For når man stopper på et studie, mister man sit studiejob. Det må man ikke have sammen med dagpenge. Man skal også rykke ud af sit kollegie, og det står måske ikke lige for at få et job lige med det samme. Så det vil vi gerne diskutere om man kan lave en anden model for.

Kl. 13:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Rune Lund.

Rune Lund (EL):

Det er jo et interessant synspunkt. Det giver anledning til et par kommentarer fra min side.

Når vi snakker arbejdsudbud her på Christiansborg, betyder det en eneste ting, og det ved vi godt alle sammen: Det betyder teoretisk arbejdsudbud i Finansministeriets regnemaskine.

Så mit spørgsmål er: Når alt kommer til alt, hvad er så vigtigst for Det Radikale Venstre? At der bliver leveret et teoretisk arbejdsudbud på 10.000 i Finansministeriet regnemaskine, eller at der bliver en sikring af dimittenderne? Hvis man skal vælge mellem den model, som hr. Andreas Steenberg fremlægger her, og 10.000 i teoretisk arbejdsudbud i Finansministeriets regnemaskine, hvad er så vigtigst?

Kl. 13:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 13:13

Andreas Steenberg (RV):

Jeg bliver nødt til at anholde den der præmis om, at vi går op i noget teori og noget, der foregår ovre i Finansministeriet. Vi går op i, at vi har et stærkt samfund, hvor der er mennesker til at lave vores klimainsats, og hvor der er mennesker til vores virksomheder, så de kan udvikle sig. Og så der også er nogle penge, vi kan investere i noget af det, vi gerne vil investere i. Det er det, vi går op i. Og der tager vi f.eks. også international arbejdskraft med, selv om Finansministeriet nægter at regne det ind. Og vi regner i beskæftigelse og netop ikke i, om det lige passer ind. Og derfor køber jeg ikke præmissen for spørgsmålet, hr. Rune Lund.

Kl. 13:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Rasmus Jarlov, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 13:14

Rasmus Jarlov (KF):

Når jeg hører Radikale udlægge den økonomiske politik, er jeg jo stort set enig, og Det Konservative Folkeparti er stort set enige. Der er Radikale Venstre jo meget fornuftige: Man ønsker at holde skatterne sådan nogenlunde nede, man ønsker, at flere danskere kommer i arbejde, så Danmark kan blive et rigere land, men ønsker en grøn omstilling og mange andre gode ting.

Så undrer jeg mig bare over, at Radikale Venstre ikke gør noget ved det. For jeg kan jo også stå og råbe og skrike og forlange alle mulige ting, som ikke bliver gennemført. Men jeg har den undskyldning, at jeg ikke har mandaterne til det, og den har Radikale Venstre ikke, for Radikale Venstre er afgørende for, hvilken økonomisk politik der bliver gennemført i Danmark.

For i det øjeblik, Radikale Venstre siger, at det vil man ikke være med til, så vil der være nødt til at blive ført en anden politik. Radikale Venstre indgår igen og igen finanslove sammen med regeringen, som sænker arbejdsudbuddet, som hæver skatterne, og som gør Danmark fattigere. Kan man godt bevare selvrespekten uden at gøre noget ved det?

Kl. 13:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 13:15

Andreas Steenberg (RV):

Det kan man, for man er nødt til at anerkende, at der ikke er flertal. Og det, hr. Rasmus Jarlov og andre borgerlige glemmer, er, at det vist indtil videre næststørste borgerlige parti hedder Dansk Folkepar-

ti, og de har jo en helt anden økonomisk politik, end jeg har. Det var også derfor, der kunne opstå et flertal for den nye pensionsordning med Dansk Folkeparti, regeringen og de to venstrefløjspartier, og det er jo det, der både er Konservative Folkeparti, Liberal Alliance, Venstre og mit partis udfordring: Vi har ikke 90 mandater. For ellers tror jeg sådan set godt – inklusive måske Kristendemokraterne og Nye Borgerlige – at vores partier kunne lave nogle fornuftige aftaler om den økonomiske politik. Der er bare ikke 90 mandater. Så vores udfordring er den samme, hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 13:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Rasmus Jarlov, værsgo.

Kl. 13:16

Rasmus Jarlov (KF):

Men det er det jo så ikke. For vi ligger jo ikke og skriver under på aftaler, som forringer Danmarks økonomi, ligesom Det Radikale Venstre gør hvert år, når de indgår finanslovsaftaler med regeringen, som hæver skatterne og mindsker arbejdsudbuddet. På grund af aftaler, som Det Radikale Venstre har indgået, er arbejdsudbuddet i dag lavere, end det var for 2 år siden, da regeringen kom og Det Radikale Venstre blev en del flertallet. Så Radikale Venstre er jo skyld i, at vi går baglæns i den økonomiske politik. Så hvorfor bliver I ved med at skrive under på aftaler, som er dårlige, også følge Radikale Venstres egen udlægning?

Kl. 13:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:16

Andreas Steenberg (RV):

Vi har jo ikke skrevet under på den nye pension. Den er vi netop *ikke* en del af, men der er et flertal for den, så derfor er det jo forkert, når hr. Rasmus Jarlov siger, at vi laver aftaler, der mindsker væksten og arbejdsudbuddet. Det er rigtigt, at vi fjernede uddannelsesloftet, hvilket har en lille effekt. Det skal vi have samlet op på.

Men den store klump i de sidste to år siden det her folketingsvalg var altså en aftale, vi ikke var en del af, og hvor vi er enige med Konservative. Men Konservative har samme problem, for det, der skal være jeres støtteparti, nemlig Dansk Folkeparti, stemte jo også for det.

Kl. 13:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 13:17

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Jeg kunne godt tænke mig at spørge lidt ind til jobcentrene, for det er en meget, meget dyr og stor konstellation, vi har. Samlet set er det et sted mellem 13.000 og 15.000 mennesker, som er ansat der. Vi kan jo se på en lang række parametre, at virksomhederne ikke bruger dem, de er dyre, og dem, som bruger dem, synes, de bliver halset rundt i det. I Nye Borgerlige kunne vi godt tænke os at tage et opgør og prøve og lave en ny struktur omkring det. Er det noget, Radikale godt kunne se sig selv i?

Kl. 13:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Andreas Steenberg (RV):

Meget gerne. Lidt ligesom jeg talte om med folkeskolen, kunne man jo overveje – det er måske en løs tanke her på en tidlig torsdag eftermiddag – og sige, at det kunne være, man skulle styre jobcentrene og hele beskæftigelsesindsatsen og den sociale indsats i øvrigt, ud fra om det virkede at få folk i job, i stedet for forskellige procesregler. Det kunne være noget, vi kunne sætte os ned og gå igennem.

Kl. 13:18

klimaområdet. Derfor kan man jo godt gøre noget ved klimaet, uden at det lige er på finansloven.

Vi synes, det er ekstremt vigtigt, at man får sat nogle bindende mål for landbruget, og vi ser også gerne, at man får brugt nogle penge på at få lavet de investeringer og også får lavet nogle af de reguleringer af landbruget, der skal til. Det er der, den store klimakamp er for mig det her efterår.

Kl. 13:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 13:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Torsten Gejl, værsgo.

Kl. 13:20

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Det, vi i Nye Borgerlige helt konkret har foreslået, er f.eks., at man tager det væk fra det kommunale, hvor der ikke er den rigtige incitamentsstruktur, og så rykker det over i f.eks. en vouchermodel, så man kan spille ind på det, og så bliver det først udbetalt, når folk f.eks. har været i varig beskæftigelse i 6 måneder, altså så bliver den bonus udbetalt til de firmaer og de folk, som har hjulpet en til at komme i arbejde – altså et no-cure-no-pay-system på den måde. Så vil du have de rigtige økonomiske incitamentsstrukturer.

Kl. 13:18

Torsten Gejl (ALT):

Altså, nu er det jo sådan, at det tyder på, at vi er på vej mod en rigtig dårlig landbrugsaftale, hvor det ikke lykkes at få reduceret kødproduktionen overhovedet. Det er jo klart, at der fortløbende kører klimaaftaler, de sidste mange er ikke endt særlig godt, men nu er det her en finanslovsdebat, og ordføreren er vel næppe beroliget af den nye rapport fra FN's klimapanel, der siger, at de vejrförändringar, vi ser på tv, er skabt af os, og at vi er på vej til en 1,5-procentsstigning meget hurtigere, end vi tænkte. Tænker Radikale, at man kan lave en finanslov, der er mindre grøn end sidste år?

Kl. 13:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 13:21

Andreas Steenberg (RV):

Jeg synes, det lyder interessant, lad os da se på det. Hvis det virker og gør noget godt, for at mennesker kan opleve den værdighed, jeg mener det er at kunne tjene sine egne penge og have frihed, så er jeg da villig til at se på det. Lad os gå ind i det med åbne øjne.

Kl. 13:18

Andreas Steenberg (RV):

Jeg er fuldstændig enig i, at de tal viser, at der skal handles nu. Så er det bare sådan lidt noget Christiansborgfnidder, om det lige er i en landbrugsaftale eller i en finanslovsaftale. Jeg er sådan set ligeglad med, hvad det er for en aftale, bare der sker noget. Vi kigger selvfølgelig på det samlet. Nu kommer der formentlig tre aftaler, en finanslovsaftale, en landbrugsaftale og en aftale om det her »Danmark kan mere«, og samlet set skal det selvfølgelig vise, at der bliver taget klimahandling – selvfølgelig.

Kl. 13:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Torsten Gejl, Alternativet, værsgo.

Kl. 13:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det Marie Bjerre, Venstre. Værsgo.

Kl. 13:21

Torsten Gejl (ALT):

Nu var der ikke så meget om klimaet i ordførerens tale, selv om noget er der jo altid. Jeg vil høre om noget i forhold til finanslovsudspillet. Nu ser det ud, som om der kommer væsentlig færre penge til klimaindsatser og til naturindsatser, end der var sidste år. Er det noget, Radikale Venstre vil kunne acceptere, altså at vi bruger færre penge på klimaet i finansloven, når udfordringen er eskalerende?

Kl. 13:19

Marie Bjerre (V):

Tak for det. Nu kan jeg forstå på debatten, at venstrefløjen, måske lige med undtagelse af Alternativet, meget gerne vil diskutere højere offentlige ydelser, men som ny klimaordfører for Venstre vil jeg meget gerne diskutere prioriteringerne af klimapolitikken i regeringens finanslovsudspil. Nu havde vi teknisk gennemgang i sidste uge, og der blev det ret klart, at der ikke er afsat flere penge til den grønne omstilling. Der er heller ikke nogen nye midler til at nedbringe CO₂, og der er ikke afsat reserver til at nedbringe CO₂ fremadrettet, og derfor vil jeg bare gerne høre den radikale ordfører, om Det Radikale Venstre er tilfredse med det.

Kl. 13:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:22

Andreas Steenberg (RV):

Jeg synes nu, at jeg nævnte to mærkesager, hvoraf den ene var klima, så jeg er ikke helt enig i udlægningen af, at jeg ikke nævnte klimaet. Men jeg er med på, at det er en stor mærkesag for Alternativet, så lad os give det en tur mere: Nej, der skal selvfølgelig ske noget med klimaet. Jeg synes, man skal huske på, at der jo også foregår en landbrugsforhandling ved siden af eller samtidig med finanslovsforhandlingerne, eller hvordan man skal sige det, og nu kommer der også til at foregå nogle forhandlinger om det her »Danmark kan mere«-udspil, som regeringen er kommet med, og hvor der jo også, forstår jeg, er lagt op til at afsætte 1 mia. kr. til

Andreas Steenberg (RV):

Det er vi selvfølgelig ikke, men som jeg også svarede hr. Torsten Gejl, er den store debat jo i landbrugsforhandlingerne, for det er jo der, vi virkelig synes regeringen, og i øvrigt også Venstre, er for fodslæbende, for landbruget er jo en af de store udledere af

CO₂, og der skal vi altså til at komme i gang, i øvrigt også for landbrugets skyld, for jeg tror på, at det også for landbruget, ligesom det har været for mange andre dele af dansk erhvervsliv, kan være et konkurrenceparameter og en forretningsmulighed at lave mere klimavenlige fødevarer. Men det er klart, at det er en omstilling, der skal i gang, og hvis ikke det skal være at lukke ting og rive tæppet væk under folk, skal man jo i gang med en omstilling, og det kræver investeringer. Og der skal vi hjælpe hinanden i vores to partier med at få lavet nogle investeringer i landbruget, i grøn omstilling af landbruget, i de forhandlinger, for det er der, vi lægger et stort fokus. Så kan det godt være, at landbrugsforhandlingerne bliver en del af finanslovsforhandlingerne eller omvendt, det må vi se.

Kl. 13:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Marie Bjerre, værsgo.

Kl. 13:23

Marie Bjerre (V):

Det lyder til, at Det Radikale Venstre parkerer sin klimapolitik i landbrugsforhandlingerne. Jeg havde egentlig troet, at man var lidt mere ambitiøs end det. Kan det virkelig være rigtigt, at man som støtteparti til regeringen er tilfreds med, at man afsætter lige præcis 0 kr. til klimapolitikken på det her finanslovsforslag?

Kl. 13:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:23

Andreas Steenberg (RV):

Nej, det er vi ikke tilfredse med, men jeg noterer bare, at der er to andre forhandlingsforløb, hvor det er muligt at få sat penge af til klima, og det hele skal jo ses sammen, fru Marie Bjerre.

Kl. 13:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Halime Oguz, SF. Værsgo.

Kl. 13:24

Halime Oguz (SF):

Tak for det. Og tak for talen. Virksomhederne mangler arbejdskraft, og i stedet for at opkvalificere vores egne ledige vil Radikale Venstre gerne have udenlandsk arbejdskraft, og så bliver jeg sådan lidt nysgerrig, med hensyn til hvordan Radikale Venstre vil sikre, at den arbejdskraft har de nødvendige kvalifikationer.

Kl. 13:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:24

Andreas Steenberg (RV):

Nu er det ikke i stedet for – det er jo sådan et billede, man ønsker at tegne i Socialistisk Folkeparti. Det ene udelukker jo ikke det andet. Vi har også et forslag om at opkvalificere de mennesker, der er ledige i Danmark, for selvfølgelig skal vi også forsøge at få dem i arbejde. Der er jo mange af de mennesker, der har forskellige udfordringer, uanset om det er manglende integration, tidligere misbrug eller tidligere forskellige sygdomme.

Så selvfølgelig skal vi også gøre det. Det ene udelukker ikke det andet. Hvis der kommer 10.000 mennesker udefra og arbejder i Danmark, kan det jo være med til at finansiere, at vi kan gøre noget for de andre. Så det hænger jo sammen. Det er ikke i stedet for; det indgår i en samlet økonomisk politik.

Kl. 13:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Halime Oguz, værsgo.

Kl. 13:25

Halime Oguz (SF):

[Lydudfald] ... Hvordan vil Radikale Venstre sikre, at den udenlandske arbejdskraft, vi får her til Danmark, har de nødvendige kvalifikationer? Der er jo nogle lande uden for EU, hvor man kan hæve et eksamensbevis i en automat, og det kan jo gå hen og blive rigtig farligt, hvis man får en kok fra f.eks. Indien eller Tyrkiet, som ikke har de nødvendige kundskaber. Det kan jo gå hen og blive rigtig farligt, så jeg vil gerne høre, hvordan man vil sikre, at de har de nødvendige kompetencer.

Kl. 13:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:25

Andreas Steenberg (RV):

Det svarer jeg så på nu. Jeg er bare nødt til at angribe den der præmis om, at vi er ligeglade med dem, der er i landet, for selvfølgelig skal man også prøve at få dem i arbejde. Jeg tror, at det er meget snusfornuftigt. Altså, hvis man ved, at der er nogle bestemte typer af ting, der bliver trukket i en automat, så har vi en styrelse, der kan afvise det. Det andet er selvfølgelig, at jeg da også tror på, at de ejere af en restaurant, der skal servere mad, vil fyre vedkommende, der siger, at han er kok, men som ikke kan lave mad. Mon ikke han så bliver fyret, for alle må da have en interesse i, at man kan lave mad, hvis det er det, man er ansat til.

Kl. 13:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Jens Rohde, KD.

Kl. 13:26

Jens Rohde (KD):

Jamen vi synes, det er ganske fremragende, at Radikale Venstre vil være med til at sætte indtjeningsgrænsen ned og få noget udenlandsk arbejdskraft og også få nogle flere danske hænder på arbejdsmarkedet. Og der har vi jo så før sommerferien set sådan lidt en romance mellem den politiske leder fra Radikale Venstre og hr. Jakob Ellemann-Jensen, og her efter sommerferien blev det så med hr. Søren Pape Poulsen, at man lavede et fælles reformudspil, som måske er lidt uambitiøst, synes vi, men som har nogle rigtig gode takter. Det vil jeg gerne kvittere for. Problemet, hr. Andreas Steenberg, er jo bare, at hvis ikke Radikale Venstre tager konsekvensen af det her, af den holdning, og peger blåt efter næste folketingsvalg, så bliver det ikke til noget; så er det en gratis omgang.

Derfor er mit spørgsmål i dag jo: Er Radikale Venstre parat til at pege på en statsminister fra et blåt parti efter næste valg?

Kl. 13:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 13:27

Andreas Steenberg (RV):

Det må vi få at se. Det, der jo er problemet med såkaldt blå side, er, at det næststørste parti hedder Dansk Folkeparti. Som jeg lige debatterede med hr. Rasmus Jarlov – det overhørte hr. Jens Rohde ikke, for han var her ikke – er problemet jo, at selv hvis V, KF, Kristendemokraterne, Liberal Alliance, Nye Borgerlige og Radikale går sammen, så har vi ikke 90 mandater.

Så hvis vi pegede blåt, som hr. Jens Rohde kalder det, ville der jo stadig væk ikke være 90 mandater for de reformer. Vi skal have enten Socialdemokratiet eller Dansk Folkeparti med, og vi må jo så se, hvad der kan lade sig gøre.

Kl. 13:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Jens Rohde.

Kl. 13:28

Jens Rohde (KD):

Nu er det altid en god idé at stå i egen ret, og nu har jeg jo selv oplevet, hvordan det er at spise en del skovsnegle, når man sidder i den radikale folketingsgruppe, for der er ting, man må ligesom leve med at der er et flertal uden om en der foretager sig. Sådan er det, men det ændrer ikke ved det her. Vi må jo forvente, at der på et tidspunkt kommer et svar, og vi skal vel også sådan vide – det er måske meget godt for hr. Søren Pape Poulsen og hr. Jakob Ellemann-Jensen at vide – om der er et perspektiv i det, som Radikale foretager sig med blå blok.

Kl. 13:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 13:28

Andreas Steenberg (RV):

Men det kommer jo helt og aldeles an på, hvor meget af vores politik vi kan få igennem. Det er jo det korte svar.

Kl. 13:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. René Christensen, Dansk Folkeparti.

Kl. 13:28

René Christensen (DF):

Tak for det, og tak for ordførertalen. Jeg havde egentlig ikke regnet med, at jeg sådan skulle have stillet så mange spørgsmål, men jeg kan simpelt hen ikke lade være. Vi er ikke støtteparti for den nuværende regering, men alligevel skal man stå her og høre, at Radikale Venstre og Alternativet og Venstre står og siger: Der sker ingenting på det grønne område, for der er slet ikke sat nok penge af, og det flytter sig overhovedet ikke.

Altså, vi er næsten lige gået ud af et lokale, hvor vi har lagt rammerne for, hvordan vi skal investere 210 mia. kr. – ikke alle sammen statslige kroner, ikke alle sammen skattefinansierede – og sammen med andre virksomheder lave energier i Nordsøen. Det er altså et kæmpe projekt, hvor vi er ved at udrulle rammerne for, hvordan det kan lade sig gøre. Det er jo ikke sådan, at der ingenting sker. Det er en mærkelig konkurrence, hvor det bare gælder om at sætte pengene af.

Det gælder vel også om, at vi får noget for de penge, vi sætter af. Nu har man gjort det i fællesskab bredt, og hr. Andreas Steenbergs parti var jo selv med i den aftale, og det er et kæmpe projekt, som flytter den grønne udvikling. Det handler ikke kun om penge, det handler også om at få lavet nogle rammer, for at det kan lade sig gøre. Der synes jeg jo egentlig at Folketinget på tværs af partierne gør det ganske udmærket, så man skal bare ikke sidde derude med et eller andet indtryk af, at der ingenting sker på det grønne område, for det gør der.

Kl. 13:30

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Andreas Steenberg (RV):

Jeg håber ikke, jeg brugte ordet ingenting, for der sker selvfølgelig noget. Men vi vil jo gerne have, at der sker endnu mere. Det er jo, fordi vi netop, som hr. Torsten Gejl var inde på, kan se, hvordan det går meget, meget stærkt med den globale opvarmning. Vi mener også, og det er derfor jeg i min tale peger på klimapartnerskaberne og dansk erhvervsliv, at det kan være en erhvervsmæssig mulighed, et konkurrenceparameter, en forretningsmodel at lave grønne, CO₂-neutrale løsninger. Så derfor synes vi, vi skal i gang og gøre mere, men det er ikke ensbetydende med, at jeg giver hr. René Christensen ret i, at der ikke er sket noget.

Kl. 13:30

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. René Christensen.

Kl. 13:30

René Christensen (DF):

Det er bare sådan lidt ærgerligt, når vi har den her debat om det grønne, for det bliver hurtigt sådan, at det er de letkøbte løsninger, der skal være. Altså, alle elbiler er gode. Det er alle elbiler jo ikke. Der er nogle elbiler, der er produceret på olie og gas, og de er altså mindre gode, end hvis man køber en europæisk, fransk bil, som er lavet på A-kraft. Den er sådan set også produceret CO₂-neutralt, da den blev lavet. Jeg håber bare, at vi kan komme tilbage til, at vi, når vi snakker om global opvarmning og vi snakker klima og miljø for den sags skyld også, så også gør det, der er det rigtige, og der synes jeg egentlig, at vi heldigvis i Danmark – når vi måske nogle gange er kommet ud af Folketingssalen – egentlig er begyndt at arbejde ret godt sammen også i den retning.

Kl. 13:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 13:31

Andreas Steenberg (RV):

Jeg er glad for, at Dansk Folkepartis ordfører står og glæder sig over de ting, der er sket. Det synes jeg er rigtig godt, og – hvis jeg må sige noget lidt polemisk – det er jo ikke altid der, Dansk Folkeparti altid har ligget, så det synes jeg er rigtig godt. Det, jeg netop synes kunne være fornuftigt, var at tage alle de forslag, dansk erhvervsliv er kommet med, og så sige: Jamen lad os da køre med dem; lad os da sætte det i gang. For det må jo netop være fornuftigt og noget, vores erhvervsliv kan se sig selv i. Det synes jeg da det kunne være rigtig godt hvis vi både med finanslovsaftalen og finanslovsforhandlinger og andre forhandlinger kunne begynde at kigge på.

Kl. 13:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Louise Schack Elholm, værsgo.

Kl. 13:32

Louise Schack Elholm (V):

Tak. De Radikale har talt meget om, at vi skulle lave nogle reformer, der kunne skaffe nogle flere hænder. Nu har regeringen så spillet ud med et reformudspil. Jeg vil sådan set høre, hvordan De Radikale ser på det her reformudspil, altså om det lever op til de forventninger, som Det Radikale Venstre havde til regeringen i forhold til et reformudspil, der skulle skaffe flere hænder.

Kl. 13:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:32

Kl. 13:34

Andreas Steenberg (RV):

Nu er jeg jo radikal, så jeg vil sige både-og. Vi har jo en aftale med regeringen om, at man skal gå i nul, når man laver en skade. Det forsøger man så at gøre. Men vi gad jo godt have, at der var et flertal her i Folketinget, der turde gå endnu videre. Det holder det lidt hårdt med, men vi kan jo se, om de her forhandlinger kan lede frem til, at enten Socialdemokratiet eller Dansk Folkeparti vil flytte på sig sammen med vores to partier, så vi kan gøre endnu mere. Det vil jeg da håbe.

Kl. 13:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Louise Schack Elholm, værsgo.

Kl. 13:32

Louise Schack Elholm (V):

Skal jeg forstå det sådan, at De Radikale gerne vil støtte det her reformtiltag, som det ligger? For sådan som jeg havde forstået det, var der flere tidsler i det, som Det Radikale Venstre ikke brød sig om. Og sådan som Radikale Venstres ordfører, hr. Andreas Steenberg, står her og siger, lyder det, som om Det Radikale Venstre sådan set støtter reformudspillet.

Kl. 13:33

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 13:33

Andreas Steenberg (RV):

Vi støtter da store dele af det, men hele min tale, også mit svar til Venstres finansordfører, var da: Ja, selvfølgelig skal vi da prøve at øge ambitionerne. Det er da det, der er vores tilgang til det her. Der er også nogle ting, vi er imod, f.eks. øget beskatning på at investere.

Kl. 13:33

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Torsten Schack Pedersen. Værsgo.

Kl. 13:33

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for det. Det bliver lidt i forlængelse af det. De Radikale, må jeg forstå, er ethundrede procent imod at hæve aktieindkomstbeskatningen, altså højere skat for iværksættere. Det er jeg jo rigtig glad for at høre, for vi har det fuldstændig på samme måde set fra Venstres side. Og jeg må sige, at jeg ikke har hørt nogen af partierne i blå blok tage forslaget positivt ned, tværtimod har der været markant modstand mod det forslag, fordi det gør det vanskeligere at skabe investeringer, vanskeligere at tiltrække kapital til vores virksomheder og vanskeligere at investere i den grønne omstilling. Kunne vi så forhåbentlig her i dag få regeringen til at forstå, at hvis den ønsker at indkalde til forhandlinger, kan den lige så godt tage det forslag af bordet, for det kommer der ikke til at være flertal bag?

Kl. 13:34

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 13:34

Andreas Steenberg (RV):

Ja, det synes jeg da de skulle gøre, ligesom de gjorde, da man forhandlede den her såkaldte Arnepension. Der var den jo også med. Og det må jeg jo kvittere hr. René Christensen og Dansk Folkeparti for, altså at de lykkes med, forstår jeg, at få det ud af den forhandling, og lad os se, om ikke det kan lykkes igen.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Torsten Schack Pedersen, værsgo.

Kl. 13:34

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for det. Så må vi jo håbe, at finansministeren lytter og kan konstatere, at der er et stort flertal i Folketinget, der er imod regeringens forslag om at hæve skatten på investeringer i danske virksomheder, og det håber jeg så at finansministeren tager ned og får fjernet, for der er jo ingen grund til at skulle bruge tid til forhandlingerne på at diskutere et forslag, som der absolut ikke er flertal for i Folketinget.

Kl. 13:34

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 13:34

Andreas Steenberg (RV):

Nu kan jeg så ikke give ordet til finansministeren, men jeg kan se, at han både skriver ned og lytter, så lad os se. Vi kan jo selvfølgelig ikke forhandle en aftale her, men nu er der da sendt et klart signal fra vores to partier.

Kl. 13:35

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Jeg kan trøste med at sige, at sidst på dagen ser vi finansministeren på talerstolen.

Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger, og derfor siger vi tak til hr. Andreas Steenberg og går videre i ordførerrækken. Hr. Rune Lund, Enhedslisten.

Kl. 13:35

(Ordfører)**Rune Lund (EL):**

I Enhedslisten knokler vi hver dag for at trække Danmark i en mere rød, en mere grøn og en mere humanistisk retning, og rigtig meget af det er heldigvis lykkedes. Vi har fået sikret en enormt ambitiøs klimalov og måske danmarkshistoriens største naturaftale; vi har været med til at føre Danmark godt igennem coronakrisen; vi har sikret et massivt velfærdsløft; vi har fået indført en samtykkelov; vi har fået børnene ud af Sjælsmark; og en del af børnene kommer forhåbentlig snart hjem fra de syriske lejre – for bare at nævne en brøkdal af de aftaler, som vi har lavet de sidste 2 år, og som er god Enhedslistepolitik. Jeg er stolt over de fremskridt, vi har lavet, det er fremskridt, som forbedrer livet for helt almindelige mennesker i Danmark, og jeg er stolt over, at vi i Enhedslisten har mere indflydelse end nogen sinde. Men vi går et heftigt efterår i møde.

Regeringen er fodslæbende, gammeldags og langsom, når det kommer til klimaet. FN's klimapanel udkom i starten af august med en uhyggelig rapport, som viser, at vi er direkte på vej imod klimakaos. Tiden er simpelt hen løbet fra regeringens klimanøl. Samtidig er det helt centralt, at der bliver leveret i forhold til den stigende ulighed. Da beskæftigelsesministeren i foråret blæste på de fattige i landet, vil jeg sige, og da det ikke er et prestigeprojekt – som det hed – for regeringen at gøre noget ved de store og reelle fattigdomsproblemer i Danmark, måtte vi trække en klar streg i sandet. Regeringen skal levere resultater for de fattigste mennesker i Danmark, det var en af grundene til, at regeringen fik nøglerne til Statsministeriet. Der skal være en klar, tydelig og mærkbar forskel mellem rød og blå blok, hvad angår fattigdomspolitikken. Det skal regeringen bevise i den kommende tid.

I forhold til det finanslovsforslag, der er fremsat, er der gode initiativer, flere gode initiativer, i det, som regeringen har fremlagt.

Og selv om ambitionsniveauet ikke er der, hvor det skal være, er det tydeligt for alle og enhver, at der er forskel på det politiske flertal, der er nu, og det, som der f.eks. var der fra 2015 til 2019. Og når jeg står her på Folketingets talerstol i dag, kan jeg ikke lade være med at tænke tilbage på den debat, vi havde sidste år på samme tid, eller for den sags skyld på åbningsdebatten ved Folketingets åbning sidste år. Og jeg husker også både tiden før og efter.

Vi har klaret os godt igennem krisen, men det er min klare oplevelse, at hvis ikke der var kommet et nyt flertal til magten efter valget i juni 2019, ville vi ikke have klaret pandemien lige så godt, så havde der ikke været ført den nødvendige ekspansive politik, og så havde der været ført mere Laissez faire-politik på sundhedsområdet. Vi har under corona set, hvordan borgerlige partier prøvede at få det til at se uansvarligt ud, at der bliver optaget gæld, for at vi investerer os ud af krisen, selv om det er sund økonomisk fornuft, selv om det har været en succes. Vi har set, hvordan borgerlige partier både offentligt og i forhandlingslokalerne i stort omfang har været modstræbende, i bedste fald nølende, i forhold til de nødvendige nedlukninger, samtidig med at der har været en uansvarlighed i forhold til at presse på og ville forcere en genåbning igennem.

Hvis ikke vi havde fået et nyt flertal ved valget i 2019, var der uden tvivl blevet ført en mindre ekspansiv og en mere ulighedsskabende finanspolitik og mere Laissez faire-sundhedspolitik, som ikke mindst var gået ud over de mest udsatte i vores samfund. Det havde ikke været godt for Danmark, og jeg vil sige, at det i det hele taget faktisk løber mig lidt koldt ned ad ryggen ved tanken om, hvordan det var gået, hvis ikke vi havde fået et nyt flertal i juni 2019, men havde fået en dysfunktionel VLAK-regering, som skulle have stået med ansvaret for Danmark i hænderne. Jeg er glad for, at vi fik et nyt flertal efter valget i 2019, og det tror jeg også Danmark kan være glad for.

Men finanslovsforslaget fra regeringen er skuffende og uambitiøst. Der mangler på den grønne omstilling. Naturen og klimaet er i krise, så vi skal have investeringer i grøn omstilling nu og ikke først, når klimaforandringerne er væltet ind over os. Og vores velfærd lider under mange års nedskæringer og forringelser, så der er brug for investeringer. Og hvis man ønsker at bremse en smule op i økonomien, er der jo andre og bedre måder at gøre det på end ved at lade velfærden og den grønne omstilling holde for. Vi kan jo f.eks. fjerne boligjobordningen og i det hele taget få de rigeste til at betale en mere fair andel til fællesskabet, efter at de i mange år har fået den ene skatterabat efter den anden og ikke mindst fik det under de blå partier fra 2015 til 2019, hvor der blev aftalt skatte- og afgiftslettelser, som hvert år vil koste vores samfund og statskassen omkring 22 mia. kr. – hvert eneste år.

Regeringen har hvert år, forud for at forhandlingerne om finansloven gik i gang, sagt, at der ikke var penge nok til en ambitiøs aftale. Begge gange skete der det, at den endelige aftale blev mere ambitiøs end den, regeringen selv havde lagt frem, så vi har sådan set fra Enhedslisten side tænkt os, at det er det samme forløb, vi skal have igen i år, og vi forventer, at vi får en aftale, der er bedre end den, regeringen har lagt frem. Vi skal have gjort mere for den grønne omstilling, for tandsundhed og ligeløn, rettigheder til fødende og mennesker med handicap.

Kl. 13:40

Vi fik et nyt flertal i 2019, et velfærdsflertal. Og indtil videre har vi i finanslovene leveret et løft af psykiatrien, de første skridt i retning af minimumsnormeringer, så der er personale nok til at tage vare på vores børn, en plan for 1.000 flere ansatte i ældreplejen og meget mere. Men vi er slet ikke færdige, vi skal udvide velfærden, så fællesskabet løfter flere af os. Det, som vi fra Enhedslistens side nu går til finanslovsforhandlingerne med, er en visionær udvidelse af vores velfærdssamfund.

Vi ønsker at gøre tandpleje gratis i Danmark. Indtil man fylder 18 år, dækker fællesskabet ens tandpleje, men når man er fyldt 18 år, skal dankortet pludselig op af lommen, hvis man har problemer med tænderne. Det er alt for dyrt, og mange vælger simpelt hen at stoppe med at opsøge tandlægen. Det betyder, at flere senere i livet må døje med alvorlige konsekvenser i tænderne, fordi de ikke blev undersøgt og behandlet i tide. Det går ikke; det er noget, vi bliver nødt til at gøre noget ved. Derfor ønsker vi i finanslovsforhandlingerne at tage de første store skridt. Vi foreslår helt konkret at starte med, at unge fra 18 til 25 år i fremtiden skal være en del af den kommunale tandpleje. Og på sigt skal tandlægen være gratis for alle. På den måde viser vi en retning, hvor vi i fællesskab bliver bedre til at tage os af hinanden, hvor ulighed bliver erstattet af velfærd, hvor markedet bliver erstattet af velfærd.

Vi skal også udvide velfærden målrettet på andre punkter. Vi skal ikke finde os i, at benhårde nedskæringer, som har gennemhullet vores velfærdssamfund, bliver ved med at fortsætte. Alle skal gribes. Hullerne i velfærden skal lappes sammen igen. Lige nu oplever mange, at velfærdssamfundet ikke er der for dem, når de har brug for det: fødende, som udskrives få timers efter deres fødsel, fødende, som ikke får den hjælp, de har brug for, eller flyttes mellem og hospitaler, mens deres fødsel er i gang, og borgere med handicap, som svigtes og kastes rundt i et system, der er i mange tilfælde modarbejder i stedet for at hjælpe dem. Det går simpelt hen ikke. Det kan vi ikke være bekendt.

Fra Enhedslistens side foreslår vi også, at der på finansloven bliver givet fødende nogle klare velfærdsrettigheder, f.eks. ret til en fast jordemoder og ret til 2 dages ophold på barselsgangen bl.a., og samtidig vil vi på finansloven investere i handicapområdet. Det skal sikre en tryk sagsbehandling og bedre retssikkerhed for de mennesker i Danmark, som har et handicap i dag, og som desværre må leve med en utålelig situation, hvor den lovgivning, der er på området, ikke bliver overholdt, og hvor folks rettigheder desværre hver dag bliver trådt under fode. Danmark skal ikke være et samfund, som kun er trygt for dem, der kan betale sig til hjælpen – velfærden skal være for alle.

Grøn omstilling skal vi også have mere af i finansloven. Der venter svære landbrugsforhandlinger, hvor regeringen indtil videre lader, som om vi åbenbart har al tid i verden til at løse problemerne. Det har vi ikke. For kort tid siden kom FN's klimapanel med deres store klimarapport, og den tegner desværre et meget dystert billede af, at vi er på vej mod klimakaos. Vi har allerede brugt 80 pct. af verdens CO₂-budget, og Danmarks CO₂-budget løber ud allerede i 2026, hvis vi ikke handler med det samme. Klimaforandringerne er her allerede, og det ekstreme vejr, som vi har set over hele verden den her sommer, vil forekomme oftere og mere voldsomt over de kommende år. Hvis ikke vi øger klimaindsatsen, vil den globale temperatur stige med 3,3 til 5,7 grader i det her århundrede, og konsekvenserne vil være altødelæggende: Oversvømmelser, tørke, skovbrande og hungersnød vil ramme os alle sammen og føre til lidelse, utryghed og usikre liv kloden rundt. Vandstanden vil stige med 1-2 m i dette århundrede. Det vil have markante konsekvenser, også for Danmark. Men det allervigtigste er i, og det, som FN's klimapanel egentlig også slår fast, er, at vi stadig har en chance for at forhindre de allerværste klimaforandringer. Det kræver dog, at vi handler, og at vi handler hurtigt.

I finansloven for 2020 investerede vi i grønne tiltag. Det kom som en del af forhandlingerne. Det var bl.a. udtagning af lavbunds-jorder, og vi investerede ½ mia. kr. i cykelstier. Vi investerede også på miljøområdet i oprydning af generationsforeninger, og vi skal have meget mere af det grønne. Den slags skal vi have mere af. Vi bør også kigge på, hvordan vi øger klimabistanden, så verdens fattige også får de optimale muligheder for at bidrage i kampen mod klimaforandringerne. Vi skal kigge på, hvordan vi kan skabe

øgede indtægter i kampen mod klimaforandringerne bl.a. ved at se på, om ikke flyafgifter – det synes vi fra Enhedslistens side – skal være en måde at finansiere både en stærkere velfærd og den grønne omstilling på.

Kl. 13:47

Kl. 13:45

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Vi går videre med debatten, og først er det hr. Troels Lund Poulsen, Venstre. Værsgo.

Kl. 13:45

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for talen, og også tak for den kontrafaktiske historieskrivning om, hvordan det var gået, hvis den blå regering havde fortsat. Det må være noget, der optager hr. Rune Lund meget, og det var ret spændende at høre det fremtidsscenario. Jeg kan så sige, at det, hr. Rune Lund nåede frem til, ikke er rigtigt. Nå, men det, som jeg havde tænkt mig at spørge til, var dimittendsatsen. Hr. Rune Lund har jo før her i debatten spurgt andre partier om dimittendsatsen, og derfor vil jeg spørge, om det er et ultimativt krav for Enhedslisten, at dimittendsatsen ikke må sættes ned.

Kl. 13:46

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:46

Rune Lund (EL):

Vi har det generelt sådan, at vi ikke går ind til forhandlinger med ultimative krav. Men lad mig sige det på den måde, og jeg tror også godt, at hr. Troels Lund Poulsen hørte mit spørgsmål til fru Lisbeth Bech-Nielsen, da hun stod på talerstolen, at jeg ikke har fantasi til at forestille mig en situation, hvor Enhedslisten kommer til at støtte det, som regeringen har lagt frem, hverken den version, der er lagt frem, eller noget, der på nogen som helst måde skulle minde om det.

Kl. 13:46

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 13:46

Troels Lund Poulsen (V):

Nej, det havde jeg nok heller ikke fantasi til at forestille mig, men så går mit spørgsmål så på: I det tilfælde, at regeringen laver en aftale, hvor Enhedslisten ikke er med, vil Enhedslisten så sige, at det er helt i orden, at man gør det, eller vil man så drage nogle politiske konsekvenser af, at man sætter dimittendsatsen ned?

Kl. 13:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo.

Kl. 13:47

Rune Lund (EL):

Det spørgsmål forudsætter i en situation, hvor forhandlingerne ikke engang er gået i gang, at Enhedslisten opgiver kampen om at få forringelserne taget af bordet, og jeg vil sige, at det ikke er der, vi er. Vi står i en situation, hvor vi kan høre her i dag, at Enhedslisten er modstander af at forringe dagpengene for nyuddannede og nyudlærte, at SF har det samme udgangspunkt, og jeg hører også Det Radikale Venstre have det samme udgangspunkt. Så for mig at se er forhandlingerne kun lige startet på det punkt. Vi går til forhandlingerne for at forhandle de gode ting bedre og få de dårlige ting ud.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Rasmus Jarlov, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 13:47

Rasmus Jarlov (KF):

Tak. Faktisk alt, hvad hr. Rune Lund nævnte i sin tale af ønsker fra Enhedslistens side, er forslag, som vil gøre Danmark fattigere, altså gøre, at der er færre, der arbejder, og at vores bruttonationalprodukt vil blive mindre, vil medføre højere skatter, højere overførselsindkomster – alt sammen ting, som gør Danmark fattigere. Har Enhedslisten nogen forslag, som vil gøre Danmark rigere? Og her tænker jeg på, at der skal være andre Enhedslisten selv, som anerkender, at det vil være konsekvensen. Altså, har Enhedslisten nogen forslag, som økonomer vil anerkende vil give et højere bruttonationalprodukt i Danmark?

Kl. 13:48

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:48

Rune Lund (EL):

Vi har masser af forslag, som både vil skabe arbejdspladser, og som f.eks. også vil muliggøre den grønne omstilling. Hvis vi tager forståelsespapiret, som jo er grundlaget for, at den socialdemokratiske regering har et flertal bag sig, så var det meget vigtigt for os at få de elementer ind, som vedrører det, som så også ofte bliver omtalt som andengenerationsreformerne på arbejdsmarkedet. Og de ting, der bl.a. står omkring det, er at mindske nedslidning og stress, at sikre, at flere i den offentlige sektor – det kan være hjemmehjælpere eller sygeplejersker – som ønsker at gå fra deltid til fuld tid, rent faktisk kan komme til det, at vi i forhold til de omkring 50.000 unge, som i dag ikke er i uddannelse eller i job, ser på, hvordan det rent faktisk kommer til at ske, og også ser på, hvordan vi laver et mere rummeligt arbejdsmarked, sådan at man, selv om man er oppe i årene og måske har nået pensionsalderen, stadig væk har mulighed for at bidrage på arbejdsmarkedet, hvis man har kroppen til det, og hvis man har motivationen til det.

Så det er jo nogle af de ting, vi ønsker at lave, og som vil skabe beskæftigelse ude i den virkelige verden. Så har hr. Rasmus Jarlov ret i, at hvis man kigger på, hvordan man regner ovre på Finansministeriets regnemaskine, så kan man i forhold til alle de her gode tiltag, som rent faktisk betyder noget i den virkelige verden, ikke regne med dem derovre. (*Formanden* (Henrik Dam Kristensen: Ja tak!)) Så hvis det er regnemaskinen derovre, vi skal regne med, er det klart, at det ikke duer, men hvis vi kigger ...

Kl. 13:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ja tak, hr. Rune Lund! Så er det hr. Rasmus Jarlov. Værsgo.

Kl. 13:49

Rasmus Jarlov (KF):

Okay, så hvis man bruger Finansministeriets regnemaskine, har Enhedslisten ikke rigtig nogen forslag, som vil gøre Danmark rigere. Det synes jeg da alligevel var noget af en indrømmelse. Og det kan man jo godt se som en konspiration fra Finansministeriets side, altså at de måske bare er imod Enhedslisten, så de har indrettet deres regnemetoder på en måde, så alt, hvad Enhedslisten foreslår, gør Danmark fattigere. Men kunne det måske ikke også give anledning til nogle overvejelser hos Enhedslisten om, om ikke man skulle prøve at komme med nogle forslag, som andre end Enhedslisten selv anerkender vil gøre landet rigere?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Rune Lund (EL):

Det er veldokumenteret, at Finansministeriets regneprincipper hviler på meget tynd evidens op på et papirtyndt grundlag. Samtidig regner Finansministeriet kun med nogle initiativer i deres regnemaskine og ikke med andre. F.eks. er det jo, når vi investerer i offentlig velfærd og vi har gode normeringer i vores børnehaver og i vores daginstitutioner, åbenlyst, at det giver forældrene bedre mulighed for at være på arbejdsmarkedet. Men i de regnemodeller, man bruger ovre i Finansministeriet – i den røde bygning lige her ved siden af – svarer det jo nærmest til bare at brænde penge af i brændeovnen. Det har nul eller nærmest nul effekt. Så vi har et stort problem med de regnemetoder, der bliver brugt.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance.

Ole Birk Olesen (LA):

Tak for det. Vi har efterhånden stået her til finanslovsdebat en del gange, hr. Rune Lund og jeg, og vi kan begge to huske, at det altid forløber på samme måde: Hr. Rune Lund fortæller om alle de mange ekstra milliarder, som Enhedslisten agter at bruge, og jeg stiller spørgsmålstejn ved klogskaben i det. Eller også sætter jeg spørgsmålstejn ved, som jeg gør nu, hvordan det kan være, at Enhedslisten tror, at Enhedslisten kan bruge så mange penge, når Enhedslisten grundlæggende er imod det system, som skaber alle pengene. Enhedslisten er jo imod, at vi har en markedsøkonomi i det her land. Hvis man kigger i Enhedslistens principprogram, hvor der står, at man vil afskaffe markedsøkonomien, så står der:

»Som økonomisk system har kapitalismen skabt en enorm teknologisk udvikling og øget forbrugsmulighederne blandt almindelige mennesker i den rige verden«.

Ja, og det er jo det, som Enhedslisten nyder gavn af, når man står og gerne vil dele milliarder ud: At man har et økonomisk system, som skaber al den rigdom, man kan dele ud af. Men når Enhedslisten har gennemført kollektiviseringen af det danske system, sådan som Enhedslisten vil, så har Enhedslisten jo ikke nogen penge at bruge – og hvad så?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Rune Lund (EL):

Det er en meget spændende teoretisk debat, som hr. Ole Birk Olesen lægger op til. Hr. Ole Birk Olesen lider dog bl.a. af begrebsforvirring i den her diskussion. Hr. Ole Birk Olesen sætter bl.a. lighedstegn mellem kapitalisme og markedsøkonomi. Det er faktisk to forskellige ting.

Den kapitalisme, vi har nu, er et system, som sætter profit øverst, og hvor andre hensyn er underordnede. F.eks. hensynet til, at vi ikke overforbruger klodens ressourcer, og hensynet til, at vi ikke har en masse giftstoffer, som det er mulige at bruge i produktionen i dag, men som ødelægger vores grundvand og vores drikkevand.

Markedsøkonomi er et organiserende princip, som handler om, hvordan virksomheder som en enhed kan agere i forhold til hinanden. Det handler i virkeligheden om, hvorvidt produktionen skal

Kl. 13:50 foregå decentralt, om man så må, frem for en mere planøkonomisk tilgang, hvor man har nogle politisk valgte, som på vegne af fællesskabet beslutter nogle fælles prioriteringer.

Kl. 13:50 Og hvis jeg må sige noget: Planøkonomi kender vi jo sådan set også herhjemme: folkeskolen og fritidsklubben tilknyttet folkeskolen. Det er jo politiske beslutninger, hvor man afsætter midler til et bestemt område, hvor borgerne så kan få en ydelse, endda uden betaling.

Kl. 13:53

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak, så er det hr. Ole Birk Olesen. Værsgo.

Kl. 13:53

Ole Birk Olesen (LA):

Men det er jo ikke kun mig, der siger, at det system, som nogle kalder kapitalisme, det system, vi har i Danmark, skaber en masse rigdom. Det står jo i Enhedslistens principprogram. Samtidig står der, at Enhedslisten vil afskaffe det system og indføre noget andet, som ikke er kapitalisme. Og alligevel er det ligesom om, at Enhedslisten er helt fjerne fra den tanke, at så har man altså også færre penge at bruge af i en finanslov, altså hvis man har kollektiviseret dansk økonomi.

Det er, som om Enhedslisten på den ene side vil slå den ko ihjel, som giver mælken, og på den anden side vil bruge meget mere mælk end alle andre. Og det hænger jo ikke sammen – det er måske, fordi Enhedslisten bare er et populistisk parti.

Kl. 13:54

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 13:54

Rune Lund (EL):

Hr. Ole Birk Olesen tager fejl i to ting. For det første: Hr. Ole Birk Olesen har tydeligvis ikke forstået, hvad det er for en socialist, som hr. Ole Birk Olesen taler med. Det er den ene ting. Den anden ting er, at hr. Ole Birk Olesen excellerer i begrebsforvirring. Der er forskel på, hvordan man grundlæggende definerer et økonomisk system som kapitalisme, og hvordan man inden for det system eller et andet økonomisk system tænker over, hvordan en markedsøkonomi fungerer. For det er jo klart, at man ikke kan have, at det hele bliver besluttet i et eller andet planlægningsministerium med 5-årsplaner, altså hvordan alting skal produceres. Det skal jo besluttet ude i de enkelte virksomheder inden for den lovgivning, som gælder. Og så er vi jo i noget, der hedder markedsøkonomi. Man kan kalde det, hvad man vil. Men man kan ikke blande kapitalisme og markedsøkonomi sammen på den måde, hr. Ole Birk Olesen gør.

Kl. 13:54

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Rune Lund – så var det også på tide at få den afsluttet. Så er det hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 13:55

Lars Boje Mathiesen (NB):

Det var ellers en dejlig debat. (*Rune Lund* (EL): Den er lidt anderledes). Ja ja, men sådan er det. Det er jo mange af de reformer, man har lavet, som netop har genereret den økonomi, som man så har kunnet bruge her i coronakrisen. Men lad nu det ligge. Der er mange ting, der skiller os, og jeg kunne godt tænke mig her i dag at prøve at se, om vi kan finde nogle ting, som samler os. Jobcentrene synes jeg er meget, meget dysfunktionelle på den måde, som de er nu. Nu spurgte jeg Radikale, og de var åbne for at gå ind at få lavet om på det. Vi har 15.000 mennesker, som bliver beskæftiget på det her

område, og som jeg tror godt kunne lave noget, der var bedre end at sidde i det der system, som jeg synes er dysfunktionelt. Var det også noget, Enhedslisten kunne tænke sig vi gik ind og kiggede på?

Alle partier, jeg snakker med, siger, at det kunne de godt tænke sig, men så må vi jo sætte os sammen og få kigget på et nyt system, som måske virker bedre end det, som ikke virker lige nu.

Kl. 13:55

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:55

Rune Lund (EL):

Jamen der er vi jo enige. Altså, længe før der overhovedet var noget, der hed Nye Borgerlige, har Enhedslisten hetzet mod og raset mod et system, et beskæftigelsessystem, hvor vi bruger 14-15 mia. kr. om året på en måde, som i høj grad er et overformynderi, og som er en bureaukratisering i forhold til mennesker, som er ramt af sygdom og arbejdsløshed. Vi synes, det er meget vigtigere, at man bruger ressourcerne på rent faktisk at hjælpe folk med at komme i job, og vi synes, at pengene bliver brugt på en uværdig måde og på en forkert måde, så vi vil til hver en tid være interesseret i at se på, hvordan vi kan gøre det bedre, men også finde nogle penge, som kan tages fra det system og bruges på noget andet.

Det er jo også det, der er en del af Arneaftalen, altså aftalen om ret til tidlig pension, hvor en del af finansieringen jo netop er at gentænke beskæftigelsesindsatsen – tænke den på en ny måde. Så det er jo en del af finansieringen i Arneaftalen.

Kl. 13:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 13:56

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg mener, at det cirka er 1,1 mia. kr. eller sådan noget, der bliver finansieret derved. Og det er rigtigt, men så kan man jo sige, at jobcenteret også var dysfunktionelt, inden der var noget, der hed Nye Borgerlige, og hvor man skulle have gjort noget ved det, og sådan er der så meget. Man kan også sige, at Enhedslisten også kæmpede mod modregning for førtidspensionister og folkepensionister. Nu er Nye Borgerlige kommet i Folketinget, og så begynder der at rykke noget dér. Så sådan kan der være så meget. Men jeg vil tage det som en udstrakt hånd, og så vil jeg sige, og nu er beskæftigelsesministeren her desværre ikke, at når jeg hører fra partierne rundtomkring i Folketingssalen, at de her jobcentre vil man altså have gjort noget ved, så tager jeg det som noget positivt. Tak for det.

Kl. 13:57

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 13:57

Rune Lund (EL):

Ja, det skal vi have gjort noget ved, og hvis jeg skal tale pænt om en ting i det reformudspil, som regeringen har lagt frem, er det afskaffelsen af den gensidige forsørgerpligt for pensionister, altså for folk på førtidspension og folkepension. Der mangler en enkelt lille ting, som vil være en vigtig klump at få med, og det er, at vi også får afskaffet den gensidige forsørgerpligt for kontanthjælpsmodtagere. Det vil være en vigtig ting også at få gennemført, og det håber jeg da også Nye Borgerlige kan se fornuften i.

Kl. 13:58

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Torsten Gejl, Alternativet. Værsgo.

Kl. 13:58

Torsten Gejl (ALT):

Tak. Nu siger Enhedslistens ordfører, at Enhedslisten har mere indflydelse end nogen sinde før. Det er nok sådan noget, man skal lade andre sige, for så begynder man nemlig at tænke: Gad vide, om det er rigtigt. Enhedslisten har jo ligesom givet afkald på det der med at ville vælte regeringen og givet afkald på at presse regeringen på den måde. Man har heller ikke fået nogen ministerposter, for dem vil Socialdemokraterne have selv alle sammen. Nu kommer vi så til finansloven, som ligesom er det tredje sted, man for alvor kan gøre noget, og så ser det ud, som om der er væsentligt færre penge sat af til det grønne end sidste år. Hvad tænker Enhedslisten om det?

Kl. 13:58

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:58

Rune Lund (EL):

Så vidt jeg husker, var Alternativet også med i de finanslovsaftaler, vi lavede både i 2020 og 2021. Det synes jeg er rigtig godt, for jeg synes, at Alternativet er vigtige er her i Folketinget, og jeg håber, at Alternativet også får et godt valg næste gang, der er folketingsvalg. Jeg synes, at vi på den måde har et rigtig godt samarbejde herinde, som jeg er rigtig glad for.

Vi har en parlamentarisk strategi, hvor vi vil have, at den politiske retning i Danmark grundlæggende er den rigtige. Det er også derfor, det var afgørende for os, at vi fik et forståelsespapir som grundlaget for, at vi kunne lægge vores mandater til grund for, at der er et flertal bag den socialdemokratiske regering. Det er jo klart, at der er 70-procentsmålsætningen inde, vi har delmålet i 2025, som vi nu så også har fået til at være mellem 50 og 54 pct., og vi fik knækket hockeystaven for kort tid siden. Det er alt sammen resultat af – det bliver jeg nødt til at sige – at Enhedslisten har fået det kæmpet igennem i forståelsespapiret. Jeg synes, det var ærgerligt, at Alternativet ikke var med i forståelsespapiret, men jeg værdsætter meget det daglige samarbejde.

Kl. 13:59

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Hr. Torsten Gejl, værsgo.

Kl. 13:59

Torsten Gejl (ALT):

Mange tak for de pæne ord, men sandheden er jo, at alle de grønne organisationer uden for den her sal mener, at det går for langsomt, mener, at vi nærmest degenererer klimainsatsen i øjeblikket. Og nu kommer der en finanslov, hvor det ser ud, som om der skal bruges færre penge på klima, selv om FN's klimapanel siger, at klimaproblemerne er eskalerende. Det er med mere håb i stemmen, jeg spørger Enhedslisten, end da jeg spurgte Radikale og jeg spurgte SF: Vil I være med til at sige nej til en finanslov, som ikke er grønnere end den, som, ja, Alternativet også var med til at sige ja til det sidste år?

Kl. 14:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 14:00

Rune Lund (EL):

Det finanslovsforslag, som regeringen fremsatte sidste år, var også nærmest blottet for grønne tiltag, og der fik vi det ændret i forhandlingerne. Og jeg har tænkt mig, at vi skal gøre nøjagtig det samme den her gang, og meget gerne sammen med Alternativet, som vi jo

har et glimrende samarbejde med, fordi vi deler synspunkter i meget, meget høj grad, når det kommer til behovet for at kæmpe for den grønne omstilling og mod klimaforandringer.

Kl. 14:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Christoffer Aagaard Melson, Venstre. Værsgo.

Kl. 14:00

Kl. 14:00

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak for det. Vi har jo en regering, der nogle gange siger et og gør lidt noget andet, bl.a. i forhold til digitalisering og det her med Danmark i balance, hvor vi hører flotte ord, men måske ikke rigtig, i hvert fald de sidste 2 år, har set så meget handling på det digitale område.

Regeringen foreslår i den her finanslov bl.a. at nedlægge bredbåndspuljen, som jo er en pulje, der er med til at sikre internet i landdistrikterne der, hvor markeds kræfterne ikke fungerer – en pulje, der fungerer ret godt. En anden ting, man også foreslår at skære på igen i år, er Datatilsynet i en tid, hvor Datatilsynet får massivt flere henvendelser. Det er afgørende for, at vi har en digitalisering, hvor borgernes bekymringer kan blive behandlet og taget alvorligt og vores virksomheder kan få rådgivning. Så i lyset af de to forslag i regeringens finanslovsudspil vil jeg bare høre, hvordan Enhedslisten ser på dem.

Kl. 14:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 14:01

Rune Lund (EL):

I forhold til bredbåndspuljen har vi allerede været ude og melde, at vi synes, at den skal videreføres. Det er jo en skrænt, altså en bevilling, der simpelt hen ophører. Det er 100 mio. kr. om året. Vi synes, den skal fortsætte, og det kommer vi også til at tage med ved bordet.

I forhold til Datatilsynet har jeg simpelt hen ikke fået læst alle dele af finanslovsforslaget igennem. Vi har tidligere til finanslovsforhandlingerne har haft ønsker med om at styrke Datatilsynet. Jeg vil læse finanslovsforslaget igennem også på det punkt. Jeg er ikke nået til alle paragrafferne endnu. Men vi gennemgår i øvrigt altid finanslovsforslaget for forringelser, om jeg så må sige, fra Enhedslistens side som forberedelse til forhandlingerne. Men Datatilsynet er noget, vi går op i. Jeg kan ikke give et mere klart svar end det, men tak for at gøre mig opmærksom på det i hvert fald.

Kl. 14:02

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Christoffer Aagaard Melson.

Kl. 14:02

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak for svaret. Jeg kan oplyse, at fru Eva Flyvholm har været ude at sige, at hun også synes, det er helt skørt, ligesom jeg synes. Desværre var der også sidste år, hvor der også blev sparet på Datatilsynet, flere venstrefløjspartier, der sagde det samme, uden at det tilsyneladende virkede på ministre, eller uden at man huskede at tage det med ind i forhandlingslokalet. Så opfordringen er her i år: Vil I ikke nok være søde at huske det og stå fast på det? For det er totalt uholdbart i den situation, vi står i, med et mere og mere digitalt samfund, at man bliver ved med at skære ned på Datatilsynet.

Kl. 14:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Rune Lund (EL):

Jo, og måske kan vi endda finde en finansiering til det ved at skrotte boligjobordningen, som jo koster 540 mio. kr. om året, som er socialt skævt, og som giver absolut nul økonomisk mening i en situation, hvor byggeriet i forvejen er overophedet. Så hvis man måske kunne blive enig med Venstre om at skrotte boligjobordningen, ville der være rigelig finansiering til at finansiere en styrkelse af Datatilsynet.

Kl. 14:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Louise Schack Elholm, Venstre. Værsgo.

Kl. 14:03

Louise Schack Elholm (V):

Tak. Har ordføreren overvejet at blive science fiction-forfatter? For det lyder jo nærmest sådan i den her kontrafaktiske forklaring af, hvordan det ville se ud med en VLAK-regering. Jeg plejer jo at sige, at jeg vil holde mig for god til at pålægge andre deres intentioner med tingene. Jeg tror egentlig, at vi alle sammen gerne vil det godt inde i Folketingssalen, men jeg kan godt forstå, hvorfor andre får en anden opfattelse med den måde, som Enhedslistens ordfører griber det her an på.

Skulle jeg nu selv falde ned på samme niveau som Enhedslistens ordfører, kunne jeg sige, at den her coronakrise har vist, at hvis Enhedslisten havde flere mandater, jamen så ville vi aldrig nogen sinde få vores rettigheder tilbage, for det var med et fingerknips, at man bare fik fjernet forsamlingsfriheden, at man fjernede alle de der negative frihedsrettigheder. Og vi ved jo udmærket godt, at Enhedslisten sådan set helst ønsker, at det er staten, der ejer alle selskaber. Man ser helst ikke private investeringer, og derfor synes man, det er dejligt med aktieskatter. Så det viser jo med al tydelighed, at vi bare skulle være glade for, at vi havde lov til at leve, og så skulle Enhedslisten nok fortælle os, hvad vi ville med livet, hvis det var Enhedslisten, der bestemte.

Men jeg vil egentlig spørge til Ydelseskommisionen. Regeringen har fået Ydelseskommisionens anbefalinger, og de har svaret med et forslag til en lavere dimittendsats. Er det det, som Enhedslisten forventer af de forhandlinger, der skal komme ud af Ydelseskommisionens oplæg?

Kl. 14:04

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Så er det ordføreren. Værsgo.

Kl. 14:04

Rune Lund (EL):

Jeg tror, fru Louise Schack Elholm der må tage prisen for dagens absolut ringeste indlæg. Jeg tror simpelt hen, vi var helt nede og skrabte bunden der.

Hvem er det, der under forhandlingerne i forbindelse med coronanedlukningen sikrede mange af de grundlæggende rettigheder, som vi har i vores samfund, f.eks. at man ikke skal kunne gå ind i en bolig uden dommerkendelse? Hvem var det, der sikrede det? Jeg spørger bare. Hvem er det, der gennem de senere år har lavet den ene forringelse af retssikkerheden og grundlæggende frihedsrettigheder efter den anden, f.eks. i terrorlovgivningen eller i forhold til ikke at efterleve EU-domme omkring ulovlig masseovervågning via telefonmaster i Danmark? Er det Enhedslisten, eller er det Venstre? Det er Venstre. Venstre, Danmarks såkaldt liberale parti, har ikke været den forsvarer af frihedsrettighederne, som man ellers kunne forvente. Hvem er det, der konsekvent har stemt imod forringelser

af frihedsrettighederne i det her Folketing igennem rigtig mange år? Det er Enhedslisten. Det er ikke Venstre.

Kl. 14:05

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Louise Schack Elholm, værsgo.

Kl. 14:05

Louise Schack Elholm (V):

Ordføreren nåede aldrig at svare på mit spørgsmål om Ydelseskommisionen.

Men jeg kan dog sige, at det ikke var Venstre, der syntes, det var en fantastisk idé at fjerne forsamlingsfriheden. Det bliver Enhedslisten ved med at kræve i de her coronaforhandlinger – at man skal fjerne forsamlingsfriheden, fordi det er farligt at mødes. Det kan godt være, det er farligt at mødes, men forsamlingsfriheden bør dog vække lidt mere omtanke, end at man bare fjerner den med et pennestrøg, eller at man ikke kan få lov til at udøve sin tro. Det er jo et spørgsmål, om vi nogen sinde får vores rettigheder tilbage med den måde, som Enhedslisten agerer på.

Men spørgsmålet om Ydelseskommisionen vil jeg sådan set gerne have et svar på. For de kom med deres beretning her i foråret, og der er indtil videre ikke, så vidt jeg ved, indkaldt til forhandlinger om Ydelseskommisionens beretning eller rapport. Så ville jeg høre, hvad det er, Enhedslisten forventer at regeringen leverer på det. For det, regeringen indtil videre er kommet med, er en lavere dimittendsats.

Kl. 14:06

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordfører, værsgo.

Kl. 14:06

Rune Lund (EL):

Ydelseskommisionen skal mindske ulighed, og den skal mindske børnefattigdom. Det har regeringen forpligtet sig på, og det skal ske, for det har vi en aftale om.

Det her, som fru Louise Schack Elholm siger, understreger i virkeligheden det billede, som vi alle sammen har haft under forhandlingerne omkring corona – det der med, at man prøver at tegne et billede af, at det var sådan en uansvarlig gældsætning, og at Danmark var ved at køre ud over afgrunden med den gæld, der blev optaget, selv om det var økonomisk fornuftigt, fordi vi skal investere os ud af krisen. Alle økonomer er enige om det, alle kan se, det var klogt. Jeg husker tydeligt, hvordan vi havde debatten herinde for et år siden.

I forhold til frihedsrettighederne: Den laissez faire-tilgang, som Venstre har haft, ville uden tvivl have ført til en mere alvorlig udvikling af pandemien i Danmark end den politik, som rent faktisk blev ført, og derfor havde vi stået i en alvorligere situation, hvis det havde været Venstre, der havde haft magten.

Kl. 14:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det, hr. Rune Lund. Så er det hr. Erling Bonnesen.

Kl. 14:07

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Jeg har jo før noteret mig, at også Enhedslisten interesserer sig for, hvad der foregår på Langeland, og så kan man jo undre sig meget over den usikkerhed, der er skabt omkring udrejsecenteret – om den sag nu er helt væk. Det får vi så forhåbentlig et klart svar på inden så lang tid.

Men det, jeg vil spørge Enhedslistens ordfører om, er, om det ikke også undrer Enhedslisten, at den der pulje, altså bredbåndspul-

jen, tilsyneladende er sparket helt ud af finanslovene igen. Det er jo ellers en sag, som vi har interesseret os meget for – ikke alene på Langeland, men på hele Sydfyn og i landdistrikterne. Altså, jeg tænker bare på den debat, der har været omkring landdistrikterne, og så er det for mig at se et mærkværdigt signal, at man så sparker bredbåndspuljen ud over hegnet igen, inden forhandlingerne går i gang. Hvad er Enhedslistens reaktion på det?

Kl. 14:08

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:08

Rune Lund (EL):

Altså, det, som er i finansloven, er jo sådan set, at en midlertidig bevilling til bredbåndspuljen ophører med udgangen af 2021. Så ønsker vi fra Enhedslistens side, at den bliver videreført, og det har vi tænkt os at tage med til forhandlingerne.

Kl. 14:08

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 14:08

Erling Bonnesen (V):

Jamen jeg synes da, det er glimrende, at Enhedslisten vil bringe det ind til bordet, men det gjorde man jo så også sidste år og fik det så sikret. Men er det ikke en mærkværdig taktik, regeringen bruger på det her område? For man ved jo ikke rigtig, om regeringen og så at sige hele den røde blok egentlig vil landdistrikterne, eller om det bare er fine ord sidst på ugen, når man skriver i diverse presseopslag, at nu skal der virkelig sættes på landdistrikterne og skabes arbejdspladser, og så bliver det sådan et stop and go i forhold til det med bredbåndspuljen. Jeg tænker også her på hjemmearbejdspladser – det breder sig jo også mere og mere. Kan vi ikke få et klart svar på det?

Kl. 14:09

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 14:09

Rune Lund (EL):

Jeg synes, regeringen må svare på, hvorfor de ikke har bredbåndspuljen med i deres forslag til finanslov. Jeg synes, det havde været klogt, at den havde været med fra starten af.

Kl. 14:09

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Vi kom også vidt omkring. Tusind tak til hr. Rune Lund.

Vi går nu videre i ordførerrækken. Hr. Rasmus Jarlov, Konservative Folkeparti.

Kl. 14:09

(Ordfører)

Rasmus Jarlov (KF):

Tak for en god debat indtil videre, og tak til regeringen for at fremlægge sit finanslovsforslag. Da jeg læste det, var jeg ved at falde ned af stolen – fordi jeg faldt i søvn. Der er så lidt indhold i årets finanslovsudspil, så man bliver helt forbavset.

Der er lidt med at genoprette nogle it-systemer og give lidt penge til Kriminalforsorgen og udenrigstjenesten, og det er jo fint. Men det er overraskende, at man trods alt ikke i højere grad tager fat på at løse nogle af de mange udfordringer, som Danmark har. Og jeg er også meget overrasket over, at man, når man har et budget på 1.200

mia. kr., så ikke rundt omkring er i stand til at finde nogle steder, hvor man tænker: Her kunne vi måske godt spare lidt; måske er vi i løbet af året blevet klogere, og der var måske nogle steder, hvor man kunne bruge lidt færre penge.

Så kunne man bruge flere penge andre steder, men man bør hele tiden forsøge at få mest muligt ud af skatteydernes hårdt tjente penge, og det er der ikke så meget af årets finanslovsforslag.

Hvis vi lavede finansloven, havde vi sat gang i væksten og den grønne omstilling. Vi havde set skatterne ned, vi havde ryddet op i overflødig offentlige udgifter såsom meget dyre jobcentre og overadministration af den offentlige sektor. Vi vil også have styrket naturen, kulturen og de ældres forhold. Alt sammen elementer, som vi havde med i det finanslovsforslag, som vi fremlagde sidste år, og som vi også vil have med i det finanslovsforslag, som vi fremlægger her senere i efteråret.

Jeg vil selvfølgelig gerne rose, at der er meget få nye udgifter i finanslovsforslaget. Status quo er jo bedre end at gå i den forkerte retning, så det skal ikke kun være kritik. Og jeg vil også gerne rose for, at der ikke er nogen skattestigninger, for efter 2 år med et enormt offentligt forbrug og enormt mange skattestigninger, er det også på tide at holde igen.

Men derudover har jeg faktisk ikke så meget sige til finanslovsforslaget, og derfor vil jeg sige et par ord om det økonomiske udspil, som regeringen kom med få dage efter sit finanslovsforslag. For her er der lidt mere gang i den, og det kommer vi til at bruge meget tid på at diskutere. Så lad os tage hul på det.

Det Konservative Folkeparti er glade for, at regeringen nu endelig ønsker at lave reformer, som kan øge arbejdsudbuddet en lille smule. Det vil sige få flere danskere til at være til rådighed for at tage et arbejde. Men vi er skuffede over, at ambitionsniveauet ikke er højere, end at regeringen blot ønsker at dække det hul i arbejdsudbuddet til, som den selv har gravet med sin Arnepension.

Det er ikke ret svært at øge arbejdsudbuddet og få flere danskere til at være til rådighed for at tage et arbejde. Vi ved jo præcis, hvad vi kan gøre. Vi har nogle meget konkrete forslag, som er gennemregnet og lige til at implementere: Vi kan lette skatten på arbejde, eksempelvis afskaffe topskatten eller bare hæve grænsen for, hvornår man skal betale topskat, så i det mindste helt almindelige mennesker i helt almindelige jobs kan slippe for at betale denne ekstreme skat på 15 pct. ekstra af deres løn. Man kan tillade virksomheder at hente flere udlændinge til Danmark på midlertidig opholdstilladelse, så virksomhederne kan hente ukrainere og sydamerikanere til Danmark og tage de jobs, som virksomhederne kæmper for at få besat lige nu. Det kan man også gøre meget hurtigt, og det kan få meget hurtig effekt.

Hvis man derudover vil gøre Danmark endnu rigere, har vi også flere gode forslag: Man kan sænke selskabsskatten, man kan sænke beskattningen af aktier, man kan skabe mere konkurrence og frit valg i samfundet. I stedet for at lade det offentlig have så mange monopoler kan man lade private komme mere til.

Så bør man fastholde kontanthjælpsloftet i stedet for at skyde huller i det, som regeringen lægger op til, og så bør man lade være med at lade de offentlige udgifter stige så meget.

I stedet går regeringen på mange punkter baglæns. Et af de værste forslag i det, regeringen har lagt frem, er, at man vil give 5.000 kr. mere om måneden i dagpenge til folk, som er arbejdsløse i 3 måneder. Det er et forslag, som både savner økonomisk fornuft og rimelighed. Økonomisk set er det ufornuftigt at hæve dagpengene fra de her omkring 19.000 kr. til ca. 24.000 kr., fordi det vil gøre, at folk vil være mere tilbøjelige til at holde fri i et par måneder, når de bliver arbejdsløse, i stedet for at skynde sig at få et nyt arbejde.

Det er heller ikke socialt retfærdigt, for hvorfor alverden skal folk på dagpenge have flere penge end folk, der arbejder i lavtlønsjob? Hvis man giver 5.000 kr. ekstra i dagpenge, så kommer vi op

på, at man får mere på dagpenge, end man får i et lavtlønnet job i Danmark, og det er der altså ikke nogen rimelighed i.

Det må være en sær følelse for dem, der arbejder i lavtlønsjob, at skulle stå og betjene folk, som er på dagpenge, og vide, at de har flere penge end dem selv. Og hvorfor er det særlig dem, der kun er arbejdsløse i meget kort tid, som skal have højere ydelser, når det absolut må være dem, der er mindst hårdt ramt af at blive arbejdsløse? Altså, det er jo hårdere at være arbejdsløs i lang tid, end det er at være arbejdsløs i kort tid. Så hvorfor er det dem, der er arbejdsløse i kort tid, som skal have flere penge?

Kl. 14:14

Jeg tror altså godt, at folk kan klare sig på nuværende dagpengesats, hvis man er arbejdsløs i et par måneder. Og det er et udtryk for, at man forsøger at lave en stat, hvor man ikke bare har et sikkerhedsnet under folk, men hvor man simpelt hen vil beskytte dem mod enhver form for udsving i deres indtægt.

Og hvis man skulle være endnu mere grov, kunne man også se det her, som om det alene er et forsøg på at få stemmer og at takkes vennerne i fagbevægelsen, som gerne vil have flere ind i dagpengesystemet, og som i særdeleshed ønsker at slå private lønforsikringsordninger ihjel. Jeg er bange for, at det nok er den dagsorden, der er i spil her, og det synes vi er meget forkert.

Så må jeg sige, at jeg synes, det bliver nærmest skamløst, når regeringen foreslår at hæve fradraget for at være med i en fagforening. Det svarer til, at vi gik ud og foreslog, at nu skulle man give statsstøtte til arbejdsgiverorganisationerne. Det kunne vi altså ikke finde på. Helt ærligt: Det er jo ren nepotisme, der er tale om her.

Når regeringen så vil hæve skatten på aktier, så er vi ude i noget, som er direkte skadeligt for dansk økonomi. Danmark er i forvejen et land, som det er dårligt at starte aktieselskaber i. Fra 2014 til 2019 var der kun 25 såkaldte mikrovirksomheder, som gik på børsen i Danmark, mens der i samme periode var 409 mikrovirksomheder, som gik på børsen i Sverige. Vi går altså i forvejen glip af rigtig meget værdi og rigtig mange aktieselskaber, som kunne gøre os rigere i Danmark, på grund af den i forvejen meget, meget høje aktiebeskatning, som vi har. Og så lægger regeringen op til at gøre den endnu højere. Det virker altså helt forkert. Det er i hvert fald et forslag, hvor man med fuldt åbne øjne planlægger at gøre Danmark fattigere.

Vi står jo til rådighed i Det Konservative Folkeparti for at hjælpe regeringen med at føre en ansvarlig økonomisk politik. Vi ønsker ikke at overlade regeringen til partier, som ønsker at føre en uansvarlig politik, og det er jo den situation, regeringen vil være i, hvis ikke vi stod klar til at hjælpe; så er man nødt til at lave politik sammen med Enhedslisten, og vi ønsker jo ikke for nogen – selv ikke for vores modstandere i regeringen – at de bliver sat i så ubehagelig en situation. Og derfor er vi selvfølgelig klar til at hjælpe med vores mandater, hvor vi kan, men det kræver også, at regeringen er lidt realistisk om, hvad den forventer at Det Konservative Folkeparti og andre borgerlige partier vil være med til at lægge stemmer til.

Jeg er rigtig glad for, at vi her i dag i salen har fået afklaret, at der er et stålsat flertal imod at hæve aktiebeskatningen, så det ikke bliver til noget. Og jeg vil også bede regeringen om at tænke mere på at hjælpe dansk økonomi end på at hjælpe fagbevægelsen, når man fremlægger økonomiske forslag, som man ønsker at få borgerlige partier med i. I hvert fald er det tilfældet hos os, at vi synes, at det altså er meget, meget svært at tage seriøst.

Vi ser meget frem til forhandlingerne. Vi synes, der er langt igen, men vi håber, vi kan finde hinanden. Vi vil gerne øge arbejdsudbuddet. Det siger regeringen den også gerne vil, så det bør jo være muligt, at vi kan finde hinanden. Men jeg tror, det kommer til at tage lidt tid med det udgangspunkt, som er lagt på bordet. Tak for ordet.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Der er korte bemærkninger. Først er det hr. Rasmus Stoklund, Socialdemokratiet.

Kl. 14:18 og alle mulige andre i praksis offentlige goder. Er det virkelig det, som man forstår ved nepotisme i Det Konservative Folkeparti?
Kl. 14:21

Rasmus Stoklund (S):

Tak for talen. Hr. Rasmus Jarlov taler meget om at være ansvarlig økonomisk, og om man ikke kunne finde nogle steder i finanslovsforslaget, hvor man kunne have sparet nogle penge og sådan nogle ting. Det kan jeg på en måde godt se at der må være et behov for fra et konservativt synspunkt, for her i salen har vi jo i det forgangne år set beslutningsforslag, der varigt ville koste 24 mia. kr.

Hvordan hænger det sammen – altså at man på den ene side er et potentielt statsministerparti og på den anden side bruger utrolig mange penge, i hvert fald hvis de beslutningsforslag, man støtter henede, blev gennemført, og samtidig bryster man sig så af at være et økonomisk ansvarligt parti? Hvordan hænger det hele sammen med på den ene side, hvad man siger, og på den anden side, hvordan man så stemmer i salen?

Kl. 14:18 **Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Så er det ordføreren. Værsgo.
Kl. 14:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:19 **Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Hr. René Christensen, Dansk Folkeparti.
Kl. 14:22

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg kan ikke lige bekræfte et tal på 24 mia. kr. Det er lidt svært for mig at forholde mig til. Jeg antager – og her kan hr. Rasmus Stoklund bare lige nikke, hvis det er – at vi her inkluderer skattelettelser, som vi har stemt for. Er det ikke korrekt? Er det med i de 24 mia. kr., eller hvor kommer det tal fra? (*Formanden*: Vi kan ikke have diskussion her på den måde.) Det er lidt svært for mig at svare på, når jeg ikke lige har det tal, så det må jeg jo bede om at få præsenteret lidt mere præcist.

Men det er rigtigt, at vi eksempelvis har stemt for flere skattelettelser, end der umiddelbart er budget til. Det er jo, fordi at når vi stemmer for én skattelettelse, som så ikke bliver til noget, så stemmer vi for en anden bagefter. Vi har jo ikke gennemført mere, end der er penge til, og jeg synes, det ville være mærkeligt, hvis der er et flertal i Folketingssalen for eksempelvis at sænke selskabsskatten og vi ikke har fået en topskattelettelse igennem, at vi så skulle sige nej til at sænke selskabsskatten i stedet for. Det ville være meget ukonstruktivt. Så ja, samlet set har vi da derfor sikkert stemt for mere, end der umiddelbart er råd til. Men det er jo, fordi det ikke er blevet gennemført og pengene derfor stadig er der.

Kl. 14:19 **René Christensen** (DF):
Tak for det, og tak for ordførertalen. Det er mest til det sidste om denne arbejdsmarkedsreform, eller hvad vi skal kalde den, som regeringen er kommet. Det, jeg egentlig bare vil spørge De Konservative ordfører om, er om det med, at man kæmper meget imod det med de 5.000 kr. i 3 måneder. Nu må vi se, hvordan det kan lande. Men vi har vel en udfordring, hvis der ikke er en stor tilslutning til a-kasserne? Vi har jo i dag den danske model. Det er nemt at blive ansat, og det er faktisk også nemt at blive afskediget. Hvis det bliver udvandet for meget, kan man risikere at stå i en situation, hvor fagbevægelsen tager nogle andre kampe, hvor det skal bliver sværere at blive afskediget, så vi ikke har et så dynamisk arbejdsmarked, som vi har i Danmark.
Nu er der kommet et forslag fra regeringen. Det kan være, at det ikke skal være det. Men vi er vel nødt til at sikre os, at dagpengesystemet har værdi også for de ansatte, så vi kan have det her dynamiske arbejdsmarked, hvor man hurtigt kan få arbejdskraft ind, men også hurtigt få arbejdskraft ud; er ordføreren ikke enig i det?
Kl. 14:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Rasmus Stoklund, værsgo.

Kl. 14:20 **Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.
Kl. 14:22

Rasmus Stoklund (S):

Det var faktisk en kommentator i Børsen, der gjorde opmærksom på det i en artikel for et par dage siden. Jeg kan videresende artiklen til hr. Rasmus Jarlov efterfølgende. Det er en opgørelse fra Skatteministeriet, så vidt jeg forstår, der danner baggrund for tallene omkring konservative stemmer henede.

Derudover bare lige en enkelt bemærkning om det her med, at det at ændre på fradragene for fagforeningskontingent skulle være et udtryk for nepotisme: Det skulle jo i så fald være et udtryk for, at vi udførte en form for nepotisme over for det meget store flertal af lønmodtagere i Danmark, som via deres fagforeningsmedlemskab bidrager til at understøtte erhvervsskoler, arbejdsmiljø, arbejdsretten

Rasmus Jarlov (KF):

Det er jeg grundlæggende ikke uenig i. Men jeg synes bare ikke, at problemet ligger hos folk, der er arbejdsløse i meget kort tid. Man kan godt klare sig på den nuværende dagpengesats, selv om man bliver arbejdsløs i et par måneder. Så har man en lille indkomstnedsgang, så får man et job igen, og så tjener man penge igen, og så er det jo ikke nogen katastrofe for ens privatøkonomi.

Jeg synes, at der går den grænse, at dagpengesatsen ikke bør være højere end lønnen i et lavtlønnet job. Vi kan da ikke forsvare over for en kassemedarbejder, at man kan få mere ved at være på dagpenge end ved at sidde 8 timer ved kassen. Det er der jo ikke nogen rimelighed i. Så jeg synes, at der er nogle balancer i det, som man forrykker, ved at man lige pludselig vil give 5.000 kr. ekstra om måneden til folk, der er arbejdsløse i ganske kort tid. Jeg synes, det savner rimelighed, og det savner også økonomisk fornuft, for det trækker jo folk ud af arbejdsstyrken. Regeringens egne tal siger jo, at

det vil betyde, at der vil være tusind mennesker færre til rådighed til at tage et arbejde, fordi folk vil være mere tilbøjelige til lige at tage en lidt længere periode mellem jobbene.

Kl. 14:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. René Christensen, værsgo.

Kl. 14:24

René Christensen (DF):

Det har jeg sådan set forstået, og jeg anerkender fuldt ud, at man kan have den holdning. Vi har heller ikke sagt ja til den model, der ligger nu. Men anerkender Konservative ikke, at hvis vi skal have den danske model, skal også a-kassesystemet have værdi? Vi har et meget dynamisk arbejdsmarked, og man kan bare tage en tur til Frankrig eksempelvis, hvor det er rigtig, rigtig svært for virksomhederne at skaffe arbejdskraft, som de måske skal af med efter kort tid. Det ønsker vi ikke i Danmark. Fagbevægelsen vil jo gerne have medlemmer, og hvis den ikke er attraktiv, hvis a-kasserne ikke er attraktive, kunne de finde på at gøre nogle andre produkter mere attraktive. Det kunne eksempelvis være det, at det er sværere at blive afskediget. Er Konservative ikke enig i, at vi skal værne om den danske model, hvor også a-kassesystemet har værdi?

Kl. 14:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 14:24

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg forstår godt argumentet, men der er også grænser for, hvor langt man kan drive det argument. Jeg synes, man driver det for langt, når man vil give ekstra penge til folk, der er arbejdsløse i kort tid. Men jeg anerkender rationalet, der ligger bagved.

Kl. 14:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Lisbeth Bech-Nielsen, SF. Værsgo.

Kl. 14:25

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak for det. Jeg kunne forstå på ordføreren, at han synes, at det var for dårligt, at der er fradrag for fagforeningskontingent. Jeg vil bare høre, om Det Konservative Folkeparti ikke mener, at det er godt for Danmark, at vi har flexicurity, at vi har den danske model, og at det også er godt for erhvervslivet, at man har det sociale sikkerhedsnet, fordi det netop giver mere fleksibilitet? Det var mit første spørgsmål.

Kl. 14:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 14:25

Rasmus Jarlov (KF):

Jo, vi går hundrede procent ind for, at der er et stærkt socialt sikkerhedsnet. Det, vi ikke går ind for, er at pakke borgerne fuldstændig ind i vat, hvor man beskytter dem mod selv små udsving i deres indkomst. Det er derfor, jeg synes, at det her med at sætte særligt ind over for folk, som er arbejdsløse i ganske kort tid, savner en begrundelse. Det er økonomisk ufornuftigt, det hiver folk ud af arbejdsstyrken og ansporer til, at man venter længere, før man tager sit næste job, hvis man bliver arbejdsløs, og det savner også en moralsk begrundelse, for det er ikke dem, der har det hårdest; blandt de arbejdsløse er det jo ikke dem, der er arbejdsløse i kort tid, der har det hårdest. Så jeg synes ikke, det har noget med socialt sikkerhedsnet at gøre. Socialt sikkerhedsnet er at sørge for, at ingen

falder igennem, men det er ikke at beskytte folk mod alle udsving i deres indtægter.

Kl. 14:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Lisbeth Bech-Nielsen, værsgo.

Kl. 14:26

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Men er det så at pakke erhvervslivet ind i vat, når vi bruger et trecifret milliardbeløb på at holde hånden under erhvervslivet under corona, som er en global krise, det er ikke noget, vi har besluttet os for i Danmark, når vi giver coronalån, som vi her til formiddag har besluttet at forlænge? SF var med, jeg var faktisk bannerfører for, at vi skulle gå længere end det, regeringen lagde op til. Er det at pakke erhvervslivet ind i vat? Er det at pakke erhvervslivet ind i vat, at vi bruger 42 mia. kr. på direkte erhvervsstøtte hvert eneste år?

Kl. 14:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:27

Rasmus Jarlov (KF):

Erhvervsstøtte er jeg ikke tilhænger af, men de andre ting, som fru Lisbeth Bech-Nielsen nævner, er ikke at pakke erhvervslivet ind i vat. Altså, vi taler om virksomheder, som var ved at gå konkurs. Vi taler jo ikke om, at de har haft et lillebitte udsving i deres indkomst i nogle få måneder, og at de så har fået en kæmpestor støtte. Vi taler om virksomheder, hvor der sidder mennesker derude, som må sætte hele deres personlige formue over styr, hele deres liv er i fare, fordi deres indkomstgrundlag bliver fuldstændig revet væk fra dem, fordi samfundet beder dem om at holde lukket for at løse en fælles samfundsopgave. Det skal fællesskabet selvfølgelig være med til at betale for.

Kl. 14:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Birgitte Vind, Socialdemokratiet.

Kl. 14:27

Birgitte Vind (S):

Tak for ordet, og tak til ordføreren for talen. Jeg kan forstå, at ordføreren meget gerne vil bruge tid på at tale om Socialdemokratiets reformudspil, og det kan jeg da også godt sige tak for, men jeg er nu også interesseret i at høre lidt mere om De Konservatives ønske til en kommende finanslov. (*Rasmus Jarlov* (KF): Tak). Ja, det må vel være det, vi er her for.

Den 18. juni lagde De Konservatives formand, Søren Pape Poulsen, sådan en fin grafik ud på sine sociale medier, hvor der står, at hvis man stemmer på Socialdemokratiet, får man skattesæk, men at stemmer man på De Konservative, får man skattelettelser. Så jeg vil gerne høre den konservative ordfører, om ordføreren er klar over, hvor mange skattestigninger Det Konservative Folkeparti rent faktisk har været med til at gennemføre.

Kl. 14:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:28

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg er med på, at vi har stemt for nogle af de skattestigninger, som Socialdemokraterne har gennemført. Det, Socialdemokraterne altid glemmer, når de fremlægger den oversigt, som viser, hvad vi har stemt for, er at fremhæve, hvilke skattelettelser vi så fik til gengæld,

for der har faktisk også været nogle skattelettelser, selv under den socialdemokratiske regering. Der var en såkaldt grøn skattereform, hvor vi lavede nogle ganske betydelige skattelettelser, og så sagde vi ja til nogle andre skattestigninger til gengæld.

Vi er jo ikke modstandere af at lave skatteomlægninger, som gør skatterne mere fornuftige, og det kan man gøre bl.a. på det grønne område, hvor man kan hæve nogle skatter, og så kan man sænke nogle andre. Så den slags reformer kan man godt få os med på. Der er også nogle enkelte andre eksempler. Vi har eksempelvis stemt for højere afgifter på plastikposer og stemt for højere cigaretafgifter, fordi vi synes det er fornuftigt. Men forskellen på os og Socialdemokraterne er, at vi ønsker et lavere skattetryk, ikke et højere skattetryk. Derfor kan vi godt stemme for nogle stigninger af skatten, men så er der andre steder, den skal sættes ned.

Kl. 14:29

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Birgitte Vind.

Kl. 14:29

Birgitte Vind (S):

Tak for det. Nu hænger det jo stadig lidt i luften med finansieringen af De Konservatives forslag efter det spørgsmål, som min kollega stillede her før, men jeg kan i hvert fald lige starte med at sige, at ja, det er rigtigt: Det Konservative Folkeparti har jo rent faktisk været med til at gennemføre skattestigninger. Man har faktisk været med til at gennemføre 16 skattestigninger, og det kan jo så lidt undre med den der grafik, jeg fortalte om før.

Men jeg kan så forstå, at Det Konservative Folkeparti stadig væk gerne vil give skattelettelser, og så vil jeg så bare lige høre, hvad det er for nogle skattelettelser. Vil Det Konservative Folkeparti tilbagerulle nogle af de reformer, vi har fået gennemført, f.eks. skattestigninger, som skal finansiere den grønne trafik?

Kl. 14:30

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Så er det ordføreren. Værsgo.

Kl. 14:30

Rasmus Jarlov (KF):

Tak for det drømmespørgsmål, og at jeg kan få lov til at fortælle, hvilke skattelettelser vi går ind for. Vi vil gerne sænke selskabsskatten, ned til 19 pct. har vi foreslået, vi har foreslået at hæve grænsen for at betale topskat eller afskaffe topskatten fuldstændig, vi vil gerne fjerne afgiften på arbejdstelefoner, vi vil gerne hæve beskæftigelsesfradraget, vi vil gerne sænke skatten på afgifter, og vi vil gerne holde boligskatterne i ro – bare lige for at nævne et par ting. Så der er masser at tage af, og det er en helt anden vej, vi vil gå med vores skattepolitik end Socialdemokraterne.

Kl. 14:30

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Jeppe Bruus, Socialdemokratiet.

Kl. 14:30

Jeppe Bruus (S):

Tak for det. Det er jo en fin remse. Hr. Rasmus Jarlov siger, at han ikke kan svare på det med den her opgørelse på de 24 mia. kr. Vi spurgte før sommeren også hr. Søren Pape Poulsen, og han kunne heller ikke svare på det. Det forstår jeg egentlig ikke helt. Er det sådan, at Det Konservative Folkeparti ikke laver en opgørelse over det, I stemmer for, så I simpelt hen ikke ved, hvor mange penge I foreslår at bruge?

Kl. 14:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:31

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg svarede på det før, men jeg svarer gerne igen. Det er rigtigt, at vi har stemt for mange skattelettelser her i Folketingssalen. Det har vi gjort, for når vi har stemt for en skattelettelser, der ikke er blevet til noget, er pengene der stadig væk, og så vil vi gerne stemme for en anden skattelettelser i stedet for. Det ville være mærkeligt, hvis vi, når vi har foreslået at sænke selskabsskatten og det ikke er stemt igennem i Folketingssalen, skulle stemme imod at sænke aktiebeskatningen i stedet for. Altså, vi tager de skattelettelser, vi kan få, og når tingene ikke bliver gennemført, kan man ikke fremlægge det, som om vi har stemt for mere, end der er penge til.

Kl. 14:31

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til hr. Jeppe Bruus.

Kl. 14:31

Jeppe Bruus (S):

Men hvis det er rigtigt, må I have lavet den opgørelse, ellers kan man jo ikke svare på den måde. Så forstår jeg ikke, hvorfor I ikke kan svare på, hvor mange penge I har stemt for at bruge. Det er det ene. Det andet er, at det vel også er et sundt princip, at man sådan set agter at gennemføre det, man siger før valget, og hvis I ikke laver den slags opgørelser, men bare stemmer for forslag uden at kunne opføre det, hvad er det så, I vil gennemføre efter valget? Jeg synes, at det flagrer rundt, men det kan være, at der er et klart svar: Laver I den opgørelse, eller laver I den ikke? Og hvis I laver den, hvorfor kan ordføreren så ikke svare på det med de 24 mia. kr.?

Kl. 14:32

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Man må ikke bruge direkte tiltale. Værsgo.

Kl. 14:32

Rasmus Jarlov (KF):

Den kan jeg da sagtens lave. Jeg har den ikke lige ved hånden. Det er jo sådan et forsøg fra socialdemokraternes side på at fange os i noget. Det tror de at de kan, og så kommer de med det. Man kan jo bare sende det til os, og så skal vi da meget gerne svare på det. Vi kan da sagtens lave den opgørelse. Vi lagde jo et finanslovsforslag frem sidste år, hvor vi meget detaljeret krone for krone redegjorde for, hvilke skattelettelser vi ønsker at gennemføre, og hvordan vi finansierer dem. Så pengene stemmer et hundrede procent, og det kommer de også til at gøre i det finanslovsforslag, som vi fremlægger for 2022 om ikke særlig længe.

Men vi kommer ikke til at lade være med at stemme for skattelettelser. Vi går ind for, at skatten bliver lavere. Vi er jo nødt til at være lidt pragmatiske, og når vi ikke selv har et flertal, stemmer vi selvfølgelig for de skattelettelser, vi kan få. Hvis vi så får dem gennemført, er vi selvfølgelig bundet af, at pengene er væk, men så længe skattelettelserne ikke er gennemført, ville det da være helt åndssvagt ikke at stemme for skattelettelser her i Folketingssalen.

Kl. 14:33

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er der ikke flere spillere til hr. Rasmus Jarlov. Så er det hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige.

Kl. 14:33

Kl. 14:37

(Ordfører)

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Danmark kan mere. Ja, danskerne kan mere, og jeg tror faktisk, at de kan mere, end hvad regeringen og venstrefløjen giver dem lov til. I Nye Borgerlige tror vi på Danmark, og vi tror på danskerne, og vi har tillid til, at de er langt bedre til at administrere deres tilværelse, deres økonomi end politikerne herinde i Folketinget. Derfor skal politikerne bestemme mindre, også over danskernes penge. Vi skal have et opgør med verdens højeste skattetryk, som skader væksten og derved velstanden, hvilket vil resultere i dårligere grundlæggende kernevelfærd på sigt.

Derfor har vi i Nye Borgerlige fremlagt en langsigtet økonomisk plan – en plan, som regeringen burde kopiere, for den vil netop gøre Danmark og danskerne rigere og friere; en plan, som giver erhvervslivet bedre muligheder for at skabe vækst og velstand; en plan, som giver borgerne mere frihed; og en plan, som sætter de offentligt ansatte fri til at bruge tiden på den grundlæggende kernevelfærd. Den overordnede økonomi i Danmark bliver forbedret med hele 80 mia. kr. Det er helt centralt og afgørende for, at vi også i fremtiden får mulighed for at finansiere den grundlæggende kernevelfærd.

Vi må ikke stoppe med at lave grundlæggende reformer, for det kommer til at skade kommende generationer. Økonomien for den enkelte familie bliver kraftigt forbedret. En gennemsnitlig LO-familie, f.eks. en politimand og en sygeplejerske, vil opleve at have ca. 5.900 kr. mere i lommen – ikke hvert år, men hver måned. Det giver frihed, og det giver ansvar tilbage til borgerne. Vi skaber 235.000 flere arbejdspladser i det private – et erhvervsliv, der akut har brug for mere arbejdskraft nu, men også får det i fremtiden. Det skal vi adressere. Disse nødvendige reformer skal sikre den fortsatte velstand i Danmark, og det finansieres ved, at politikerne stopper en anelse op med deres fråds.

Nu vil nogle så påstå, at det kan politikerne i et land med verdens højeste skattetryk ikke, men det anerkender vi ganske enkelt ikke i Nye Borgerlige. Det, vi grundlæggende siger, er, at hvis politikerne i år har 100 kr., så har de næste år 99 kr. og 40 øre. Mon ikke, at det hele skal gå? Jeg må også sige, at hvis man ikke kan finde 0,6 pct. på sit budget, så burde man ærlig talt ikke sidde med ansvaret. Så det handler ene og alene om den politiske vilje, og det er der desværre ikke p.t. hos flertallet i Folketinget, men det har vi i Nye Borgerlige, og derfor kommer vi selvfølgelig til også løbende at fremlægge de ændringsforslag på denne og på kommende finanslove, som konkret skal finde midlerne til at finansiere det her. Det er den ansvarlige måde at gøre det på.

På den måde giver vi magten tilbage til borgerne, så de kan træffe beslutninger, som er rigtige for netop dem og deres familie. Det kan være, at nogle vil bruge det på mere privatforbrug. Nogle vil måske betale noget gæld ud af verden, og nogle vil måske ikke længere have, at det skal være op til politikerne at diktere og bestemme, hvornår de skal forlade arbejdsmarkedet, og derfor vælger de til at investere de her penge til senere brug, så de selv kan træffe beslutning om, hvornår de ønsker at udtræde fra arbejdsmarkedet.

Ja, hele pointen med økonomisk politik og Nye Borgerliges langsigtede plan er netop, at det ikke længere skal være politikerne, der skal detailstyre danskernes tilværelse. Det skal de selv, for det tror vi på de kan, for danskerne kan mere. Tak for ordet.

Kl. 14:37

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er et par bemærkninger. Fru Camilla Fabricius, Socialdemokratiet.

Camilla Fabricius (S):

Tak for det, og tak til Nye Borgerliges ordfører for talen her. Nye Borgerlige har jo også lanceret en økonomisk plan, og her foreslår man faktisk at fyre 7.000 mennesker i den offentlige sektor. Er det skolelæreren eller politimanden, eller hvem er det? Det er også frem mod 2035, så det bliver altså lige omkring 100.000 ansatte. Samtidig har man peget på effektiviseringer og besparelser på DR og DSB som det eneste. Nu synes jeg, jeg hørte ordføreren sige, at man vil komme med rettelser eller ændringer løbende, men hvor er det ordføreren egentlig mener de besparelser skal hentes, og hvem er det? Er det ordførerens tidligere kollega ude på folkeskolen, eller er det politibetjentens kollega henne på stationen?

Kl. 14:38

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo.

Kl. 14:38

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg skal se, om jeg kan nå det, for der var en del faktuelle fejl i det, som ordføreren sagde. Nej, vi vil ikke fyre nogen. Det, vi har sagt, er, at det er beregnet, at der teknisk set vil være færre offentligt ansatte, og det er ikke det samme, som at der skal fyres, for det skal også foregå ved naturlig afsked. Så det er ganske enkelt ikke korrekt, at man vil fyre nogen. Når vi siger, at vi peger på, hvor pengene skal findes, gør vi det netop konkret år for år, og hvis man har lyttet godt efter til min ordførertale, ville man have hørt, at jeg netop sagde, at vi vil fremlægge ændringsforslag til den her finanslov, som finansierer de her ting.

Så må jeg bare lige anholde det der med, at det, hver gang man skal finde penge i det offentlige, bliver nødt til at være f.eks. folkeskolelærere. Er der knap 50.000 folkeskolelærere? Hvorfor skal de lige præcis findes der ud af de 850.000 offentligt ansatte? Er det der, Socialdemokratiet vil finde dem? Jeg kan godt finde mange andre steder end lige præcis der.

Kl. 14:39

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til fru Camilla Fabricius.

Kl. 14:39

Camilla Fabricius (S):

Tak for det. Jeg bliver simpelt hen nysgerrig efter at vide to ting. Det ene er, hvad det så er, Lars Boje Mathiesen fra Nye Borgerlige peger på skal slettes. Han bliver ved med at sige, at han godt kan pege på det, så hvem er det? Det andet er: Hvad er kernevelfærd egentlig for Nye Borgerlige, når det ikke er skolelæreren? Jeg bliver simpelt hen forvirret over, at man bliver ved med at fabulere over det, men alligevel ikke helt peger på det konkret.

Kl. 14:40

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:40

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg var faktisk så konkret, som man overhovedet kan være. Vi afsætter faktisk 43 mia. kr. til øget grundlæggende kernevelfærd i vores plan, så selvfølgelig afsætter vi penge til det. Nu er det her en første behandling af finansloven, og regeringen har fremlagt deres finanslovsforslag, og så kommer der ændringsforslag til den her finanslov, og så siger jeg, at vi konkret kommer til at fremlægge ændringsforslag til den her finanslov, som præcis finansierer det, som vi mener der kan findes i det offentlige år for år. Men selvfølgelig kommer vi

ikke til her i år 1 at fremlægge finansieringsforslag 15 år frem, for det vil være fuldstændig uansvarligt.

Kl. 14:41

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. René Christensen, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:41

René Christensen (DF):

Tak for det. Og tak for ordførertalen. Lidt i forlængelse af det er det jo interessant også at få at vide, hvad der så skal ske, for det er frem mod 2035, og inden vi får set os om, er der jo ikke så længe til det. Det er 140 mia. kr., der skal spares hen over den her årrække, så hvor meget er det egentlig, der skal spares allerede i 2022? Altså, man starter man hårdt ud, eller starter man lidt blødt ud i forhold til de besparelser, der skal være frem mod 2022, når vi nu kommer til at se ændringsforslagene?

Kl. 14:41

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 14:41

Lars Boje Mathiesen (NB):

Nej, vi har sagt, at det i gennemsnit vil svare til 6 mia. kr., der skal findes, og det kommer vi selvfølgelig også til at stille ændringsforslag om her i Folketingssalen i år.

Kl. 14:41

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. René Christensen.

Kl. 14:41

René Christensen (DF):

Så det er 6 mia. kr., der skal spares, og når man skal spare dem, har det også nogle påvirkninger derude. Kan ordføreren sådan løfte sløret for, hvor det lige er, man skal finde de her 6 mia. kr.? Det er jo trods alt 6.000 mio. kr., man skal ud at finde på det offentlige budget. Det kan godt være, at man godt kan det, men kan ordføreren løfte sløret for, hvor ændringsforslagene bevæger sig hen ad?

Kl. 14:42

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:42

Lars Boje Mathiesen (NB):

Ja, for man skal huske at sige, at det jo procentvis ikke er ret meget, der skal findes, i det store budget, og det kan vi selvfølgelig. Det er dejligt, at folk gerne vil vide det, og der går jo ikke andet end en måned, før vi stiller vores ændringsforslag. Men det er nok ikke nogen hemmelighed, at vi både mener, at der er problemer på jobcentrene, og mener, at DR skal privatiseres, så der er jo en lang række punkter der. Så selvfølgelig kommer vi til at finansiere det krone for krone.

Kl. 14:42

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Så er det hr. Jens Rohde, Kristendemokraterne.

Kl. 14:42

Jens Rohde (KD):

Jamen det er jo lige netop DR, jeg gerne vil ind på. Jeg må kvittere hr. Lars Boje Mathiesen for en befriende ærlighed, i forhold til hvor man ser, at skibet skal sejle hen, og i forhold til hvor man står. Det synes jeg tjener ordføreren til al ære og respekt.

Men hvad er ræsonnementet bag de facto at nedlægge DR som danskernes public service-station?

Kl. 14:43

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:43

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg anerkender ikke præmissen om, at man nedlægger DR. Jeg mener, at DR vel laver godt tv og god radio, og hvis de laver så godt tv og så god radio, at folk rent faktisk godt vil betale for det, så er det jo fint. Men prøv at forestille dig, at de lavede så dårlige radio- og tv-programmer, at der ikke var nogen, der gad betale for det, hvis man satte det fri – hvorfor skal danskerne så tvinges til at betale for det over skatten?

Kl. 14:43

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Jens Rohde.

Kl. 14:43

Jens Rohde (KD):

Jamen det er jo en lidt kompliceret diskussion, for det her handler jo om relevansen af f.eks. danske medier i danskernes hoveder, og i en tid, hvor vi ser Netflix, Disney og alle de store koncerner komme med enorme budgetter til at producere alt muligt andet indhold end dansk indhold, så har jeg simpelt hen så svært ved at forstå Nye Borgerlige, men sådan set også i sin tid Dansk Folkeparti, som gerne vil noget med dansk kultur, gerne vil fremme den, med hensyn til hvad ræsonnementet er bag at beskære dem, der i realiteten er hovedleverandører af dansk kultur.

Kl. 14:44

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Og værsgo.

Kl. 14:44

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg tror altså, at Jens Rohde skal prøve at kigge på sådan et tv-program på DR en aften, prøve at se på, hvad der bliver vist. Skulle det alt sammen være public service, altså »Kriminalkommissær Barnaby« og alt muligt andet? Og så er der »Alene i vildmarken« og alle mulige amerikanske programmer.

Altså, vi mener også stadig væk, der skal være en public service-pulje, som folk kan byde ind på; vi mener jo stadig væk, at der er et behov for public service, men vi mener ikke, at det løftes ved at smide knap 4 mia. kr. ud til statsfinansieret tv.

Kl. 14:44

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Kasper Roug, Socialdemokratiet.

Kl. 14:44

Kasper Roug (S):

Tak for det. Og tak til ordføreren for talen. Jeg er lidt forvirret, for formanden for ordføreren parti var jo den 8. august i Deadline og skulle forklare sig, og der nævnte hun beløbet 85 mia. kr., mens ordføreren nævner 80 mia. kr. Men lad det nu ligge – det er jo kun 5 mia. kr. i det store billede, og det betyder åbenbart ikke det store hos Nye Borgerlige.

Jo kunne godt tænke mig lige at dvæle lidt mere ved det her med de 100.000 offentligt ansatte. Jeg kunne godt tænke mig at vide: Hvem er alle de her offentligt ansatte, som vi skal gå ud og give en fyreseddel? Det er da alligevel noget. Og som jeg kan forstå på ordføreren og også, når jeg ser Nye Borgerliges program for deres

økonomiske politik, så er der jo virkelig tale om en 3-årsplan. Den går jo ikke til 2035 – I har jo fremlagt en konkret plan for de næste 3 år, men hvad så med alle de andre år? Har I en plan?

Kl. 14:45

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Jeg synes, vi skal bestræbe os på ikke at bruge direkte tiltale. Der er rigtig mange, der gør det, og jeg nævner det bare. Værsgo.

Kl. 14:45

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Jeg kan godt forstå, at ordføreren er forvirret, for han har åbenbart ikke hørt ordentligt efter. De 80 mia. kr. er jo øget vækst, når vi bliver rigere som samfund. De 85 mia. kr. som jeg så ikke nævnte i min tale, men som ordføreren nævner, er det, vi kalder frås, og som vi vil spare på ved at skære ned i det offentlige. Så det er to forskellige tal, og det ville man have vidst, hvis man havde hørt lidt bedre efter.

Hvad angår, hvem det er, så siger vi – for øvrigt er det beregningsteknisk – at vi år for år kommer til at pege på, hvor de skal findes, og vi kommer ganske enkelt også til at pege på det i forbindelse med ændringsforslag her. Men præmissen om, at vi kun har folk ansat i det offentlige, som yder grundlæggende kernevelfærdsopgaver, er fuldstændig forfæjlet. Der var også nogen der spurgte: Hvilke sygeplejersker er det, der skal fyres? Prøv at høre her, der er 36.000 sygeplejersker, men vi har samlet set omkring 850.000 offentligt ansatte – der altså er godt nok langt op til det.

Kl. 14:46

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Kasper Roug.

Kl. 14:46

Kasper Roug (S):

Nu er jeg lidt mere forvirret, kan man sige, for ordføreren nævner jo også, at regeringen burde kopiere den plan, der foreligger, men regeringen kan jo ikke fremlægge en plan, der går frem til 2035, som overhovedet ikke er finansieret – det her er jo en 3-årsplan. I har jo ikke nogen plan. I peger jo ikke rigtig på noget. Hvor er alle de offentlige stillinger? Hvor skal de komme fra? Hvor skal de 85 mia. kr. komme fra? I vil ikke pege på nogen af de 100.000 offentligt ansatte, I vil nøjes med at pege på 6.000-7.000 personer om året. Det er jo ikke godt nok. Har I en plan, eller har I ikke en plan?

Kl. 14:47

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Jeg gentager, hvad jeg sagde om den direkte tiltale. Det skrider. Værsgo.

Kl. 14:47

Lars Boje Mathiesen (NB):

Vi skal lige være enige om, om vi kan anerkende præmissen om, at man godt kan lave en langsigtet plan, hvor man sætter et måltal op og så fylder det ud efterfølgende. For hvis regeringen må gøre det i forbindelse med klimaplanen, så må alle andre partier også lave en grundlæggende langsigtet plan og så fylde den op løbende. Og hvis man mener, at vi ikke må det, men at regeringen godt må, så er og bliver det rent hykleri.

Kl. 14:47

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Der er ikke flere kommentarer til hr. Lars Boje Mathiesen, så vi går videre. Hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance.

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Tak for det. Hvis man nu forestillede sig, at regeringens finanslovsforhandlinger gik fuldstændig i hårdknude og man nåede hen til årsskiftet og der ikke var lavet en aftale om en ny finanslov, så ville der ske det, at bureaukratiet ville gå i gang og videreføre de gamle budgetter fra finansåret 2021 ind i 2022 – en bureaukratifinanslov, kunne man kalde det. Det forslag til finanslov, som regeringen har fremlagt her, er faktisk bare sådan en bureaukratifinanslov. Der er stort set ingenting, som ikke bare er en videreførelse af de udgiftsbudgetter, der er i 2021, som man så viderefører i 2022. Det er ren bureaukrati, ren teknokrati, ingen politisk retning overhovedet. Der er godt en milliard kroner, som finanslovspartierne kan forhandle om oven på et offentligt budget på over 1.100 mia. kr., som bare videreføres stort set uændret. Så der er ingen politisk retning, man er åbenbart bare tilfreds med at sidde og bestyre det, der er.

Hvad mangler vi? Jeg synes, at vi især i de her uger og de her måneder og de her år mangler en regering, som benytter finansloven som et afsæt for at løse en af de store økonomiske udfordringer, vi har for øjeblikket, og også en stor moralsk udfordring, som vi har for øjeblikket, nemlig det forhold, at der er masser af ledige jobs derude på vores arbejdsmarked – jobs, som kan varetages af hvem som helst, der bare har et normalt helbred, men som ikke bliver besat, til trods for at vi også har hundredtusinder af folk, som står i ledighedsstatistikken, ikke fordi der er noget galt med dem, men alene fordi de hævdes at være arbejdsløse. Det er der ingenting om. Dermed bliver det også meget synligt, at regeringen ikke mener, at den kan bruge sit parlamentariske flertal til noget, når der skal føres seriøs politik i Danmark.

Socialdemokratiet gik til valg på at ville have et rødt flertal i Folketinget, så man kunne danne en socialdemokratisk regering på baggrund af det røde flertal. Men når vi står med et af de helt grundlæggende spørgsmål for det danske samfund, både økonomisk og moralsk, nemlig at vi skal have folk til at yde en indsats for deres egen føde, både fordi det er den rigtige måde at gøre det på, men også, fordi det er forudsætningen for, at vi kan have et velstående samfund i fremtiden, så erkender regeringen ved fremlæggelsen af finansloven, at det ikke er noget, man kan lave med de partier, som man regner med at lave finanslov med. Enhedslisten kan ikke bruges til at tilskynde folk til at tage et arbejde; SF kan formentlig heller ikke bruges; Alternativet kan ikke bruges; Frie Grønne kan ikke bruges; måske endda dele af Socialdemokratiet ikke kan bruges til det. Det kan forklare, hvorfor man ved siden af i nogle forhandlinger, som man vil indkalde de blå partier til, kommer med så forkølet et udspil, der ikke kan gøre andet end at skaffe 10.000 flere i arbejde, som man egenhændigt har hevet ud af arbejdsmarkedet med sin Arnepension. Det er det eneste, som Socialdemokratiet kan mande sig op til, altså at gøre sin egen skade god igen – 10.000 ud på Arnepension, så prøver vi at få 10.000 unge ind ved at gøre noget ved dimittenddagpengene.

Socialdemokratiet taler meget – en gang imellem, det kommer sådan lidt i bølger, afhængigt af hvad der er moderne at sige på socialdemokratisk – om ret og pligt: Vi Socialdemokrater går ind for, at ret og pligt skal følges ad. Man har nogle rettigheder i det her samfund, men man har også nogle pligter, bl.a. en pligt til at arbejde, hvis man er i stand til det. Men Socialdemokratiets historie med opbygning af den socialdemokratiske socialstat, vi kender i dag, er, at man har indført flere og flere rettigheder og har udhulet pligter og har udhulet pligter og har udhulet pligter. Det er den måde, man er gået fra i 1960 at have 200.000 danskere i den arbejdsdygtige alder, som er på overførselsindkomst, til at man på et tidspunkt i 1980'erne kommer op på en million danskere i den arbejdsdygtige alder på overførselsindkomst, og det er vi så heldigvis kommet ned

fra igen til 700.000 danskere i den arbejdsdygtige alder på overførselsindkomst. Det er en konsekvens af, at Socialdemokratiet taler om ret og pligt, men først og fremmest udvider rettighederne til at leve af andre folks penge og fjerner pligten til at forsørge sig selv i ét væk, senest med Arne pensionen.

Kl. 14:52

Jeg synes ikke, at spørgsmålet er, om 10.000 er nok til det behov, som vi har i dag i Danmark for yderligere arbejdskraft. Det er ikke nok, det ved vi. Virksomhederne skriger på arbejdskraft i et omfang, der langt overstiger 10.000 ekstra, som er det, som Socialdemokratiet kan give et bud på. Det store spørgsmål er: Hvorfor har vi skabt et samfund, hvor det kan lade sig gøre for mennesker, som er fuldt ud i stand til at tage et arbejde, et ufaglært arbejde, inden for de mange virksomheder, der efterspørger det for øjeblikket, at lade være? Hvorfor har vi skabt sådan et samfund?

Jeg vil gerne have 10.000 ekstra i arbejde, jeg vil gerne have 50.000 ekstra i arbejde eller 100.000 ekstra i arbejde, sådan som det sker med Liberal Alliances 2030-plan. Det vil jeg, men det vigtigste for mig er sådan set, at vi ikke kan have et samfund, som ligesom tillader både økonomisk og moralsk, at når man kan bestride et arbejde, så siger man nej tak. Det vælter frem med den ene avisartikel efter den anden og det ene tv-indslag efter det andet for øjeblikket med folk, som er raske og rørige, dygtige, har gennemført en 5-årig uddannelse eller måske en håndværkeruddannelse, men som ikke gider tage nogen af de ledige jobs, der er. Journalisterne behøver bare gå ned på jobcenteret og stikke en båndoptager op til et tilfældigt menneske, der kommer dernede, og så har de fat i et menneske, som fuldt ud er i stand til at arbejde, men som ikke lige gider de der jobs, der er for øjeblikket. Det er et produkt af det socialdemokratiske samfund, det er et produkt af, at Socialdemokratiet har talt om ret og pligt uden at gøre noget ved ret og pligt. Og Socialdemokratiet gør stadig ikke noget.

Vi har i dag et forslag om, at vi skal gøre noget ved de unge mennesker, som har fået en videregående uddannelse og er på dimittendsats, at de skal føle tilskyndelsen til at tage et arbejde. Ja, det skal de, det er vi enige i, vi vil gerne gennemføre det, men det er da ikke nok; det er da ikke nok. Hvis man f.eks. har mistet sit job som faglært et eller andet sted og har en mulighed for at arbejde i Silvan, fordi man er dygtig til at rådgive om, hvad det er for noget tømmer, der skal bruges, når hr. Hansen kommer og skal lave sit gør det selv-projekt, så skal man da også have en motivation til at tage det job. Regeringen foreslår i stedet, at den person skal have 5.000 mere om måneden i dagpenge, så det endnu mindre kan betale sig. Der er jo ingen reel ambition hos regeringen og hos Socialdemokratiet for at gøre noget ved det her problem.

Vi har i Liberal Alliance tre forslag, som kan gøre noget ved problemerne. Vi foreslår for det første, at ingen danskere, som er i arbejde, skal betale skat af de første 7.000 kr., de tjener hver måned. Det øger forskelsbeløbet på det at være uden arbejde og det at være i arbejde med 1.600 kr. om måneden. En familie, hvor der er to voksne i arbejde, vil få 3.200 kr. ekstra om måneden til sig selv, afhængigt af om de ikke er i arbejde eller de er i arbejde. Det er noget, der kan mærkes, og det er noget, der vil øge tilskyndelsen til at tage et arbejde og tage det arbejde, man kan få.

Det andet, vi foreslår, er, at dagpengeperioden, som i dag er på 2 år, skal halveres til kun at være 1 år. »Kun« siger jeg, men 1 år er jo lang tid til at finde et nyt arbejde. Jeg vil vove den påstand, at hvis der er folk i dag, som ellers er raske og rørige, som ikke finder job i løbet af 1 år, så er det, fordi de ikke tager det job, de kan få. Der findes ikke raske og rørige mennesker i det her samfund, som har en ledighed, der er ud over 1 år, som faktisk er villige til at tage det arbejde, de kan få – ikke hvis de er raske og rørige. Så jeg forstår ikke behovet for at have en 2-årig dagpengeperiode. Man kan sagtens finde et arbejde i løbet af 1 år.

Det sidste, vi foreslår, er at genindføre kontanthjælpsloftet, som er sat midlertidigt ud af kraft af et ekstra børnetilskud til børnefamilier, og som det røde flertal måske vil sætte permanent ud af kraft. Det skal vi have tilbage. Det skal kunne betale sig at arbejde i Danmark. Liberal Alliance har værktøjerne, regeringen og Socialdemokratiet har det kun i munden.

Kl. 14:57

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Birgitte Vind, Socialdemokratiet.

Kl. 14:57

Birgitte Vind (S):

Tak for det. Jeg må da sige, at igen får Socialdemokratiets forskellige udspil, ikke mindst reformudspillet, meget opmærksomhed – men ellers vil jeg sige tak for talen.

Jeg vil igen gerne snakke om Liberal Alliances politik, og det var da dejligt at høre, at der lige kom lidt her til sidst. Jeg har også bemærket, at Liberal Alliance gerne vil lave et ansættelsesstop i den offentlige sektor, og vi får jo nærmest at vide, at det er en stor katastrofe, når der bliver ansat flere i den offentlige sektor. Nu har vi lige været igennem corona, hvor vi har ansat podere og testpersonale, og jeg vil bare lige høre, om ordføreren også mener, at det er en katastrofe.

Kl. 14:58

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:58

Ole Birk Olesen (LA):

Nej, de skulle jo bruges, men nu skal de ikke bruges længere, og det er det, der er pointen ved vores ansættelsesstop – det er, at nu skal vi ned på et niveau, som det var på før coronakrisen. De mennesker – jeg tror, det er ca. 27.000 personer ekstra – som er blevet ansat i den offentlige sektor i løbet af coronaperioden, kan jo ikke være til rådighed for de private virksomheder, som for øjeblikket efterspørger arbejdskraft. Og det betyder, at Danmark går glip af en potentiel vækst og en potentiel velstand, og vi går glip af virksomheder, der kan udvikle sig, fordi den offentlige sektor har sat sig grådigt på en stadig større del af arbejdskraften. På et eller andet tidspunkt må der jo komme nogen og sige, at nu er den offentlige sektor altså stor nok i Danmark. Vi kan ikke blive ved med bare at øge den offentlige sektor – altså, på et eller andet tidspunkt ender vi jo med, at 100 pct. af danskerne er offentligt ansatte, og hvad skal vi så egentlig leve af i det her land?

Kl. 14:59

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Fru Birgitte Vind.

Kl. 14:59

Birgitte Vind (S):

Altså, jeg kan jo i hvert fald se, at det, der er sket under corona, er, at vi har haft et rigtig, rigtig godt samarbejde mellem den private og den offentlige sektor. Det har været helt unikt at se, hvordan danskerne har siddet hjemme og arbejdet, selv om de har været ansat i den private sektor, og fået tingene til at spille, og det offentlige har samtidig fungeret meget, meget fint. Vi har faktisk set noget helt unikt i Danmark, og vi er det land, der er kommet allerbedst ud af krisen, fordi vi har arbejdet godt sammen i det offentlige og det private.

Giver den her tid med corona, hvor det faktisk er gået rigtig godt, fordi det offentlige og det private har arbejdet så godt sammen, ikke

lige ordføreren en eftertanke, i forhold til om den offentlige sektor i Danmark faktisk er rigtig velfungerende?

Kl. 15:00

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 15:00

Ole Birk Olesen (LA):

Der er store dele af den offentlige sektor i Danmark, der er rigtig velfungerende. Og Liberal Alliance synes jo også bare, at den offentlige sektor ligesom de private virksomheder skal prøve at gøre det bedre fra år til år – dvs. med de penge, man har, prøve at gøre det lidt bedre. Det kan private virksomheder finde ud af, og det tror vi også at man kan finde ud af i den offentlige sektor.

Liberal Alliances forslag er, når man gennemfører hele vores plan, at vi i Danmark skal have et skattetryk, som cirka er som i Sverige, og i Sverige har de altså også en offentlig sektor.

Kl. 15:00

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Så er det hr. Christian Rabjerg Madsen, Socialdemokratiet.

Kl. 15:00

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det. Jeg havde glædet mig til at få spørgsmålet fra hr. Ole Birk Olesen, da jeg selv stod på talerstolen her. Hr. Ole Birk Olesen har nemlig gjort det til en tradition at spørge mig om, hvornår jeg fik gennemført mit valgløfte om en motorvej rundt om Kolding. I det år, hvor valgløftet er blevet gennemført, får jeg så ikke spørgsmålet. Det er godt nok dobbeltstandard; det er ikke i orden. Det skulle man spurgte til; det havde jeg fortjent efter at have svaret udenom i så mange år.

Gør det ikke et vist indtryk, når nu vi har hørt om, hvor elendig dårlige Socialdemokratiet er at føre økonomisk politik, at det jo egentlig går relativt godt, for nu at sige det på jysk? Det er den højeste vækst i 15 år, en beskæftigelse, der er historisk stor. Nogle af tallene skal jo ses i forhold til, hvor vi kommer fra, men eksempelvis en beskæftigelse, der er historisk stor, skal jo ikke ses i forhold til en opgang fra kriseårene. Det er sådan set bare et udtryk for, at vi formår at drive en økonomi, som er meget, meget vellykket. Gør det ikke noget indtryk?

Kl. 15:01

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 15:01

Ole Birk Olesen (LA):

Først omkring motorvejene: Ja, jeg var nervøs for, at Socialdemokratiet ikke ville gennemføre de ting, som Socialdemokratiet gik til valg på i forhold til trafikale investeringer, og derfor har jeg lagt alt det pres, jeg kunne, i al den tid, mens Socialdemokratiet har snøvet med det emne. Om det pres har haft en effekt, ved jeg jo ikke noget om. Det er muligt, at alting var blevet gennemført alligevel, men jeg tænker, at det i hvert fald ikke skadede, at jeg lagde det pres, og derfor lagde jeg det pres. Det var jo så ikke nødvendigt længe, fordi i hvert fald motorvejene omkring Kolding blev gennemført.

Det der med at prale af, at man har en høj vækst, når økonomien er gået sådan nedad på grund af corona og nu er ved at finde tilbage på det gamle spor, er jo lidt dumt. Altså, alle ved jo, at baggrunden for det ikke er en fantastisk politik fra regeringen, men er, at man er ude af corona og økonomien er på vej i et bedre spor. Høj beskæftigelse i Danmark kommer af, at der jo igennem årene er blevet gennemført nogle reformer især i forhold til tilbagetrækningsalder,

som gør, at flere og flere mennesker arbejder i Danmark, og det kan Socialdemokratiet heller ikke tage æren for. Det er tværtimod ofte noget, som er blevet gennemført, uden at Socialdemokratiet har villet være med.

Kl. 15:02

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Christian Rabjerg Madsen.

Kl. 15:03

Christian Rabjerg Madsen (S):

Det er rigtigt nok, at der er blevet lagt et stort pres i forhold til infrastrukturinvesteringer. Det må man sige har haft effekt. Hvordan det så hænger sammen, står hen i det uvisse.

I forhold til økonomien: Det er jo rigtigt nok, at kigger man på vækst, er det et forholdstal, der har en eller anden form for sammenhæng med de år, der går forud, men beskæftigelsen hænger jo ikke sådan sammen. Så det er en tilståelsessag, og det bør man jo anerkende, særlig når man som hr. Ole Birk Olesen har været en af de hårdeste kritikere af den økonomiske politik, den krisepolitik, som har ledt til så gode resultater – en kritik af, at vi gældssatte Danmark, at vi brugte alt for mange penge; en kritik, som jo bare nu klinger hult, fordi vi kan se, at de økonomiske nøgletal er helt, helt anderledes end det, der blev forudsagt af eksempelvis hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 15:03

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak, og værsgo.

Kl. 15:03

Ole Birk Olesen (LA):

Nu skal hr. Christian Rabjerg Madsen passe med at genbruge sin talelinjer fra sine spørgsmål til Venstre, for jeg har sådan set ikke haft de store bekymringer om det underskud, man har kørt med i coronaårene. Jeg ved, at dansk økonomi er solid, og at dansk økonomi kunne være det. Der har været nogle af udgifterne, som jeg synes har været lidt overdrevne, men jeg har ikke som et hele sat spørgsmålstegn ved, at man godt kunne gældssætte Danmark i en periode, hvor økonomien er sådan på grund af corona, og hvor Danmark har det tilstrækkelige grundlag for at kunne gøre det.

Kl. 15:04

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Så er det hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige.

Kl. 15:04

Lars Boje Mathiesen (NB):

Det er mere, fordi jeg tror ordføreren i sin ordførertale glemte, og det vil jeg jo gerne hjælpe med, ligesom at anerkende og give Socialdemokratiet ros for, at den amerikanske vækst også har sat rekord, og at væksten i UK også sætter rekord. Det må vi jo også takke Socialdemokratiet her i Danmark for, altså at det også ser sådan ud rundt om i verden. Det kan vi ikke tilskrive alt muligt andet end Socialdemokratiet.

Mit spørgsmål skal gå på væksten i 2023. Når vi kigger på 2023, falder væksten pudsig nok til 2,8 pct., og spørgsmålet er, hvor høj den kunne have været. Altså, en vækst på 2,8 pct. er måske i en dansk kontekst ret høj, men det er den jo ikke, hvis vi kigger internationalt.

Kl. 15:05

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 15:05

Ole Birk Olesen (LA):

Tak til hr. Lars Boje Mathiesen for at gøre opmærksom på, at Socialdemokratiet jo også har skabt vækst i USA og England. Det er korrekt, at det har Socialdemokratiet gjort. Vi har meget at takke Socialdemokratiet for i den her verden.

Det er rigtigt, at vækstraterne i Danmark i dag ikke er, som de var for 50 år siden. Danmark kom ind i 60'erne med en forrygende økonomisk vækst; jeg tror, man dengang havde vækstrater på omkring 4 pct. eller sådan noget. Så gjorde Socialdemokratiet jo primært det, at man fordoblede skattetrykket i Danmark, man opslugte en masse mennesker i den offentlige sektor, i stedet for at de kunne være til rådighed i den private sektor, og siden har vi så set mere moderate vækstrater på, når det går godt, omkring 2 pct. eller sågar 2,8 pct., som man synes er rigtig flot. Det er aldrig nogen sinde 4 pct. i hvert fald. Så kan man jo diskutere, hvad årsagen er til, at vi nu har lavere vækst. Jeg mener klart, at det er, fordi vi har en offentlig sektor, der er for stor, og et skattetryk, der er for højt, i Danmark.

Kl. 15:06

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er der ikke flere spørgsmål til ordføreren. Alternativet er ikke til stede, så vi går videre. Så er det hr. Jens Rohde, Kristendemokraterne. Værsgo.

Kl. 15:06

(Ordfører)

Jens Rohde (KD):

Tak for det.

»Hør nu en Sang om *Ingenting*! /Ja, *Ingenting* er Skroget; /Men, pyntet lidt med Klang og Kling, /Den bliver mueligt *Noget*.«

Sådan skrev H.C. Andersen i digtet »Ingenting og Noget« fra 1830. Og det kunne jo egentlig godt have været sådan en prolog til dette års finanslov fra regeringen. Og nu kigger finansministeren op på mig og tænker: Nu skal vi til det der evindelige drilleri igen, og det er nok en kritik. Men det er det faktisk ikke, for hver ting til sin tid. Jeg vil faktisk gerne rose regeringen for at komme med en helt ufattelig kedelig finanslov.

Oven på en tid, som har været så turbulent, og hvor vi jo endnu ikke helt er klar over, hvad det er, vi egentlig kigger ind i i det kommende år, så tror jeg faktisk, det er meget sundt lige at stoppe op, også fordi vi har haft et meget stort pengeforbrug nødvendiggjort af coronakrisen – helt fornuftigt og i øvrigt vedtaget med brede flertal i Folketinget. Så jeg tror, det er meget godt lige at se tiden an. Det må man sige den her finanslov jo gør, for meget ramasjang er der i hvert fald ikke over den.

Her kan man jo ikke bruge ideologien. Det er jo altid noget, vi elsker sådan at bruge som instrument for de diskussioner, vi har med hinanden, men nogle gange har verden altså behov for en ekspansiv politik, og andre gange har verden behov for en kontraktiv politik. Nogle gange er der behov for speed – altså ikke forstået som stoffet, men som speed på bilen – og andre gange må man sætte farten lidt ned. Og nu – sådan læser jeg i hvert fald finansloven – vælger regeringen lige at stoppe lidt op og se tiden an. Det er jo klogt, og det vil jeg gerne rose den for. Det er jo sjældent, man får ros for at være kedelig, men den her gang skal det dog med.

Det ændrer jo ikke på, at vi står med et kæmpe problem, når det gælder arbejdsudbud. Og det er simpelt hen et imperativ, at vi får løst dette problem med arbejdsudbuddet. Jeg kan så godt forstå, at regeringen vælger at skille det ud af finansloven, selv om man måske umiddelbart kan synes, at det er en lille smule mærkeligt, for når alt kommer til alt, har vi kun ét budget, altså, staten har kun ét budget – det må finansministeren kunne bekræfte fra talerstolen senere – men derfor er det jo stadig væk ganske fornuftigt, hvis

man skal have nogle bukser ud af det skind, der hedder at skabe et større arbejdsudbud, hvor vi jo godt ved, at der både ligger nogle analytiske og politiske, men også nogle ideologiske forskelle på, hvordan man ser på den situation.

Der er det min vurdering, uden at det skal blive sådan en rose tale, at regeringen igen her har lagt en afbalanceret linje, som alle har mulighed for at bide ind i, om end den i vores verdensbillede er en kende uambitiøs. For det med bare at dække et hul til, som jeg tror hr. Ole Birk Olesen også nævnte, på 10.500 personer, som man selv har skabt, løser jo ikke noget på lang sigt. Og vi har et langt større behov for et øget arbejdsudbud.

For KD ligger et øget arbejdsudbud selvfølgelig i reformer, men jo også reformer, der ikke altid skal forstås som det at slå folk oven i hovedet. Det er jo sådan lidt underligt, at man, når man taler reform i Danmark, også kan tage en mikrofon og gå ud og spørge den enkelte dansker: Hvilken værdi tillægger De ordet reform? Og så vil folk med det samme betragte det som, at man skal slås i hovedet. Det behøver jo ikke at være sådan. Og det behøver ikke at være sådan, at vi alle sammen skal tvinges til at arbejde, indtil vi er 88 år eller 98 år. Det mener vi ikke er vejen at gå.

Kl. 15:11

Vi mener til gengæld godt, at man kan belønne arbejdsindsatsen, for hvis vi gerne vil have mere arbejde, altså et større arbejdsudbud – det vil vi jo gerne – må vi belønne dem, der arbejder, og det betyder, at skatten skal ned. Der var en lidt interessant reaktion fra finansordføreren eller var det fra den politiske ordfører – det kan jeg ikke helt huske – i forbindelse med det udspil, som Det Konservative Folkeparti og Radikale Venstre har lavet sammen, hvilket jeg har svært ved at se nogen sinde skal blive til noget, medmindre som sagt Socialdemokratiet kommer med. Men det lød jo lidt, som om man ikke på forhånd ville afvise at gå ind i en diskussion om f.eks. at hæve grænsen for, hvornår vi betaler topskat. Det kunne jeg godt tænke mig at høre hvad finansministeren har at sige til.

Vi mener jo, at grænsen for at betale topskat skal hæves til i hvert fald 800.000 kr. Hvis vi gør det, giver det en beskæftigelse på 5.700, og så vil vi samtidig gerne have øget beskæftigelsesfradraget fra 10,65 til 26,6 pct. Det giver en beskæftigelse på 8.600. Hvis vi tager det ind og ser på, hvad det betyder for den enkelte gennemsnitsfamilie i Danmark, er det jo en belønning for at arbejde på omkring 29.000 kr. om året. Det er en måde, hvorpå man kunne gå ind og belønne det med nogle reformer. Vi har det hele finansieret i vores 2030-plan, og det hele er gennemregnet med Finansministeriets regnemoder. Så der er måder, hvorpå vi kan belønne det at arbejde og skabe et større arbejdsudbud, uden at det behøver at betyde, at vi skal slå folk oven i hovedet.

Men vi ved jo godt, at vi ikke kommer til at gå i mål med det, når vi står med et mandat i Folketinget. Og vi tror nok heller ikke, at det er det ambitionsniveau, vi ender på, hvis vi skal til at diskutere skat. Men der synes jeg jo, at debatten i dag har vist, at der er ganske gode toner og brudflader mellem en lang række partier, som måske kunne være med til at trække det lidt i den rigtige retning. Derfor kunne det jo være interessant at høre, om der er noget at komme efter med den lille åbning, som jeg tolkede kom fra Socialdemokratiet i skattespørgsmålet. Det har finansministeren jo så mulighed for at kommentere, når han kommer på talerstolen.

Det er nødvendigt, at vi får øget vores arbejdsudbud, for ellers bliver vi fattigere, og så vil der heller ikke være folk nok til at løfte de velfærdsopgaver, som jeg også ved at venstrefløjen er meget interesseret i. Jeg fatter ikke, at man ikke kan se, at det ikke nytter noget at smide en masse penge ind i den offentlige sektor og sige, at man investerer i den offentlige sektor, hvis der ikke er hænder til at løse arbejdsopgaverne. Derfor finder jeg det mærkeligt, at man hverken vil være med til at kigge på skatten eller anerkende, at der er mangel på hænder, altså arbejdsudbuddet, og man vil sådan set slet

ikke være med til, at der skal være udenlandsk arbejdskraft inden for landets grænser, som også kan tage nogle af de servicejob, som er nødvendige bliver løftet også i den offentlige sektor, men det må venstrefløjen jo selv svare på.

Vi er i hvert fald meget åbne over for enhver forhandling, der kan trække os i den rigtige retning, og vi ved godt, at vi aldrig når helt i mål med de ambitioner, vi har, men alt, hvad der trækker i den rigtige retning, vil vi gerne kvittere for. Vi vil i hvert fald gå ind i forhandlingerne med et åbent sind med det udgangspunkt, at vi rent faktisk synes, at det, regeringen har præsenteret både i reformpakken og i finansloven, slet ikke er så tosset endda.

Kl. 15:16

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det fru Lisbeth Bech-Nielsen, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 15:16

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak for det. Når man har hørt de borgerlige ordførere tale i dag, skulle man tro, at de ikke kendte forskel på arbejdsudbud og beskæftigelse, men det gør I jo. Og derfor synes jeg jo bare, at vi, hvis der overhovedet skulle være nogen derude, der sidder og følger den her debat, også skylder at sige det, som det er, altså at arbejdsudbud er teoretisk – selvfølgelig kan vi empirisk se, at noget af det arbejdsudbud også bliver til rigtige jobs. Det synes jeg bare er det mest ordentlige at gøre.

Fra SF's side vil vi rigtig gerne være med til at skaffe hænder, både til den offentlige og den private sektor. Det er bare sådan – og der er jeg helt enig med hr. Jens Rohde – at ordet reformer har været omtalt, som om det er noget, der gør ondt på folk, noget, der tager noget fra dem, og som forringer deres økonomi, deres vilkår osv. Vi har noget, vi kalder et rødt arbejdsudbud, og det er igen teoretisk. Vi har en forventning om, at noget af det bliver til rigtige jobs og beskæftigelse. Og det handler om at kigge på at forbedre det i forhold til sygefraværet, at forbedre arbejdsmiljøet. Og ægtefælleafhængighed er en anden ting.

Det er bare for at sige, at vi går ind i den diskussion, vi vil bare gerne gøre det på den måde, at vi siger, at der er meget stor forskel på, hvilken type reformer man gennemfører.

Kl. 15:18

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Og værsgo.

Kl. 15:18

Jens Rohde (KD):

Det sidste er jeg jo meget enig i, og det er også derfor, jeg f.eks. nævnte det med pensionsalderen. Jeg bliver simpelt hen så træt af at høre, at vi skal arbejde, til vi er 98 år – altså, hvad er det for noget sludder. Jeg gider ikke, kan jeg lige så godt sige. Og jeg synes, det er en foruholdende diskussion. For selvfølgelig er der mange måder at gøre de ting på, men det, at der er mangel på arbejdsudbud, altså hænder, fru Lisbeth Bech-Nielsen, er jo ikke særlig teoretisk for dem, der står derude og mangler de hænder til at kunne honorere den efterspørgsel, der er, og dermed sætte ordrer i gang i virksomhederne. Det er jo en virkelighed, der er alt for konkret, og den er alt for konkret, som tilfældet er lige nu. Det er vi jo nødt til at forholde os til.

Så er det rigtigt, at når vi så begynder at sidde og lave vores beregninger på, at det giver den beskæftigelse og det giver det arbejdsudbud og sådan noget, kan man altid diskutere, om Finansministeriets regnemodel så giver et retvisende billede. Men det er jo nu engang den målestok, vi har at arbejde ud fra, hvis vi skal kunne

tale om det samme, og det er vel forudsætningen for, at vi kan nå hinanden i diskussionen.

Kl. 15:19

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Fru Lisbeth Bech-Nielsen.

Kl. 15:19

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Det er lidt problemet – vi taler ikke altid om det samme. F.eks. havde vi for et par år siden en diskussion om, hvilket arbejdsudbud det at sænke registreringsafgiften ville give. Det startede med at være et meget højt tal, og det endte med at være et noget lavere tal, da Finansministeriet havde tænkt sig om. Og selvfølgelig er det bedste mands bedste gæt – det er bare igen for ligesom at sige, at arbejdsudbud ikke er det samme som beskæftigelse. Jo klogere dem, der regner på det, bliver, og jo flere erfaringer der kommer, jo mere nærmer man sig det også. Dagpengeforringelserne var et andet eksempel på, at arbejdsudbud ikke endte med at svare til beskæftigelse.

Når alt det er sagt, er jeg fuldstændig enig i, at der mangler reelle hænder, og derfor skal vi også prøve at sætte ind der, hvor det giver rigtige jobs til rigtige mennesker.

Kl. 15:20

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 15:20

Jens Rohde (KD):

Ja, men det forudsætter jo så også, hvis man skal have den vækst, at arbejdsmarkedet ved, at der er nogle mennesker til at udfylde det. Og det kunne vi jo snakke længe om. Men jeg håber, vi får nogle selvstændige diskussioner – det gør vi jo her i forbindelse med reformen – for det er ikke så enkelt. Og jeg er da enig i, at dagpengeforringelserne havde den fejl, at man, samtidig med at man forkortede dagpengeperioden, gjorde man det sværere at optjene dagpenge. Det var jo der, hvor togene stødte mod hinanden. Og det er jo den slags samspilsproblemer, vi skal undgå, når vi går ind og kigger på det – det er jeg meget enig i.

Kl. 15:21

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige.

Kl. 15:21

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg synes simpelt hen, det var befriende at høre fra SF's ordfører, at der i forbindelse med spørgsmålet om arbejdsudbuddet er tale om tekniske beregninger, for nu har man, f.eks. i forbindelse med Nye Borgerliges økonomisk plan, der bygger på tekniske beregninger, og som indebærer, at der skal være færre offentligt ansatte, konstant fra venstrefløjens side kørt på med, hvem det så konkret er, der skal fyres, og alt mulig andet. Så det er da dejligt, at man nu anerkender, at det her er baseret på tekniske beregningsmetoder – det er dejligt befriende.

Nu kommer mit spørgsmål til Kristendemokraterne. Jobcentrene er for mig noget af det mest dysfunktionelle, som vi har i det offentlige. Jeg har stillet spørgsmålet til flere af partierne, lige fra Enhedslisten til Venstre og andre, som er enige i, at det her er et problem, som vi skal have gjort noget ved. Og jeg synes næsten, jeg begynder at kunne tælle til 90 nu, og jeg ved godt, at Kristendemokraterne kun har 1 et mandat, man vil så gerne have den stemme med også, så er Kristendemokraterne enige i, at jobcentrene er noget af det, vi skal have kigget på?

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Jens Rohde (KD):

Ja, det står jo i den 2030-plan, som jeg altid tager med mig på talerstolen, at en del af vores finansiering baseres på, at der sker en besparelse på i første omgang 1,5 mia. kr. ud over dem, der allerede er gennemført og vil blive gennemført som finansiering af Arnepensionen. Vi synes så ikke, at Arnepensionen var verdens bedste idé. Men vi mener, at der skal ske noget der, og at man, uden at det kommer til at komme til at koste job, ganske fint kan spare i hvert fald 1,5 mia. kr., og vi er åbne for yderligere diskussioner.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Lars Boje Mathiesen.

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg vil bevæge mig over i en helt anden boldgade. I Nye Borgerliges langsigtede plan har vi en målsætning, som vi også har finansieret, om, at vi skal op på at bruge 2 pct. af bnp på vores forsvarsudgifter. Vi kan se, at USA med hensyn til verdenspolitikken har trukket sig, og at der er et vakuum, og det er måske nu, at man skal prøve at levere på det, som man faktisk havde sagt fra dansk side at man ville levere på, nemlig at man ville bruge 2 pct. af bnp til forsvarsudgifterne. Hvordan ser Kristendemokraterne på det?

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Jens Rohde (KD):

Jeg tror ikke, at hr. Lars Boje Mathiesen finder noget folketingsmedlem, der er mere optaget af, at vi skal efterleve vores internationale forpligtelser, end undertegnede. Det gælder så i alle sammenhænge, skulle jeg hilse og sige. Altså, internationale forpligtelser er for mig ikke et tag selv-bord. Det oplever jeg desværre at det er for Nye Borgerlige – der piller man rosinerne ud af kagen, så der man mener jo ikke altid lige, at vi skal efterleve dem, når det handler om menneskerettigheder. Men vi er faktisk enige her, men vi ska bare gerne se det i en europæiske sammenhæng, og der ønsker jeg jo, at vi får en stærkere samlet europæisk dimension, ikke som modsætning til NATO, men som noget, der komplementerer vores NATO-medlemskab. Det tror jeg er ganske afgørende, hvis vi skal spille en geopolitisk rolle i Europa i fremtiden.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Så er der ikke flere spørgsmål til hr. Jens Rohde. Så er det fru Aaja Chemnitz Larsen, IA. Værsgo.

(Ordfører)

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak for ordet. For nylig besøgte jeg sammen med Folketingets Grønlandsudvalg og Det Udenrigspolitiske Nævn vores hovedstad Nuuk i Grønland. Det er iøjnefaldende for alle at se, hvor meget gang der er i det grønlandske samfund, ikke kun i Nuuk, men sådan set også i flere byer rundt omkring i landet. I hovedstaden spottede vi byggepladser og kraner, uanset hvor vi befandt os henne. En kollega

Kl. 15:22 herfra kommenterede, og jeg citerer: Hvor må det være dejligt at være folkevalgt og se sit land i en sådan vækst. Citat slut.

Kl. 15:22 Forandringen og væksten er overvældende og til at tage at føle på, men bag kranerne og den tydelige vækst, som der er i det grønlandske samfund, gemmer sig også en bagside, som ikke må forties eller forglemmes, og en af de bagsider er de mange selvmord, vi har i Grønland. I Grønland har vi verdens højeste selvmordsrate, vi har gennemsnitligt omkring 80 selvmord per 100.000 indbyggere – det, der svarer til omkring 40-50 selvmord hvert eneste år. Selvmordsraten har de seneste 25 år været seks til syv gange højere end i resten af Norden. Det er en barsk virkelighed, som vi må forholde os til hjemme i Grønland, men som jeg sådan set også mener er vigtig at fremhæve her. Det er nemlig en mistet bror, en tabt datter, en bedste ven – væk fra den ene dag til den anden. Og næsten alle i Grønland har haft selvmord tæt inde på livet, det har jeg også. Frem til 1960 var der meget få registrerede selvmord i Grønland, og senere er antallet af selvmord steget eksplosivt. Udviklingen kan meget vel tilskrives den modernisering, som vi har gennemgået på meget kort tid. Den udvikling, som andre lande har haft flere generationer til at vænne sig til, har man i Grønland klaret på få årtier. Politiet melder også, at de modtager flere og flere selvmordstrusler. Før lå tallet på omkring 700-800 trusler om året, i dag modtager politiet omkring 1.200 selvmordstrusler årligt. Man skal huske på, at det er en befolkning med 56.000 mennesker, så det er nogle meget voldsomme tal.

Kl. 15:23 Derfor vil vi i de kommende år også fra Inuit Ataqatigiits side have fokus på mental sundhed for unge i Grønland. Vi ønsker, at der også bliver afsat nogle midler til at understøtte de mange gode tiltag, som der sådan set er til at forebygge selvmord hjemme i Grønland, men vi mener sådan set også, at når politiet er så hårdt ramt af de her mange selvmord, som naturligvis indbefatter politiet i Grønland og dermed også er vores ansvar, er det noget, som vi også er nødt til at være opmærksomme på. Politiet laver allerede i dag selvmordsforebyggelse og samarbejder med en lang række grønlandske myndigheder, men det er noget, vi gerne vil kigge ind i for at se, om det er noget, vi kan være med til at understøtte endnu bedre herfra.

Kl. 15:24 I 2019 afsatte et flertal af Folketingets partier 80 mio. kr. til bekæmpelse af seksuelle overgreb på børn i Grønland. Naalakkersuisut afsatte 20 mio. kr. til samme formål, indsatserne er i gang, og de kører frem til 2024, hvor de vil blive evalueret. Inuit Ataqatigiit i Folketinget har længe arbejdet for, at der fokuseres på en tidlig og forebyggende indsats. Vi er nødt til at gøre alt for at hindre overgrebene, samtidig med at vi sikrer behandling til dem, der har været udsat for overgrebene. Længe har vi ønsket, at der skal etableres børnehuse rundt omkring i Grønland i de fem grønlandske kommuner, og det mener vi der er god grund til at prioritere. Vi er ikke de eneste om denne anbefaling. Bedre Børneliv – en af de foreninger, vi har – har også anbefalet det, og for nylig holdt Grønlandsudvalget møde med justitsministeren og politimesteren i Grønland, hvor politimesteren også anbefalede, at der skal etableres børnehuse i Grønland.

Kl. 15:24 Et børnehus i Grønland kan med fordel tage udgangspunkt i den islandske model med et en-dørs-princip. Det betyder, at barnet og familien kun skal henvende sig ét sted, hvor fagfolk både fra politiet og retterne, et dansk ansvarsområde i Grønland, sundhedsmyndighederne og socialforvaltningen, som er grønlandske myndigheder, kan stå sammen og hjælpe de her børn og familierne. Helt konkret ser vi, at der er rigtig mange sager, der bliver afvist på grund af manglende beviser i sager om seksuelle overgreb, og vi mener, at børnehuse kan være med til at styrke indsamlingen af beviserne i de her sager. Det kan være med til at skabe trygge rammer i forhold til videoafhøring af børn, som i dag foregår forskellige steder, og det kan også være med til at sikre, at der er behandling til barnet – alt sammen et og samme sted.

Kl. 15:29

Derfor ønsker vi fra Inuit Ataqatigiit side, at der bliver afsat penge til et pilotprojekt. Nogle af de steder, der bliver nævnt, hvor der er et stort behov, bl.a. af vores børnetalsmand i Grønland, fra MIO, er Tasiilaq, Ilulissat og Maniitsoq, så vi ser frem til at drøfte det sammen med regeringen. Tasiilaq hører vi sådan set rigtig meget om, også i de danske medier, og senest er der blevet indført et øjeblikkeligt alkoholforbud på grund af de mange voldsomme hændelser, der har været, herunder to selvmord, inden for blot få dage. I Tasiilaq ved vi også, at 50 pct. af børnene har en bekymringssag hos kommunen, og det er nogle meget voldsomme tal, som vi synes maner til noget eftertænkning. Et pilotprojekt med børnehuse vil også betyde, at vi igangsætter et vigtigt stykke arbejde med at indsamle viden frem mod 2024, når de 80 mio. kr. udløber i forbindelse med det projekt, som vi har afsat penge til.

Det kan godt lyde meget barsk, når jeg bringer de her ting op, men det er sådan set også den virkelighed, som politiet i hvert fald befinder sig i, og som jeg mener vi har et politisk ansvar for at være med til at sikre vi gør vores for at dæmme op for. Mange af de her problemstillinger er jo sådan set noget, som er ansvarsområde hjemme i Grønland, altså ansvaret for socialområdet, men vi mener sådan set også, at vi er nødt til at se på, om vi kan gøre mere for at knække kurverne på de her områder. Tasiilaq, Ilulissat og Maniitsoq er nok nogle af de smukkeste steder, der findes i Grønland, og mange af jer har måske allerede været der, og når man fortæller de her barske ting, er det selvfølgelig også vigtigt at sige, at der også er gode ressourcepersoner til stede, at der også er gode familier i de byer, men vi mener, at der er nødt til at komme mere fokus på at hjælpe dem, der har det svært.

En tredje prioritering for Inuit Ataqatigiit er branding af Grønland. Danmark ved, at man er nødt til at afsætte flere penge til at kickstarte turismen efter covid-19, og i efteråret 2024 åbner den nye landingsbane i Nuuk, og året efter åbner landingsbanen i Ilulissat, hvilket er kommet i stand med offentlige midler fra Naalakkersuisut og statens side. Visit Greenland kigger ind i at skulle lave en markedsføringskampagne, og der er ingen tvivl om, at Grønland har et ansvar, men vi mener sådan set godt, at man kan samarbejde, også med Folketinget, om at være med til at bidrage med en del af den markedsføringsindsats, som der er brug for. For de nye landingsbaner skaber ikke alene det turismeboom, som Grønlands økonomi har brug for, der er brug for udvikling af hele turismeindustrien, og der er også brug for, at vi får spredt turismen ud til hele landet.

Som en del af opbygningen af det at kunne være et turistland mener vi også, vi er nødt til at kigge på Grønlands kunst- og kulturscene og muligheden for at formidle grønlandsk kunst til turister. Lige nu arbejdes der på at etablere et nationalt galleri i Grønland, og for at støtte dette vil Inuit Ataqatigiit også tage det med i forhandlingerne, og et bidrag til være noget, som der virkelig vil blive set positivt på fra nationalgalleriets side.

Senere på året forventer jeg også, at vi skal drøfte fremtidens retsvæsen i Grønland – det var et tema, da vi var i Nuuk – og til det formål mener jeg sådan set også, at en måling af den grønlandske befolknings retsfølelse er på sin plads. Den seneste måling, vi havde, er fra 2015, og det er noget, man også måler i Danmark, altså om loven passer overens med den følelse, som folk har, og der ser vi rigtig ofte i Grønland, at det gør den ikke nødvendigvis, i hvert fald hvis vi ser på den offentlige debat. Så det vil vi gerne have en måling på.

Noget andet, vi vil pege på, er en styrkelse af lavineberedskabet i forlængelse af Search and Rescue til lands, hvor vi vil se på, hvordan man kan samarbejde med frivillige kræfter, der allerede er godt i gang.

Noget tredje er salmebøger til den grønlandske menighed i Danmark.

Igen i år vil vi opfordre regeringen til at fortsætte støtten til UArctic, som sikrer udveksling af studerende og undervisere i Arktis, og vi støtter de partier, som også kæmper for, at Georg Stage får en permanent bevilling, fordi vi ved, at der er rigtig mange grønlandske unge, som også er med på de her togter. Det er jo en masse ting, men jeg glæder mig i hvert fald til debatten og håber på at få nogle spørgsmål. Tak for ordet.

Kl. 15:34

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Der er desværre ikke nogen spørgsmål, så tak for ordførelsen. Så er det fru Aki-Matilda Høegh-Dam, Siumut.

Kl. 15:34

(Ordfører)

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Tak for ordet. Det er jo en skøn dag i dag at diskutere finanslovsforslag, for vejret er med os. Siden valget i 2019, hvor Siumut kom ind i Folketinget igen, har vi i tæt samarbejde med regeringen sikret historiske tiltag for Grønland gennem finansloven. I flere årtier har det grønlandske politi og anstaltsbetjente kæmpet for højere lønninger, hvor man kom længere og længere bagud. For grønlandske anstaltsbetjente var lønforskellen op til 5.000 kr. om måneden sammenlignet med en dansk betjent – i et land, hvor leveomkostningerne er så høje, at en agurk kan koste op til 40 kr. Det var ikke nok penge at leve for, og man tjente flere penge ved at arbejde nede i en pølsebar, end man gjorde ved at være anstaltsbetjent. Derfor var der også stor mangel på betjente, og det var dermed også en katastrofal udfordring for hele det grønlandske retssystem. Grønlandske politibetjente har det samme uddannelsesniveau som danske politibetjente, og alligevel arbejder de grønlandske betjente mere, men får mindre i løn.

Det var et kæmpe efterslæb fra tidligere forhandlinger, som ikke alene kunne løses af foreningerne og forbundene i Grønland, og af samme årsag gik en stor del af de grønlandske politibetjente væk fra deres højt elskede job og fandt andre arbejdspladser, der gav en bedre løn. Man kunne simpelt hen ikke fastholde de veluddannede og erfarne grønlandske politibetjente. Men med den nordatlantiske pulje på finansloven i 2020 insisterede Siumut på at lave en pulje udelukkende til lønninger, således at vi kunne få skubbet på, for at fagforbundene også ville prioritere Grønland i de konkrete lønforhandlinger. Jeg er stolt over, at vi fra Siumut trods modstand fra politiske forhandlingspartnere, der ønskede at bruge puljen til andre initiativer, insisterede på, at puljen udelukkende skulle gå til lønninger, for da Grønlandsudvalget var i Kalaallit Nunaat for nogle uger siden, besøgte vi både politi- og anstaltsbetjentene. Det var svært ikke at blive rørt over, at der endelig var anstaltsbetjente til rådighed som et direkte resultat af dette lønloft. Og politiforeningen i Grønland fik endelig en aftale på plads om en løn, hvor man fremover kan fastholde politibetjentene.

Siumut har derudover i et samarbejde med Social- og Ældreministeriet også været med til at sikre 80 mio. kr. til udsatte børn og unge i Grønland, og inden længe tager Børne- og Undervisningsudvalget også til Grønland for at følge op på arbejdet.

Uagtet selvstyre er det jo et faktum, at vi til stadighed er en del af det danske kongerige, hvorfor medlemskabet af Folketinget for Grønland består. Derfor har vi som folketingsmedlemmer også et ansvar for, at riget som helhed hænger sammen, politisk, følelsesmæssigt, men i den grad også økonomisk, og de 50 mio. kr., vi brugte til at hæve politi- og anstaltsbetjentenes lønninger, eller de 80 mio. kr. til udsatte børn er i det store billede måske ikke helt så meget sammenlignet med f.eks. minkkompensationen på 19 mia. kr. eller de 21 mia. kr., man bruger til uddannelsesstøtte hvert år, men altså, de der 80 mio. kr. eller de der 50 mio. kr. har rykket rigtig meget hjemme i Grønland.

I dette faktum befinder den danske finanslov sig som en betydelig brik til at sikre gensidighed og lighed. Det er en lighed, som vi skal kæmpe for, i særdeleshed når det gælder ansvarsområder, som vi står for i Folketinget. Det er et faktum, at de områder, som direkte er underlagt staten og dennes ansvarsområder i Grønland, skal prioriteres for at sikre den lighed og kontinuitet. Derfor håber jeg og tror jeg på, at der er forståelse for, at der seriøst skal til at ses på nogle af de følgende delelementer, der efter Siumut i Folketingets bedste overbevisning må og skal opprioriteres i de kommende finanslove:

Det gælder hele det grønlandske retssystemets økonomiske prioritering. Ved Grønlandsudvalgets besøg så vi også retsvæsenet, der ikke engang har adgang til et elektronisk arkivsystem. Derudover var der også lange sagsbehandlingstider, ventelister til at afsone dom, ikke nok kapacitet og ressourcer til anstalterne og ikke nok psykiatrisk behandling, og spørger man ledelsen, er det altid samme svar: mangel på økonomisk prioritering.

Det gælder beredskabs- og målingsudstyr, der skal sikre sikkerhed til lands og til søs. Vi har i år været i Uummannaq og besøgt nogle af byderne. Folk er urolige og mangler svar samt afklaring på sikkerheden i forhold til fjeldskred, som potentielt kan føre til livstruende tsunamier, som tidligere har kostet liv, og vi skal fra Folketingets side sikre det rette varslingsudstyr, så befolkningen i området kan føle sig trygge. I Norge og i Schweiz har man i årevis haft varslingsystemer for bjergskred og snesked, og der kan vi sagtens hente noget viden fra.

Det gælder også de danske statsborgere med grønlandsk baggrund, der bor i Danmark. Der er flere danske statsborgere med grønlandsk baggrund, der desværre bliver glemt i Danmark. Vi ser alarmerende til, at velfungerende grønlændere fortæller om racisme og uretmæssige tvangsfjernelser af børn og oplevelsen af at blive tabt i systemet i Danmark. Det er vigtigt at minde alle i salen om, at de grønlændere i Danmark, jeg snakker om, er jeres vælgere. Vi snakker om, at de bor i jeres valgkreds og derfor også har brug for jeres bevågenhed.

Kl. 15:40

I dette faktum befinder den danske finanslov sig som en betydelig brik til at sikre denne gensidighed og lighed. I hvert finanslovsforslag bliver der sat puljemidler af til diverse forhandlinger, der bliver forhandlet i de respektive ministerier, og i disse forhandlinger er vi fra de grønlandske partier oftest ikke inviteret, og mens jeg står her og forsøger at drage paralleller mellem den finanslovsforhandling, vi skal igennem, og hvor majoriteten af det danske Folketing gerne vil fokusere på regeringens udspil og deres egne visioner, vil jeg gerne komme og snakke om Grønland, for det har til tider været overraskende, hvor meget de forskellige ministerier egentlig har haft af ansvarsområder for Grønland. Og selv om vi fra Grønland blot repræsenterer ét mandat fra vores eget parti og dermed har alle ordførerskaber, ville det trods alt være passende, at vi i det mindste blev inviteret til de forhandlinger, der er i Justitsministeriet, i Transportministeriet, i Kulturministeriet og i alle de andre ministerier. Det er jo muligt, idet vi har set, at Social- og Ældreministeriet før har inviteret os til reserveforhandlingerne, hvilket har fungeret godt. Vi er alle folketingsmedlemmer på lige fod og kan derfor også inviteres til disse forhandlinger, om ikke andet som observatører, der har ret til at ytre sig.

I lyset af de prioriteringer, jeg netop har pointeret, skal jeg afslutningsvis sige, at i denne form for prioritering af statens opgaver for Kalaalit Nunaat og danske statsborgere med grønlandsk baggrund er det vigtigt at have et tæt samarbejde mellem Kalaalit og folketingsmedlemmer. Derfor vil Siumut senere på året også gerne komme med et meget konkret forslag til en ny konstellation, der skal gøre det muligt for folketingsmedlemmer og Inatsisartuts medlemmer at finde løsninger på udfordringer, der omhandler Grønland, men som er danske ansvarsområder. For så længe vi er under enhedsstaten

Danmark, skal vi også sikre os, at det foregår i fælles respekt for hinanden, og dermed forstærke ligheden mellem landene. Tak for ordet.

Kl. 15:42

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er ikke nogen spørgsmål, så vi går videre til hr. Edmund Joensen, SP, fra Færøerne. Værsgo.

Kl. 15:43

(Ordfører)

Edmund Joensen (SP):

Tak for ordet. Når vi i dag førstebehandler finanslovsforslaget for 2022, synes jeg, at det er af betydning, at vi nordatlantiske medlemmer også bidrager til debatten, for mit vedkommende fra en færøsk vinkel. Jeg har været valgt til Folketinget ad flere omgange, med skiftende regeringer og skiftende syn på og prioriteringer i forhold til Færøerne og Nordatlanten i det hele taget.

Jeg vil derfor rose regeringen for i den grad at prioritere Nordatlanten og virkelig inddrage os nordatlantiske mandater i finanslovens processer. Jeg har kun mødt velvilje og imødekommethed fra finansministeren i de to tidligere finanslovsforhandlinger i denne valgperiode. Det er jeg overbevist om også bliver tilfældet, når vi senere i efteråret vil sætte os ned og forhandle de nordatlantiske prioriteringer i finansloven for 2022. Mine konkrete prioriteringer vil jeg ikke komme ind på i dag. Dem vil jeg i første omgang drøfte med finansministeren selv.

I finansloven vil de økonomiske rammer for den kommende flerårsaftale for kriminalforsorgen blive fastlagt. Og som I alle er bekendt med, vil denne aftale også omfatte kriminalforsorgen på Færøerne, da der er tale om et rigsanliggende. Jeg har flere gange påpeget, at forholdene for den færøske kriminalforsorg ikke er tidssvarende og bør forbedres. I finansloven for 2021 fik vi afsat 1,5 mio. kr. til en undersøgelse af forholdene for kriminalforsorgen på Færøerne. Analysen er færdig, og den viser helt klart, at den eneste løsning, der løser de nødvendige udfordringer, er at bygge nye rammer for den færøske kriminalforsorg.

Derfor vil der herfra lyde en stor opfordring til regeringen om at indtænke de midler, der skal til for at bygge nye fysiske rammer for kriminalforsorgen på Færøerne. Der er ingen tvivl om, at der ikke er mange penge på dette område, og det vil jeg som færøsk repræsentant i Folketinget opfordre til at man gør noget ved. Kriminalforsorgen og politiet er et rigsanliggende og skal forhandles og prioriteres her i Folketinget og ikke på Færøerne, og derfor kommer jeg i dag med denne opfordring. Selve drøftelsen om kriminalforsorgen på Færøerne vil jeg tage op med justitsministeren til selve forhandlingerne om en flerårsaftale for kriminalforsorgen.

Jeg vil afslutningsvis takke for en god debat i dag. Jeg ser frem til at præsentere Sambandsflokkurins prioriteringer til næste års finanslov for finansministeren. Tak.

Kl. 15:47

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er et spørgsmål fra fru Louise Schack Elholm, Venstre. Værsgo.

Kl. 15:47

Louise Schack Elholm (V):

Tak. Jeg sidder jo i Færøudvalget, så jeg tænkte, at jeg hellere måtte stille et spørgsmål. Jeg kan forstå, at det er kriminalforsorgen, man er bekymret for på Færøerne. Det kan være, at hr. Edmund Joensen vil være rar lige at fortælle, hvad situationen er nu, og hvad det er, man ønsker. Altså, sådan som jeg hører det, ønsker man nogle helt nye faciliteter, eller hvad er det, man konkret ønsker?

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Edmund Joensen (SP):

Det, der er akut, kan man sige, er det, der vedrører fængsel og fængselsophold i det hele taget. Der har man lavet nogle foreløbige løsninger – i årevis, kan man sige – og i dag bruger man en forladt bygning oppe i fjeldet til formålet, men det må betragtes som foreløbige løsninger. Og det vil også sige, at selv om vi bruger penge til nye faciliteter, så vil det også i længden betyde store besparelser, fordi der er forbundet meget transport med det, der foregår i dag, også ved at fanger bliver flyttet mellem landene, altså fanger, som ellers kunne være på samme sted, tæt på byen og uden den store transport osv. Det er i det hele taget en opdatering, der skal til.

Kl. 15:47

Kl. 15:47

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Sjúrdur Skaale. Værsgo.

Kl. 15:48

Kl. 15:48

(Ordfører)

Sjúrdur Skaale (JF):

Tak for det. Når man er politiker, plejer man at forsøge at tilrane sig så megen magt og så megen indflydelse som overhovedet muligt, og i den her forbindelse vil det allerallermindste krav være, at man i hvert fald skal sidde med ved bordet, når der forhandles finanslov. Men det har jeg aldrig krævet, og det vil jeg faktisk heller ikke kræve nu den her gang, fordi Færøerne og Danmark har hver sin økonomi. Det er jo sådan et rimeligt grundlæggende princip eller grundregel i politik i et demokratiske system, at vælgere og skatteydere er de samme personer, således at hvis de valgte lægger byrder på skatteyderne, så er de også vælgere og kan straffe vedkommende ved at smide ham ud af parlamentet næste gang. Mine vælgere bliver ikke ramt af det, som jeg kunne forhandle mig frem til i finanslovsforhandlingerne, og derfor er det urimeligt, at jeg skal være med til at pålægge danske borgere byrder. Det må være sådan, at det, som jeg gør, rammer mine egne vælgere, og det gør det ikke i den her forbindelse.

Men selv om Færøerne og Danmark har hver sin økonomi, er den danske og den færøske økonomi dog forbundne kar. Det mest tydelige eksempel på det – en flytning fra det ene kar til det andet – er det tal, der står på finansloven. Den her gang er det på godt 640 mio. kr., som er bloktilskud fra Danmark til Færøerne. Det er ligesom det mest klare eksempel på det. Derudover kommer selvfølgelig politi og retsvæsen, kriminalforsorg osv., som Edmund Joensen lige talte om, og når der skal laves ændringer på de områder, er vi selvfølgelig med og forhandler med justitsministeren om det; det er klart, fordi det er et fælles anliggende for hele riget.

Når det gælder de forbundne kar, går der også penge den anden vej. Vi er to økonomier, men vi er ét rige. Det betyder f.eks., at hvis jeg køber en bil – hvad ved jeg, en Toyotabil – på Færøerne, så har Toyota et agentur i Danmark, som får penge, hver gang der sælges en bil i riget. De penge er inde i den danske statskasse, og det er så også en dansk virksomhed. Mange gange køber man varer på Færøerne, som er importeret fra f.eks. Norge eller Storbritannien, og så falder der penge ned til en dansk virksomhed, fordi vedkommende virksomhed har agenturet for den danske stat. Således flyttes der penge fra Færøerne til Danmark.

Når man på Færøerne køber digitale varer eller tjenester, f.eks. fra HBO eller Netflix eller Spotify eller Apple eller Microsoft eller Disney eller Playstation, eller hvad de alle sammen hedder – det bliver jo flere og flere penge, vi bruger på det – så indkræver de

store virksomheder moms. De har ét system i den danske stat. De indkræver momsen, og de betaler dem tilbage ned i den danske statskasse. Således betaler man fra Færøerne en hel del penge i moms til den danske statskasse, som retsmæssigt burde tilfalde den færøske statskasse.

Der er en masse danske virksomheder på Færøerne, og udbyttet til aktionærerne af de virksomheder, som er danskejede, til falder selvfølgelig Danmark, og for en stor dels vedkommende er det jo skattefrie penge på grund af den nordiske dobbeltbeskatningsaftale. Så der flyttes en hel masse skattefrie penge fra Færøerne til Danmark. Af de penge, som flyttes til Færøerne som bloktilskud, bruges en ganske, ganske betydelig del til at købe tjenester fra det danske sygehusvæsen. Vi har jo hver sit sygehusvæsen, men vi køber en masse tjenester. F.eks. købes så at sige alle kræftoperationer til kostpris af Rigshospitalet. På den måde kommer en hel del af pengene tilbage. Derfor er det selvfølgelig hver sin økonomi, men dog forbundne kar.

Derfor synes jeg ikke, det er helt urimeligt, at vi, selv om jeg ikke kræver at være med til en forhandling direkte om, hvordan hele finansloven skal se ud, at vi i fællesskab ser på, hvilke projekter, fælles dansk-færøske projekter, rigsfællesskabsprojekter vi i fællesskab kan finde finansiering til. Det har vi gjort de sidste år, og det har jeg været meget tilfreds med. De mennesker, som har de her projekter, som arbejder med de ting, og som er blevet støttet af den danske regering, som på en eller anden måde er fælles rigsprojekter – enten er det kulturarvsprojekter eller nogle projekter, som har at gøre med hele riget på en eller anden måde – har man så besluttet at give nogle øre til, og det har jeg været meget glad for, og det er de mennesker, som det drejer sig om, også meget, meget tilfredse med.

Kl. 15:54

Og jeg håber, at vi også den her gang kan få en samtale om det – en forhandling, om man vil, om vi ikke kan finde nogle ting i fællesskab, som vi kan lægge nogle kroner i til fælles gavn for riget. Så vil jeg gerne spørge ministeren, om vi også den her gang kan finde sådan nogle projekter, som vi kan støtte fra finanslovens side. Det vil være det eneste ønske, jeg har. Hvordan man ellers fordeler pengene internt i Danmark, vedkommer faktisk hverken mig eller mine vælgere. Tak.

Kl. 15:54

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Fru Louise Schack Elholm, Venstre. Værsgo.

Kl. 15:54

Louise Schack Elholm (V):

Jeg blev sådan helt nysgerrig. Nu snakkede du jo meget om skat, og jeg er skatteordfører, så det blev jeg rigtig interesseret i. Så kom jeg til at tænke på, at nu skal vi Skatteudvalget snart til OECD og tale med dem om den her globale minimumsbeskatning, der er tale om. Danmark har faktisk været for små til at sidde med ved bordet, og det har Færøerne jo også. Hvordan ser I på den her globale minimumsbeskatning? I har jo hjemtaget skatteområdet. Hvad har I egentlig tænkt jer i den sammenhæng? Har I gjort jer nogen tanker omkring det?

Kl. 15:55

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Jeg følger mig som sådan en pedant en gang imellem, men vi skal altså holde os til forretningsordenen, hvor man ikke tiltaler hinanden direkte.

Kl. 15:55

Sjúrdur Skaale (JF):

Nu vil jeg gøre en ting, som er meget usædvanlig. Man skal altid foregive, at man har en klar mening, har en klar holdning og en klar

indsigt i et eller andet, som man bliver spurgt om. Mit svar er: Det ved jeg ikke. Simpelt hen.

Kl. 15:55

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Og så er det hr. Torsten Gejl, Alternativet. Værsgo.

Kl. 15:56

(Ordfører)

Torsten Gejl (ALT):

Det var både ydmyge og ærlige ord fra vores færøske venner. Til at starte med vil jeg takke regeringen for, at de vil afskaffe de ægtefælleafhængige ydelser for pensionister og førtidspensionister. Det er en god ting rent menneskeligt, og det er en god ting rent økonomisk. Det ville have klædt regeringen at have givet lidt større kredit for idéen om afskaffelsen – f.eks. til de 50.000 borgere, der står bag borgerforslaget om afskaffelse af ydelserne, og måske endda til Alternativet og Enhedslisten, som jo har knoklet, for at Socialdemokraterne skulle få den her åbenbaring om at afskaffe de her ægtefælleafhængige ydelser. Uanset det, er vi stadig væk lykkelige på vegne af alle dem, der nu slipper for kærlighedsskat. Vi mener, at afskaffelsen vil bringe mange gode ting med sig. F.eks. vil der blive en masse boliger ledige, og der skal vi lige huske de hjemløse, for der kan måske komme 1.000 ledige boliger i spil, og det, der er det store problem på hjemløseområdet, er at skaffe boliger.

Til gengæld er vi totalt uenige i, at dimittendsatsen skal nedsættes, og vi håber ikke, at regeringen blander tingene sammen, sådan at man skal stemme for det for at få lov til at stemme for afskaffelsen af gensidig forsørgerpligt.

Vi er heller ikke glade for den der påtænkte tvangsaktivering på 37 timer om ugen for kontanthjælpsmodtagere; jeg ved godt, at det er et stærkt ord, men det er jo næsten sådan en slags moderne slaveri, altså, de er ganske vist ikke kommet på slaveskibe, mange af dem er flygtet hertil, og vi slår dem jo ikke ihjel, hvis det er sådan, at de ikke vil arbejde, men vi tager i hvert fald forsørgelsesgrundlaget fra dem, så vidt jeg har forstået det. Det er jo heller ikke sådan, at vi lader dem bestemme selv, hvad de skal gøre, vi dikterer simpelt hen, hvad de skal gøre. Jeg synes, der er for meget tvang. Det er lige før, man skulle spørge Institut for Menneskerettigheder om, om det er på kanten af frihedsidealerne.

I Alternativet vil vi gerne lave jobcentrene om. Det er i øjeblikket så populært at sige, at vi bare skal lukke dem, men vi vil faktisk gerne give dem en anden organisationsform. Tænk sig, hvis jobcentrene var ejet af de organisationer og firmaer, som faktisk skal formidle job til de mennesker, der er på jobcentrene – hvis de var ejet af lokale virksomheder, var kørt af foreninger, kommunale virksomheder, iværksættere, ngo'er, altså de steder, som netop har glæde af deres arbejdskraft – i stedet for at jobcentrene kommer ind som sådan en mellemrolle, der via konsulenter skal tilbyde de ledige arbejde. Så vi kunne godt tænke os, at man fik en individuel kvalitetsservice, når man går ind i jobcenteret.

Jeg ved godt, at jeg i dag er citeret i medierne flere steder for at sige, at jobcentrene skal være så fede, at flere vil være arbejdsløse, og det er selvfølgelig lidt kædt sagt, men der er faktisk mening med galskaben, for i Alternativet arbejder vi på at etablere kontanthjælp uden modkrav, og det vil sige, at vi sætter systemet frit, vi sætter sagsbehandlernes fri til med deres egen faglighed at give ansvaret for borgerens liv tilbage til borgeren, og vi sætter selvfølgelig også borgeren fri, for vi tror, at folk godt vil arbejde. Vi tror ikke, at det er nødvendigt at tvinge folk. Så vi vil hellere give noget kvalitetsstøtte, så jobcenteret bliver et sted, hvor folk søger hjælp uden at være tvunget, i stedet for at være det sted, som så mange ledige kæmper imod, samtidig med at de forsøger at komme på benene og finde et arbejde.

Kl. 15:59

I Alternativet er vi også meget uenige i statsminister Mette Frederiksens holdning til arbejdsbegrebet, når hun siger, at vi skal aflive den sejlivede myte, det er, at det at gå på arbejde skal være lystbetonet. Altså, vi synes, det er lidt arrogant, når vi, der har et så utrolig spændende og privilegeret job, forlanger af de fattigste og mest udsatte danskere, at de skal tage et arbejde, de eventuelt ikke kan holde ud, for at vi andre kan beholde vores privilegier. Jeg mener, at vi skal sige, at vi i stedet for skal gøre alt for, at mennesker ender på de rigtige hylder og er et sted, de trives, og hvor de har lyst til at være i mange år. Jeg er sikker på, at det vil nedsætte antallet af sygedage. Jeg er sikker på, at folk arbejder med større glæde og større effektivitet, når de kan lide deres arbejde. Men det andet betyder, at vi nærmest bliver sådan nogle små produktionsenheder i sådan et eller andet socialdemokratisk systemsamfund.

Nå, men selv om vi har drøftet mange andre ting i dag, er det her jo en finanslovsdebat. Vi blev forundrede i Alternativet, da finansloven blev præsenteret. Vi havde troet og håbet, finansministeren ville sige, at nu vender vi os fra en krise til en anden; at vi ser ud til at være på vej ud af coronakrisen, så vi nu vender os mod en krise, der er langt større og vil få meget større konsekvenser i fremtiden, nemlig klimakrisen, og derfor opruster vi nu i klimainsatsen. Det var vores forventning, at det var det, der ville blive sagt. I stedet for kom regeringen med et udspil, hvor der bliver brugt færre penge på klima, end der blev brugt sidste år. Her virker det for Alternativet, som om kæden hopper af.

FN har netop fortalt os, at 1,5-graderstemperaturstigningen kommer 10 år førend beregnet. Vi har også fået at vide, at de vejrforandringer, vi ser i Danmark og i resten af verden, faktisk er et direkte resultat af vores CO₂-udslip. Klimarådet, Klimaborgertinget, alle de grønne organisationer kræver også handling. Samtidig laver vi en masse dårlige aftaler: skatteaftalen, hvor det ikke lykkedes at lave klimaskat, sådan at forureneren selv kommer til at betale for sit CO₂-udslip; bilaftalen med 600.000 flere biler på gaden i 2030, ganske vist er mange af dem elbiler, men halvdelen af en elbils CO₂-udledning kommer jo i produktionen, så vi skal have færre biler; og der en landbrugsaftale på vej, som muligvis ikke engang formår at reducere kødproduktionen. Der er samtidig store, vanvittige sorte byggeplaner i gang: Egholmforbindelsen oppe i Nordjylland, som sandsynligvis kommer til at smadre den lille ø Egholm med en motorvej; Lynetteholmen, hvor man vil bygge en helt ny, stor og unødvendig CO₂-forurenende by; Baltic Pipe; byggeriet på Amager Fælled; Kattegatforbindelsen, der lurer i det fjerne som endnu et stor byggeprojekt. Og når vi så oven i købet ser et finanslovsforslag, der neddrøser indsatsen, selv om klimaudfordringerne accelererer, synes vi ikke, det er godt nok.

I Alternativet tænker vi meget i klima, men vi tænker selvfølgelig ikke hundrede procent i klima, vi har da også andre ting, vi ønsker at tage med til finanslovsforhandlingerne. Vi vil gerne have en borgerløn for kunstnere. Der er mange kunstnere, som arbejder på en måde, som simpelt hen ikke fungerer inden for rammerne af de normale lønarbejdersystem, prekariatet, der er mange mennesker, som ikke passer ind i rammerne. Vi vil også gerne have gratis tandlægebehandling f.eks., men det er klart, at Alternativets deltagelse i næste års finanslov i høj grad vil være betinget af, at den bliver grønnere end dette års finanslov, altså, klimaudfordringerne råber på, at vi laver finanslovsaftaler, der bliver grønnere og grønnere i mange år fremover. Tak for ordet.

Kl. 16:03

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak for det. Der er en kort bemærkning fra hr. Ole Birk Olesen. Værsgo.

Kl. 16:03

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg synes, jeg har pligt til at korrigere hr. Torsten Gejl, når han bruger ord som slaveri, at noget muligvis er tæt på slaveri, og når han siger, at måske skal vi anmelde det til Institut for Menneskerettigheder, og at der er planer om, at man, når man kommer og beder om kontanthjælp, så skal tage imod et nyttejob på kommunen. Altså, det er jo sådan her i tilværelsen, at vi mennesker ikke kan opretholde vores eksistens, uden at vi yder en arbejdsindsats. Og der er den mulighed, at vi selv gør det, eller der er den mulighed, at andre arbejder for os. Og det, at man ikke selv er i stand til at få eller ikke vil tage det arbejde, man kan få, og at man så går ned på kommunen, indebærer selvfølgelig, at kommunen kan sige: Jo, jo, vi kan godt give dig nogle penge og hjælpe dig lidt, men du skal til gengæld gøre det her for dine penge. Det er ikke slaveri. Tværtimod ville det være slaveri, hvis ethvert menneske i det her land kunne sige: Jeg gider ikke at arbejde; der er nogle andre, der skal arbejde for mig. Det er slaveri i ordets egentlige betydning.

Kl. 16:04

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:04

Torsten Gejl (ALT):

Det skulle jo være Liberal Alliance, der skulle være det liberale parti, som accepterer den menneskelige frihed, i stedet for at den menneskelige frihed er accepteret langt hen ad vejen, undtagen når vi privilegerede skal have de udsatte til at arbejde for os, for at vi kan beholde vores privilegier. Så jeg synes ikke, at det er ordentlig liberalisme, hvis det ikke gælder for alle. Det viser sig jo i forsøg efter forsøg rundtomkring i verden, at når vi sætter mennesker fri fra tvang, finder de marginalt mere arbejde. Det blev f.eks. bevist i Finland. De havde det også bedre og havde bedre helbred, hvilket man jo kan spare rigtig mange penge på i sundhedsvæsenet. Så den der tanke om, at mennesker måske af egen fri vilje kan det, som de liberale faktisk går og tror, synes jeg at hr. Ole Birk Olesen skulle dyrke noget mere.

Kl. 16:05

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:05

Ole Birk Olesen (LA):

Det er jo det, at det ikke er tvang. Det forhold, at vi mennesker bliver nødt til at arbejde for at ernære os selv, er jo ikke tvang. Det er jo bare naturen, det er sådan indrettet, at vi ikke kan læne os tilbage, og så kommer maden af sig selv flyvende ned i vores munde. Derfor er det noget pjat, det, hr. Torsten Gejl siger. Jeg kunne sige: Jeg gider ikke at arbejde, hr. Torsten Gejl skal arbejde for mig. Så ville hr. Torsten Gejl ikke være i tvivl om, at det ville være slaveri. Men det, at man har staten som mellemmand og jeg går til staten og siger, at jeg ikke gider at arbejde, en eller anden anden skal arbejde for mig, og staten så tvinger hr. Torsten Gejl til at arbejde, er slaveri. Men det forstår hr. Torsten Gejl ikke.

Kl. 16:05

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:05

Torsten Gejl (ALT):

Der tror jeg bare mere på mennesker. Det er så ufattelig få mennesker, der ikke gider arbejde. Så helt utrolig, utrolig få, at vi aldrig får

brug for dem. Ledigheden bliver aldrig så lav, at vi får brug for dem, der ikke gider arbejde. Derimod får de ganske, ganske få, der ikke gider arbejde, lov til at diktere vores beskæftigelsespolitik, sådan at vi driver alle dem, der gerne vil arbejde, ud i sådan et tvangsregime. Det er det, der ikke duer.

Kl. 16:06

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Den næste, der får ordet, er derfor finansministeren, som gerne må gøre sig klar. Værsgo.

Kl. 16:06

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Tak for det. Først og fremmest tak for en god debat. Jeg har glædet mig til at drøfte finansloven med jer her i dag. Lad mig starte med det, at flere ordførere har kaldt finansloven for kedelig. Jeg tror endda, at fru Lisbeth Bech-Nielsen er citeres for et sted at have sagt, at det er den kedeligste finanslov siden vikingetiden. Nu har jeg ikke haft lejlighed til at drøfte sagen med hverken Gorm den Gamle, Svend Tveskæg eller Harald Blåtand, men jeg er parat til at acceptere, at det sikkert er rigtigt.

Jeg har det sådan, at hvis det, at man udviser rettidig omhu og ansvarlighed, er kedeligt, er det fint for mig, for hvad er det egentlig for den situation, vi netop nu står i i Danmark? Sidste år, da vi havde finanslovsdebat, vidste vi ikke vidste præcis, hvordan dansk økonomi ville udvikle sig, men vi var helt klar over, at vi var hårdt ramt, at vi risikerede, at vi, hvis vi ikke greb tingene klogt an, ville se en stærk stigende arbejdsløshed, lavere beskæftigelsesgrad, at den ene virksomhed efter den anden måtte dreje nøglen om, og at gælden kunne stige meget. Det var risikoen.

Hvor er det så, vi står i dag? Det er et helt, helt andet sted. Vi står i dag et sted, hvor vi heldigvis kan sige til hinanden, at vi har den højeste vækst i dansk økonomi i 15 år, at der aldrig har været flere danskere i beskæftigelse, end der er netop nu, at Danmarks gæld er en af de laveste i EU, at der er styr på tingene, at dansk økonomi er tilbage på rette spor. Hvis det er kedeligt, er det til at leve med.

Hvad var det så, vi havde brug for sidste år? Der havde vi brug for, at vi satte gang i dansk økonomi, at vi trykkede på speederen for at holde hånden under danske arbejdspladser og danske virksomheder. Nu går det så godt for dansk økonomi, at en af de ting, vi skal være opmærksomme på, er, at vi ikke ser en overophedning, som ville være til skade for virksomheder, for arbejdspladser og for Danmark. I den situation er det rettidig omhu at lette foden fra speederen, og det er det, vi gør med det her års finanslov.

Jeg tror egentlig, at hr. Jens Rohde fik sagt det meget præcist, da han sagde: Er det nu ikke klogt nok, når vi har været igennem en så turbulent tid, som vi har, har sat så mange skibe i søen og i den grad har holdt hånden under dansk økonomi, at vi nu, hvor det så går rigtig fornuftigt, lige er rolige og ikke straks, som Folketinget en gang imellem kan have en tendens til – ingen nævnt, ingen glemt – sætter 117 nye ting i gang på en finanslov, og at der bare skal bruges penge til det ene, det andet og det tredje? Regeringen har lagt en finanslov frem, hvor vi stadig væk sørger for, at der både er styr på tingene, at det er ansvarligt, at vi udviser rettidig omhu, men at vi også har nogle klare prioriteter.

En af de prioriteter er at sørge for, at vi passer godt på vores velfærd. Derfor er noget af det allervigtigste i det her års finanslov noget, der ikke er sket i forbindelse med præsentationen, men i de aftaler, vi fra regeringens side lavede med kommunerne og regionerne før sommerferien, hvor vi for tredje gang i træk sørgede for, at når der kommer flere børn og ældre – og det er dejligt – følger pengene med. Vi gav et løft, så vi kan få tingene til at hænge sammen derude. De tre kommuneaftaler, der er lavet under den her regering, har givet et større løft til kommunerne end de ti aftaler, der gik forud,

tilsammen. Sådan er det, når man ikke bare snakker om velfærd, når det ikke bare er flotte overskrifter, men når det er konkret handling. Og jeg vil gerne kvittere for, at bl.a. hr. René Christensen sagde, at det faktisk er rigtig fornuftigt, at man har gjort det.

Kl. 16:11

Betyder det så, at vi har løst alle problemer? Nej, men det betyder, at vi giver en helt anden mulighed for, at man ude i vores kommuner og for den sags skyld i vores regioner kan give den undervisning, den omsorg, den pleje, den velfærd, som vi som socialdemokratisk regering synes er rigtig, rigtig vigtig. Og derfor er det afgørende, at vi har taget den beslutning, at når der kommer flere børn, og når der kommer flere ældre, så følger der penge med.

Betyder det så, at man ikke hele tiden skal se på, om pengene kan bruges klogere, og om man kan effektivisere, og om der er ny teknologi eller andre værktøjer, der gør at, man har mulighed for at udvikle? Nej, for selvfølgelig skal man det. Selvfølgelig skal det tænkes ind. Men vi giver bare en helt, helt anden base under den velfærd, end det har været muligt tidligere. Det er også rettidig omhu i forhold til vores borgere.

Et andet sted, vi sætter ind med det her års finanslov, er i forhold til at sørge for, at der er udvikling, både i byerne og på landet. Det synes vi nemlig også er rigtig vigtigt: At Danmark hænger sammen, at det ikke er sådan, at alting sker i de store byer – og så lader vi resten af landet klare sig selv.

Vi har set det i forhold til politi, vi flytter ud lokalt. Vi ser det i forhold til skatteminister, vi har det på uddannelser, og vi vil også se det i forhold til sundhed. Det er en dagsorden, som er ekstremt vigtig, og som vi også prioriterer i det her års finanslov. Vi har ikke mange nye ting, vi kommer med, men det her er en af dem, og det er noget af det allerallervigtigste. Igen: Det er noget, der er med til at få vores land til at hænge sammen.

Vi har også i forhold til Kriminalforsorgen sagt, at der dækker vi, så der nu er en bund under Kriminalforsorgen. Men vi stopper ikke der, for der vil senere blive indkaldt til forhandlinger omkring Kriminalforsorgen, hvor man i lighed med hvad man gjorde, da man lavede aftalen om politiet, skaffer en ny finansiering og dermed vil kunne give et løft til Kriminalforsorgen. For det er der brug for.

Jeg tror, at bl.a. fru Karina Lorentzen Dehnhardt var inde på det i dag. Der er nogle kæmpe udfordringer i vores Kriminalforsorg. Vi har nogle medarbejdere, der under nogle meget svære vilkår skal udføre et utrolig vigtigt stykke arbejde. Det har vi en fælles forpligtelse til i det her Folketing at give nogle bedre muligheder for, og det vil justitsministeren tage initiativ til på et senere tidspunkt.

Det er også en finanslov, hvor vi jo heldigvis nu kan begynde at bevæge os ud af coronaens favntag. Men hvis der er noget, vi også har lært det seneste halvandet års tid, så er det, at corona er en uforudsigelig størrelse, og derfor foreslår vi, at der afsættes det, vi kalder krigskassen, på 4 mia. kr., til hvis der skulle komme et tilbageslag i forhold til corona eller nogle udviklinger, der gør, at det er nødvendigt, at vi sætter ind og har nogle penge på bogen til at kunne gøre det. Jeg håber i virkeligheden ikke, vi får brug for de penge, men hvis vi gør, kan det godt være, det er lidt kedeligt, men det er hvert fald rettidig omhu, at man så har sat penge af til det. Og det er det, vi gør.

Med andre ord: Jeg håber, at vi, når det gælder finansloven, kan få nogle rigtig gode forhandlinger med Folketingets partier. Vi vil på vanlig vis indkalde til dem her i løbet af efteråret, og jeg håber, at så mange som muligt er parate til at tage ansvar. Det ville være bedst for Danmark.

Men vi stopper jo ikke der. Vi har også som regering fremlagt vores reformspor og initiativer til, hvordan vi også nu, hvor vi er på vej ud af corona, ikke bare låner os tilbage og siger, at puha, det går godt nu, lad os håbe, det fortsætter, men tværtimod vælger at bruge det, at det går så godt, som et springbræt til nu at kunne træffe

beslutninger, der kan være med til at sikre Danmark også de næste 10 år frem.

Kl. 16:16

Det er vigtigt, at vi har ambitionen om det til gavn for vores virksomheder, til gavn for vores medarbejdere, til gavn for hele det danske samfund. Og vi har ikke lagt skjul på, at det synes vi er en afgørende forudsætning for, at vi kan gribe de chancer, vi som land har, på et tidspunkt hvor det går rigtig godt, selv om der også er grund til at anerkende, at der stadig er dele af vores erhvervsliv, der har nogle store, store udfordringer.

Hvad er det så, vi bl.a. er optaget af? Ja, vi er optaget af, at hvis vi kan træffe nogle fornuftige beslutninger, får flere mennesker i arbejde, og i øvrigt har modet til at prioritere, så kan vi få cirka to en halv milliarder kroner mere om året, som vi kan investere i uddannelse, en milliard mere til grøn omstilling og en milliard mere til at permanentgøre su-fradraget. Det vil være noget, der vil kunne give et reelt løft i forhold til den uddannelse, vi kan give vores børn og unge, og der vil vi ikke mindst have fokus på, at vi i dag står i den situation, at 45.000 af vores unge mennesker hverken er i uddannelse eller i beskæftigelse – 45.000! Det er en katastrofe for den enkelte unge, og det er en katastrofe for os som samfund og fællesskab. Vi har brug for, at de unge kommer ud og enten får en uddannelse eller et arbejde. De unge har også brug for det. Og derfor er det noget af det, som vi vil have et meget, meget stærkt og vedvarende engagement i forhold til, og jeg håber, at det samlede Folketing også vil gå ind og tage ansvar der.

Vi siger også, at der er nogle greb, vi vil bringe anvendelse, bl.a. i forhold til dimittender, hvor vi foreslår at sætte ydelsen ned for dermed også at få nogle af vores unge, der er færdiguddannede, hurtigere ud i job.

Vi siger også, at når man kommer til Danmark, og hvis man ikke kan forsørge sig selv, er det rimeligt, at man har en 37-timers arbejdsuge på lige fod med alle andre.

Derfor må jeg også bare sige til hr. Torsten Gejl, der mener, at det er slaveri eller noget, der nærmer sig, at bede mennesker, der er her i landet, om at yde en indsats for de penge, de får: Jeg synes, det er helt forkert, at hr. Torsten Gejl kalder det slaveri. Jeg vil tillade mig at kalde det sund fornuft og helt rimeligt. Og hvis der er noget, der virkelig er slemt for et menneske, så er det jo, hvis man ikke har nogen forventninger til det. Hvis man siger: Ved du hvad, du får en check, men så behøver du heller ikke rigtig engagere dig mere. Du hører ikke mere fra os, vi forventer sådan set heller ikke at høre mere fra dig, så er det i hvert fald med til at nedbryde eller underminere et fællesskab, og det er i hvert fald ikke med til at styrke en integration.

Derfor er det her også for os som regering ikke bare et spørgsmål om kroner og øre. Det er også et spørgsmål om ret og pligt; at hvis man kan bidrage i det samfund, vi alle sammen er en del af, så skal man bidrage. For det har vi brug for. Hvis vi skal sikre vores velfærd, hvis vi skal sikre den grønne udvikling, hvis vi skal sikre den kraft, der gør, at det her er det mest fantastiske land, så kan vi ikke bare læne os tilbage og sige til folk, at hvis de kan bidrage, så behøver de faktisk ikke at gøre det. Og det kan man se forskelligt på, men det er den måde, vi ser på det på i regeringen.

Kl. 16:21

Vi er også dybt optaget af – og der håber jeg, at hr. Torsten Gejl trods alt vil kunne finde mere fælles grund med regeringen – at satse endnu stærkere på den grønne omstilling. Og jeg vil gerne kvittere for, at vi med forskellige flertal, men bredt i det her Folketing, har truffet en række beslutninger, som har været med til, at vi i forhold til at levere på klimamålsætningen, 70-procentsmålsætningen i 2030, har truffet beslutninger, der bringer os cirka halvvejs på 2 år.

Betyder det, at vi er i mål? Nej, naturligvis ikke, men det betyder, at vi er kommet et rigtig vigtigt stykke af vejen. Og vi skal endnu længere, og vi har i øjeblikket forhandlinger omkring landbrug, hvor regeringen har lagt sit forslag frem, og hvor vi håber, at vi i

fællesskab kan lande en aftale, der både er med til at styrke vores klimainsats, levere på vores vej til de 70 pct., men som også sikrer arbejdspladser og udvikling i dansk landbrug og fødevarerindustri. Det er den opgave, vi har der, og den bliver der forhandlet om hos fødevarerministeren, og det håber vi at der kan landes en god aftale omkring.

Derudover har vi jo senere på året indstillinger fra den ekspertgruppe, vi har nedsat i forhold til grøn skattereform, og i det forslag, vi har lavet, til finansloven, har vi også en forhandlingsreserve på 1,2 mia. kr., som vi som regering håber at vi kan få Folketingets partier med til at bruge, dels på at styrke vores velfærd, men jo altså også på den grønne omstilling og klimaet. Så når vi er færdige med de finanslovsforhandlinger, vil jeg være utrolig overrasket, hvis der ikke også er kommet nye klimainitiativer med i den endelige aftale. Det tror jeg ikke kommer til at være tilfældet ikke skulle ske. Så der er nok, der sker her.

Så vil jeg selvfølgelig også gerne benytte lejligheden til at kommentere på nogle af de indlæg, der har været i løbet af dagen.

Allerførst vil jeg sige, at jeg på regeringens vegne gerne vil invitere Folketingets partier til sættemøder i næste uge – vi starter på tirsdag – i forhold til det reformforslag, som regeringen har lagt frem. Og jeg vil også gerne kvittere for, at alle Folketingets partier i dag har tilkendegivet, at man vil gå konstruktivt ind i de forhandlinger. Det synes jeg faktisk er rigtig, rigtig positivt.

Jeg er også helt på det rene med, at i det, regeringen har lagt frem, er der noget, alle kan se sig i, men også mange ting, som man er uenig i. Og det må vi jo tage på helt almindelig vis i de forhandlinger, der kommer. Regeringen har et åbent sind, men vi har også en klar retning, og det er, at vi skal sørge for, at vi kan få midler, få penge til at investere i uddannelse, i grøn omstilling, i at give vores virksomheder mulighed for forskning og udvikling, og at vi også skal have nogle flere hænder ud til de virksomheder, der står og har brug for dem. Så vil vi lytte til de gode idéer, der måtte være, og så må vi se, hvad vi kan skabe flertal for. Men det er en positiv tilgang, der er kommet.

Det er jo politisk sådan, at det har været et år med utrolig mange omvæltninger og også til tider overraskelser, og en af dem – og det er sagt med stor veneration – kom i dag, først på forsiden af Børsen og senere her i Folketingssalen, hvor hr. Troels Lund Poulsen sagde, at lidt imod hans vanlige natur, ville han faktisk gå konstruktivt og meget venligt ind i de her forhandlinger, og det vil jeg gerne kvittere for. Jeg vil også sige, at jeg synes, hr. Troels Lund Poulsens tale var et eksempel på, at det har man også tænkt sig at følge op på. Og den tilgang fra Venstre i forhold til de forhandlinger, der står for døren, synes jeg lover godt, og jeg håber, at vi også der kan finde løsninger.

Kl. 16:26

Det samme gælder hr. René Christensen, som ud over at give, synes jeg, pæne ord med på vejen i forhold til det, vi har lavet med kommune- og regionsaftaler, også meldte, at Dansk Folkeparti i den grad er klar til forhandling. Det er også et meget, meget værdsat budskab. Og igen: Vi er ikke enige om det hele – det har jeg taget ned – men jeg tror dog, at vi kan blive enige om meget, og det er rigtig, rigtig godt.

Det Konservative Folkeparti hørte jeg også være grundlæggende konstruktive, omend jeg skulle høre efter lidt længere, for der kom mange svirp til regeringen, og sådan skal det jo også være en dag som i dag – det er helt fair. Jeg kunne endda forstå på hr. Rasmus Jarlov, at jeg havde fået ham til nærmest at falde i søvn, da han læste finanslovsforslaget, og det glædede mig i den forstand, at hr. Rasmus Jarlov tidligere har kritiseret mig for at holde ham for længe oppe. Så hvis jeg nu kunne bidrage med, at han kunne komme tidligt i seng, har det jo en værdi i sig selv. Spøg til side. Jeg opfatter også, at Det Konservative Folkeparti er på banen konstruktivt.

Det samme gælder både Liberal Alliance og Nye Borgerlige.

Igen: Det kan godt være, at meget af det bliver svært, men jeg hører også fra de to partier et ønske om og en vilje til at finde løsninger. Det må vi så prøve af i forhandlingslokalerne, og det tror jeg vi kan. Under alle omstændigheder er jeg ikke skræmt af de budskaber, der kommer – jeg er ikke enig i det hele, men jeg tager det ned, når man tager al retorikken til side, at der er en vilje til samarbejde.

Det samme må man også sige i forhold til Kristendemokraterne, som jo også med hr. Jens Rohde i spidsen meget klart tilkendegav, at man der havde viljen til at lave samarbejde, og man roste endda regeringen for både at kunne være kedelig og visionær på samme tid. Det er noget, vi forsøger at være og fortsat arbejder på, og sammen med jer kan vi måske endda udvikle det yderligere.

Så var der også regeringens støttepartier, og også der vil jeg gerne takke, dels for det fremragende samarbejde, vi har i al almindelighed, men også for den konstruktive tilgang, man har til finansloven – og også, at man melder sig på banen i forhold til forhandlingerne omkring reformerne.

Jeg hører også, hvad der bliver sagt fra Enhedslisten side. Enhedslisten er meget imod det, vi gør i forhold til dimittendsatser, og også andre elementer, men jeg hører fra Enhedslistens hr. Rune Lund ikke noget ønske om ikke at være en del af forhandlingerne – man har en konstruktiv tilgang, men man har selvfølgelig også klart markeret, hvor det er, man ser brikkene stå på brættet. Og der er jo ingen grund til at lade, som om det bare er lyserødt i forhold til forhandling der. Men jeg vil gerne til Enhedslisten sige, at jeg håber, at vi i lighed med mange andre forhandlingsforløb også her på den sædvanlige gode og konstruktive måde kan finde fælles veje.

I forhold til SF gælder det samme, og det gælder både finansloven og også reformsporet. Jeg hører der et stærkt fokus både på velfærd og i forhold til klima, og det er jo noget af det, som regeringen også er optaget af, og hvor vi i fællesskab med både Det Radikale Venstre og Enhedslisten og for den sags skyld Alternativet i mange sammenhænge har været i stand til at træffe nogle vigtige beslutninger til gavn for Danmark. Så det glæder jeg mig til. Om det bliver kedeligt eller ikke, må tiden vise, men jeg tror, vi sammen kan lave noget rigtig godt til gavn for Danmark.

Det samme gælder naturligvis også Det Radikale Venstre, som gerne ser, at regeringen – og det hører jeg også andre sige – er endnu mere ambitiøs end det, vi har lagt frem. Og det er jo kun godt, at man gerne vil være ambitiøs – det byder jeg altid velkommen. Og man har også grundlæggende taget rigtig fint og godt imod det, regeringen er kommet med, både for så vidt angår finansloven, og for så vidt angår det, vi gerne vil lave med reformerne. Så alt i alt synes jeg, det tegner godt.

Kl. 16:31

Så vil jeg også gerne til fru Aaja Chemnitz Larsen og fru Aki-Matilda Høegh-Dam sige, at jeg i forhold til Grønland glæder mig til, at vi igen i år kan få nogle gode forhandlinger. Jeg synes, at vi i fællesskab har formået at give et løft til nogle meget vigtige områder i de to tidligere finanslove. Og jeg vil også gerne kvittere for det gode samarbejde og også for de meget pæne ord, der blev sagt den anden vej.

Det samme gælder hr. Edmund Joensen og hr. Sjúður Skaale. Det er rigtig vigtigt, at vi i forhold til også Færøerne her har kunnet finde nogle initiativer, der i den grad har kunnet være med til at styrke både udviklingen på Færøerne, men også det fælles samarbejde – og det gælder også i forhold til Grønland – inden for rigsfællesskabet. Og det er noget, som regeringen byder meget velkommen. Og jeg kan sige, at selv om forhandlingsreserven i år er mindre, end den var sidste år, forventer jeg, at de aftaler, regeringen kan lave med både vores grønlandske og vores færøske folketingsmedlemmer, vil ligge på samme niveau som sidste år. Men det må helt komme an

på den forhandling, vi nu tager med hinanden. Men det er blot for at signalere, at det vil være regeringens udgangspunkt.

Med andre ord tror jeg, at det er historisk, at vi har en finanslovsdebat, der slutter så tidligt, som den alt andet lige gør, medmindre nogen kræver en anden runde, og så skal jeg ikke stille mig i vejen for det – det kan jo ske, og nu skal jeg passe på, at jeg ikke opildner nogen til en sådan dåd, hvis de ikke havde planlagt det. Men det, jeg egentlig har fornemmet dagen igennem, hvis man lige lader retorikken stå, som den nu skal, og de markeringer, der naturligvis skal være der, er en fælles vilje til at glæde sig over, at det går rigtig, rigtig godt i Danmark med økonomien lige nu. Og ja, som hr. Troels Lund Poulsen rigtigt sagde det, udtalte jeg for nylig, at jeg faktisk var overrasket over, at det var gået så fantastisk godt. Og det må jeg sige at jeg tror mange er blevet – ikke fordi vi ikke mente, at vi tog nogle rigtig vigtige beslutninger, og ikke fordi vi ikke har haft tillid til, at både danske lønmodtagere og arbejdsgivere og vores virksomheder ville gøre det fremragende, men fordi vi så hurtigt og med en sådan kraft er kommet tilbage i forhold til dansk økonomi. Det havde jeg i hvert fald ikke turdet håbe på, da jeg stod på den her talerstol for et år siden og fremlagde finansloven dengang.

Jeg kan også sige, at den glæde fornemmer jeg en meget stor vilje til nu også at omsætte til yderligere handling, ikke bare i en finanslovsammenhæng, men også i forhold til de reformer, som Danmark har brug for. For Danmark kan mere, og det er det, vi har kaldt den. Vi har endda kaldt den »Danmark kan mere I«, og i det ligger der jo også, at nu sætter vi de første reformer i gang, og så vil vi i øvrigt gerne vende tilbage med yderligere tiltag.

Så større ambitioner for Danmark er en fælles opgave. Den har vi taget på os, den hører jeg at Folketinget er parat til at tage på sig. Vi glæder os rigtig meget til at samarbejde. Tak.

Kl. 16:35

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak for det. Det gav anledning til en stribe korte bemærkninger. Den første er til hr. Troels Lund Poulsen. Værsgo.

Kl. 16:35

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det og tak for de venlige bemærkninger. Overskriften i dag i Børsen var også udtryk for jysk humor, hvilket jeg ved finansministeren er gang imellem forstår. Jeg er ked af, hvis han har misforstået det i dag. (*Finansministeren* (Nicolai Wammen): Nej nej, slet ikke). Nu har jeg lige ordet, finansminister, så du må lige vente med at kommentere. Men det var faktisk venligt ment. Vi glæder os også til de politiske forhandlinger, der kommer, selv om vi jo nok ikke traditionelt set er en del af regeringens parlamentariske grundlag, hvad angår den mere smalle finanslov. Men der kan jo ske mange spændende ting, det skal jeg ikke foregribe. Det, jeg tænkte, at jeg gerne lige vil forfølge, er finanslovssporet, for nu har vi jo hørt, at der bliver indbudt til sættemøder i næste uge om »Danmark kan mere I«, og det vil vi glæde os til. Men det, jeg tænkte, det kunne være nyttigt bare lige at blive lidt klogere på – jeg spurgte også den socialdemokratiske ordfører, og han kunne desværre ikke svare, for en gangs skyld – er det med udrejsecenteret, og hvorfor man ikke har prioriteret det på regeringens finanslov.

Kl. 16:37

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:37

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Det er jo ret velkendt, at regeringen for ikke så længe siden kom med sit forslag til, hvor et udrejsecenter kunne placeres. Det var der ikke opbakning til her i Folketinget, og derfor er udgangspunktet jo

så, at det er det eksisterende udrejsecenter, som fortsætter. Det er baggrunden for, at vi i den her finanslov ikke har taget yderligere initiativer.

Kl. 16:37

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo til hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 16:37

Troels Lund Poulsen (V):

Det svar forstod jeg ikke helt. Man har vel stadig væk det løfte, som man skal leve op til, som man har givet danskerne om, at man vil have et udrejsecenter, og så var det vel naturligt, at man satte en reserve af til det, når man nu ikke kunne komme i mål med det på Langeland. Jeg går også ud fra, at bygningerne på Langeland skal sælges. Men det kan være, at jeg har misforstået det.

Kl. 16:37

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo til finansministeren.

Kl. 16:38

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jamen altså, regeringen har jo præsenteret sit forslag til en bedre løsning end den, der er for nuværende. Det var der ikke opbakning til i Folketinget. Vi er en mindretalsregering, og det kræver 90 mandater. Der var desværre ikke tilstrækkelig mange, der syntes, at det, vi havde lagt frem, var den rette løsning, og derfor ligger sagen jo, som den gør, og den ligger så også hos integrationsministeren, der fortsat har dialog med Folketingets partier om det.

Kl. 16:38

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Den næste korte bemærkning er til hr. René Christensen. Værsgo.

Kl. 16:38

René Christensen (DF):

Tak for det. Jeg vil da også starte med at sige tak til finansministeren for de pæne ord om min ordførertale. Men det, jeg gerne vil spørge ind til, vedrører jo, som jeg også roste for, at der er kommet flere penge ud til velfærd. De kommer ud i den der meget store maskine, der er ude i kommunerne, og nu snakker regeringen også om en velfærdslov, hvilket også lyder ret positivt.

Men det, vi gerne vil spørge om – og jeg tror egentlig, at Socialdemokratiet, hvis man rigtig kommer ind i det, sådan set også er enige – er, hvad pengene bliver brugt til; det er jo også vigtigt. Lad mig tage som eksempel en af de store sager, KL arbejder med, at en af de store sager, som kommunerne arbejder med, nemlig Divisionsforeningen. Hvorfor gør de det? Det er jo, fordi man, hvis man har et hold, der kommer i superligaen, så skal ud at bygge et superligastadion, som måske koster 100 mio. kr. Det er et stort problem for kommunerne, for så skal de gøre det. Jamen er det egentlig velfærd at bygge et superligastadion til et aktieselskab, som spiller fodbold? Ja, det er det åbenbart. KL bruger i hvert fald mange kræfter på det.

Jeg tror bare, det er vigtigt, at vi også husker at sige, når der kommer flere penge ud til velfærd – de kommer jo over blokken – at det så også gælder for de unge, at det gælder for de ældre og gælder for børnene, altså kernevelfærden.

Kl. 16:39

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:39

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg vil sige, er superligafodbold er noget, der kan give stor livskvalitet og en gang imellem også sorger, og det kan jeg sige med et hjerte, der i den grad banker for AGF, altså at der både er glæder og sorger, når man har med superligafodbold at gøre.

Hvad angår spørgsmålet i øvrigt, er jeg meget enig med hr. René Christensen i, at det jo ikke alene er et spørgsmål om, hvor mange penge der kommer ud til kommunerne, men også om, hvordan de bliver brugt. Men ved at have lavet de aftaler, vi har, hvor vi rent faktisk sørger for, at når der kommer flere børn og ældre ud i vores kommuner – og det skal vi være glade for, det er dejligt – følger der også nogle penge med, så mener jeg også, vi der lægger en bund, som kommunerne så kan bygge oven på. Men det er jo dem, der skal træffe de fornuftige beslutninger, og det ved hr. René Christensen lige så godt som jeg. Jeg har en fortid som borgmester, og jeg tror, at hr. René Christensen stadig væk er byrådsmedlem. Det er et lokalt ansvar at sørge for, at de penge bliver brugt fornuftigt.

Kl. 16:41

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Værsgo.

Kl. 16:41

René Christensen (DF):

Det er vi i Dansk Folkeparti sådan set enige i. Men lad mig bare tage et enkelt tal – et tal, der faktisk er lidt skræmmende: Når vi kigger på afgangseksamenene for 9. klasse, er der faktisk 16 pct. af dem, der forlader 9. klasse i Danmark – når man kigger ud over hele landet – som ikke har 02 i dansk og 02 i matematik. Det vil sige, at de ikke kan gå i gang med en ungdomsuddannelse efter endt grundskole.

Det er jo sådan nogle ting, vi skal arbejde med – apropos arbejdsudbud osv. osv. Vi skal jo have et kvalificeret arbejdsudbud, og der kunne det jo bare være spændende, hvis vi herindefra uden at lægge nogle meget stramme rammer ned over alligevel siger til kommunerne: Når I får nogle bedre rammer, skal I også levere nogle resultater, eksempelvis på folkeskoleområdet.

Kl. 16:41

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Finansministeren.

Kl. 16:41

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg er meget enig i, at en af de allerstørste udfordringer, vi står med, er, at der er for mange børn og unge i vores folkeskole, som, når de slutter den, ikke har fået de kompetencer med i bagagen, de har brug for, altså som ikke kan læse godt nok, som ikke kan regne godt nok. Det er for mig at se en af de største udfordringer, vi står med, og derfor håber jeg, at de initiativer, vi måtte tage i forhold til uddannelse og folkeskole, også afhjælper det.

Så er jeg i øvrigt glad for, at hr. René Christensen tidligere i sit første spørgsmål også glædede sig over, at regeringen præsenterer en velfærdslov. Den ser vi frem til at forhandle med bl.a. Dansk Folkeparti.

Kl. 16:42

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Den næste taler er fru Lisbeth Bech-Nielsen. Værsgo.

Kl. 16:42

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak, og tak for hilsenen fra finansministeren. Det var virkelig en kedelig finanslov, men nu har vi også hørt fra statsministeren, at det

ikke skal være lystbetonet at gå på arbejde – det tager finansministeren bogstaveligt. Ej, spøg til side.

Man kan jo være økonomisk ansvarlig på flere måder. Det ene handler selvfølgelig om at holde igen med udgifterne. Det andet handler om at skrue op for indtægterne. Jeg håber, at finansministeren er enig i det. Økonomi betyder at holde hus med sine ressourcer, og når vi i dag har sat meget fokus på klima, er det jo, fordi vi ikke holder hus med vores naturressourcer. Hvis alle forbrugte som danskerne, skulle der fire jordkloder til. Og Klimarådet har lige været ude at kritisere regeringen for ikke at have anskueliggjort, hvordan vi skal nå 70-procentsmålet. Derfor vil jeg gerne spørge finansministeren: Er det vigtigste problem lige nu manglen på arbejdskraft? Tak.

Kl. 16:43

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Værsgo, finansministeren.

Kl. 16:43

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jamen det gode ved at være regering er, at man får mulighed for at prøve at løse mere end et problem ad gangen. Det er, hvis vi ser på dansk økonomi, måske den største udfordring – det er den største udfordring lige nu – at det går så godt, at der er rigtig mange af vores virksomheder, der har brug for mere arbejdskraft, end de kan få lige nu. Det er jo i bund og grund et langt bedre sted at stå, end hvis vi for et år siden havde troet, at der, hvor vi ville stå i dag, var, at vi skulle diskutere, hvordan vi kan sætte ind over for en eksploderet arbejdsløshed.

Det må man så sige heller ikke er tilfældet. Vi har i den grad været succesfulde i Danmark med at sørge for at få dansk erhvervsliv igennem krisen. Der er nogle, der stadig har det svært. Det betyder så ikke, at vi ikke samtidig også skal tage hånd om den krise, vi har i forhold til vores klima. Det er derfor, vi har en klimalov. Det er derfor, vi har lavet en række aftaler, bl.a. med SF, og vi skal videre endnu, bl.a. på landbrug.

Kl. 16:44

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, spørgeren.

Kl. 16:44

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Når jeg spørger, er det jo bare, fordi statsministeren til Dansk Erhvervs årsmøde sagde, at vigtigere end grøn omstilling, vigtigere end forskning, vigtigere end alt det andet, var manglen på arbejdskraft. Og jeg hører lidt finansministeren sige i dag også, at det jo egentlig er et positivt problem, kan man sige, fordi det går så utrolig godt. Derfor forstår jeg heller ikke rigtig vægtningen i at tale det op, som om vi er et eller andet land i krise. Jeg har sagt til finansministeren og statsministeren, at jeg synes, de skal ranke ryggen. Vi og specielt regeringen har gjort det rigtig, rigtig godt, og derfor mener jeg ikke, at det er *det* største problem.

Kl. 16:45

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Værsgo, ministeren.

Kl. 16:45

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg tager rosen til mig på regeringens vegne, og vi ranker i den grad ryggen, men det, at man ranker ryggen, betyder jo ikke, at man behøver at ligge på den lade side. Vi synes, der er brug for flere initiativer, så det kan gå endnu bedre i Danmark. Det er faktisk det, det handler om, altså at vi kan se hinanden i øjnene og sige:

Danmark kan mere; og vi kan få flere i arbejde; vi kan få flere penge til den grønne omstilling; vi kan få flere penge til uddannelse, sådan at vi får et stærkere Danmark, et stærkere velfærdssamfund, et mere grønt Danmark. Det er det, der er visionen, og det håber jeg virkelig at SF vil hjælpe med til, og det er jeg overbevist om at SF vil hjælpe med til.

Kl. 16:46

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak for det. Næste spørger er hr. Andreas Steenberg fra Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 16:46

Andreas Steenberg (RV):

Det er jo sjældent, man møder en mand, der er så glad for at blive kaldt kedelig, men det kan jeg forstå er det generelle billede her.

Det, jeg vil spørge om, refererer til noget af det, statsministeren sagde omkring unge mennesker og nye borgere i det her land, som, måtte jeg forstå, måtte tage sig sammen og finde et arbejde, også selv om de ikke har lyst til det. Det synes jeg jo er en interessant ny tilgang fra Socialdemokratiet, for jeg husker i hvert fald noget med forkortelse af en dagpengeperiode, hvor Socialdemokratiet lå et andet sted i forhold til det spørgsmål, at man så på et tidspunkt måtte finde sig et arbejde.

Jeg synes jo, det er tankevækkende, at den her logik jo åbenbart kun gælder for de unge og for nye borgere og ikke for f.eks. ældre medborgere, som man har valgt at lave en ordning for, der sender raske mennesker tidligt på pension, i stedet for at sige til dem, at de må arbejde. Derfor vil jeg høre, om det er muligt i de her forhandlinger set med regeringens briller at se på nogle af de mange ordninger, der efterhånden er, fordi det jo kunne være, at der også var nogle mennesker i 50'erne og 60'erne, som også godt kunne tage et arbejde på sig.

Kl. 16:47

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Værsgo.

Kl. 16:47

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg er utrolig glad for, at vi har kunnet fremlægge en finanslov, som både er et udtryk for rettidig omhu og stor ansvarsfølelse, og så har jeg sagt, at hvis man så vil kalde det kedeligt, lever jeg med det. Om det så også gælder finansministeren selv, må jeg prøve at se om jeg kan få talt mig ud af.

I forhold til spørgsmålet om, om danskere også, også når man er kommet lidt op i årene, kan være med til at bidrage til, at flere kommer ud på arbejdsmarkedet, eller at man lægger nogle flere timer, vil jeg sige, at en del af det, vi foreslår her, jo er at opgive modregningen, sådan at man som pensionist ikke behøver at være bange for, at det skader ens families økonomi, hvis en anden i husstanden får en højere arbejdsindkomst. Det vil da være noget af det, der gør, at der vil være mennesker, der bliver længere på arbejdsmarkedet, end de ellers ville blive. Så det er da et meget konkret eksempel på det.

Kl. 16:48

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, spørgeren.

Kl. 16:48

Andreas Steenberg (RV):

Og lige det initiativ synes vi ikke er kedeligt, men godt. Vi har også tidligere sagt, at man også kunne se på modregning i ens egen folkepension, ikke kun ægtefællens.

Men konkret vil jeg gerne spørge om den her seniorjobordning, som er en af de efterhånden mange ordninger, der er, og som man jo kunne afskaffe og både få nogle penge i hånden og få nogle mennesker ind i økonomien. Var det noget, regeringen kunne være med til at se på i de her forhandlinger?

Kl. 16:49

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:49

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Det er ikke noget, regeringen har lagt frem som vores forslag, fordi vi ikke har nogen planer om at afskaffe den ordning, og vi er også rigtig stolte af den ordning, vi har lavet omkring Arne, som gør, at mennesker, der har været meget lang tid på arbejdsmarkedet og haft nogle af de hårdeste jobs, kan komme lidt tidligere ud og få en tilværelse, hvor de kan være sammen med deres børn og i det hele taget have et liv, som hænger bedre sammen, uden at være slidt helt ned til sokkeholderne. Jeg kan forstå, at Radikale Venstre stadig væk synes, det var en dårlig aftale, vi lavede der. Jeg kan sige, at regeringen i den grad stadig står på mål for den, er stolte af den; den bliver der ikke lavet om på.

Kl. 16:50

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Den næste korte bemærkning kommer fra hr. Rune Lund fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 16:50

Rune Lund (EL):

Det går meget bedre, end vi overhovedet kunne have troet på samme tidspunkt sidste år. Vi har ført en politik, hvor vi har investeret os ud af krisen i stedet for at spare, sådan som det skete efter finanskrisen. Det har været en stor succes, og vi står et andet sted nu, end vi gjorde sidste år. Der er ikke brug for hjælpepakker i samme omfang, men vi har jo stadig væk brug for at investere i genopretningen af vores velfærd efter mange års forringelser, og vi har brug for at investere i den grønne omstilling, fordi klimaforandringerne skal bekæmpes og vi har utrolig travlt. Det vil jo bidrage til mere aktivitet i økonomien, og selv om vi ikke står i en situation, hvor der er en generel overophedning på vej – det tror jeg alle økonomer er enige om – skal vi selvfølgelig kigge på, at det ikke må løbe løbsk, men vi har jo heldigvis også nogle muligheder for at tage luft ud af økonomien på en socialt ansvarlig måde. Det kan vi jo gøre ved at rulle skattelettelse, som er blevet givet til de rigeste gennem mange år, tilbage – der blev aftalt skatte- og afgiftslettelse, der hvert år vil koste 22 mia. kr., og det blev aftalt mellem 2015 og 2019 – og vi kan afskaffe boligjobordningen.

Kunne vi ikke afskaffe noget af den slags for at bruge pengene på klima og velfærd?

Kl. 16:51

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Værsgo til finansministeren.

Kl. 16:51

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Allerførst er det jo vigtigt at sige, at vi har lavet en række initiativer, og Enhedslisten har heldigvis været med i mange af dem, i forhold til at leve op til 70-procentsmålsætningen på klimaområdet, og det vil jeg gerne kvittere for. Og som jeg også sagde, har vi landbrugsforhandlinger i gang nu, hvor der skal tages de næste vigtige beslutninger i forhold til klimaet, og ved siden af det har vi også et finanslovsspor, hvor der er mere end 1 mia. kr., vi bl.a. kan bruge til

klimaet. Så det her er noget, der i den grad også er på regeringens radar, og det er en fælles opgave.

I forhold til boligjobordningen gav vi den jo ekstra gas i fællesskab sidste år og cirka fordoblede boligjobordningens fradrag, for det var der brug for på daværende tidspunkt for at sætte gang i dansk økonomi. Nu er vi et helt andet sted, og derfor foreslår vi jo så også, at vi skruer boligjobordningen ned til det halve af det, vi aftalte sidste år.

Kl. 16:52

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Værsgo til spørgeren.

Kl. 16:52

Rune Lund (EL):

Jeg bliver nødt til at sige, at jeg ikke kan tage æren for, at boligjobordningen fik et boost med finansloven for 2021. Tværtimod gjorde jeg og Enhedslisten alt for at bekæmpe den stigning, så æren tilfalder nogle andre i det tilfælde, finansminister. Men vi har jo brug for flere midler til at genoprette velfærden og til den grønne omstilling. Var det ikke en idé at kigge på nogle af de mange skatterabatter, som er blevet givet, også til de rigeste, for at vi også får rykket noget ved den stigende ulighed, der har været, og for at vi får penge nok til den grønne omstilling og til velfærd? Er det ikke den vej, vi bliver nødt til at gå nu?

Kl. 16:53

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:53

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg havde nær sagt, at æres den, der æres bør, og også med omvendt fortegn. Jeg påstår ikke, at det var Enhedslisten, der pressede forhøjelsen af boligjobordningen igennem. Det ville være forkert at sige. Jeg synes, at det, vi har lagt frem med reformsporet, jo netop også giver mulighed for at styrke indsatsen i forhold til klimaet, med 1 mia. kr. dér. Vi har finanslovsforhandlinger med 1,2 mia. kr., vi bl.a. kan bruge på klimaet, og vi har forhandlingerne omkring landbruget i gang. Så vi har fuld fart på, og det skal vi også have, og jeg håber meget, at vi i de forhandlinger, der kommer, kan få truffet nogle vigtige beslutninger i forhold til vores klima.

Kl. 16:53

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Den næste spørger er hr. Rasmus Jarlov fra Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:53

Rasmus Jarlov (KF):

Tak. Jeg vil gerne spørge til regeringens forslag om at hæve beskattningen af aktieafkast og aktieudbytte. Vi har i Danmark den tredje-højeste beskattning af aktieafkast i OECD, og det har resulteret i, at der er meget få aktieselskaber, der bliver startet i Danmark. I perioden 2015 til 2019 var der kun 25 såkaldte mikrovirksomheder, som gik på børsen i Danmark, og der var 409 mikroselskaber, der gik på børsen i Sverige. Det er altså en kæmpestor forskel, og det er, fordi Sverige har skabt et meget mere attraktivt klima for at starte aktieselskaber op, og der er beskattningen af aktieafkast jo helt central.

Når vi i forvejen går glip af så meget værdi, fordi selv danske selskaber vælger at blive børsnoteret i Stockholm i stedet for i Danmark, hvordan kan regeringen så finde på at hæve OECD's tredje-højeste aktiebeskatning endnu mere og gøre det problem endnu større?

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til finansministeren.

Kl. 16:54

Kl. 16:55

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Regeringen er dybt optaget af at sørge for, at der er nogle gode rammevilkår for dansk erhvervsliv, og vi har jo i det hele taget med hele den krise, vi har været igennem, haft en laser fokuseret på, at vi skulle holde hånden under arbejdspladser og virksomheder, og det lykkedes. Nu lægger vi et reformforslag frem, hvor der også vil være en række initiativer til gavn for dansk erhvervsliv, og så er der et element, hvor vi sætter beskattningen op, sådan at hvis man får et udbytte af sine aktier på mere end de her 66.000 kr., så skal man betale 45 pct. i stedet for 42 pct. Det synes vi sådan set er helt i orden og rimeligt, og det er med til at bidrage til, at vi kan lave de reformer, der er brug for i det danske samfund.

Kl. 16:55

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Værsgo til spørgeren.

Kl. 16:55

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg spurgte om, hvorfor man gør det, og det er jo ikke nok bare at konstatere, at regeringen synes, det er rimeligt, når vi går glip af så mange selskaber i Danmark. Det er jo med fuldt åbne øjne at gøre os fattigere, når man hæver aktiebeskattningen. Det koster på bnp, det koster på arbejdspladser, og vi går glip af mange gode selskaber, som kunne blive noteret i Danmark i stedet for at søge mod Sverige. Hvorfor vil regeringen gerne gøre os fattigere?

Kl. 16:56

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:56

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Regeringen vil bestemt ikke gøre os fattigere. Vi står tværtimod i en situation, hvor jeg som finansminister kan fremlægge en finanslov på et tidspunkt, hvor beskæftigelsen aldrig har været højere, hvor der, må man sige, er meget, meget god styr på økonomien, og hvor dansk erhvervsliv for langt størstepartens vedkommende buldrer derudad, og det er godt. Den udvikling vil vi gerne fortsætte, og vi lægger op til at styrke dansk erhvervsliv bl.a. ved at gøre FoU-fradraget permanent. Og så er der en del af det, vi lægger frem, hvor man som borger, hvis man har nogle meget store gevinster på aktier, skal betale lidt mere i skat, end man har skullet indtil nu.

Kl. 16:57

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Den næste spørger er hr. Lars Boje Mathiesen fra Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 16:57

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Grunden til, at finansministeren ikke kunne nævne noget konkret om, hvad vi sagde til reformen, er, at vi har diskuteret finanslov i dag. Jeg ved godt, at mange gerne vil diskutere det. Jeg tror også godt, jeg kan svare på Rasmus Jarlovs spørgsmål om, hvorfor regeringen har puttet det her ind. Det er, fordi vi nu har brugt 3 dage på at pille det ud igen, så thumbs up, det er ret smart lavet. Men jeg vil lige sige, at der er tre punkter, som vi også synes er gode. Det er elafgiften, som man vil sænke, det er dimittendsatsen og så modregning – så der er også punkter, som vi synes er gode.

Det, jeg godt kunne tænke mig at spørge om, er, i forhold til at jeg er lidt bekymret med hensyn til den her reform. Nu kommer reform 1.0 jo, og den kører det her arbejdsudbud op på nul. Så er vi tilbage ved udgangspunktet. Det løser ikke de udfordringer, som vi har i erhvervslivet nu, som kræver mere arbejdskraft derude. Jeg er lidt bekymret for, hvad det er, der ligger – når det her er reform 1.0, ligger der jo en ydelsesreform, som kommer senere. Det skal jo så i det mindste være i balance, for at vi ikke trækker nogen ud, for det står der i forståelsespapiret. Så hvordan vil man lave den ydelsesreform, sandsynligvis med venstrefløjen? Så skal vi være mere ambitiøse, end hvad vi har været i hvert fald indtil videre.

Kl. 16:58

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Værsgo.

Kl. 16:58

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg skal ikke tage fra hr. Lars Boje Mathiesen, at han koncentrerer sig om finansloven, og tak for det. Men også tak for de bemærkninger om, hvad man synes er godt i det, vi er kommet med i forhold til »Danmark kan mere I«. Vi har lagt forslag frem, der øger den varige beskæftigelse med ca. 10.500 personer. Det er faktisk et ret vigtigt skridt, og det skal jo ses i sammenhæng med, at vi heldigvis i de kommende år i Danmark vil se, at der kommer en større varig beskæftigelse. Frem mod 2025 vil vi samlet set med de initiativer, vi også foreslår her, få en stigning på ca. 70.000. Det er rigtig mange, og det er godt, for det er der brug for. Alene i år og næste år er det ca. 33.000 til sammen, vi taler om.

Så er det rigtigt, at vi også på et tidspunkt skal forhandle ydelser og andet, men regeringen tager en ting ad gangen, og lige nu er det finanslov, og så har vi det her spor, og så vil beskæftigelsesministeren på rette tid og sted invitere til det andet.

Kl. 16:59

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Værsgo, spørgeren.

Kl. 16:59

Lars Boje Mathiesen (NB):

Det er fair nok, og beskæftigelsen er strukturel – det er pension, dagpenge og alt mulig andet. Det er fair nok. Den diskussion behøver vi ikke at tage. Det, jeg er interesseret i, er: Hvad er ambitionsniveauet for de her reformer? For hvis vi kommer ud med noget, som giver 10.500 flere i job, er jeg meget, meget bekymret for, at det ikke er nok. Det er den bekymring, vi har. Og når vi går ind i forhandlingslokalet, ved vi jo nu, at der kommer en reform 2.0 og 3.0, men hvis vi ikke ved noget som helst om, hvad de indeholder, er det svært at sætte ambitionsniveauet for reform 1.0. Jeg håber, at det giver mening.

Kl. 17:00

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Ministeren.

Kl. 17:00

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Det tror jeg at det gjorde – hvis jeg forstod det rigtigt. Vi har lagt reformer frem, som giver 10.500 flere i job. Det er faktisk ganske flot. Så er der jo sideløbende med det et arbejde i gang under ledelse af professor Nina Smith i det, man kalder Reformkommissionen, som også vil komme med en række forslag til, hvordan vi kan forny og forbedre vores velfærdssamfund, og jeg tror, at der også der vil være nogle gevinster i forhold til varig beskæftigelse. Så vi ser ikke de 10.500, som et antal, vi stopper med. Vi ser det som det, vi

kommer med i vores reformforslag 1, og så ser vi frem til, hvad andre partier måtte have af idéer, og hvad der i øvrigt måtte komme fra professor Nina Smith, og hvad der i øvrigt kommer med de næste initiativer fra regeringens side.

Kl. 17:01

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Den næste taler er hr. Ole Birk Olesen. Værsgo.

Kl. 17:01

Ole Birk Olesen (LA):

Regeringens forslag til en finanslov er en kedelig bureaukratfinanslov. Det er alle enige om, selv finansministeren. Og det er et udtryk for, at det er den laveste fællesnævner, som regeringen kan finde med sine støttepartier i en finanslovssammenhæng. Når regeringen skal føre økonomisk politik med sine støttepartier, kan man ikke meget andet end at videreføre brædderne fra sidste år. Lige så snart regeringen får lidt større ambitioner om dog at hæve arbejdsudbuddet med de 10.000, man har fjernet, så skal det ud til brede forhandlinger, hvor man ikke kan gøre det med sine støttepartier. Enhedslisten vil ikke være med, Alternativet vil ikke være med, SF vil måske heller ikke være med. Så er det de blå partier, der skal hjælpe. Er det ikke en falliterklæring for det røde flertal i det her Folketing, at i de store diskussioner om dansk økonomi kan man ingen som helst ting? Der bliver man simpelt hen nødt til at have assistance fra de blå partier i Folketinget for at kunne få noget gennemført.

Kl. 17:02

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til finansministeren.

Kl. 17:02

Finansministeren (Nicolai Wammen):

For det første er jeg jo som finansminister glad for at være en del af en regering, der kan samarbejde med hele Folketinget. Det lægger vi op til, både når det gælder finansloven, og når det gælder vores initiativer i »Danmark kan mere I«. Så jeg er lidt forundret over, at hr. Ole Birk Olesen her på denne smukke eftermiddag konkluderer, at der er nogle partier, der på forhånd ikke er med i den ene aftale eller den anden aftale. Vi inviterer alle til at være med til at tage ansvar. Hvem der så ender med at være med, når vi slutter, må tiden vise. Men det, jeg har hørt hele dagen, og det vil jeg da egentlig også tro at hr. Ole Birk Olesen har hørt, er partier, der med hver deres nuancer, med hver deres prioriteringer siger, at de er klar til at tage ansvar. Det byder jeg velkommen. Det synes jeg er godt.

Kl. 17:03

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 17:03

Ole Birk Olesen (LA):

Det største bidrag til regeringens ambitioner om at lukke hullet fra Arne-pensionen er jo at skære lidt på dimittendsatsen. Der har vi her i dag hørt – medmindre finansministeren har siddet og holdt hænderne for ørerne, mens det skete – at hr. Rune Lund fra Enhedslisten har sagt: Det kommer Enhedslisten aldrig nogen sinde til at lægge stemmer til. Og det er det største bidrag til regeringens i forvejen ret amputerede reformtanker om det danske samfund. Og det vil Enhedslisten ikke være med til. Så vi må jo konkludere, at når regeringen gerne vil noget for det danske samfund på den økonomiske side, kan det ikke foregå med regeringens støttepartier.

Kl. 17:04

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til finansministeren.

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg hørte udmærket de reservationer, som Enhedslisten har i forhold til dimittendforslaget. Men jeg hørte også en Enhedsliste, der sagde: Vi kommer til forhandlingerne. Jeg vil som finansminister sammen med mine ministerkolleger forhandle med hele Folketinget. I stedet for at prøve at se, om man nu kan få sendt nogle andre ud af forhandlingerne, skulle man så ikke en koncentrere sig om at holde sit eget parti inde i dem? Der håber jeg da, at Liberal Alliance vil have en konstruktiv tilgang, når vi ses i Finansministeriet i næste uge.

Kl. 17:04

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Den næste taler er hr. Torsten Gejl fra Alternativet. Værsgo.

Kl. 17:04

Torsten Gejl (ALT):

Tak. Jeg opfatter regeringens beskæftigelsespolitik sådan, at man gerne vil have folk på benene, at man gerne vil gøre det muligt for folk at bidrage til fællesskabet, at man gerne vil have folk ind på arbejdsmarkedet. Sådan har vi det også i Alternativet, så vores mål er fuldstændig ens. Ofte er metoderne dog forskellige, hvor vi tror mere på tillid. Vi tror, man kan vinde meget ved at lade folk vælge selv, ved at hjælpe dem, ved at kvalificere dem, ved at møde dem der, hvor de er, og ved på alle måder at forsøge at løse de udfordringer, der gør, at de ikke kan bidrage til fællesskabet. Vil finansministeren tillade, at vi måske laver forsøg, hvor vi undersøger, hvorvidt der er nogle i grupperne blandt de ledige, der muligvis lettere kommer i arbejde, lettere kommer på benene og lettere kommer ind i fællesskabet ved hjælp af tillidsbaserede projekter i stedet for mere tvangsbase-rede projekter?

Kl. 17:04

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, finansministeren.

Kl. 17:05

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Regeringen har bestemt den samme ambition om at vise mennesker tillid; det er også en vigtig del af det at skulle ind på arbejdsmarkedet. Jeg tror så også, at man må sige, at en vigtig del af det også handler om, at man engang imellem stiller krav, og at ret og pligt følges ad. Der må man jo bare sige, at uanset hvad man måtte have af holdninger til, hvordan verden burde se ud, så ser den ikke er godt nok ud i dag. Altså, der er 45.000 unge uden arbejde eller uddannelse. Der er stadig rigtig, rigtig mange ikkevestlige indvandrere, der er uden for arbejdsmarkedet, især mange kvinder. Det har vi talt om i rigtig mange år. Nu er vi nødt til – og det er jo også derfor, vi kommer med vores forslag om de 37 timers arbejdspligt – at tage nogle nye initiativer, der kan være med til at få folk ud på arbejdsmarkedet, for vi har brug for det som samfund, og det er i øvrigt også godt for den enkelte.

Kl. 17:06

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Værsgo, spørgeren.

Kl. 17:06

Torsten Gejl (ALT):

Jeg er enig i meget af det. Altså, vi har jo verdens dyreste beskæftigelsessystem, sandsynligvis, og det har jo været udsældt, jeg ved ikke hvor længe – så længe jeg kan huske næsten. Der har dog været mange forsøg, f.eks. i Kalundborg, hvor de 100 mest udsatte ledige var i en situation, hvor de blev fritaget for pligt. 60 pct. af dem kom

i aktivering mod 30 pct. på landsplan. Vi har set gode forsøg fra Finland, der viser, at folk faktisk, når man undtager folk fra tvang, så finder marginalt mere arbejde. Vi har også et eksempel fra USA. Kunne det ikke være en idé at prøve at undersøge, om der er nogle steder i Danmark, hvor vi med tillid i højere grad kan få folk i arbejde end med tvang?

Kl. 17:07

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 17:07

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jamen jeg tænker, at der er mange udmærkede forsøg i gang rundt omkring, og det skal man selvfølgelig se på resultaterne af. Det ændrer bare ikke på, at vi står i en situation, hvor danske virksomheder råber på arbejdskraft for manges vedkommende, samtidig med at vi har rigtig mange, der står uden for arbejdsmarkedet, som vi skal have ind på arbejdsmarkedet. Og det har vi bare ikke været gode nok til at løse indtil nu. Derfor foreslår vi nogle nye ting, bl.a. 37-timersdelen, og det synes vi er helt fornuftigt og i øvrigt også en god måde at gøre det på.

Kl. 17:08

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Den næste taler er hr. Jens Rohde fra Kristendemokraterne.

Værsgo.

Kl. 17:08

Jens Rohde (KD):

Tak for det. Så vil jeg lige prøve at tviste den lidt rundt, fordi jeg synes jo sådan set, at alt det, der bliver sagt, omkring arbejdsudbudet – jeg var også selv inde på det – er rigtigt, og virksomhederne står med et meget kontant problem, og det bliver også et samfundsproblem.

Der var her i tv den anden aften en opgørelse, og jeg kan ikke huske tallene, men som viste, at der er ufattelig mange mennesker i alderen plus 55, der går ledige, som søger det ene job efter det andet. De er veluddannede, har stor erfaring, mange også med ledelseserfaring, og de kan ikke få et job. Det hænger jo for dem overhovedet ikke sammen med, at virksomhederne står og skriger på velkvalificeret arbejdskraft. Har regeringen gjort sig nogen overvejelser om, hvad vi kan gøre ved det for at afhjælpe den situation, for den er jo ikke holdbar?

Kl. 17:09

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Værsgo.

Kl. 17:09

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg er meget enig med hr. Jens Rohde i, at der er rigtig mange, som er kommet lidt op i årene, som gerne vil ud at have et arbejde, men hvor de stadig væk, selv i den situation, vi står i nu, har for svært ved det. Det er i meget høj grad selvfølgelig et ansvar for virksomhederne at sørge for, at man også tager folk ind, der måske ikke er 25 år længere, men måske 55 år eller i starten af 60'erne, eller hvad man nu måtte være. Det er i øvrigt, tror jeg, noget af det, som mange virksomheder ville have en kæmpe gevinst ud af, fordi det er nogle dygtige, erfarne, kompetente mennesker, som gerne vil lægge nogle ekstra timer. Derfor synes jeg, at der er en kæmpe ressource der.

Regeringen sidder netop nu sammen parterne i trepartsforhandlinger om, hvordan vi kan få flere folk ud på arbejdsmarkedet, og beskæftigelsesministeren var også ude i går, tror jeg det var, at sige,

at noget af det, man kan se på, er, hvorvidt man skal kunne sige, at ansøgerne ikke skal angive, hvilken alder de har, for at der ikke er nogen, der bliver siet fra på forhånd.

Kl. 17:13

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, spørgeren.

Kl. 17:10

Jens Rohde (KD):

Det kan de jo så blive, når de så når til samtalen. Så jeg ved ikke, hvor meget det løser.

Jeg står heller ikke her med de vises sten eller nogen løsninger på det. Men nu har regeringen jo serveretten, og så vil jeg i hvert fald håbe, at man, når man har de drøftelser med erhvervslivets organisationer, så også lige siger: Yes, vi vil gerne hjælpe jer, og vi vil gerne være med til at sikre øget arbejdsudbud, *men* der påhviler også jer en forpligtelse den anden vej.

Kl. 17:10

Kl. 17:11

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, ministeren.

Kl. 17:11

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Der skal ikke herske nogen tvivl om, at regeringen er dybt optaget af at få også mennesker med lidt år på bagen ind på arbejdsmarkedet. Det er jo rigtigt, at hvis de kommer til en samtale, kan det være, at der bliver sagt: Du er for gammel. Men et af problemerne er jo i dag, at dygtige mennesker, fordi de er kommet lidt op i årene, aldrig kommer til den samtale. Det kunne jo også være, at der skete det, når de sad inde i det lokale, at man opdagede, at her er der en, der faktisk kan en masse, og som gerne vil, og som kunne være en gevinst for virksomheden.

Derfor tror jeg, at vi fuldstændig deler målsætningen om, at i en tid, hvor vores virksomheder råber på arbejdskraft, er virksomhederne også nødt til at se, at her er der altså nogle mennesker, der i den grad kan bidrage med noget, og det er for mange virksomheder i dag ikke gode nok til.

Kl. 17:12

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Næste spørger er hr. Sjúður Skaale fra JF. Værsgo.

Kl. 17:12

Sjúður Skaale (JF):

Tak for det. Det har jo været en helt usædvanlig kedelig eftermiddag, må man sige. Ingen er glade, ingen er vrede, og alle er enige om, at det, vi selv gør, er uendelig kedeligt. Og det er måske en god ting. Kierkegaard skriver faktisk en hel del om kedsomhed som sindstilstand, og ud af kedsomheden kan der vokse nye idéer, nye tanker, det er en gavnlig sindstilstand, for man får en indsigt, som man ikke får ellers. Det store problem i dagens samfund blandt de unge med al den skærmtid, de har, er, at de simpelt hen mangler kedsomheden, for det er det, der stresser dem og gør, at de har behov for hjælp af den ene og den anden slags. Så det er faktisk en god ting. Et finanslovsforslag, som er så fornuftigt og så pragmatisk, at det kan samle et bredt flertal, må vel være kedeligt, for ellers ville folk fordele sig i forskellige lejre.

Det, jeg vil spørge om, har finansministeren faktisk svaret på, for jeg vil spørge, om vi igen i år kan mødes, selv om jeg ikke er med til forhandlingerne, og drøfte muligheden for, at vi støtter nogle projekter, som er fælles for Danmark og Færøerne. Det svar fik jeg, og det er jeg meget glad for, for det bliver i hvert fald ikke kedeligt, kan jeg love.

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo til ministeren.

Kl. 17:13

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Tak. Lad mig starte med at sige, som jeg også sagde indledningsvis, at hvis det, at vi har lagt noget frem, der er så ansvarligt og er et udtryk for rettidig omhu på et tidspunkt, hvor det går så godt i Danmark, er kedeligt, må jeg leve med det. Jeg tror faktisk, at de fleste danskere er mest optaget af, at der er styr på butikken, efter vi har været igennem en så turbulent tid, som vi har. I en situation, hvor vi har den højeste beskæftigelse nogen sinde og den største vækst i dansk økonomi i 15 år, er det vel ikke så mærkeligt, at der ikke er en voldsom debat i salen. Det er jo ikke nemt at finde noget at angribe en regering på i en sådan situation. Og så glæder jeg mig meget til de forhandlinger, vi skal have, for det plejer at være nogle både konstruktive og med hr. Sjúður Skaale aldrig kedelige møder.

Kl. 17:14

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

En replik til? Ja, værsgo.

Kl. 17:14

Sjúður Skaale (JF):

Tak for det, det kvitterer jeg for, og det glæder jeg mig også til. Tak.

Kl. 17:14

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg kan sige, at glæden er gengældt, og jeg vil også sige det på den måde, at det er vigtigt for regeringen, at de forhandlinger, vi har med vores nordatlantiske medlemmer, foregår i den ånd, som det har været tilfældet, nemlig som ligeværdige parter, som i fællesskab finder nogle gode initiativer, vi støtter, til gavn for borgerne i Grønland, på Færøerne og i Danmark.

Kl. 17:15

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Næste spørger er hr. Erling Bonnesen fra Venstre. Værsgo.

Kl. 17:15

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Sidste år glemte regeringen jo bredbåndspuljen i sit finanslovsforslag, men ved hjælp af de fleste øvrige partier i Folketinget blev det heldigvis sikret, at bredbåndspuljen kom på plads i sidste års finanslov. Og så skulle man jo tro, at den sag var på plads og kørt, for hver gang det emne er til debat, så siger alle jo: Jamen det skal vi gøre noget mere ved, og der skal sættes en pulje af til at hjælpe de steder, hvor der er behov for det. Men så ser vi i år, at regeringen igen har glemt puljen, og det lyder sådan lidt på vandrørene, at der er tale om et taktisk spil, for så kan nogle komme og kræve det, og så kan de ligesom føle, at de har fået et eller andet på plads. Det synes jeg simpelt hen det er for alvorligt til, og det hænger overhovedet ikke sammen med regeringens øvrige taler om at ville gøre en masse for landdistrikterne. Og når jeg taler med borgere på Langeland, på Sydfyn og mange andre steder, kan det dreje sig om hjemmearbejdspladser, børnenes lektier eller virksomheder, der skal indberette en masse til regeringen. De står jo med håret i postkassen igen, og hvad skal man regne med?

Altså, jeg synes, det er for alvorligt. Kan finansministeren garantere, at det var en smutter, en hovsating, og at det selvfølgelig bliver sikret, at bredbåndspuljen igen bliver sat af på den kommende finanslov?

Kl. 17:16

Kl. 17:19

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo, finansministeren.

Kl. 17:16

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Allerførst vil jeg sige, at regeringen er dybt optaget af, at vi sikrer en bedre sammenhæng mellem land og by i det her land. Det er derfor, at vi har taget en række initiativer for at bidrage til det, bl.a. at vi vil flytte uddannelser ud i hele Danmark; at vi har sørget for, at der kommer lokale politistationer; at vi lægger skat ud lokalt. Og vi vil også se initiativer på sundhedsområdet. Vi vil snart komme med vores land og by-udspil, og uden at røbe for meget tænker jeg, at man i den forbindelse også vil også kunne glæde sig i forhold til bredbåndspuljen.

Kl. 17:17

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til spørgeren.

Kl. 17:17

Erling Bonnesen (V):

Det var vistnok så tæt på en garanti, som man kan komme her i salen på nuværende tidspunkt, men jeg vil da opfordre finansministeren til at tage det sidste skridt, for man bruger en masse ord om sammenhæng og udflytning, hvilket jo sådan set lyder godt, men man mangler lige nøjagtig at få sat stikket ind i kontakten. Så kære finansminister, få nu lige det her stik sat ind i kontakten nu, så vi ikke skal bruge mere krudt på det, og så vi kan få fjernet den usikkerhed en gang for alle.

Kl. 17:17

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 17:17

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Regeringen bruger ikke bare en masse ord – vi har vist i handling, at vi ønsker at binde land og by bedre sammen, og noget af det vigtigste er jo uddannelser, politi og sundhed, men det er også, at man kan blive koblet op og bruge sin netforbindelse lige så hurtigt ude i landet som andre steder. Som sagt tror jeg, at hr. Erling Bonnesen inden længe vil kunne smile endnu bredere, end han gjorde for et øjeblik siden.

Kl. 17:18

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Næste spørger er fru Louise Schack Elholm. Værsgo.

Kl. 17:18

Louise Schack Elholm (V):

Tak. Man kan læse, at regeringens reformudspil giver et bnp i 2030 på 10 mia. kr., men samtidig har regeringen brugt i alt 14,25 mia. kr., altså i 2030-tallene, siden regeringen trådte til. Så kan ministeren bekræfte, at den her regering har gjort Danmark fattigere, og kan ministeren måske uddybe, hvornår det sidst er sket, at vi har haft en regering i Danmark, der har gjort Danmark fattigere?

Kl. 17:19

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til ministeren.

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Det ville vel være en mærkelig finanslovsdebat, hvis der ikke kom sådan nogle spørgsmål som: Har I ikke gjort Danmark fattigere? Altså, undskyld mig et øjeblik, den her regering har stået i spidsen for Danmark under den største krise, vi har haft siden anden verdenskrig. Det, jeg kan stå og fortælle Folketinget her i dag, er, at vi har den højeste beskæftigelse nogen sinde, vi ser, at der i den grad er styr på gælden, og vi ser, at vi har den højeste vækst i dansk økonomi i 15 år. Vi har sammen med Folketinget, men jo også i meget, meget høj grad og primært takket være den danske befolkning, herunder danske virksomheder og lønmodtagere, klaret os rigtig, rigtig godt igennem krisen.

Så har vi lavet en investering i den reform, man kalder Arnereformen, og som gør, at mennesker, som har været meget lang tid på arbejdsmarkedet, og som er blevet slidt ned, får nogle bedre vilkår. Det er også med til at skabe tryghed og i øvrigt med til at langtidssikre hele det system, vi har i det her land, hvor vi skal arbejde længere. Så det her er en regering, der er dybt optaget af at gøre Danmark stærkere, rigere og grønnere. Det er det, der er vores projekt, og det er det, vi arbejder målrettet på.

Kl. 17:20

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Værsgo til spørgeren.

Kl. 17:20

Louise Schack Elholm (V):

I stedet for at skælde mig ud ville jeg rigtig gerne have, at ministeren ville svare på spørgsmålet. Kan ministeren bekræfte, at den her regering gør Danmark over 4 mia. kr. fattigere i 2030?

Kl. 17:20

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til ministeren.

Kl. 17:20

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg kan bekræfte, at vi har fremlagt et forslag til reformer, som isoleret set bidrager med 10.500 flere i varig beskæftigelse og en forbedring af bnp på ca. 10 mia. kr.

Kl. 17:20

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak for det. Den næste spørger er hr. Torsten Schack Pedersen. Værsgo.

Kl. 17:21

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg bliver lige nødt til at følge det op, altså: Er Børsens historie i dag et falsum? Det er det første spørgsmål, det er ret nemt. Hvis finansministeren mener, at det er et falsum, forventer jeg selvfølgelig, at han rejser sagen over for Pressenævnet. Ellers står det jo til troende, at det er et faktum, og det ville bare være rart, hvis ministeren ville forholde sig til det.

En anden ting, der har været tydelig under dagens debat, er, at regeringens forslag om at gøre det vanskeligere at tiltrække kapital til virksomheder i Danmark ved at forøge aktieindkomstskatten er der absolut ikke flertal for. Vi har sammenlignet med andre nordiske lande rekord i kapitalbeskatning, og vi ligger i top internationalt, og det mener regeringen så at vi skal gøre i endnu højere grad. Jeg har ikke mødt en eneste økonom, der har rost regeringens forslag, tværtimod. Men når der nu tegner sig et så entydigt flertal imod regeringens forslag om at beskatte iværksætteri hårdere, vil regeringen så tage det forslag af bordet, inden forhandlingerne kommer i gang?

Kl. 17:22

Kl. 17:25

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo, ministeren.

Kl. 17:22

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Allerførst håber jeg da virkelig ikke, at Børsens historie i dag er et falsum, for jeg blev så glad, da jeg så hr. Troels Lund Poulsen på forsiden af Børsen sige, at man i den grad var i arbejdstøjet, og det har jeg også hørt i dag. Så er der en historie i forhold til nogle bnp-udregninger, og de er jo baseret på de tal, der er kommet fra Finansministeriet, så dem har jeg sådan set ingen grund til at bestride. Det, jeg blot siger, er, at det, vi laver med vores udspil, er noget, der forbedrer dansk økonomi. Vi har 10.500 flere i beskæftigelse og forbedrer økonomien med ca. 10 mia. kr., i forhold til hvad det var, før vi kom med det her udspil. Det synes jeg da man skulle glæde sig over. Og så tror jeg også, at det er vigtigt at sige, at det her er vores udspil nummer 1. Der vil komme andre udspil. Og derfor tror jeg, at jeg, inden man nu bliver alt for ked af, hvordan noget kunne se ud i 20-30, vil sige: Lad os gå sammen i vores forhandlingslokaler og lave nogle gode aftaler, ikke bare i år, men også næste år og året efter, og i så lang tid, som den her regering nu får lov at have ansvaret, vil det der være vores tilgang.

Kl. 17:23

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo, spørgeren.

Kl. 17:23

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for den indrømmelse: Konsekvensen af regeringens hidtil førte politik og af det, som regeringen fremlagde tidligere på ugen, er altså, at vores strukturelle velstand er 4 mia. kr. lavere, end hvis regeringen havde siddet på hænderne, siden den tiltrådte. Det er rart at få det på plads. Vi deler jo sammen med mange andre partier herinde – det kniber måske lidt med regeringen – ambitionen om at gøre Danmark rigere, og et af de forslag, som regeringen har lagt på bordet, vil gøre Danmark fattigere. Og da der er flertal imod det, vil finansministeren nu i dag sige: Forslaget om højere aktiebeskatning bliver ikke en del af forhandlingen, regeringen har lyttet til debatten i Folketinget, respekterer det og tager det af bordet?

Kl. 17:24

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo, ministeren.

Kl. 17:24

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg er bare nødt til igen at sige i al stilfærdighed til Venstres ordfører, hr. Torsten Schack Pedersen, at det, vi har lagt frem her, og som vi debatterer i dag, er noget, der skaffer varig beskæftigelse for ca. 10.500, og som også bidrager positivt med ca. 10 mia. kr. Det kan man jo godt prøve at trylle væk med alverdens retorik og avisartikler, men det er jo fakta, og regeringen har lagt sit forslag til forhandlinger frem, og det er selvfølgelig det, der er udgangspunktet for de forhandlinger, vi får, og det gælder alle Folketingets partier, herunder Venstre, når vi mødes i næste uge.

Kl. 17:24

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Den næste spørger er hr. Christoffer Aagaard Melson. Værsgo.

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak for det. Som finansministeren nok er bekendt med, har det været nogle lidt hårde år at være it-ordfører, fordi regeringen jo i den grad har trukket i bremsen, når det gælder om at bevare vores digitale førerposition, bl.a. ved at bekæmpe hurtigt internet i landdistrikterne og ved gang på gang at prøve at afskaffe bredbåndspuljen.

En anden ting, jeg synes er meget problematisk, er, at man hele tiden vil skære ned på Datatilsynet. De får et tocifret ekstra antal sager hvert år, vores virksomheder og organisationerne, der organiserer virksomhederne, skriger på at få noget bedre vejledning af Datatilsynet, og alligevel fortsætter regeringen med at ville spare på Datatilsynet.

Jeg vil godt høre ministeren, hvorfor han mener det kan hænge sammen – også i en tid, hvor der er større og flere trusler mod vores børn på nettet – at man kan skære i tilsynets midler til at føre tilsyn med vores alle sammens datasikkerhed.

Kl. 17:26

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til ministeren.

Kl. 17:26

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg kan forstå på ordføreren, at det har været en svær tid at være it-ordfører i. Det er jeg lidt ked af, for jeg synes egentlig, der er sket så utrolig meget på it-fronten. Hvis der er noget, vi har oplevet under coronakrisen, så er det jo, hvordan digitaliseringen af det danske samfund er blevet afprøvet i fuld skala, og hvor store potentialer der er i det. Og vi har også bedt en række kloge mennesker med Mærskformand Jim Snabe i spidsen om at komme med en række anbefalinger til, hvordan vi kan blive endnu bedre på digitaliseringsområdet.

Jeg vil bare lige minde Venstres it-ordfører om, at Danmark faktisk ved flere lejligheder af FN er blevet udråbt som verdens bedste land, når det gælder offentlig digitalisering. Det skal vi ikke bruge som en sovepude – det skal vi bruge som et springbræt. Og så er det jo rigtigt, at vi generelt i forhold til styrelser og andre instanser hele tiden ser, at der er behov for, at man lige effektiviserer, og det gælder også Datatilsynet. Men hvis der er et ønske om i de forhandlinger, der kommer, at øge bevillingerne til Datatilsynet, blandt de partier, der forhandler finansloven, så er jeg da bestemt åben over for det.

Kl. 17:27

Tredje næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til spørgeren.

Kl. 17:27

Christoffer Aagaard Melson (V):

Det er jeg jo glad for, men jeg synes bare ikke, at regeringens ord om, at man vil digitaliseringen, og bekymringen for alt det, vores børn f.eks. oplever på nettet, og det, som vores virksomheder bøvler med, når det handler om cybersikkerhed og andet, hænger sammen med, at man så fortsætter med de her besparelser. Men jeg er rigtig glad for invitationen. I den forbindelse vil jeg høre, om vi bredt i Folketinget bliver inviteret til de her forhandlinger om den nye digitaliseringsstrategi, som jeg vil rose regeringen for, for det er jo bedre sent end aldrig, at vi kommer i gang med det her arbejde.

Kl. 17:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 17:28

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Tak for det. Jeg glæder mig over den positive tilgang, der er kommet her i anden runde fra ordførerens side, for jeg synes egentlig, at vi haft et godt samarbejde om de her ting. Nu skal vores folk lige have lejlighed til med Jim Snabe i spidsen at komme med deres anbefalinger, og det forventer jeg vil ske her inden længe. Så må vi jo vurdere, hvad den bedste politiske proces er i den forbindelse. Det kan være, at noget kan håndteres i forbindelse med finansloven, og det kan også være, at vi venter med det til bagefter. Vi tager et skridt ad gangen, men jeg har noteret mig, at Venstre gerne vil være med i arbejdet, og det vil jeg gerne sige tak for.

Kl. 17:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det spørgsmål slut, og så er det hr. Stén Knuth, Venstre. Værsgo.

Kl. 17:28

Stén Knuth (V):

Tak for det, og tak til ministeren for at svare på rigtig mange forskellige spørgsmål. Jeg vender lige en lille smule tilbage til de her 45.000 unge mennesker, som ikke har arbejde eller uddannelse. Jeg kan forstå, at også ministeren mener, at der skal ske noget. Der en lang række, der synes, at der skal ske noget her, og det synes vi jo sådan set også.

Nu var jeg til fgu-konference i går. Fgu er den her uddannelse, vi i samarbejde har lavet for et par år siden, og som kom af produktionsskoler, vuc og kommunernes forskellige indsatser. Ministerens egen ordfører siger på konferencen, at der ikke er behov for at opfinde den dybe tallerken, for den findes lige på den flade. Altså, fgu kunne være en løsning, måske ikke for dem alle sammen, men i hvert fald for nogle af de her 45.000 unge mennesker. Vil ministeren ikke bekræfte det og sige, at det faktisk også er en del af løsningen på noget af den udfordring, vi ser ind i her?

Kl. 17:29

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 17:29

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg tror, der er rigtig mange forskellige ting, vi skal gøre for at få de her 45.000 unge enten i uddannelse eller i arbejde, og fgu er ét værktøj. Jeg tror også, at vi skal se på vores folkeskole og på, hvordan vi kan sørge for, at den bliver lidt mindre boglig og lidt mere praktisk for dem, som har brug for det. Jeg tror, der er rigtig mange af vores skoleelever og måske ikke mindst mange drenge, som løber sur i det undervejs, ikke fordi de ikke har evnerne, men fordi den måde, vi har indrettet vores skole på, ikke giver dem de bedste muligheder for at bruge de evner. Så hvis Socialdemokratiets ordfører har været inde at sige noget, og jeg synes i øvrigt, det var et meget sjovt citat med den dybe tallerken, og at den lå lige på den flade, skal jeg på ingen måde anfægte det, men jeg tror, der er mange forskellige ting, vi skal gøre for at hjælpe de her unge ud i arbejde og uddannelse.

Kl. 17:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Stén Knuth.

Kl. 17:31

Stén Knuth (V):

Tak. Jeg kan kun tage æren for den sidste del i forhold til det med, at det lå på den flade. Men han sagde faktisk, at der ikke er nogen

grund til at opfinde den dybe tallerken. For den er her, og fgu er en del af løsningen. Det er jeg sådan set enig med ministeren i. Altså, fgu er jo også et omdrejningspunkt i kommunerne, og det, vi hørte på konferencen, er, at kommunerne, hvad skal man sige, godt kunne tage ansvaret mere på sig. Det var vi sådan set alle sammen enige om, og derfor vil jeg også lige høre ministeren, i forhold til hvad regeringen, måske ikke ministeren, agter at gøre, i forhold til at kommunerne også kommer op i gear og får brugt fgu, som er et supergodt værktøj i forhold til den her del.

Kl. 17:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo.

Kl. 17:31

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jamen det her er et fælles ansvar: Det er regeringens ansvar, det er Folketingets ansvar, det er kommunernes ansvar, det er vores uddannelsesinstitutioner og erhvervslivets ansvar. Og det er også den enkelte unge og families ansvar. Jeg tror i virkeligheden ikke, man kan sige, at der er en, der kan klare det hele. Jeg tror, at når man har en så stor opgave, som vi har med 45.000 unge mennesker, som af den ene eller den anden grund hverken er i job eller i uddannelse, så kræver det et helt samfund, et helt fællesskab, der går ind og er med til at løfte den opgave. Og det er det, som regeringen gerne vil være med til. Og det vil vi også gerne i forhold til fgu, men også på mange andre områder.

Kl. 17:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til finansministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger, og der er ikke nogen, der har udtrykt ønske om anden runde.

Dermed er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Finansudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 241:

Forslag til lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2025.

Af finansministeren (Nicolai Wammen).

(Fremsættelse 30.08.2021).

Kl. 17:32

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Forhandlingen er åbnet. Er der nogen, der ønsker ordet?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Finansudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 17:33

Meddelelser fra formanden

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 5. oktober 2021 kl. 12.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der vil fremgå af Folketingets hjemmeside. Jeg skal i øvrigt henvise til den ugeplan, der også vil fremgå af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 17:33).
